

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
DRUGO VANREDNO ZASEDANJE
24. jun 2017. godine

(Sednica je počela u 10.05 časova. Predsedava Maja Gojković, predsednik Narodne skupštine.)

*
* *

PREDSEDNIK: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, otvaram sednicu Drugog vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuje 120 narodnih poslanika.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali, molim narodne poslanike da ubace svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da su u sali prisutna 134 narodna poslanika.

Saglasno članu 86. stav 2. i članu 87. stav 2. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da sam ovu sednicu sazvala u roku kraćem od roka utvrđenog u članu 86. stav 1. Poslovnika narodne skupštine i, izuzetno, za subotu, dakle mimo dana utvrđenog u članu 87. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine, zbog potrebe da što pre razmotrimo predlog zakona iz dnevnog reda ove sednice.

Dostavljeni su vam zapisnici Četvrte i Pete sednice Prvog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u ovoj godini i zapisnici Sedme i Osme posebne sednice Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

Prelazimo na odlučivanje.

Stavljam na glasanje zapisnik Četvrte sednice Prvog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2017. godini, održane 18, 19, 22. i 23. maja 2017. godine.

Zaključujem glasanje: za – 147, protiv i uzdržanih – nema, nije glasalo 17.

Konstatujem da je Skupština usvojila Zapisnik Četvrte sednice Prvog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u ovoj godini.

Stavljam na glasanje zapisnik Pete sednice Prvog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u ovoj godini, održane 26. i 29. maja 2017. godine.

Zaključujem glasanje: za – 151, protiv – niko, uzdržanih – nema, nije glasalo 16.

Konstatujem da je Skupština usvojila Zapisnik Pete sednice Prvog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u ovoj godini, održane 26. i 29. maja 2017. godine.

Stavljam na glasanje zapisnik Sedme posebne sednice Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu, održane 31. maja 2017. godine.

Zaključujem glasanje: za – 154, protiv – niko, uzdržanih – nema, nije glasalo 16.

Konstatujem da je Skupština usvojila Zapisnik Sedme posebne sednice Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu, održane 31. maja 2017. godine.

Stavljam na glasanje zapisnik Osme posebne sednice Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu, održane 15. juna 2017. godine.

Zaključujem glasanje: za – 155, protiv – niko, uzdržanih – nema, nije glasalo 17.

Konstatujem da je Skupština usvojila Zapisnik Osme posebne sednice Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu, održane 15. juna 2017. godine.

Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, uz saziv Drugog vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu, koje je sazvano na zahtev 152 narodna poslanika, saglasno članu 106. stav 3. Ustava Republike Srbije, članu 48. stav 3. Zakona o Narodnoj skupštini i članu 249. Poslovnika Narodne skupštine dostavljen vam je zahtev za održavanje vanrednog zasedanja, sa određenim dnevnim redom sadržanim u tom zahtevu.

Određen je sledeći

D n e v n i r e d :

1. Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima, koji je podneo narodni poslanik dr Aleksandar Martinović.

Prelazimo na rad po dnevnom redu.

Molim poslaničke grupe, ukoliko to već nisu učinile, da odmah podnesu prijave za reč sa redosledom narodnih poslanika.

Saglasno članu 157. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine, otvaram načelni pretres o PREDLOGU ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MINISTARSTVIMA.

Da li predlagač, narodni poslanik dr Aleksandar Martinović, želi reč? (Da.)
Izvolite.

Reč ima predlagač Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, dozvolite mi da na početku čestitam svim građanima Srbije činjenicu da je Srbija, makar na jedan dan, juče, zaista u pravom smislu te reči, postala centar sveta. Uspeli smo da u Beograd dovedemo i Zapad i Istok, i Sever i Jug, da dovedemo najveće ...

(Radoslav Milojević: Šta je sa zakonom?)

PRESEDNIK: Molim da ne vičete i ne dobacujete. Pokažite malo pristojnosti i da pustimo poslanika da kaže.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Zahvaljujem se, gospođo Gojković.

Dakle, uspeali smo da dovedemo u Beograd najveće i najznačajnije svetske državnike, da praktično u Beogradu ujediniamo i Zapad i Istok, da ujediniamo ceo region. Bili su prisutni lideri iz svih zemalja bivše Jugoslavije. Juče se pokazalo, po ko zna koji put, da je predsednik Republike Aleksandar Vučić, da je Srbija, da su građani Srbije, u pravom smislu te reči, stub stabilnosti – i političke i ekonomske i bezbednosne – na području Zapadnog Balkana.

Zato želim da se zahvalim svim građanima Srbije na tome, jer su svojim glasovima na izborima koji su održani 2. aprila omogućili da Srbija, između ostalog, postane to što je danas – jedna moderna uređena zemlja, zemlja koju poštuju svi u svetu, zemlja koja vodi suverenu i nezavisnu politiku i koja je zbog toga cenjena i u Moskvi, i u Vašingtonu, i u Briselu i u Pekingu.

Što se tiče Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima, formalni predlagač ovog zakona sam ja. Suštinski iza ovog predloga zakona stoje, pre svega, poslanici koji su u Narodnu skupštinu izabrani sa izborne liste Aleksandar Vučić – Srbija pobeđuje, njih 129, i naravno, iza ovog predloga zakona stoje i naši politički prijatelji i politički saveznici koji će glasati ne samo za ovaj predlog zakona nego i za novu Vladu Republike Srbije na čelu sa gospođom Anom Brnabić, koja treba da bude izabrana tokom sledeće nedelje.

Ukratko ću izneti nekoliko osnovnih stvari vezanih za Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima. Dve su najvažnije. Formira se novo ministarstvo, Ministarstvo zaštite životne sredine, koje do sada formalno nije postojalo ali je postojalo kao jedan resor, odnosno kao jedan sektor u okviru Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine.

Mislim da ne treba trošiti mnogo reči o tome koliko je zaštita životne sredine važna i koliko je važno da se Republika Srbija u punom kapacitetu uključi u ovu veoma važnu oblast.

Zaštita životne sredine je jedno od onih pitanja oko kojih postoji manje-više konsenzus između država, jedno od pitanja između kojih postoji konsenzus i na nivou međunarodne zajednice.

Životna sredina se danas štiti kako nacionalnim zakonodavstvom tako i brojnim međunarodnim konvencijama, a najveći broj tih konvencija je ratifikovala upravo Republika Srbija, čime smo kao država dali svoj doprinos zaštiti životne sredine. Dali smo svoj doprinos borbi protiv klimatskih promena, dali smo svoj doprinos svim onim poremećajima u prirodi koje je prouzrokovao čovek različitim svojim aktivnostima i delatnostima, pre svega u oblasti industrije. Nažalost, poremećaji u prirodi direktno ili indirektno izazivaju i brojne negativne posledice kada su u pitanju životi i zdravlje ljudi.

Zbog toga je SNS smatrala da i te kako ima razloga da se formira posebno ministarstvo za zaštitu životne sredine i da Srbija još aktivnije radi na planu zaštite životne sredine. Koliko je to bitno govori i činjenica da se klimatske promene, nažalost, odražavaju i na Republiku Srbiju, što ima negativne posledice na našu poljoprivredu ali ima negativne posledice i na zdravlje ljudi.

Još jedan je razlog zbog kojeg smo smatrali da životnu sredinu treba izdvojiti u posebno ministarstvo je zato što je Ministarstvo poljoprivrede već samo po sebi dovoljno aktivno u oblasti poljoprivrede, tako da je zaštita životne sredine po prirodi stvari oblast koja bi trebalo da bude izuzeta iz nadležnosti Ministarstva poljoprivrede imajući u vidu brojne aktivnosti i brojne pozitivne rezultate koje je Ministarstvo poljoprivrede postiglo u poslednjih nekoliko godine.

Dopustite mi da iznesem samo nekoliko osnovnih pokazatelja koji govore o tome da smo postigli značajne rezultate u ovom ministarstvu i da će svaki budući ministar poljoprivrede imati sasvim dovoljno posla da se bavi samo poljoprivredom i da zbog toga životnu sredinu treba izdvojiti u poseban resor, odnosno da treba izabrati posebnog ministra koji će se baviti životnom sredinom.

Mi smo u poljoprivredi zatekli veoma teško stanje. Brojni poljoprivredni kombinati su prodati po vrlo jeftinim cenama, uglavnom strancima, posle 2000, 2001, 2002. godine i dalje. Preko sto hiljada radnika u prerađivačkom sektoru u oblasti poljoprivrede ostalo je bez posla. Stranci su, nažalost, postali vlasnici velikih poljoprivrednih kompleksa u Republici Srbiji, a naša nekada veoma uspešna poljoprivredna preduzeća su ili uništena ili za mali novac prodana tajkunima iz inostranstva ili pojedinim domaćim tajkunima.

Šta je uradila Vlada na čijem se čelu nalazi Aleksandar Vučić u oblasti poljoprivrede? Agrarni budžet za 2017. godinu iznosi skoro 44 milijarde dinara, što je povećanje od 8,11%, odnosno više od tri milijarde dinara u odnosu na 2016. godinu.

Budžet za podršku investicijama u poljoprivredi povećan je više od četiri puta, sa 520 miliona dinara u 2016. godini na 2,2 milijarde dinara u 2017. godini. Do sada je u Ministarstvo poljoprivrede pristiglo ukupno 1.900 zahteva za nabavku traktora, odnosno nove mehanizacije. Ovo je mera za nabavku traktora za voćarsku, vinogradarsku i povrtarsku proizvodnju sa mogućim povraćajem 50–65% regionima sa otežanim uslovima za rad do maksimalnih 1,8 miliona dinara.

Prvi put u istoriji Srbije Ministarstvo poljoprivrede i Vlada Republike Srbije omogućili su podsticaje za mlade poljoprivrednike do 40 godina u maksimalnom iznosu od 1,2 miliona dinara, i to bespovratno 75% vrednosti investicija. Obezbeđena su bespovratna sredstva 50–65% ukupne investicije u područjima sa otežanim uslovima rada za razvoj prerađivačkih kapaciteta, nabavku opreme i mehanizacije.

Što se tiče kapitalnih investicija u oblasti poljoprivrede, Ministarstvo poljoprivrede je zaista postiglo impozantne rezultate. U toku je izgradnja 14 sistema za navodnjavanje; od toga je 11 na teritoriji AP Vojvodine, tri sistema u centralnoj Srbiji. Ovi sistemi za navodnjavanje smanjiće rizik od suša i povećati produktivnost poljoprivredne proizvodnje navodnjavanjem novih 25.000 hektara za povrtarsku, voćarsku i ratarsku industriju. Ukupna vrednost ovih projekata iznosi 32 miliona dolara. Rok za završetak radova je kraj 2018. godine.

Ono što je takođe izuzetno značajan rezultat u oblastima Ministarstva poljoprivrede i govori u prilog tome da zaštitu životne sredine treba izdvojiti u poseban resor, u posebno ministarstvo, jeste nešto što nijednom ministarstvu poljoprivrede dosada nije pošlo za rukom, da Srbija može da izvozi svoje proizvode, pre svega mesne preradevine, na jedno ogromno, gotovo neiscrpno tržište Narodne Republike Kine. Prvi proizvod koji je kineska država stavila na listu objekata

odobrenih za izvoz je jagnjeće meso, uskoro i odobrenje za još tri objekta za klanje i preradu mesa i do kraja godine očekuje se dozvola za izvoz svinjskog mesa, mlečnih proizvoda i suvih šljiva.

Registracija novih izvoznih objekata doprinela je stalnom rastu vrednosti izvoza od 2,9 milijardi evra 2016. godine i suficita od blizu 1,6 milijardi evra, a uvećanih za 600 miliona evra u odnosu na 2014. godinu. Od 2014. godine odobreno je ukupno 112 objekata za tržište CEFTA, EU i Ruske Federacije, tj. Evroazijske ekonomske unije za preradu mleka i mesa, ribe, puževa, kože, hrane za kućne ljubimce itd.

Ono što takođe govori u prilog dobrog rada Ministarstva poljoprivrede jesu sanacije posledica poplava. Naime, u periodu 2014–2016. godine izvršene su brojne hitne intervencije i hitni sanacioni radovi u vrednosti od skoro četiri milijarde dinara na preko 310 lokaliteta u celoj Republici Srbiji.

Hitni radovi za otklanjanje posledica poplavnih talasa u martu 2016. godine i formiranje sistema za zaštitu Lučana od velikih voda, Bjelice i pritoka, kao i radovi na zaštiti Raške od velikih voda reke Raške. Obezbeđeno je 380 miliona dinara iz budžetske rezerve i radovi će biti završeni do kraja ove godine.

Pripremljena je tehnička dokumentacija i time je ostvarena mogućnost priliva značajnih sredstva iz međunarodnih izvora finansiranja, a Vlada Srbije je donošenjem odgovarajućih akata obezbedila mogućnost efikasnog izvršenja ovih kapitalnih radova, koji imaju status hitnih radova po Zakonu o planiranju i izgradnji.

To se odnosi na sledeća područja: rekonstrukcija odbrambenih linija u zoni gradskih područja Valjeva, Paraćina, Svilajna, Krupnja, Uba, Smederevske Palanke, Petrovca, Aleksinca, Obrenovca, Čačka, Lučana, Novog Pazara i Raške. Ova mesta, odnosno ovi gradovi i opštine dobili su prioritet za finansiranje iz sredstava koja su obezbeđena kroz međunarodne finansijske aranžmane u iznosu od 33 miliona evra. U pitanju je veoma povoljan kredit Svetske banke i pretpristupni fondovi EU, a planirani rok za završetak ovih radova je kraj 2019. godine.

Mi se nadamo da će Ministarstvo poljoprivrede nastaviti i dalje sa uspešnim rezultatima i mislimo da će budući ministar poljoprivrede imati mnogo posla da nastavi rad na unapređenju srpske poljoprivrede, pre svega da omogući plasman srpskih poljoprivrednih proizvoda na velika svetska tržišta EU, Ruske Federacije, Kine i drugih zemalja koji su partneri Republike Srbije.

Što se tiče druge izmene, predložili smo da se formira ministarstvo za evropske integracije. Dosada su poslovi evropskih integracija bili u nadležnosti, sa jedne strane, ministarke bez portfelja gospođe Jadranke Joksimović i Kancelarije za evropske integracije. Mi sada predlažemo da se formira posebno ministarstvo za evropske integracije, imajući u vidu činjenicu da je Republika Srbija zaista daleko odmakla sa evropskim integracijama. Evropske integracije, odnosno ulazak Srbije u EU je strateški, politički i ekonomski cilj EU i smatramo da zbog toga treba formirati posebno ministarstvo za evropske integracije.

Gospođa Jadranka Joksimović je kao ministar koja je i do sada bila zadužena za evropske integracije u saradnji sa Kancelarijom za evropske integracije postigla ogromne uspehe na ovom planu. Želim da istaknem samo neke. Dosada je otvoreno 10 pregovaračkih poglavlja sa EU, dva pregovaračka poglavlja su zatvorena.

Dana 14. decembra 2015. godine u Briselu je održana Druga međuvladina konferencija između Srbije i EU i otvorena su dva od 35 pregovaračkih poglavlja: Poglavlje 32 o finansijskom nadzoru i Poglavlje 35 o normalizaciji odnosa Beograda i Prištine.

Dana 18. jula 2016. godine u Briselu je održana Treća međuvladina konferencija između Srbije i EU i doneta je odluka o otvaranju dva poglavlja: Poglavlje 23 – pravosuđe i osnovna prava i Poglavlje 24 – pravda sloboda i bezbednost.

Dana 13. decembra 2016. godine doneta je odluka o otvaranju pregovaračkih poglavlja 5 i 25 na Četvrtoj međuvladinoj konferenciji u Briselu. Na konferenciji su predstavljene pregovaračke pozicije Srbije za Poglavlje 5 – javne nabavke i Poglavlje 25 – nauka i istraživanje.

Dana 27. februara 2017. godine, na Petoj međuvladinoj konferenciji u Briselu, doneta je odluka o otvaranju pregovaračkih poglavlja 20 i 26. Na konferenciji su predstavljene pregovaračke pozicije Srbije za Poglavlje 20 – preduzetništvo i industrijska politika i Poglavlje 26 – obrazovanje i kultura.

Pre nekoliko dana, 20. juna 2017. godine, na Šestoj međuvladinoj konferenciji u Luksemburgu je doneta odluka o otvaranju pregovaračkih poglavlja 7 i 29. Na Konferenciji su predstavljene pregovaračke pozicije Republike Srbije za Poglavlje 7 – pravo intelektualne svojine i Poglavlje 29 – carinska unija.

Od ovih 10 pregovaračkih poglavlja koja su otvorena u periodu od nepune dve godine Republika Srbija je uspjela da zatvori dva pregovaračka poglavlja, veoma bitna za Republiku Srbiju i njene građane. To su Poglavlje 25 – nauka i istraživanje i Poglavlje 26 – obrazovanje i kultura.

Imajući u vidu činjenicu da je potrebno obezbediti veći stepen koordinacije između svih ministarstava u Republici Srbiji kada je u pitanju priključivanje Srbije EU, kada su u pitanju pregovori sa EU uz svih ovih 35 poglavlja, mi u SNS-u smatramo da i te kako ima razloga i osnova da se formira posebno ministarstvo za evropske integracije i iskreno smo ubeđeni i nadamo se da će to ministarstvo nastaviti sa svojim uspešnim radom onako kako je na planu evropskih integracija taj posao dosada radila ministarka bez portfelja zadužena za evropske integracije, gospođa Jadranka Joksimović.

Ono što takođe želim da kažem to je da je donošenje Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima praktično pravni osnov i prvi korak, pravni i politički, za izbor nove Vlade Republike Srbije, na čelu sa novom predsednicom Vlade, gospođom Anom Brnabić.

Srpska napredna stranka je ubeđena da će nova vlada nastaviti da vodi istu onakvu politiku kakvu je vodila Vlada Republike Srbije na čelu sa Aleksandrom Vučićem. To znači politika ekonomskog razvoja, to znači politika nastavka konsolidacije naših javnih finansija, to znači politika mira i stabilnosti u regionu, to znači politika nastavka puta ka punopravnom članstvu Srbije u EU, ali istovremeno politika sveobuhvatnog prijateljstva, sveobuhvatne i najšire moguće saradnje sa našim prijateljima na Istoku, kao što su Ruska Federacija, Kina, Indija i druge zemlje koje su se dokazale kao provereni prijatelji, saveznici i partneri Republike Srbije.

Ubeđen sam da će donošenje ovog zakona, kao i izbor nove vlade Republike Srbije omogućiti dalji razvoj Republike Srbije u svim oblastima društvenog života u delokrugu nadležnih ministarstava i ubeđeni smo da će se politika koja je u Srbiji vođena od 2014. godine nastaviti, da ćemo omogućiti rast BDP-a, da ćemo omogućiti bolji život građana Srbije, da ćemo omogućiti povećavanje plata u javnom sektoru, povećanje penzija, razvoj poljoprivrede, razvoj sporta, nastavak našeg puta ka EU, da ćemo produbiti odnose sa našim ruskim i kineskim prijateljima, da ćemo nastaviti dobre i uspešne projekte na planu izgradnje i obnove saobraćajne i putne infrastrukture.

Moje kolege će u nastavku rasprave da izlože najznačajnije rezultate iz rada dosadašnjih ministara i dosadašnjih ministarstava u Vladi Republike Srbije i mislimo da će to biti dobar argument da ubedimo i druge kolege narodne poslanike da podrže Predlog zakona o ministarstvima, a u danu za glasanje da možda podrže i novu Vladu Republike Srbije, kojoj želim puno sreće i uspeha u radu, kojoj želim da se punim srcem, sa mnogo hrabrosti, sa mnogo snage uspešno suočava sa problemima sa kojima se suočavala, ali ih je uspešno rešavala Vlada koju je vodio Aleksandar Vučić. Hvala vam još jednom.

PRESEDNIK: Hvala.

Da li izvestioci nadležnih odbora žele reč? (Da.)

(Radoslav Milojević: Povreda Poslovnika.)

Reč ima narodni poslanik Radoslav Milojević.

Izvolite.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Hvala.

Reklamiram član 107. i reklamiram član 108.

Slušali smo prethodnog govornika, gospodina Martinovića, kako je govorio o inauguraciji, o jednom sramnom činu za koji nam se smeje ceo svet...

PRESEDNIK: Poslaniče, ne tražim vašu ocenu. Tražim da govorite o Povredi Poslovnika.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Ja govorim o povredi Poslovnika i govorim u čemu je prethodni govornik prekršio Poslovnik.

PRESEDNIK: Ne govorite o povredi Poslovnika. Dajete vašu ocenu kao da ste vi čitav svet. Vi ste samo Radoslav Milojević, poslanik.

Da se razumemo, neće biti ovakvih stvari, ja vam garantujem. Možete govoriti o povredi Poslovnika.

Molim poslanike da ne viču na mene.

Znači, recite u čemu sam ja povredila član 107?

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Povredili ste član 107, da je govornik koji govori u Narodnoj skupštini dužan da poštuje njeno dostojanstvo, što prethodni govornik nije uradio.

(Predsednik: Poštuje dostojanstvo Parlamenta.)

Povredili ste i član 108, da se o redu na sednici stara predsednik Narodne skupštine. Kao što sada mene opominjete i kao što mi svaki put oduzimate reč i kažnjavate finansijski, bili ste dužni da to uradite i prethodnom govorniku, koji je govorio o inauguraciji predsednika po 17. put za ovih mesec dana. To nije tema

današnjeg dnevnog reda. Ali ako ste njega pustili da govori o tome, pustite da završim i ja. Imam svoja dva minuta da obrazložim...

(Predsednik: Ne, nemate vi svoja dva minuta, nego vi treba striktno da govorite o povredi Poslovnika.)

Ja znam da je vama krivo što su juče samo dva predsednika država dolazila u Srbiju i znam da ste vi tužni zbog toga... (Isključen mikrofoni.)

PREDSEDNİK: Poslaniče, zbog zloupotrebe povrede Poslovnika, po članu 103. stav 8, oduzimam vašoj poslaničkoj grupi dve minute od ukupnog vremena. Možete da vičete na mene, ja sam na to navikla. U nedostatku argumenata navikla sam na viku i na uvrede, ali sramota je što vređate Republiku Srbiju vašim rečima.

(Radoslav Milojević: Sramota!)

Ako mi dozvolite.

(Radoslav Milojević: Ne, siđite na mesto pa diskutujte sa mnom.)

Mislite da je ovo predstava jednog čoveka, odnosno vas, pa predsednik Parlamenta, po Poslovniku, ne treba da vam odgovori? Ja sam vam odgovorila po članu 103. stav 8. To je moje mišljenje o tome šta vi radite. Sasvim je jasno.

Poslaniče, pustiću vas da srljate dalje u propast, ako vam je to najjači argument, ali dozvolite da vam odgovorim.

Radite sve ono što sam ja predvidela da ćete raditi. Hajde, budite jednom nepredvidivi.

Znači, ja ću vam odgovoriti na to što ste rekli, da poslanik Aleksandar Martinović nije govorio o temi. Vi ste ugodno ćaskali sa poslanikom Čirićem sve vreme i uopšte niste obraćali pažnju na to šta on govori. Gledala sam sve vreme u vas, verujte mi, jer ste držali taj poslovnik kao da ste se spremili prekuče da govorite o povredi Poslovnika. Sve vreme ste pričali sa poslanikom Čirićem, a mogu tačno da vam kažem i ko je sa kim razgovarao 21 minut i nekoliko sekundi. Prema tome, vi uopšte niste slušali, vi ste se juče spremili da pričate o događaju na kojem niste uopšte bili.

Nemanja Šarović ima reč.

Izvolite.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Hvala, veoma ste ljubazni.

Ukazujem da je povređen član 106. Poslovnika Narodne skupštine i citiraću stav 1: „Govornik može da govori samo o tački dnevnog reda o kojoj se vodi pretres“. Mi u ovome trenutku vodimo pretres o toj jednoj tački dnevnog reda i ta tačka se zove – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima. Ovim zakonom vi praktično uređujete rad buduće vlade, povećavate broj ministarstava za dva.

Gospodin Martinović, koji je, suprotno svim demokratskim tradicijama, predložio i obrazlagao taj zakon, odmah na početku svog izlaganja započeo je diskusiju o stvarima koje nemaju apsolutno nikakve veze sa ovim. Dakle, on je govorio o inauguraciji, što uopšte i nije inauguracija, jer u skladu sa Ustavom Republike Srbije... (Isključen mikrofoni.)

PREDSEDNİK: Poslaniče, vašu ocenu nisam tražila, samo član 106 – da nije govorio o tački dnevnog reda.

(Nemanja Šarović: Ja obrazlažem, to je moja poslovnička obaveza.)

Ne možete da dajete ocenu.

(Nemanja Šarović: To je moja obaveza po Poslovniku. Ja sam dužan da obrazložim kako je povređen Poslovnik.)

Kako sam ja povredila Poslovnik, tako piše u Poslovniku. Znači, kako je predsednik povredio Poslovnik.

(Nemanja Šarović: Ja upravo obrazlažem njegovo ponašanje, koje ste vi morali da sankcionišete. Ja moram da citiram i da opišem na koji način je Poslovnik povređen. Dozvolite mi da, u skladu sa Poslovníkom, obrazložim.)

Uopšte vas ne sprečavam.

(Nemanja Šarović: Uključite mi mikrofón.)

Nisam ga isključila, nego je nervozan poslanik pa lupa po tasteru.

(Nemanja Šarović: Ja držim ovo u ruci, izrazito sam koncentrisan.)

Kad se budete skoncentrisali, daću vam ponovo dve minute.

Ponovo vi imate reč.

Reč ima narodni poslanik Radoslav Milojičić.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Hvala.

Reklamiram povredu člana 100, uvažena predsedavajuća, i molim vas da zaista više ne unižavate dostojanstvo ovog parlamenta nekim rečima koje nisu svojstvene..., koje nijedan predsednik Skupštine pre vas nije koristio i da ne ocenjujete vi kakav je koji poslanik koji zatraži reč.

Član 100. kaže da predsednik Narodne skupštine kada predsedava sednici Narodne skupštine, ako želi da učestvuje u pretresu i učestvuje u raspravi i diskusiji sa poslanicima, što vi radite sve vreme sa mnom i sa kolegom prethodnim govornikom, mora da zauzme svoje mesto u klupama poslanika, a ne da govori sa mesta predsedavajućeg.

Vi ste prekršili član 100. Ja vas molim, zaista, da ne dajete više opisne ocene bilo kog poslanika, karakteristike. Nema smisla.

PREDSEDNIK: Uvaženi poslaniče, kada budem želela da učestvujem u pretresu, a pretres nije počeo, osim što je predlagáč...

(Radoslav Milojičić: U raspravi.)

Dobro, samo vičite, samo napred. Valjda ćete se umoriti do po podne.

Znači, u članu 103, ako želite i budete ljubazni da pročitate Poslovnik do kraja, piše da sam dužna da vam odgovorim. To što vas ne interesuje šta imam da odgovorim je vaš problem, ali ja moram da odgovorim čitavom plenumu a ne pojedincu, jer vi tražite od plenuma da glasa o povredi Poslovníka, a u diskusiji i raspravi ću učestvovati kada uopšte do toga dođe, a povredama Poslovníka ne želite da dođe do rasprave.

Hoćemo li glasati za povredu člana 100?

Poslaniče, posle SMS-a, hoćete biti ljubazni da mi odgovorite?

(Radoslav Milojičić: Rekao sam – da.)

Zahvaljujem.

Samo mala pažnja, da bih mogla da radim. Pošto sam došla da radim.

Izvolite.

Reč ima ponovo Nemanja Šarović.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Gospođo Gojković, povredili ste član 103, stavove 4, 5. i 6. Ja ću ih citirati.

Kaže – narodni poslanik je dužan da navede koji član ovog poslovnika je povređen postupanjem predsednika Narodne skupštine i da obrazloži u čemu se sastoji ta povreda, s tim što može govoriti najduže do dva minuta.

Sledeći stav kaže – ako smatra da povreda nije učinjena, predsednik Narodne skupštine je dužan da da objašnjenje, što vi niste uradili, a ukoliko smatra da je povreda učinjena, dužan je da povredu otkloni.

Sledeći stav kaže – ako i posle objašnjenja predsednika Narodne skupštine narodni poslanik smatra da je povreda učinjena, može zahtevati, bez prava na obrazlaganje, da se Narodna skupština, bez pretresa, o tome izjasni u danu za glasanje.

Dakle, vi ste nekoliko puta prekršili ovaj član, odnosno prekršili ste tri stava, pre svega time što mi niste dozvolili da u okviru predviđena dva minuta obrazložim način na koji je prethodno povređen Poslovnik. Ja sam uspeo da citiram odredbu Poslovnika i ništa više; onda ste me prekinuli i isključili mi mikrofon.

Sledeće, morali ste dati objašnjenje; niste ga dali.

Treća stvar, morali ste mene pitati da li sam zadovoljan objašnjenjem i dati mi priliku da se izjasnim da li želim da Skupština u danu za glasanje glasa o povredi ovog člana. I to niste uradili, nesporno.

Prema tome, evo, ja vas molim, gospođo Gojković, da makar ovu povredu Poslovnika, koja je očigledna, svi su to čuli, imamo i direktan prenos, prihvatite. Nije strašno da čovek nekad prizna da je pogrešio. Nikome neće leteti glava da kažete – eto, bila sam u trenutku možda manje koncentrisana, prihvatam grešku, idemo dalje.

PREDSEDNIK: Hvala, poslaniče. Ja bih vam odgovorila da ste uopšte nešto rekli o povredi Poslovnika. Prošli put niste rekli baš ništa, pa ne znam šta da vam odgovorim, bez obzira na moju skoncentrisanost na vođenje današnje sednice. Znači, na ništa odgovaram sa ništa, verujte mi.

(Nemanja Šarović: Ja sam vam citirao sve članove.)

Ne čujem sad ovaj deo.

Da li želite da glasamo o članu 103? Pošto svi članovi i posebne odredbe, dakle st. 3, 4. i 5, ja sam probala da odgovorim i da ispunim to u meri u kojoj ste vi izneli povredu Poslovnika. Recite da li želite da glasamo o povredi Poslovnika, član 103, st. 3, 4. i 5.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Da, i ovoj i onoj prethodnoj koju sam...

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Elvira Kovač.

Izvolite.

ELVIRA KOVAČ: Zahvaljujem.

Poštovana predsednice, potpredsednici, dame i gospodo narodni poslanici, u ime Poslaničke grupe SVM – Partija za demokratske delovanje govoriću o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima i držaću se dnevnog reda. Znači, o samoj vladi i o našim očekivanjima od buduće vlade sledeće nedelje govoriće šef poslaničke grupe, a u nastavku rasprave će naš uvaženi kolega Fatmir Hasani izneti svoje viđenje.

Dakle, kao što smo čuli, u Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima izmene se odnose na delokrug ministarstava privrede, pravde i spoljnih poslova, a dopune, što je i najznačajnije, odnose se zapravo na predlog da se formiraju dva nova, posebna ministarstva – ministarstvo za evropske integracije i ministarstvo zaštite životne sredine.

Naša poslanička grupa ovaj predlog vidi kao politiku kontinuiteta i kao poštovanje političkih stavova iz uvodne izjave Republike Srbije sa međuvladine konferencije o pristupanju EU iz januara 2014. godine. Mi svakako pozdravljamo ovaj predlog da se formiraju dva nova ministarstva, jer to vidimo kao jasnu političku poruku i dokaz da će prioritet nove Vlade Republike Srbije predstavljati intenzivan rad na približavanju, priključivanju, pristupanju Srbije EU, kao i drugi, što je još značajnije sa stanovišta samih građana Republike Srbije – posvećenost unapređenju kvaliteta života građana.

Zbog čega je važno obrazovanje dva nova posebna ministarstva, za evropske integracije i zaštitu životne sredine? Imamo nekoliko argumenata zbog kojih ćemo ovo podržati. Najpre, smatramo da će se na ovaj način efikasnije organizovati proces usklađivanja našeg domaćeg zakonodavstva sa evropskim nasleđem, tzv. Akijem (*Acquis Communautaire*), s jedne strane. S druge strane, zato što će se posao, ne samo po određenim oblastima, kao što su zaštita životne sredine, klimatske promene itd., efikasnije organizovati, već smatramo da će se na ovaj način unaprediti i poboljšati horizontalna i vertikalna komunikacija, kao i međuinstitucionalna koordinacija određenih institucija, kako na centralnom tako i na lokalnom nivou.

Smatramo da je formiranje dva nova, posebna ministarstva nužno i znači jačanje procesa decentralizacije, jer svi mi znamo da nema efikasnih evropskih integracija, nema dobrih politika evropskih integracija ni zaštite životne sredine bez uključivanja što više subjekata – aktivnog i odgovornog učešća subjekata, kako na centralnom tako i na lokalnom nivou. Smatramo da temelj javnih politika čine lokalne politike.

Obrazovanje ova dva nova posebna ministarstva će doprineti jačanju administrativnih kapaciteta, jer smatramo da je dobro ustrojena i obrazovana administracija na nacionalnom i lokalnom nivou uslov, imperativ za dobru realizaciju javnih politika i, konačno, nema pravne države i vladavine prava bez kvalitetne, efikasne i obrazovane javne uprave.

Uz navedene argumente, Poslanička grupa SVM – Partija za demokratsko delovanje smatra da obrazovanje posebnog ministarstva za evropske integracije jeste garancija za nastavak politike nove vlade. To predstavlja kontinuitet u jačanju, unapređivanju, zaštiti, promovisanju prava pripadnika nacionalnih manjina. Ovo vidimo posebno kroz realizaciju prioritarnih zadataka, programa i aktivnosti utvrđenih u Pregovaračkom poglavlju 23 i posebno u realizaciji svih oblasti navedenih u tzv. manjinskom akcionom planu, znači u posebnom akcionom planu u vezi sa zaštitom prava pripadnika nacionalnih manjina.

Obrazovanje posebnog ministarstva za evropske integracije će pomoći bržem ispunjavanju kriterijuma, nadamo se, pridruživanja EU, ali i ono što je za sve na, koji podržavamo evropske integracije značajno –efikasnijoj promociji tema koje moraju postati sastavni deo kompletnog pravnog okvira, a to su efikasnost, svrsishodnost, jednake mogućnosti, socijalna inkluzija, antidiskriminacija, pa i rodna ravnopravnost i, naravno, ekološka održivost, održivi razvoj.

Sve vreme prateći kontinuitet politika, značaj obrazovanja ministarstva zaštite životne sredine cenimo kroz stavove utvrđene u uvodnoj izjavi Republike Srbije na međuvladinoj konferenciji o pristupanju EU iz januara 2014. godine, gde je zaštita

životne sredine prepoznata kao jedna od najzahtevnijih i najsloženijih oblasti, kako po pitanju usklađivanja pravila našeg zakonodavstva sa zakonodavstvom EU tako i po pitanju investicija i tehničkih rešenja, a sve u vezi sa dostizanjem evropskih standarda u ovoj oblasti.

Imajući u vidu složenost, kompleksnost ove oblasti – konkretno, pravno nasleđe EU sadrži više od 200 važnih dokumenata koji obuhvataju horizontalno zakonodavstvo, koje je regulisano, kao što znamo, kroz Pregovaračko poglavlje 27 – zaštita životne sredine i klimatske promene, jasno je svima nama da pred budućim ministarstvom zaštite životne sredine stoje izuzetno važni i teški zadaci, ozbiljni, ali bih podsetila i na prethodne korake – da svi zajedno moramo da radimo na podizanju svesti o značaju životne sredine i klimatskim promenama, da se ove teme integrišu u sve oblasti života, koliko je moguće.

Podsetila bih i da je u izveštaju Evropske komisije o napretku Srbije u pristupanju EU, poslednji je objavljen u novembru 2016. godine, ocenjeno da je Srbija postigla izvestan nivo usklađenosti u ovoj oblasti, znači ako pričamo o zaštiti životne sredine, da je, konkretno, formiran Nacionalni savet za klimatske promene, da je od početka ove godine, od prvog januara 2017. počeo da funkcioniše Zeleni fond, koji je osnovan kao budžetski fond. Ima još dosta toga da se uradi. U narednom periodu, na primer, treba izraditi strategiju za klimatske promene koja će biti u skladu sa okvirom EU za period do 2030. godine, za klimatsku i energetska politiku, i dobro integrisana u sve relevantne sektore.

Veliki problem Srbije, nažalost, predstavlja nedostatak odgovarajućih projekata iz ove oblasti koji bi omogućili da se što efikasnije iskoriste sredstva EU. Shodno ocenama Evropske komisije, Srbija je zaista transponovala više od 98% direktiva EU u domaće zakonodavstvo, ali je izuzetno veliki problem primena ove regulative u praksi. Implementacija je najteža na lokalnom nivou, u lokalnim zajednicama. Takva je situacija, možemo da kažemo, i poražavajuća. Trenutno se za životnu sredinu troši tek 0,9% bruto društvenog proizvoda, a planirano je da do 2021. godine ulaganja u ovu oblast dostignu i tri posto bruto društvenog proizvoda.

Za dostizanje ovih ulaganja za zaštitu životne sredine do 3% bruto društvenog proizvoda Republike Srbije potrebno je da se do 2019. godine za prevođenje industrije na održivu proizvodnju, izgradnju infrastrukture, kao i za rešavanje otpada i otpadnih voda obezbedi blizu 11 milijardi evra.

Kao što sam naglasila, nisam nameravala da se u svom izlaganju bavim radom Vlade ili očekivanjima od buduće vlade, to će naša poslanička grupa, odnosno šef poslaničke grupe učiniti sledeće nedelje, a predložene izmene i dopune zakona podržavamo i u danu za glasanje glasaćemo za. Zahvaljujem.

PREDSIEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Vukadinović.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Hvala.

Poštovane kolege, pred nama je Predlog zakona o ministarstvima, odnosno dopuna koja predviđa dva nova ministarstva, ali ja ne mogu da se ne osvrnem i da ne izrazim čuđenje i iznenađenje što mi obično sastavljamo tačke koje često nemaju nikakve veze jedna sa drugom a raspravljamo o onome što prirodno ide jedno sa drugim. Mislim da je bilo mnogo logičnije i bolje da smo sukcesivno ali ipak unutar

jedne rasprave objedinili priču o ministarstvima i da se odmah o tome nadovezivala priča o mandataru.

Znam da to nije formalno u redu, ali suštinski ne možemo pričati o Zakonu o ministarstvima a da nemamo na umu ono što se dešava u društvu, da nemamo na umu ono za šta je ovaj predlog izmena zakona uvod. Dakle, on je uvod u izbor nove vlade sa novim premijerom, odnosno novim mandatarom.

Po mom mišljenju, po mišljenju naše poslaničke grupe, niti je taj mandatar dobar, niti je ovaj predlog proširenja i uvođenja novih ministarstava adekvatan.

Podsetio bih vas da je predsednik Srpske napredne stranke Aleksandar Vučić obećavao malu i efikasnu vladu. Koliko je efikasna, to će suditi građani, ali da je mala – nije. U svakom slučaju je manja od onog broja i one veličine koja je bila obećavana. Prva vlada gospodina Vučića imala je 16 resora i dva ministra bez portfelja, imala je 18 članova. Druga je imala 16 resora i tri ministra bez portfelja, ima 19 članova.

Sada se obećava vlada koja ima 18 resora i, dok se ne izjasni mandatar, ne znamo koliki broj ministara bez portfelja. U svakom slučaju, to je vlada koja će da bude među većim vladama u našoj novijoj istoriji, iako je, pravde radi, a siguran sam da će kolege iz vladajuće većine na to podsetiti, bilo, naravno, i većih vlada, kao što je vlada Mirka Cvetkovića, mislim Mirka Marjanovića i neke druge, ali ove dve su bile baš prevelike.

Pošto naša vlast ili vi, poštovane kolege iz vladajuće većine, volite da ističete svetske primere i uzore, posebno Nemačku, i kada za to ima i kada nema razloga, podsetio bih da nemačka vlada ima svega 15 ministara. Dakle, 15 ministara jedna velika Nemačka, a Francuska ima 19. U SAD je stvar malo drugačija, malo kompleksnija, ali oni imaju znatno manje državnih sekretara i sa sve tim, uslovno rečeno, ministarstvima nema ih više od 15.

Na kraju krajeva, podsetio bih one malo starije među nama i među gledaocima da onaj čuveni i zloglasni SIV, Savezno izvršno veće, u čijim prostorijama je juče održana inauguracija koja je pominjana na početku ove debate, da je taj SIV uglavnom imao jednog predsednika, dva potpredsednika i svega 12 sekretara, koji su negde u rangu ministra. Sada vidimo, a to znaju oni koji zalaze u te zgrade, da se taj SIV, kao i zgrada Vlade Srbije, povija od broja ljudi zaposlenih tamo, a teško da je ovo efikasnija država od one koja je bila složena, dakle savezna država ili federacija.

Hoću da kažem da je Vlada prevelika, a svakako je veća od onoga što je bilo obećano i najavljivano kada je SNS i kada je Aleksandar Vučić kao opozicioni političar kretao u svoj pohod na vrh vlasti.

Naravno da će kolege reći, a video sam i u predlogu gospodina Martinovića da ovo ne angažuje nikakva dodatna finansijska sredstva, ali ljudi moji, možda ne angažuje u ovom trenutku – pravimo novo ministarstvo koje će preuzeti deo kadrova postojećih, postojeće kancelarije ili postojećeg Ministarstva poljoprivrede, ali pošto se predviđaju veliki poslovi iz domena zaštite okoline, potpuno je jasno da će to, pre ili posle, morati da poveća i administriranje i budžet.

Dakle, neefikasno, neracionalno i skupo, ali što je još mnogo važnije – pogledajmo obrazloženje, ja bih skrenuo pažnju i podsetio kolege da mi u ovom trenutku imamo Kancelariju za evropske integracije i Kancelariju za Kosovo i Metohiju.

Mi smo imali u dva saziva, tu je bio kolega Bogdanović, sada je izašao, on je bio ministar za Kosovo i Metohiju. Znači, u mandatu dve vlade Republike Srbije smo imali Ministarstvo za Kosovo i Metohiju i to je ministarstvo u jednom trenutku spušteno na rang kancelarije. Rečeno je – nema to veze, nije važno, važni su poslovi, važna je borba za očuvanje Kosova u Srbiji. Onda se pojavila Kancelarija za evropske integracije, pa su jedno vreme Kancelarija za Kosovo i Metohiju i Kancelarija za evropske integracije bili u istom statusu. Sada se Kancelarija za evropske integracije uzdiže na rang ministarstva.

Dakle, kada ja, moje kolege ili kolega Slaviša Ristić kažemo – zašto nema ministarstva za Kosovo i Metohiju, iz redova vladajuće većine odgovori se – nije važno, imamo kancelariju, važno je da kancelarija dobro radi, nije važno kako je zovemo. Pa kada nije važno, zašto onda Kancelariju za evropske integracije uzdižete na rang ministarstva za evropske integracije? Šta fali da radi kao kancelarija?

Ovo deluje kao sitnica, ali i na ovom primeru se zapravo vidi šta je prioritet ove vlade, ili barem šta je ono čemu ona teži, a to su evropske integracije. Ono što je često, a pogotovo u kampanjama, isticano kao važno i kao „srce Srbije“ je Kosovo i Metohija, koje polako odlazi u zapećak. Znam da se sa tim kolege neće složiti, ali evo, kad već povećavate broj ministarstava, ja sam protiv toga ali ako već povećavate, zašto onda ne vratite ministarstvo za KiM? Ako nećete to da radite, zašto uzdižete na rang ministarstva Kancelariju za evropske integracije?

Kažete da ima mnogo posla. Naravno da ima mnogo posla oko evropskih integracija, ali bih ja podsetio uvažene kolege i javnost Srbije da za razliku od Kosova i Metohije, za koje postoji konsenzus da je sastavni deo Srbije... na kraju krajeva, nezavisno od konsenzusa postoji ustavna preambula gde to stoji i piše, i niko u Srbiji, sem možda jedne stranke i jednog ili par kolega ovde među nama, ne misli da treba da bude drugačije, dok za razliku od toga, na stranu sad šta je realno, šta je moguće i kako se ta borba za Kosovo i Metohiju sprovodi i da li se sprovodi na adekvatan način, mi mislimo da se ne sprovodi na adekvatan način, ali svejedno, ako postoji konsenzus oko Kosova, ja bih vas podsetio da takvog konsenzusa oko evropskih integracija nema. Da, nema ga, drage kolege. Nema ga među nama ovde u Skupštini, a nema ga ni u javnosti.

Ja sam vrlo tolerantan po tom pitanju. Ja sam evroskeptik, kao i veći deo mojih kolega, ali realno je javnost Srbije po tom pitanju podeljena. Rado ću priznati i priznajem da je nekada postojala mnogo veća i jasnija većina u pogledu evropskog opredeljenja Srbije. Ja sam i tada bio protiv i sada sam protiv, ali postojala je jasna većina. Ta se većina izgubila proteklih nekoliko godina, delom zbog načina na koje su naše vlade sprovodile i kako naše vlade sprovode te evrointegracije, a delom zbog toga na šta liči sama EU u ovom trenutku, s obzirom na probleme sa kojima se suočava.

Drugim rečima, apsolutnog konsenzusa nikada nije bilo, ali je postojala jasna većina. Već duže vreme nemamo više jasnu većinu u pogledu evropskog opredeljenja građana Srbije, a trčimo pred rudu i pravimo ministarstvo za evropske integracije, pri čemu se kaže – pa dobro, referendum, odlučivanje, to ćemo kad budemo pred tim procesom, pred sam prijem. Pa kad dođemo do prijema, šta onda da pitamo građane? Ako ima smisla pitati građane, treba ih pitati pre, treba ih pitati sada. To je sad pitanje referenduma.

Ono što je važno i što treba imati na umu u ovom trenutku je još uvek malo veći broj građana koji podržavaju ulazak Srbije u Evropsku uniju, ali je veoma veliki i broj građana koji se tome protive. Zašto onda uvodimo ministarstvo? Zašto uvodimo ministarstvo po jednoj temi koja je kontroverzna i oko koje nema konsenzusa niti među nama ovde, nema ga, po mom mišljenju, među vama u vladajućoj većini, ali to je već vaš problem. Ni vi niste baš ubeđeni, bar ne u potpunosti, da je ulazak u Evropsku uniju zaista osnovni nacionalni i državni cilj. Ali, kažem, to je vaš problem. Ono što je jasno, jasno je da ga nema u društvu, pa zašto će nam onda ministarstvo za evropske integracije?

Nasuprot tome, ponavljam i naglašavam, ministarstvo za KiM se ukida, tj. ukinuto je, ne podiže se na rang ministarstva već ostaje kancelarija. Moram priznati, ovakav bi predlog bio očekivan da je, recimo, predlagač zakona ili mandatar nove vlade kolega Čedomir Jovanović. Sa njim se ja ne slažem, kao ni on sa mnom, ali na neki način to je predlog koji može da dođe od njega ili njegovih istomišljenika, jer je za njih pitanje Kosova na neki način rešeno kako oni misle da je rešeno, on će me sigurno ispraviti ili demantovati, ili će se složiti – smatra da je Kosovo nezavisno jer mi tu ne možemo mnogo da učinimo. Nasuprot tome, smatra da treba sav prioritet i akcenat staviti na put evropskih integracija.

Dakle može LDP, može Čedomir Jovanović, ali ne možete vi da izađete sa ovakvim predlogom. Meni je ponekad žao kolege Martinovića kad vidim sa kakvim predlozima mora da izlazi. Prošli put je bio onaj zakon o nesrećnim sudijama, gde je najbolje što je uradio u jednom trenutku bilo da je odustao od toga da ga brani i pustio da stvar prođe kako prođe, jer su naprosto bili neodbranjivi ti predlozi, izmene Zakona o sudijama, odnosno predsednicima sudova.

Tako i ovoga puta verujem da bi na nekom iskrenom, tajnom, internom izjašnjanju dobar deo kolega vladajuće većine podržao moj predlog. Naravno da ga ovako neće podržati. Ali evo, zapitajte se sami, makar u sebi ako nećete ovde javno, zašto, ako već povećavamo broj ministarstava, ne uvedete i ministarstvo za KiM? Ta „žuta“ vlada koju smo kritikovali zajedno i vi i ja imala je Ministarstvo za KiM, imala ga je i vlada Vojislava Koštunice, sada ga nema. Odbor za KiM zaseda vrlo retko, ređe od skoro svih drugih odbora u Skupštini. To govori o tome šta su nacionalni prioriteti.

Jedno je pred izbore, kada treba prikupljati patriotske glasove, onda je važno Kosovo, onda su važni Putin i Rusija, a kada izbori prođu, onda je važan gospodin Kurc, Angela Merkel i evropske integracije. Prosto, to nije u redu i pre ili kasnije će to i građani uvideti.

Da završim barem za ovaj, uvodni deo izlaganja. Hajdemo, kolege drage, nezavisno od Predloga zakona o ministarstvima, da napravimo jedan pošten referendum. Mislim da je to u našem zajedničkom interesu, da prelomimo tu priču oko evrointegracija. Ali pošten referendum, gde će javnost biti upoznata s argumentima i za i protiv i jedne i druge strane, pa kako većina građana odluči tako ćemo i da se ponašamo. Ja prvi, iako jesam evroskeptik, obećavam da ću, kao i moje kolege, raditi na sprovođenju politike koja dobije jasnu većinu.

Nemojmo reći – bili su izbori i građani su rekli svoje. Nema potrebe za takvom vrstom izjašnjanja. Na Zapadu i u toj demokratskoj Evropi, koja ima svoje

mane i neke svoje prednosti, postoje izbori, rekao bih, ipak demokratskiji nego što su bili kod nas, pa opet postoje i referendum i nekim važnim pitanjima.

Drugim rečima, izjasnimo se na referendumu, dajte ljudima šansu da izlože svoje argumente pa onda posle toga uvodimo ministarstva ili uvodite ministarstva za evrointegracije i ja ću vam pomoći ako to bude zaista kurs za koji se većina građana opredeli. U ovom trenutku, kao što rekoh, takve većine nema uprkos tome što većina javnosti i javnog mnjenja, medija i političke elite navija u evrofilnom pravcu. Stoga, pre nego što uvedemo to ministarstvo, hajde da čujemo šta misle građani. Tada radimo ono što nam je posao i ono što u Ustavu piše – to je borba za očuvanje KiM a nipošto da ih stavljamo u isti rang.

To su radile neke prethodne vlade, stavljanje u isti rang, tu je bila priča o paralelizmu – borimo se za Kosovo i borimo se za evropski put. Ja i neki drugi ovde u sali smo od početka govorili da to možda lepo zvuči, ali nije realno. Ne možete se, drage kolege, boriti za očuvanje Kosova u Srbiji i za ulazak Srbije u EU. To prosto nije realno. To su nam rekli mnogo puta naši i vaši uvaženi gosti i prijatelji čelnici najvažnijih zemalja Evrope.

Recite jasno i glasno, podržite politiku Čedomira Jovanovića ako mislite da je to pravi put, ili nekog sličnog. Izvinjavam se Čedomiru, on će sigurno reagovati mada ovo nije prozivka i nije ništa kritički na njegov račun. Ili to podržite ili, ako ne podržavate, onda jasno i glasno radite na sprovođenju politike koja ne uključuje ministarstvo za evropske integracije pre nego što su građani rekli šta misle o tim evropskim integracijama.

Na kraju, ako gospođa predsednica dozvoli, znam da vam ponekad nije lako ali prosto bih vam skrenuo pažnju, ako jedan govornik dođe i počne svoje izlaganje govorom o inauguraciji i smatra da je ona sjajna, prvo, to nije inauguracija, ali nije važno, o svečanom prijemu u Palati Srbija, i kaže da je ona sjajna i fascinantna, onda vi kao predsednik Skupštine, ako ga niste prekinuli i ako niste intervenisali, ne možete da ne dozvolite nekim drugim kolegama da i oni kažu šta misle o toj inauguraciji, a misle, recimo, sve suprotno. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala i vama. Ali ne u okviru povrede Poslovnika. Ne u okviru povrede Poslovnika svakako.

Reč ima Aleksandar Martinović, kao predlagač.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, u izlaganju prethodnih kolega bilo je dosta neznanja; naravno, bilo je dosta i političke zlovolje, a mogao bih da kažem i političke mržnje.

Hajde da krenemo od početka. Što se tiče svečanog prijema predsednika Republike...

Pošto vidim da to mnoge boli i da mnogima smeta kada se o tome govori, kao što vidim da mnogima smeta i kada se kaže koliko je ko dobio na izborima, ispada da je Srbija jedina zemlja u svetu u kojoj ne smeš da kažeš da je onaj ko je dobio skoro 56% glasova pobednik na izborima, a da je onaj ko je dobio 2%, 4% ili 5% glasova na izborima u stvari pobednik. Makron dobije u Francuskoj 32% glasova na predsedničkim izborima, svi francuski mediji kažu da je to istorijska pobeda. U Srbiji Aleksandar Vučić osvoji skoro 56% glasova, odmah huk – šta je to?, to nije ništa,

nezadovoljni smo izbornim rezultatima, to nije ništa, očekivali smo 70% itd. No, to je njihov problem sa percepcijom političke stvarnosti.

Juče je Aleksandar Vučić uspeo da na svečanom prijemu okupi više od 5.000 ljudi. To je više nego što ste svi vi iz bivšeg režima uspeali da skupite ljudi na ulicama otkada protestujete, od tamo 2-3. aprila do danas. Toliko o vašoj političkoj snazi. Dakle, Aleksandar Vučić je okupio za jedno veče 5.000 ljudi, i to kakvih ljudi. Ovde se jedan, inače izgleda vrlo uman narodni poslanik, podsmevao zvanicama na svečanom prijemu. Ljudi, u Beograd su došli Rogozin, Johannes Han, zamenik generalnog sekretara NATO-a, došli su svi šefovi država ili vlada bivših jugoslovenskih republika, došao je potpredsednik Svekineskog nacionalnog kongresa, došla je delegacija SAD, došli su ljudi iz Afrike, došle su delegacije iz Azije, došli su naši prijatelji iz arapskog sveta. Pa to je uspeh svih nas! Pa to je uspeh građana Srbije!

Ne razumem da neko zbog toga što mrzi Aleksandra Vučića mrzi svoju sopstvenu zemlju. Pa ti ljudi su došli u Beograd. Pa ti ljudi su pokazali poštovanje i prema predsedniku Republike ali i prema Republici Srbiji kao državi. Pokazali su poštovanje prema jednoj maloj zemlji koja ima vrlo jasno definisanu spoljnu politiku, a to znači – hoćemo u Evropsku uniju, hoćemo najbolje moguće odnose sa SAD i hoćemo najbolje moguće odnose sa našim prijateljima na Istoku. To je politika koju cene svi – i u Vašingtonu, i u Briselu, i u Moskvi i u Pekingu. To je zajednički uspeh svih nas. Zaista ne razumem potrebu da se neko tome podsmeva.

Ovde je bilo reči o tome, verovatno u nedostatku boljih argumenata, da se desila strašna stvar. Dame i gospodo narodni poslanici, dosad smo imali 16 ministarstava, a sada ćemo imati 18. To je velika katastrofa za Republiku Srbiju, po mišljenju nekih kojih su do 2012. godine vršili vlast u Republici Srbiji. Za takve imam vrlo jasan odgovor – smeta im 18 ministarstava, pri čemu faktički, da budemo potpuno iskreni, ta ministarstva već postoje. Znači, zaštita životne sredine već postoji, samo što je u okviru Ministarstva poljoprivrede, ali taj resor, taj sektor postoji. Neko se time već bavi, neki ljudi već primaju plate za to što rade na zaštiti životne sredine.

Što se tiče evropskih integracija, faktički to ministarstvo postoji, samo se tako ne zove. Ministarka Jadranka Joksimović defakto vodi ministarstvo za evropske integracije. Mi čak vršimo i racionalizaciju u ovoj oblasti. Kancelariju za evropske integracije, odnosno za pridruživanje EU priključujemo Ministarstvu za evropske integracije i sad ćemo imati jedno krovno ministarstvo koje će se baviti pregovorima sa EU i koje će unutar Republike Srbije da vrši koordinaciju svih poslova koji se odnose na pripremanje akcionih planova za otvaranje i zatvaranje pregovaračkih poglavlja sa EU.

Apropos broja ministara, odnosno broja ministarstava, kolega koji je maločas govorio izgleda da ima problem sa političkom amnezijom. Prva vlada Vojislava Koštunice, u koju se on svojevremeno kleo, bogami, ako ćemo da stavimo ruku na srce, imao dosta i finansijske koristi od raznoraznih istraživanja, javnog mnjenja itd...

(Dragan Šormaz: To znam.)

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Evo, zna Šormaz.

PRESEDNIK: Poslaniče.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dakle, prva vlada Vojislava Koštunice imala je 22 člana i 19 ministarstava. Pazite, u vreme kada je postojala Državna

zajednica Srbija i Crna Gora. Srbija je sada samostalna država, unitarna država, nismo federacija. To je važna stvar, koja mora da se naglasi i koju zna svaki pravnik koji se iole razume u ustavno pravo.

Druga vlada Vojislava Koštunice bila je još glomaznija. Nju su činili DSS i DS. Oni koji su potpisali famozni SSP. Oni koji su potpisali da od 1. septembra 2017. godine nekretnine, uključujući i poljoprivredno zemljište, mogu da kupuju stranci. Isti oni koji vode hajku protiv Aleksandra Vučića i protiv SNS – kao da smo mi za to odgovorni, a oni potpisali i oni za to glasali 2008. godine. Dakle, druga vlada Vojislava Koštunice imala je 25 članova Vlade i 22 ministarstva. Sad, kako je 18 veće od 22 meni to nikako nije jasno.

Bilo je pozivanja na Saveznu Republiku Nemačku. Prethodni govornik izgleda ne zna da je Savezna Republika Nemačka, sam naziv joj kaže, federalno uređena država. Tamo imate podelu nadležnosti između federacije, odnosno između savezne države i njihovih, kako oni kažu, zemalja, pokrajina, odnosno federalnih jedinica. Po Ustavu Savezne Republike Nemačke ili, kako Nemci kažu, Osnovnom zakonu iz 1949. godine, pretpostavka nadležnosti je u korist federalnih jedinica, a samo je za ono što nije direktno stavljeno u nadležnost federalnih jedinica nadležna savezna država, odnosno Savezna Republika Nemačka. Pa i pored svega toga Nemci imaju više ministarstava nego što će ih po ovom predlogu zakona imati Republika Srbija, koja je, ponavljam, unitarna i samostalna država. Vi, izgleda, te stvari ne razlikujete.

Što se tiče ovog lamentiranja, koje je već, kako da vam kažem, na granici političkog licemerja i farisejstva najgore vrste, ovde se rone krokodilske suze nad Kosovom i Metohijom. Ovde su veliki branioci Kosova i Metohije; evo, otvoreno ću da vas pitam, vas koji ste toliko veliki protivnici EU a zagovornici odbrane Kosova i Metohije, što je legitiman politički stav – koliko vaše dece živi u zemljama Evropske unije? Koliko vas ima stanove u Parizu, u Rimu, u Berlinu, u Londonu, u Beču? Čija deca studiraju na najprestižnijim evropskim i američkim univerzitetima, gde se školarina meri desetinama hiljada evra i dolara? Da li neko od vas, kolege iz SNS-a, ima stan u Beču, ili stan u Berlinu?

(Narodni poslanici SNS-a, svi uglas: Ne.)

Znam ih mnogo koji sve to imaju ali se, kada dođu u Narodnu skupštinu, ponašaju kao fariseji i licemeri. Kažu – bože, ko nas to vodi u Evropsku uniju, šta ćemo mi tamo? Kako šta ćemo tamo? Da bolje zaštitimo vaša imovinska prava, da vam neko ne provali u te vaše stanove. Nije mala stvar, ljudi, kada imate penthaus u Beču. Nije mala stvar kada imate nekoliko stanova u Parizu, Berlinu, Londonu, Rimu, kada idete da šopingujete bunde u Rim itd. To košta.

Jedan od razloga zašto idemo u Evropsku uniju je da vaša imovinska, da vaša ekonomska, da vaša finansijska prava budu bolje zaštićena. Vaše nekretnine će imati bolji režim pravne zaštite kada Republika Srbija postane članica Evropske unije nego sada, kada smo samo na putu ka Evropskoj uniji.

Ima još jedan, veoma važan razlog zašto formiramo ministarstvo za evropske integracije i zašto smatramo da je Srbiji mesto u Evropskoj uniji, svesni činjenice da se Evropska unija suočava sama sa sobom, sa ogromnim unutrašnjim problemima, svesni činjenice da pojedine države, velike države u Evropskoj uniji prema Republici Srbiji

ponekad vode nepravednu politiku, politiku koja nas boli, politiku koja nije uvek u skladu sa međunarodnim pravom i međunarodnim standardima.

Ekonomski razlozi su pre svega ti koji prosto teraju Srbiju, uslovno rečeno, ka Evropskoj uniji. Izneću vam nekoliko podataka. Ukupan obim trgovine između Republike Srbije i Evropske unije na kraju 2008. godine iznosio je nešto više od 13 milijardi evra, pri čemu je uvoz bio više nego duplo veći od izvoza u Evropsku uniju, uz pokrivenost uvoza izvozom od 44%. Na kraju 2016. godine, dakle govorimo o vladi koju vodi Aleksandar Vučić, ukupan obim trgovinske razmene sa Evropskom unijom iznosio je skoro 20 milijardi evra, u odnosu na vaših 13, uz pokrivenost uvoza izvozom od 81%, što znači da je obim trgovine znatno povećan, uz kontinuiran veći rast stope izvoza nego uvoza.

Ono što je činjenica, ono što nekome može da se sviđa ili ne sviđa ali je prosto činjenica od koje ne možemo da pobegnemo voleli ili ne voleli Evropsku uniju, ili pojedine države u Evropskoj uniji ili pojedine njihove lidere, to je činjenica koja jasno govori zašto Srbija pre svega u ekonomskom smislu treba da napreduje ka Evropskoj uniji. Evropska unija je glavni spoljnotrgovinski partner Srbije, jer se oko 65% trgovine Republike Srbije obavlja sa državama članicama Evropske unije. Dakle, 65% naše trgovine odnosi se na Evropsku uniju.

Kada su u pitanju investicije, obim investicija u 2013. godini iznosio je 576 miliona evra, govorimo o investicijama koje dolaze iz EU, 2014. godine 1,1 milijardu evra, a 2015. godine 1,53 milijarde evra, što je nekih 72,4% ukupnih stranih direktnih investicija. Dakle, najveći broj investicija, preko 72%, dolazi upravo iz zemalja EU. I to je činjenica.

Da li želite da kažemo svim onim ljudima koji rade u firmama, u privrednim društvima iz EU koja su investirala u Srbiju, da kažemo njihovim radnicima – znate, loša je EU, idite kući, nećete više primati platu, zatvorićemo sve vaše fabrike zato što su one nemačke, francuske, italijanske ili neke druge? To je nemoguće. Srpska privreda bi doživela slom, srpski finansijski sistem bi doživeo slom, to bi bio smrtni udarac građanima Srbije koje smo uspeli da zaposlimo – u odnosu na period kada ste ih vi otpuštali.

To su razlozi zašto se SNS opredelila da formira ministarstvo za evropske integracije, zašto smo odlučili da na taj, simboličan način, na način definisan pravnim jezikom pokažemo da smo opredeljeni za EU.

Što se tiče KiM, o kojem je takođe bilo reči, evo predsednik Republike Aleksandar Vučić je spreman da da i da se založi da se svakome od vas koji se borite za KiM, ali odavde, iz Knez Mihailove, iz vaših luksuznih stanova na Starom gradu i Vračaru, da novčana pomoć države pa se malo preselite iz Starog grada i Vračara u Ranilug, u Štrpce, u Prištinu, u Kosovsku Mitrovicu, pa malo tamo branite interese Srba na KiM. Izadite malo iz kruga dvojke. Znam da je udobno u krugu dvojke, ima mnogo lepih kafića, nije baš ni jaka vrućina, dobro rade klima-uređaji, ali idite malo dole pa na licu mesta branite interese Srba na KiM, kao što to radi Marko Đurić.

Ko podržava koga na KiM, pa to su vam rekli poslednji rezultati izbora. Devet od deset zagarantovanih mesta u kosovskom parlamentu, u parlamentu AP KiM dobila je Srpska lista, koja je imala direktnu podršku vlade Aleksandra Vučića. Dakle, srpski narod na KiM zna ko brine o njegovim interesima, zna da su to predsednik Republike

Aleksandar Vučić, zna da je to Vlada Republike Srbije i zna da je to Kancelarija za KiM koju tako uspešno, tako hrabro, tako srčano vodi Marko Đurić, koji je bio na KiM hiljadu puta više od vas, od svih vaših ministara za KiM, od svih vas koji ste se zalagali za očuvanje KiM, koji je obišao svaku opštinu, svako selo i svaki zaselak na KiM gde živi makar jedan jedini Srbin.

PREDSEDNIK: Čedomir Jovanović, replika.

Daću vam reč, poslaniče, kada iznesete čaj u keramičkoj šoljici. Ovako ne možemo da razgovaramo, ugrožavate dostojanstvo Narodne skupštine Republike Srbije. Ovde se ne jede i ne pije. Izvolite.

ČEDOMIR JOVANOVIĆ: Gospođo predsednice, poštovano predsedništvo, dame i gospodo narodni poslanici, biću kratak. Gospodine Vukadinoviću, naravno da me niste uvredili svojim stavovima, samo mislim da ovde ima dovoljno ljudi koji znaju koliko sam uporan. Između ostalog, mera te upornosti je ova činjenica koja je pred nama, koja govori da danas u Parlamentu sedi više ljudi koji dele moje političko uverenje, ako govorimo o Kosovu i Evropi, nego što je to bio slučaj pre deset godina.

Moj stav prema ideji evropske Srbije i obavezi koju Srbija ima prema Kosovu ne proizlazi iz mog hira, nego valjda iz obaveze da smo kao političari dužni da se bavimo politikom razmišljajući o ceni koju će društvo za tu politiku platiti. Ministarstvo za KiM trebalo je da imamo pre 30 godina. U tom ministarstvu su morali da rade ljudi koji su živeli na Kosovu i Metohiji, Srbi, Albanci, sposobni da rešavaju probleme koji su tada mogli biti rešeni a danas su daleka prošlost.

Borba za srpski narod na KiM vodi se jedino evropeizacijom Srbije, a ne kosovizacijom, i to je ono što vi, gospodine Vukadinoviću, odbijate da prihvatite kao činjenicu.

Zašto nemamo ministarstvo za KiM pokušaću da vam slikovito odgovorim – iz istog razloga iz kog je besmisleno da imamo ministarstvo za prekomorske teritorije. Kosovo i Metohija u političkom životu Srbije postalo je isključivo predmet manipulacije i muka kojom se bavi svako ko je na vlasti ne znajući šta će sa tim da uradi. Što pre progovorimo pošteno o svemu tome, ljudima koji tamo žive a za čiju sudbinu smo mi veoma odgovorni biće lakše.

Naravno da su neki problemi mogli biti rešeni pre deset godina. Da je bilo više pameti i sluha, spremnosti da se uvažavaju neki naši stavovi, danas bi život tog sveta bio drugačiji, naši odnosi međusobno bolji. Nemojte očekivati da ja danas, kada Vučić u 2017. godini govori ono što sam ja govorio u 2007. godini, budem radikal kakav je bio on samo zbog toga što ću time dobiti aplauz na nekoj drugoj strani. To je neodgovorno prema ovoj zemlji.

PREDSEDNIK: Vreme. Hvala vam.

Reč ima Sonja Pavlović.

SONJA PAVLOVIĆ: Povreda Poslovnika.

Evo i ja se pridružujem grupaciji molitelja da se ne krši član 108 i molim vas, uvažena predsedavajuća, da se starate o Skupštini. Razumem koalicione simpatije, ali gospodinu Martinoviću ste zaista dozvolili da prekrši član 106 i prekrši član 109 stav 7 te tako na osnovu člana 106 govorio van teme koja je danas na dnevnom redu i u okviru člana 109 dozvolio sebi da iznosi činjenice i ocene koje se odnose na privatni život drugih lica.

On nije pozvan da vrši prisilne migracije poslanika ni u Kosovsku Mitrovicu ni u prestonice Evrope niti da razmišlja u kojim stanovima i u kojim gradovima oni žive. Osim toga, ako pričamo o tome da je van teme, molim vas da jednom zauvek stavimo to, ako možemo, sa strane.

Činjenica je da je na skupu gospodina Aleksandra Vučića bilo 5.000 zvanica...

PRESEDNIK: To sve znamo. Vi ste se sada javili po povredi Poslovnika. Vi radite sve ono što kritikujete.

SONJA PAVLOVIĆ: Tako je, i ja vas zato molim da poštujete član 108. prema svima. Ja obrazlažem, poštujujte član 108. prema meni, poštujujte i prema drugima.

PRESEDNIK: Vi tražite da u dve minute vama izađem u susret da kažete šta vam god padne na pamet u okviru Poslovnika. To ne može.

SONJA PAVLOVIĆ: Vi ne date da obrazložim ono. Znači, 5.000 ljudi u crnom na sahrani demokratije je bilo na inauguraciji.

PRESEDNIK: Uvažena poslanice, vi ste se pozvali na član 109. Stav 9. uopšte ne postoji. Trebalo je odmah da vas prekinem. Ne postoji ni stav 7. Morate da razlikujete stav i alineje. Postoji stav 1. i više alineja. Trebalo je odmah da vas prekinem, ali...

(Zoran Živković: Trebalo je.)

Hvala vam, poslanice Živkoviću.

Znači, trebalo je da vas odmah prekinem, zbog toga što ne znate osnovnu stvar – šta je stav, šta je alineja.

Jeste, ja sam nepismena, a vi ste gigant pismenosti i kulture u ovom parlamentu. (Aplauz.) I ja prihvatam da sam apsolutno nepismena i nedostojna da vodim ovaj parlament u poređenju sa vama. Prihvatam svaku vašu kritiku. Duboko moje izvinjenje za to.

Reč ima Miroslav Aleksić.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem.

Poštovana predsednice, poštovane kolege poslanici, danas imamo četvrti zakon o ministarstvima u poslednjih pet godina. Imamo i petu vladu za pet godina. Dakle, držite jako dobar ritam da svake godine imamo novu vladu. Za to vreme promenio se jako veliki broj ministara. Preko 30 potpuno novih i različitih ličnosti. Za tih pet godina smo imali četiri ministra privrede, četiri ministra poljoprivrede, tri ministra finansija. Naravno, ta praksa se nastavlja, praksa sa politikom radi politike, praksa sa time da ministri služe samo da bi u jednom vremenskom periodu odradili ono što vrhovni vođa od njih očekuje i posle toga bili bačeni u korpu kao potrošni papir.

Dakle, ta politika se nastavlja i danas. Danas treba da se setimo svih onih ministara, jer pred nama je izbor novih ministara, koji su obeležili ovih pet godina, koje nešto slabo pominju oni koji su ih tu postavili, sa obrazloženjima da su oni specijalisti u svojim oblastima, da će oni napraviti jako velike rezultate za Republiku Srbiju i za njene građane, kao što su, recimo, bili Milan Bačević, Bratislav Petković, Ivan Mrkić, Nebojša Rodić, Lazar Krstić, Dragan Glamočić, Tomislav Jovanović, Srđan Verbić i mnogi drugi. Dakle, to su sve bili ministri. Mnogi su se rotirali u određenim resorima u prethodnom periodu i zaista ne znam kako neko danas može da

postavi pitanje zašto u Srbiji izostaju rezultati – pa izostaju upravo zbog toga što za pet godina niste uspeli da izgradite nikakav sistem za funkcionisanje države.

U prilog tome govori i činjenica da danas predsednik Republike u svom obraćanju najavljuje da će nova vlada Republike Srbije imati dva premijera. Toga nema u zakonu, i ja sada ne znam koga on laže, da li laže mandatariku Anu Brnabić ili laže gospodina Ivicu Dačića. Ako je istina da će biti dva premijera, ja onda postavljam pitanje kako je moguće da je neko spreman da prihvati mandat premijera i bude toliko ponižen da mu se kaže – bavićeš se samo ekonomskim resorima, a politikom će se baviti neko drugi.

To zapravo govori o tome da u ovaj zakon treba ubaciti jednu ključnu rečenicu, a ta ključna rečenica, i mi smo kao poslanička grupa podneli amandman za to, jeste da ministarstva i ministri sve poslove iz svog delokruga treba da obavljaju po pribavljenoj saglasnosti predsednika Republike. Onda će ovaj zakon imati smisla i moći ćete da ga primenjujete adekvatno realnom stanju u Republici Srbiji, a to je da jedan čovek donosi sve odluke i da svi vi u izvršnoj vlasti prihvatate ulogu da igrate u njegovom folkloru, dok on svira muziku po kojoj želi da vi igrate.

U ovom zakonu pred nama imamo još jednu zanimljivost, a to je da imamo dva ministarstva više. Ako se sećate, nije bilo tako davno, svega pre godinu i nešto dana, govorili ste o tome kako je vlada Aleksandra Vučića najmanja, sa najmanjim brojem ministra; zbog racionalnosti, zbog ušteda ste maksimalno smanjili broj ministarstava.

Danas, godinu dana posle toga imamo potpuno drugačiju situaciju – uvođenje novih ministarstava sa obrazloženjima da moramo imati nova ministarstva kako bi se poslovi iz tih resora i oblasti bolje obavljali nego što je to bio slučaj do danas. Zaista ne znam da li je istina ovo što čitam u današnjem obrazloženju ili ono što smo čitali pre godinu dana, ali zapravo jedno sa drugim ne ide.

S druge strane, ako govorimo o finansijskom aspektu, možemo reći da očigledno postoje finansijski resursi gde država troši više. Ako može da troši više na nova ministarstva, hajde onda da vratimo i ono što ste uzeli penzionerima, hajde da vratite i one plate koje ste uzeli zaposlenima u Republici Srbiji. Takođe, ono što je suština vezano za uvođenje dva nova ministarstva zapravo nije ništa od onoga što ste vi napisali u obrazloženju. To je u stvari legalizacija političke trgovine, podmirivanja i dokaz da su apetiti pojedinih koalicionih partnera porasli i da ćete morati sada da napravite neke određene kompromise.

To znači da ni podrška nije više onolika kolika je bila. A imali ste suverenu podršku i mandat da promenite sve što je loše u ovoj Srbiji, sve ono o čemu sada govori predlagač zakona da je neko drugi radio u prethodnih pet ili deset godina. Pet godina ste imali mandat da pokažete šta znate i umete. Od svega toga videli smo pet vlada, vidamo izbore svake godine i očigledno će se ti izbori nastaviti i dalje.

Pored toga što u ovom zakonu apsolutno ima političkih kompromisa i trgovine, a ne efikasnosti i racionalnosti, imamo još jednu zanimljivu stvar – da su resori podeljeni po feudima, da koalicioni partneri dobijaju svaki svoju oblast. Podelili ste Srbiju da se njom igrate onako kako odgovara pojedinim koalicionim partnerima koji čine Vladu. Tako je danas iz nadležnosti Ministarstva privrede izbačeno sve što se tiče javnih preduzeća u oblasti energetike. Dakle, Ministarstvo energetike će isključivo

biti nadležno nad svim poslovima koje obavljaju javna preduzeća u toj oblasti, verovatno da bi svaki koalicioni partner znao šta njemu pripada.

Ali kada već tako delite Srbiju i kada uvodite nova ministarstva, ja ću vas pitati šta je sa najvećim problemom u Srbiji – šta je sa demografijom, šta je sa porodicom u Srbiji? O tome ne govorite.

Maločas sam slušao obrazloženje predlagača zakona kako je poljoprivreda jako važna oblast, zašto treba osnovati novo ministarstvo za zaštitu životne sredine, i ja to podržavam, ali ste pet godina imali priliku da pokažete tu važnost poljoprivrede u Srbiji. To ste 2012. godine i u Beloj knjizi i u svom programu napisali predstavljajući poljoprivredu kao stratešku granu privrede u Republici Srbiji – da ćete podizati budžet za poljoprivredu svake godine za po jedan procenat, sa tadašnjih pet. Dakle, danas bi trebalo da imamo minimum deset, a mi imamo ispod pet procenata.

I danas kršite Zakon o budžetu i spočitavate nekima pre vas koji su uradili isto, koji su bili loši itd. Pa vi ste došli na vlast sa pričom da ćete biti bolji, da ćete ispraviti sve ono što su ti drugi loše radili. Šta smo dobili u praksi? Dobili smo da vi radite daleko gore nego ti koje posle pet godina prozivate da su radili loše stvari za Republiku Srbiju.

Danas je u Republici Srbiji negativni prirodni priraštaj toliko veliki da svake godine Srbija gubi 36.000–38.000 stanovnika. Za deset godina skoro 400.000 stanovnika smo izgubili. I to ne treba da čudi, jer vas to ne interesuje, vi se time ne bavite. Ne bavite se problemima građana, bavite se velikim temama, manipulacijama, organizacijama raznoraznih predstava. Igara nikad dosta u državi u kojoj se ništa ozbiljno ne radi, to je vaš moto.

Juče sam bio u jednom marketu. Ispred mene je jedan mlad momak kupovao tri kutije hrane za bebe i to je platio čekovima. Čekovima je to platio u Srbiji! I ne treba da vas onda čudi ovakav prirodni priraštaj. Ne treba da vas čudi ni to što se majke prvi put u 28. godini odlučuju na majčinstvo, a muškarci u 33. na očinstvo. Ne treba da vas čudi, jer se time ne bavite, a to je pitanje svih pitanja. U ovom zakonu toga nema.

Ne treba da vas čudi ni to što svake godine desetine hiljada ljudi odlazi iz Srbije. To je rezultat vaše petogodišnje politike i petogodišnjeg rada svih ministarstava, ministara, vlada, usvajanja raznoraznih zakona o ministarstvima koji su samo puka forma za zadovoljavanje političkih ambicija pojedinaca koji danas čine vlast.

Prošle godine nam je otišlo preko 50.000 ljudi. Isti slučaj je bio i 2015. godine. Dakle, to je praznjenje Srbije. A zašto se prazni? Zato što ne čujete građane Srbije, od njih ste se otuđili.

Pre nekoliko dana, tačnije prošle nedelje, momak koji je najbolji fizičar u Srbiji, koji je pozvan da učestvuje na olimpijadi fizičara, iz Trstenika je, nije otišao na olimpijadu zato što njegovi roditelji nisu imali sredstva da plate avionsku kartu. Zato što Ministarstvo prosvete nije izašlo u susret tom mladiću, zato što lokalna samouprava nije izašla u susret, dečko je ostao kod kuće. Znae šta su mu rekle kolege? – Pa nema veze, ima vremena, ići ćeš sledećih godina.

Taj momak, koga Srbija treba da neguje i u koga treba da ulaže će, nažalost, verovatno kao i većina njegovih prethodnika koji su talentovani, otići u druge zemlje,

tamo formirati porodicu i svojim znanjem pomagati drugim državama da se razvijaju. To je problem koji vi ne želite da vidite i ovim zakonom ne želite da rešite.

Iz tog razloga smo ja i naša poslanička grupa SDS-NPS i predložili amandmanom uvođenje ministarstva za porodicu i demografiju, jer smatramo da je, pored ovih ostalih, najvažnije, jedno od najvažnijih ministarstava kojim treba da se bavite.

Vi ste počeli time da se bavite. Dali ste ministarki bez portfelja gospođi Đukić Dejanović da se time bavi i rekli ste joj – ajde vi postignite rezultat. A onda ste joj u budžetu izdvojili 130.000.000. Podsetiću vas da ste za fontanu na Slaviji dali 260.000.000. Dakle, 130.000.000 za natalitet, a 260.000.000 za muzičku svetleću fontanu na Slaviji. To govori o posvećenosti i prioritetima kako ih vi definišete danas u Republici Srbiji.

Onda ste gospodina Vučića postavili, odnosno on je verovatno sam sebe postavio za predsednika Saveta za demografiju i populacionu politiku. I to je, naravno, kao i sve ostalo, samo mrtvo slovo na papiru, jer nema apsolutno nikakvih aktivnosti po tom pitanju, da se neko time ozbiljno bavio u prethodnom periodu.

Danas se Srbija prazni, izumire. Od 4.709 naselja, koliko danas imamo, 1.200 nestaje. To je problem kojim se morate baviti. Nije Srbija samo Beograd, uz uvažavanje svih onih koji tu žive. Srbija je daleko šira i svi građani Srbije treba da zaslužuju ista prava. Nema ovde nikakvih priča niti o regionalnom razvoju niti o pomaganju nedovoljno razvijenih područja Republike Srbije. Jednostavno, sve se svelo na puku formu, kao što sam to i dosada govorio.

Takođe, ono što moram još jednom da pomenem, to je da za ovih pet godina niste uradili ništa po onim ključnim problemima koji razaraju ekonomiju Srbije, pre svega mislim na reformu javnih preduzeća. Danas imamo istu sliku koju smo imali 2012. godine, kada ste došli na vlast. Obećavali ste reformisanje i EPS-a i Srbijagasa i EMS-a. Osim afera koje su se dešavale u ovih pet godina, pre svega zahvaljujući stručnim kadrovima poput direktora EPS-a kao najvećeg javnog preduzeća koji je, naravno, kao jedinu referencu za to mesto imao to što je vlasnik pečenjare i plaćao struju za tu svoju pečenjaru, ne treba da nas čudi to šta se danas dešava u Republici Srbiji u javnom sektoru i u javnim preduzećima.

Danas ste predložili za mandataru, zapravo predsednik Republike je predložio osobu koja je došla u Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, takođe na vaš predlog, koja je trebalo da reformiše državnu upravu i da pomogne lokalnoj samoupravi. Zna li šta smo dobili? Ja sam radio s njom na nekim projektima dok smo bili u NALED-u. Danas kao rezultat imamo smanjena sredstva lokalnim samoupravama, građane koji, kao nekada za vize, sede na hoklicama u policijskim stranicama i čekaju da dobiju pasoš, čekaju za zdravstvene knjižice, ne znaju kako mogu da funkcionišu sa zdravstvenim knjižicama. Za godinu i nešto dana rada nije uspela da prebroji radnike u svom ministarstvu. Ne znamo koliko je zaposleno radnika posle zabrane. I to su verovatno kvalifikacije zbog kojih joj dajete priliku da vodi Vladu.

Ne, jedini i suštinski razlog zašto će ona to biti u narednom periodu je taj što će bespogovorno i pokorno slušati predsednika Republike, koji će, kao i dosada, upravljati svim preduzećima, i svim ministarstvima i svim opštinama u Republici

Srbiji, a upravljace, bogami, i Vladom, s tim što ćemo, kao što smo videli, imati dva premijera.

Dakle, što se tiče ovog zakona o ministarstvima, apsolutno nije prihvatljiv ni za mene niti za našu poslaničku grupu, naročito što je to četvrti po redu a ovi prethodni nas nisu ubedili u suprotno.

Ja bih postavio pitanje, ne znam kome, verovatno mandatarki, da li će preuzeti ekspozije koji je pre godinu i nešto dana tadašnji premijer Vučić ovde obrazlagao nekoliko sati a pojedine kolege ga proglasile za naučni rad i da se treba izučavati na fakultetima – ko će sprovoditi taj ekspozije, da li će ga ona preuzeti ili će imati svoj ekspozije. Ali to ćemo videti vrlo brzo, u narednim danima, kada budemo birali Vladu.

Dakle, poslanička grupa SDS–NPS neće podržati ovaj zakon. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Po Poslovniku, narodni poslanik Vladimir Đukanović.

Izvolite.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Uvaženi predsedavajući, grubo je povređen član 107. vezano za dostojanstvo Parlamenta, jer ne možete da dopustite da se iznose takve laži i neistine i da se obmanjuje javnost.

Znate, gospođa Brnabić nije svoju familiju zapošljavala kao neki koji su i svoju i ženu familiju zapošljavali u lokalnim samoupravama pa dođu ovde da nam pričaju o tome kako mladi odlaze i kako nam, ne znam, pada natalitet. Niti je ona uništila sve naše fabrike i preduzeća koja su bili giganti, nego su to uradili neki koji su podržavali one koje su doveli kao eksperte, od Đelića pa nadalje, i koji su nam upropastili privredu. I Dinkića, naravno.

Znači, ne možete da pričate o padu nataliteta kada danas imamo zvanične podatke – Srbija u 2017. godini ima dve hiljade i nešto beba više u odnosu na prošlu godinu u ovom periodu. Prvi put imamo napredak u natalitetu. Da ne pričamo o tome što kažu da mladi odlaze. A gde su mogli u njihovo vreme da se zaposle? Koju su fabriku otvorili? Mi danas imamo 56.000 više zaposlenih mladih koji su u reproduktivnom periodu nego u njihovo vreme, zato što su ovde došle neke fabrike i neko se zaposlio. Trebalo bi da se stide. Ja vas molim da ne dopustite više ovakvo obmanjivanje javnosti, jer ovo je grubo kršenje Poslovnika. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Smatram da nismo prekršili Poslovnik ni prethodni predsedavajući ni ja. Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje?

(Vladimir Đukanović: Ne.)

Reč ima narodni poslanik Đorđe Vukadinović, povreda Poslovnika.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Član 107. stav 2, o korišćenju uvredljivih izraza i činjenica i ocena koje se odnose na privatni život drugih lica. Ali Poslovnik je ovde dvostruko prekršen...

PRESEDAVAJUĆI: Koji član?

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Član 107. stav 2.

Dakle, dvostruko je prekršen Poslovnik. U međuvremenu je došlo do promene predsedavajućeg. Zapravo je povredu napravila predsednica Skupštine, jer nije dozvolila repliku iako sam bio direktno prozvan.

PRESEDAVAJUĆI: Pa ne možete sada o tome.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Pa sada reklamiram. Nemojte, molim vas. Dakle, ovako. Povreda je Poslovnika.

PRESEDAVAJUĆI: Ne možete o tome. Možete samo na izlaganje...

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Pa sada. Dakle, ovde se govori, pominju se podaci sa nekim nejasnim aluzijama, nejasne aluzije se dopuštaju bez opomene predsedavajućeg i proizvodi nejasnoća i zbunjenost kod pripadnika javnosti, pošto se stvara utisak kao da ja ili neke moje kolege imamo penthouse po Austriji... (Isključen mikrofoni.)

PRESEDAVAJUĆI: Ne možete. Možete samo na izlaganje kolege Miroslava Aleksića.

Idemo dalje.

Reč ima narodni poslanik Milena Turk, povreda Poslovnika.

MILENA TURK: Zahvaljujem, predsedavajući.

Reklamiram povredu Poslovnika, član 109, gde je poslanik izneo uvredljive izraze. Radi se o uvredi dostojanstva Narodne skupštine iznošenjem laži i neistina, jer kada je reč o opštini Trstenik, dok je prethodni govornik bio na mestu predsednika opštine, novčana naknada za nezaposlene porodilje u iznosu od 10.000 dinara je kasnila...

(Narodni poslanici opozicije negoduju.)

Pričam samo o povredi Poslovnika, jer je on rekao da ne radimo na demografskim...

PRESEDAVAJUĆI: Molim vas da dozvolimo kolegici da kaže šta ima.

MILENA TURK: Dakle, novčana pomoć za porodilje je kasnila tri i šest meseci. Danas je ona povećana za 50% i ne kasni ni jedan jedini dan. To je politika koju vodi SNS.

Kada je reč o podršci učenicima koji predstavljaju Trstenik i Republiku Srbiju, mi izuzetno rado dajemo podršku ovakvim đacima i apsolutno je izneta neistina. Ne tako davno prethodni govornik se preko medija i ambasada nudio za ministra poljoprivrede, u prošloj vladi, pa možda treba da očekujemo i u narednim danima, do izbora Vlade, slične ponude i reklame u novinama. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Smatram da nije prekršen Poslovnik. Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.)

Kolega Đorđe Milićević ima reč, replika.

Izvolite.

ĐORĐE MILIĆEVIĆ: Shodno Poslovniku, nisam želeo malopredašnjem govorniku da odgovaram kao predsedavajući nego sam sišao u poslaničke klupe. Pomenut je predsednik Socijalističke partije Srbije, gospodin Ivica Dačić.

Malopredašnji govornik je govorio o svemu ali vrlo malo o onome što je tema današnjeg zasedanja, o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima. Govorio je o personalnim rešenjima. Personalna rešenja za SPS i Poslanički klub SPS jesu važna, ali ona nisu tema današnjeg zasedanja. U kontekstu personalnih rešenja je govorio o tome da postoje dva premijera. Naravno da ne postoje dva mandatar, postoji jedan mandatar i to je gospođa Ana Brnabić, a o ekspozeu i o personalnim rešenjima govorićemo onda kada budemo saslušali ekspoze i kada budemo saslušali predlog za sastav novog kabineta.

Što se tiče Socijalističke partije Srbije, da, mi delimo odgovornost i vrednosti kada je reč o Vladi Republike Srbije i da, naravno, izražavamo spremnost i opredeljenost da zajedno sa Srpskom naprednom strankom nastavimo da radimo na realizaciji onoga što će biti proklamovani ciljevi i načela buduće Vlade Republike Srbije.

Ko će biti ministar i ko će obavljati koju funkciju, ja nemam nameru u ovom trenutku da nagađam. Saslušaćemo ekspozice budućeg mandataru za sastav nove vlade, ali ako to bude ponovo neko iz redova SPS-a, naravno da će, kao i dosada, odgovorno, ozbiljno i posvećeno obavljati posao u najboljem interesu Srbije i naših građana.

Ostavite vi, gospodine Aleksiću, naše odnose nama. Odnosi između Srpske napredne stranke i Socijalističke partije Srbije su i strateški i dugoročni, potvrda tih odnosa su rezultati, a te rezultate, što je najvažnije, na pravi način sagledavaju građani. Građani su ti koji daju konačan sud. Bavite se vi odnosima unutar opozicije. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Milićeviću.

(Miroslav Aleksić: Replika.)

Ne može replika. On je odgovorio na ono što ste vi izneli, a nemate pravo na repliku kada je u pitanju povreda Poslovnika, kada je u pitanju to obrazloženje.

Znači, kolega Milićević je samo odgovorio na ono što ste vi definisali u vašem govoru. Nemojte sada zloupotrebjavati, molim vas.

(Miroslav Aleksić: Replika.)

Nemate pravo na repliku.

Narodni poslanik Boško Obradović ima reč.

Izvolite, kolega.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Dragi, poštovani, poniženi i uvređeni građani Srbije, pomaže bog svima. Ja se slažem sa predsedavajućima da privatna žurka novog predsednika o trošku naroda i države ne treba da bude tema...

PRESEDAVAJUĆI: Neću vam dozvoliti da govorite tako. Ne govorimo ovde o privatnim žurkama i molim vas da govorite o temi, kolega. Hvala puno, unapred.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajući. Upravo sam počeo da govorim o temi ali nakon prve rečenice ste me prekinuli, što jasno govori o tome zbog čega vi predsedavate danas Narodnoj skupštini Republike Srbije.

Želim da čestitam Srpskoj naprednoj stranci održavanje gej-parade danas u Beogradu, jer je to izuzetno važna tema, u skladu sa novim zakonom o ministarstvima. Ranije smo imali jednu, ali otkad je Srpska napredna stranka na vlasti, imamo dve gej-parade. I to je taj napredak na putu Srbije u evropske integracije. Ja vam zaista na tome čestitam.

Ono što je mnogo veći problem od toga jeste što mi pod vašom vlašću, nažalost, nemamo državu. Za pet godina vlasti Srpske napredne stranke imali smo četiri izborna ciklusa i imamo četvrtu Vučićevu vladu za pet godina vlasti Srpske napredne stranke. Prva je bila ona gde je formalno predsednik Vlade bio Ivica Dačić dok je suštinski šef Vlade bio prvi potpredsednik Aleksandar Vučić, druga je bila ona od samo dve godine, od 2014. do 2016. godine, treća ova skandalozna vlada od nekoliko meseci, pre nego što je Aleksandar Vučić pobeo sa mesta predsednika

Vlade i, evo, dobijamo sada četvrtu Vučićevu vladu, na čelu sa lažnim mandatarom, maskom, ikebanom Anom Brnabić.

Ono što je ovde važno a zbog čega vi menjate Zakon o ministarstvima...

(Predsedavajući: Ja vas samo molim da ne vređamo ljude, da ne vređamo mandataru, bilo koga u ovoj sali i van ove sale. Hvala.)

Hvala, predsedavajući. Veoma je teško uvrediti mandataru ako je mandatar dvoglav, ako ima dve glave, ako politički deo vodi Ivica Dačić a ekonomski deo Ana Brnabić, tako da se onda ne zna ko je premijer i ja onda nikoga nisam mogao da uvredim. Kada budete definisali ko je premijer u toj vladi, da li onaj koji vodi politički deo ili onaj koji vodi ekonomski deo, onda možemo eventualno govoriti i uvrediti premijera. Ako nema premijera, ako je premijer i dalje Aleksandar Vučić, onda ga ne možemo uvrediti.

Dakle, da se vratim na temu, vi ste me prekinuli.

Novi zakon o ministarstvima je zapravo slika i prilika vlasti Srpske napredne stranke u ovih pet godina i svih laži i lažnih predizbornih obećanja kojih smo se nagledali.

Svi se sećamo priče o maloj vladi kojom nas je nekada, kao i svim svojim lažnim obećanjima, obasipao Aleksandar Vučić. Danas je ta mala vlada izašla na 18 ministarstava koje vi ovde nama predlažete. Tako su prošla i sva lažna predizborna obećanja Aleksandra Vučića.

Ono što je za nas u Srpskom pokretu Dveri najpogubnije jeste nastavak tog katastrofalnog puta Srbije u Evropsku uniju po svaku cenu. Poštovani građani Srbije, mi 17 godina idemo u Evropsku uniju i nikako da u Evropsku uniju uđemo. Mi 17 godina žrtvujemo sve naše nacionalne, državne i ekonomske interese zarad malog ustupka od strane briselskog centralnog komiteta. Ni najmanjeg ustupka nema, samo nove ucene, samo novi pritisci, samo nova poniženja iz Brisela.

Verujte, veoma je tragikomično kada nas o putu Srbije u Evropsku uniju kao nečemu sjajnom uverava jedan Aleksandar Martinović, koji je čitavu svoju političku karijeru gradio na protivljenju Evropskoj uniji. I onda se zaista postavlja pitanje kom Aleksandru Martinoviću verovati, da li onome koji je bio protiv Evropske unije ili ovome koji sada grozničavo brani put Srbije u EU.

Jer ako vi predlažete ministarstvo za evropske integracije, onda to znači da želite do kraja da čitavu Vladu Republike Srbije stavite u funkciju Evropske unije i interesa Evropske unije u Srbiji. Ovo neće biti srpska vlada, ovo će biti kolonijalna uprava, vlada Evropske unije u Beogradu. I to je suština uvođenja ministarstva za evropske integracije.

A koliko ste vi u Srpskoj naprednoj stranci napredni najbolje govori to što vam je trebalo pet godina da shvatite da postoji ekologija kao važna društvena oblast u Srbiji. Pet godina vlasti vam je trebalo da izdvojite ministarstvo za zaštitu životne sredine u posebno ministarstvo. Pet godina vam je trebalo da shvatite koliko je ugrožena zaštita zdravlja građana Vrbasa zbog Velikog bačkog kanala ili građana Pančeva, Užica ili Lazarevca.

I sada vi nama predlažete ministarstvo za zaštitu životne sredine, posle pet godina vaše vlasti a da nijednog trenutka ne priznate da se dosada uopšte niste bavili ekologijom, da nemate pojma o ekologiji, da vas je Evropska unija naterala da imate

ministarstvo za zaštitu životne sredine i da ga bez toga vi nikada sami ne biste uveli. Jer vi, inače, u Srbiji ne radite ništa dok ne pitate gazdu u Briselu. I to je suština i ovog uvođenja ministarstva za zaštitu životne sredine, koje ja pozdravljam i trebalo ga je odavno uvesti, ali, eto, naprednjacima treba pet godina da shvate osnovne stvari.

Sa druge strane, apsolutno smo kao Srpski pokret Dveri protiv ovog skandaloznog ministarstva za evropske integracije. Uostalom, kroz amandmane na ovaj zakon o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima predložili smo pravi ministarski kabinet, a to je ministarstvo za evropske dezintegracije i Evropu posle raspada Evropske unije, što je mnogo aktuelnije danas u Evropi od vašeg ministarstva za evropske integracije.

Ono što moram da konstatujem jeste da u samoj Srpskoj naprednoj stranci i među biračima SNS-a i SPS-a postoji veliki broj ljudi koji dele ovo naše mišljenje – protiv ulaska Srbije u Evropsku uniju. Koji je razlog zbog kojeg ti ljudi u ovom trenutku glasaju za SNS i SPS o tome možemo da diskutujemo, ali je ključno da oni dele mišljenje Dveri, da su protiv ulaska Srbije u Evropsku uniju. To pokazuju sva istraživanja javnog mnjenja.

Kada pitate građane Srbije da li su za ili protiv ulaska Srbije u EU, više od 40% građana Srbije je protiv ulaska Srbije u EU. Više od 60% građana Srbije je protiv ulaska Srbije u EU ako smo ucenjeni priznanjem nezavisnog Kosova, a svi znamo da smo ucenjeni priznanjem nezavisnog Kosova da bismo nastavili ovakve katastrofalne i štetne pristupne pregovore na putu u EU. Dakle, više je nego jasno da se veliki broj birača SNS i SPS mnogo više slaže sa mojom diskusijom protiv ulaska Srbije u EU nego sa vašom idejom o ministarstvu za evropske integracije.

Druga stvar koja je ovde veoma važna, veoma je važno da naglasimo i da građani Srbije čuju čega nema u vašem zakonu o ministarstvima. Zašto iznova nema ministarstva za porodicu i populacionu politiku? Zašto vam je iznova borba protiv bele kuge na poslednjem mestu u državnim prioritetima? Zašto ne brinete o prezaduženim porodicama koje ne mogu više da servisiraju svoje dugove i plaćaju komunalne usluge? Zašto dozvoljavate da privatni izvršitelji i javni izvršitelji izbacuju porodice iz svojih domova kada su prezaduženi?

Kako se uopšte dozvoljava da žena danas ostane bez posla kada je u drugom stanju, da ne može da se zaposli ako planira porodicu, da ne može da uskladi majčinstvo sa poslovnom karijerom, da ne može da bude sistematski, na državnom nivou, organizovano ministarstvo koje će podržavati rađanje, mlade bračne parove, porodice sa više dece, samohrane majke i očeve itd., itd?

Iznova ste izbegli da donesete najvažnije ministarstvo koje je potrebno Vladi Republike Srbije, a to je ministarstvo za porodicu i populacionu politiku. Uostalom, o tome ćemo vam mnogo detaljnije govoriti kada na red dođu naši amandmani koji to predviđaju.

Moja obaveza je da pred građanima Srbije iznesem šta ste još zaboravili da predvidite vašim zakonom o ministarstvima. Zaboravili ste, naravno, Srbe na Kosovu i Metohiji, jer nema ministarstva za Kosovo i Metohiju. Zaboravili ste sve Srbe koji žive van Srbije, jer nema ministarstva za Srbe u regionu i rasejanju.

Inače, od trenutka dolaska na vlast SNS-a ukinuta je svaka briga za Srbe van Srbije. Ukinuto je ministarstvo za dijasporu i Srbe u okruženju, svedeno na nivo

kancelarije. Zatim, ukinuta je kancelarija za Srbe u regionu i rasejanju, svedena na nivo uprave pri Ministarstvu spoljnih poslova. Tri godine ne možete da izaberete direktora Uprave za Srbe u regionu i rasejanju i to je najbolja slika vašeg odnosa prema našim sunarodnicima koji žive van granica Srbije.

Pa naravno da niko nije očekivao da ćete vi predvideti ministarstvo za Srbe u regionu i rasejanju. Jedna trećina našega naroda živi van granica Srbije. Ko brine o Srbima van Srbije? Koji deo državne uprave se time bavi? Da li je to nebitno za vas? Da, to je nebitno za vas. Za vas je bitno samo šta kaže centralni komitet iz Brisela, šta kaže NATO, šta kaže MMF i druge vaše strane gazde.

Vas ne interesuju interesi Srba koji žive u bivšim jugoslovenskim republikama – bez ljudskih prava, bez građanskih prava, bez verskih prava, bez prava na imovinu i sa svim drugim skandaloznim rešenjima koja su prema njima doneta od strane vlasti bivših jugoslovenskih republika. Vas ne interesuje višemilionska srpska dijaspora, koja vam svake godine u doznakama donosi u državu više milijardi dolara, duplo više nego što od svih vaših stranih investitora zajedno dobijete na godišnjem nivou. I evo kako vraćate srpskoj dijaspori, nemate čak ni ministarstvo za Srbe u okruženju i rasejanju.

Naravno, nemate ni ministarstvo vera, jer da vi brinete o tradicionalnim verskim zajednicama, ne biste organizovali ne jednu nego dve gej-parade godišnje u Beogradu, jer je zapravo to slika vašeg homoseksualnog lobija koji vlada Srbijom na čelu s Aleksandrom Vučićem.

Ono što ovde jeste ključno i na šta želim zapravo posebno da skrenem pažnju javnosti, dakle sve što je važno za državu Srbiju – Srbi na Kosovu i Metohiji, Srbi u regionu i rasejanju, ministarstvo vera, dezintegracije u Evropi koje moramo da pratimo da bismo se snašli u novom evropskom poretku nakon raspada EU i, naravno, ministarstvo za porodicu i borbu protiv bele kuge, toga nema u vašem predlogu zakona o ministarstvima.

Ali, tu ste se posle pet godina setili da postoji ekologija, što najviše govori o tome koliko ste vi napredni. Vi ste izuzetno nazadnjačka stranka, ne samo zbog organizacije gej-parade, nego upravo zbog ovog slučaja, gde vam je trebalo pet godina da shvatite da nam je potrebno ministarstvo za zaštitu životne sredine. Ni to ne biste shvatili da vam, kao i većinu ovih stvari, a to vi ovde otvoreno pišete, kaže – obaveza usklađivanja sa dokumentima i propisima EU.

Sve što vi radite, gospodo na vlasti, čitava vaša politika, vaš sistem vrednosti, sve ono za šta se zalažete i sprovodite u Srbiji, to je samo obaveza usklađivanja sa interesima EU, koja vas je dovela na vlast kada je zajedno sa Milom Đukanovićem i Stankom Subotićem Canetom formirala SNS pre devet godina.

PRESEDAVAJUĆI (Đorđe Milićević): Gospodine Obradoviću...

BOŠKO OBRADOVIĆ: Moja je obaveza na kraju, poštovani predsedavajući, da kažem sledeće...

PRESEDAVAJUĆI: Gospodine Obradoviću, dozvoliću vam da nastavite. Vaša je obaveza, shodno Poslovniku...

BOŠKO OBRADOVIĆ: S jedne strane, ako dozvolite da odgovorim... Ili ćete me prekinuti?

PRESEDAVAJUĆI: Svakako ću vam dozvoliti, neću vas prekinuti.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Uzećete mi vreme, pretpostavljam.

PRESEDAVAJUĆI: Nadoknadiću vam vreme. Nema razloga za nervozu. Maločas ste rekli – moja je obaveza. Vaša je obaveza da poštuju Poslovnik i ja vas molim da poštuju Poslovnik i da govorite o onome što je tačka dnevnog reda današnjeg zasedanja, a to je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima. Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajući. Razumem vašu obavezu prema SNS-u da je branite i, naravno, razumem koliko je SPS spremna da se ponizi da bi bila u Vladi Republike Srbije, meni to nije sporno.

PRESEDAVAJUĆI: Ne, ovo što sam vam sugerisao je moja obaveza kao predsedavajućeg prema Narodnoj skupštini Republike Srbije kao instituciji.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala. Ja sam vam se već zahvalio, ne morate mi ponavljati, razumeo sam vas. Trošite moje vreme.

PRESEDAVAJUĆI: Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala.

Dakle, sve što je od interesa za građane Srbije i srpskog naroda, toga nema u novom zakonu o ministarstvima, a sve što je u interesu EU i Zapada, to ste stavili u novi zakon o ministarstvima. Vi ste kontinuitet DOS-a, vi ste vrhunac DOS-a, vi ste vrhunac petooktobarske republike, vi ste vrhunac služenja interesima Zapada. Nikada Srbija nije imala većega slugu Zapada od Aleksandra Vučića. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima predstavnik predlagača, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, prethodni govornik kaže da ćemo imati dvoglavog premijera. Meni se čini da je on bezglav. On nema nijednu glavu, jer samo bezglav čovek, čovek bez elementarnog zdravog razuma, čovek koji ne sluša samog sebe šta govori može da izgovara ovakve rečenice, u onom stilu Planinc i Dolanc – pričaj šta ti je volja 20 minuta, nisam ni pročitao Zakon o ministarstvima, sve od NATO-a... Vučić je za sve kriv, bela kuga, Dveri, pravoslavlje, Rusija itd.

Ali da krenemo redom. Kaže gospodin koji je maločas govorio o broju glava da je Predlog zakona o ministarstvima loš zato što ćemo navodno imati dva ministarstva više. Dakle, u odnosu na postojećih 16 imaćemo 18, iako, kao što sam rekao, faktički mi ta ministarstva već imamo. Samo su formalno jedno u sastavu Ministarstva poljoprivrede, drugo se vodi kao ministar bez portfelja i Kancelarija za evropske integracije, ali suštinski to su ti ljudi koji će i dalje da nastave da rade svoj posao.

Znači, mi smo veliki zlikovci i zločinci zato što hoćemo da predvidimo dva nova ministarstva, a gospodin prethodni govornik, koji kaže da smo zbog toga zlikovci, predlaže uvođenje ne dva, nego pet novih ministarstava. Znači opet je dva više od pet? Udar je na budžet kada formirate dva nova ministarstva koja faktički već postoje, ali nije udar na budžet kada formirate pet novih ministarstava.

Pričao je o amandmanima. Evo, imam taj amandman u ruci, predviđa ministarstvo za porodicu i populacionu politiku. Koliko se sećam, 2016. godine, na onoj bini ispred stare zgrade Narodne skupštine u Ulici kralja Milana stajali su redom

naslagani svi opozicioni lideri i vijorila se zastava u duginim bojama. Ispravite me ako grešim. Gospodin Boško Obradović je podržao od prvog dana ove proteste, kako oni kažu proteste protiv diktature, ljudi koji su, što je inače nonsens u demokratskom svetu, nezadovoljni rezultatima predsedničkih izbora, jer njima smeta to što je Aleksandar Vučić osvojio skoro 56% glasova. Među tim ljudima koji su protestovali bili su i pripadnici različitih gej-udruženja, vijorile su se gej-zastave. Tad mu to nije smetalo; tad ih je podržavao preko Tvitera, ovde u Narodnoj skupštini itd.

Pa onda predviđa ministarstvo za Srbe u regionu i rasejanju (na ovo njegovo ministarstvo ja ću malo detaljnije da se osvrnem malo kasnije), ministarstvo vera, ministarstvo za AP Kosovo i Metohiju (ne znam koliko je glasova dobio na Kosovu i Metohiji, verovatno se meri u nekim desetinama, u apsolutnim brojevima) i, kaže, ministarstvo za evropske dezintegracije i Evropu posle „Evrposke“ unije. Verovatno piše Evropske unije; poznato je da prethodni govornik ima problem sa srpskim jezikom, kako govornim, tako i pisanim, tako da ovakve greške i ne čude.

Sada ću da vam kažem nešto o tome kako prethodni govornik, inače najveći Srbin na kugli zemaljskoj, najveći pravoslavac, najveći rusofil, čovek koji je najviše zabrinut za Srbe u regionu... A ja sam, inače, juče na svečanom prijemu, zajedno sa svojim kolegama, video i Milorada Pupovca i Milorada Dodika i Željku Cvijanović, video sam i Mladena Ivanića. Pa valjda su i to neki Srbi koji dolaze iz regiona, valjda i oni nekoga predstavljaju. Video sam i Srbe iz Makedonije, video sam i Srbe iz Crne Gore. Doduše, nisam video prethodnog govornika, ali sada ću da kažem zašto ga nisam video.

On koji priča o Srbiji, o tome kako smo mi poniženi od strane Evropske unije, kako Aleksandar Vučić izvršava naloge Brisela, sada ću da vam kažem šta je taj veliki Srbin uradio pre tri dana. Dana 21. juna 2017. godine gospodin Boško Obradović je kao predsednik Poslaničke grupe Dveri uputio dopis generalnom sekretaru Narodne skupštine da će Narodnu skupštinu posetiti – molim vas, obratite pažnju, veoma je važno – sledeći strani državljani, čiji će domaćin biti šef Poslaničke grupe Dveri, gospodin Boško Obradović. U pitanju su sledeća lica: Volen Siderov – Republika Bugarska, Javor Notev – Republika Bugarska, Pavel Šopov – Republika Bugarska, Stanil Stanilov – Republika Bugarska, Nikolaj Dimitrov – Republika Bugarska.

Inače, svih ovih petoro ljudi su poslanici bugarske partije Ataka. To je partija, za one koji ne znaju, možda ni Boško Obradović ne zna, koja se otvoreno zalaže za poništavanje ugovora iz 1919. godine koji je zaključen u francuskom gradu Neji a kojim su definisane granice između Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca i Bugarske, koja traži da se delovi Srbije i delovi današnje Makedonije pripoje Bugarskoj.

Da ne bi bilo nikakvih nedoumica, ja ću vam pročitati. Nije mi bilo teško čak ni da prevedem sa bugarskog na srpski, to su dva srodna slovenska jezika. Možda sam malo omanuo u prevodu, nemojte mi zameriti, ali ovo je suština. Nemojte da se ljutite, kolege narodni poslanici, njima sem mržnje ništa drugo nije preostalo.

Poslanik Atake Andrijan Asenov na sednici Bugarskog parlamenta 27. novembra 2013. godine kaže ovako: „Gospodine predsedniče, dame i gospodo, kao što svi znate, danas, 27. novembar, tragičan je dan u istoriji Bugarske. Na današnji dan 1919. godine potpisan je ponižavajući diktat, jedan za Bugarsku tragični ugovor kojim, nažalost, skoro polovina Bugara ostaje van zemlje Bugarske. Ovom prilikom,

povodom ove godišnjice postoji rezolucija koju želim da pročitam u ime poslaničke grupe i partije Ataka u celini“. To su ovi ljudi koji su pre nekoliko dana bili gosti uvaženog, najvećeg Srbina na kugli zemaljskoj.

Adrijan Asenov, ovo je sve citat, citat iz stenografskih beležaka Bugarskog parlamenta povodom 94. godišnjice od „ponižavajućeg za Bugarsku Nejskog ugovora“. Ataka stranka izjavljuje, pazite, sledeće: „Teritorije naseljene Bugarima koje se nalaze unutar granica današnjih država Srbije i Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije treba predati u posed Bugarske“.

Inače, juče sam video, rukovao se sa predsednikom Republike Aleksandrom Vučićem Đorđe Ivanov.

„Srbija i Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija ne mogu se smatrati kao sukcesori srpsko-hrvatsko-slovenačke države. Srbija nije bila priznata kao naslednica Jugoslavije od strane Ujedinjenih nacija i međunarodne zajednice i Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija u Ujedinjenim nacijama nije ni priznata pod njenim ustavnim imenom Republika Makedonija. Zato ono što je Nejskim diktatom dodeljeno Srbiji i Bivšoj Jugoslovenskoj Republici Makedoniji ništavno je u vezi sa zapadnim bugarskim područjima i regionu Strumica u Makedoniji, zbog nestanka države koja je postojala.

To znači da zemlja oteta Bugarskoj na osnovu ovog ugovora mora biti vraćena njenoj teritoriji. Nejski diktat nije ni legitimisan od strane bugarske države, kao što je predviđeno Trnovskim ustavom, sa ratifikacijom Narodne skupštine. Takva ratifikacija nikada nije bila sprovedena.“ Ataka stranka smatra da pitanje povratka zapadnih granica mora da se rešava pred pristupanje Srbije Evropskoj uniji.

Ovo što govori Boško Obradović nije slučajno. On ovo govori po diktatu najvećih neprijatelja Srbije i srpskog naroda. Dakle, Ataka kaže – treba usloviti Srbiju pristupanjem Evropskoj uniji tako što će zapadne, kako oni kažu bugarske pokrajine da se vrate Bugarskoj. Ulazak Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije u Uniju treba regulisati nakon povratka regiona Strumice unutar granica Bugarske.

Evo, gospodine Obradoviću, to je politika za koju se vi zalazete.

Dame i gospodo narodni poslanici, da bi vama bilo jasno, svi vi koji dolazite iz Niša, iz Vranja, iz Leskovca, iz Pomoravlja, iz dobrog dela Kosova i Metohije, svi vi koji ste možda rođeni u istočnoj Makedoniji, znajte – Boško Obradović se zalaže za to da se svi ti gradovi, svi ti delovi srpske teritorije vrate Bugarskoj. To govore njegovi bugarski prijatelji koje je 21. juna primio u Narodnoj skupštini.

Kada je primio pre nekoliko meseci poslanika Hrvatskog sabora koji je polagao vence ustašama u Blajburgu, ja sam zaista mislio da je čovek u neznanju. Ne mora čovek baš sve da zna; ne mora svako od nas da bude podjednako informisan i podjednako obrazovan. Dakle, kada je primio gospodina Pernara koji se slikao u Blajburgu sa ustaškom kapom, zaista sam mislio da je čovek u neznanju. Ali kada je primio u Narodnoj skupštini Republike Srbije pripadnike partije koja se otvoreno zalaže za menjanje granica Srbije i Bugarske i pripajanje znatnih delova istočne i jugoistočne Srbije Bugarskoj, onda mi je definitivno postalo jasno da se ne radi o neznanju, da se radi o zloj nameri prema Republici Srbiji i prema srpskom narodu.

Prema tome, gospodine Boško Obradoviću, kao boga vas molim, nemojte više da pričate o Srbima u regionu i Srbima u rasejanju. Manite se Srba iz Krajine, manite

se Srba iz Republike Srpske, manite se Srba iz Crne Gore. Vi hoćete i Srbe iz Srbije da vratite u Bugarsku. Kako vas, bre, nije sramota? I onda dođete u Narodnu skupštinu i kažete – mi hoćemo ministarstvo za Srbe u regionu. Hoćete da i Nišlije, Leskovčani, Vranjanci budu u rasejanju, da se ovo vaše ministarstvo i njima bavi nakon što ih vratite Bugarskoj, koja je izgubila Prvi svetski rat i koja je potpisala Nejski ugovor 1919. godine, između ostalog sa Kraljevinom Srba, Hrvata i Slovenaca kao državom koja je bila na strani centralnih sila. Sram da vas bude, gospodine Obradoviću.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Neđo Jovanović.

Izvolite.

(Boško Obradović: Replika.)

Dobićete pravo na repliku, ali povreda Poslovnika ima prednost.

Izvolite.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem se, predsedavajući.

Reklamiram član 106 i član 109 Poslovnika imajući u vidu da ste i vi a i vaš prethodnik gospodin Marinković opomenuli govornika Obradovića i da to očigledno nije imalo nikakvog efekta.

Vaša opomena koju ste izrekli, odnosno ne opomena nego ukazivanje da se mora vratiti dnevnom redu, očigledno je izazvalo sasvim suprotnu reakciju, a to je ponižavanje ove skupštine, ponižavanje narodnih poslanika i svih građana Republike Srbije.

Drugi razlog, gospodine Milićeviću, trebalo je da primenite član 109. i da opomenom kaznite gospodina Obradovića zbog uvreda koje je iznosio na račun mnogih, kako na račun mandatarata tako na račun predsednika države, tako i na račun prvog potpredsednika Vlade Republike Srbije, gospodina Dačića.

Nijedna od ovih uvredljivih reči koje je izgovorio, a koje su sigurno u stenogramu notirane, navedene, nije izazvala reakciju koja je morala da bude ovde manifestovana, a to je vaša obaveza da primenite član 109. Poslovnika.

Osim toga, moram da ukažem na to da je ova slika koju gospodin Obradović kontinuirano pokušava da predoči građanima nešto što građani sigurno neće prihvatiti. Građani su to već ocenili na izborima i to je ono što se njemu uvek vraća kao bumerang. Ali to je slika jednog od poslanika a ne slika Parlamenta. Ne slika nas koji predstavljamo građane, ne slika onih koje građani prepoznaju kao one koji zastupaju njihove interese.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Jovanoviću.

NEĐO JOVANOVIĆ: Molim vas da ubuduće za svaku neprimerenu reakciju primenite Poslovnik.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Jovanoviću, dva minuta je isteklo.

Vi, gospodine Jovanoviću, jako dobro znate da gospodin Marinković, koji je predsedavao neposredno pre mene, kao i ja, nerado koristimo i primenjujemo član 109. Imao sam nameru da saslušam sve ono o čemu je govorio gospodin Obradović. Nisam mogao, naravno, da predvidim i nemoguće je predvideti o čemu će narodni poslanici govoriti. Onda kada sam smatrao da to na određeni način narušava dostojanstvo Narodne skupštine, skrenuo sam mu, dobronamerno, pažnju, jer je to moja obaveza

shodno Poslovniku o radu Narodne skupštine Republike Srbije. Ali, naravno, zato ste i vi tu kao narodni poslanici da ukažete na ovo na šta ste upravo ukazali.

Ne mislim da smo povredili Poslovnik, i opet vam kažem, nerado primenjujemo član 109. i nemamo dvostruke aršine, kao što znate, ni prema poslanicima pozicije ni prema poslanicima opozicije.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika? (Ne.)

Zahvaljujem.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Đorđe Komlenski.

Izvolite.

DORĐE KOMLENSKI: Zahvaljujem, predsedavajući.

Reklamiram povredu Poslovnika, člana 108 i člana 107. Naime, uvaženi predsedavajući, vi niste ovde da nekoga molite da se drži teme dnevnog reda, da bude pristojan, da bude vaspitan, barem u onoj minimalno prihvatljivoj meri, već ste dužni da se starate o redu u Skupštini kao predsednik Narodne skupštine i primenjujete mere koje su vam na raspolaganju.

Ili izaberite ubuduće, molim vas, i radite ono što treba da radite kao predsedavajući ili dozvolite da to radi neko drugi umesto vas, bez ljutnje, jer mislim da preterana tolerancija koju vi pokazujete može da nas dalje odvede u ono što je povreda člana 107, a to je da je ovde dozvoljeno da se do te mere povredi dostojanstvo Narodne skupštine vređanjem mandataru, vređanjem svakog od poslanika koji sedi sa ove strane, jer gotovo da ne postoji veća uvreda, barem za mene, nego da me neko nazove „petooktobarcem“ i „baštinikom dosovske ideologije“.

To je nešto što je nedopustivo i nešto što je neprihvatljivo, a pogotovo je neprihvatljivo kada to čini neko ko od svojih odbornika otima novac, ko od crkve uzima novac na prevaru da bi finansirao postojanje svoje stranke, neko ko danas vređa pripadnike LGBT populacije na način kako to čini a zaboravlja da mu je pre relativno kratkog vremena jako prijalo kada su oni stajali direktno iza njega da bi uspeo da uđe u ovu skupštinu. Nisam siguran da li sve ove uvrede i gluposti koje čujemo od kolege koji je sve ovo izgovorio smišlja on sam ili mu neko pomaže, tako da jedino oko toga zaista imam dilemu.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Komlenski. Obrazloženje je potpuno identično kao i obrazloženje koje sam maločas dao kolegi Jovanoviću. Mislim da ste i vi bili svesni činjenice da sam više puta sugerisao gospodinu Obradoviću onda kada sam smatrao da je u više navrata narušeno dostojanstvo Narodne skupštine Republike Srbije.

Nerado primenjujem sankcije i nerado primenjujem član 109, ali se slažem sa vama da to u određenim trenucima, izgleda, jeste neminovnost i neophodnost.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika? (Ne.) Zahvaljujem.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Srbislav Filipović.

Izvolite.

SRBISLAV FILIPOVIĆ: Hvala, predsedavajući. Čekao sam strpljivo na ovu povredu Poslovnika.

Jedan od prethodnih govornika, Boško Obradović, povredio je član 106, 107 i tako dalje – em što ne govori o temi, em što čoveku nije dovoljno da priča nešto da bi bio pametan nego nešto pametno i smisljeno i da kaže u ovoj skupštini, nešto što će građani da čuju i prihvate kako treba. Njega građani nikako da prihvate, na svakim izborima sve manje i manje glasova.

Kaže da brinemo o porodici i deci, a je li ideja da brinemo o porodici i deci tako što ćemo sve investitore da oteramo iz Srbije, tako što onima koji hoće da dođu sa Zapada i ulažu u Srbiju treba da kažemo – marš iz Srbije? Ne, dobrodošli ste u Srbiju. Dođite da ulažete u Srbiju, u Rumu, u Niš, u Novi Sad, u Vladičin Han, u Kikindu, u Čupriju, u sva ona mesta gde je dosada otvoreno 56 fabrika u Srbiji tri godine unazad.

Hajde da radimo nešto za ovu Srbiju, da ne dolazimo u Skupštinu da svaki put ponavljamo jedno isto. Čuli smo da ste protiv NATO-a, ali znamo i ko vas finansira. Čuli smo da ste protiv EU, ali nismo čuli za šta ste. Čuli smo i kako hoćete da rasparčavate Srbiju. Sve smo to čuli. Čuli smo i na izborima ono što misle građani Srbije. Čuli smo da imate 1% ili 2% podrške u biračkom telu.

Građani su na izborima izabrali jasnu politiku predsednika Srbije Aleksandra Vučića sa 56% podrške i Srbiju u EU i investicijama i sa Zapada, i sa Istoka, i sa Juga i sa Severa. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Gospodine Filipoviću, koliko sam mogao da shvatim iz vašeg izlaganja i obrazlaganja ukazane povrede Poslovnika čl. 106. i 107, i vi se zalažete da u narednom periodu i narednom toku sednice češće primenjujemo član 109 ako se naruši dostojanstvo Narodne skupštine na način kakav smo malopre mogli čuti.

Moje obrazloženje je potpuno identično obrazloženju koje sam dao kolegi Komlenskom i kolegi Jovanoviću. Moje pitanje za vas je – da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika? (Ne.) Zahvaljujem.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Milimir Vujadinović.

Izvolite.

MILIMIR VUJADINOVIĆ: Hvala, predsedavajući. Ukazujem na povredu Poslovnika u članu 109. Mislim da je jasno predviđeno da se opomena izriče narodnom poslaniku koji upotrebljava psovke i uvredljive izraze. Ima li išta uvredljivije, predsedavajući, od toga da sopstvenu državu nazovete kolonijalnom upravom, da kažete da nemate državu a da sedite u parlamentu ove države, da radite u institucijama ove države i za to primete platu? Mislim da ste morali da upotrebite ovlašćenja koja vam daje član 109 i izreknete opomenu poslaniku Bošku Obradoviću.

Naime, onaj deo koji se odnosi na negiranje Srbije i srpske državnosti, mislim da je poslanik Martinović dosta već o tome rekao ali ja ću samo reći da, kada je u pitanju briga za Srbe u regionu, i to je jedna od neistina i uvredljivih stvari koje je danas poslanik izrekao za govornicom, napomenuću pre svega radi građana Srbije i radi državljana koji žive u Republici Srpskoj, Crnoj Gori i okolnim zemljama, da je Vlada Republike Srbije i te kako pokazala brigu prema našim državljanima koji žive u Republici Srpskoj.

Podsećam da je Vlada Aleksandra Vučića uplatila sredstva za obnovu Hrama u Mostaru, da je u toku izgradnja mosta između Republike Srbije i Republike Srpske, da je pre neki dan uplaćeno 12.000 evra za opremu za srpsku školu u Mostaru i još

mного, много drugih stvari koje je učinila Vlada Republike Srbije za naše državljane preko Drine.

Kao jednu potvrdu tome reći ću samo da su otprilike i takvi izborni rezultati na izbornom mestu u Banjaluci, u Konzulatu Republike Srbije – Aleksandar Vučić je dobio 69% glasova, u Konzulatu u Herceg Novom 93%, na biračkom mestu u Beranama 93%. Mislim da se glasovi pokreta koji vodi poslanik mere...

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Moje pitanje za vas je – da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika?

MILIMIR VUJADINOVIĆ: Ne želim.

PREDSEDAVAJUĆI: Povreda Poslovnika, narodni poslanik Zoran Živković. Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Izgleda da je sistem otišao na pogrešnu stranu.

Član 108, koji se tiče reda na sednici.

Molim vas, predsedavajući, da počnete da radite svoj posao, a to je da zavedete red, pre svega zbog vas samog. Vi ste trpeli, svašta su vam rekli neki poslanici iz vaše poslaničke grupe, iz neke druge, leve grupe, mislim ideološki leve, poslanici ove najveće grupe o kojima znamo koja je ta grupa. Morate da vodite računa; ne može svako da pritisne dugme da vam kaže šta god hoće, što nema nikakve veze sa dnevnim redom. To se dešava ceo dan – i kad je predsedavala predsednica, i kad je vaš kolega predsedavao i kad vi predsedavate.

Je l' je ovo subota za neki praznik, je l' su ovo neki slobodni sastavi danas ili imamo zakon o ministarstvima? Ako imamo zakon o ministarstvima, onda lepo uzmite i dajte da se o tome priča. Dijaspore, Mostari, ne znam šta sve nismo, Bugari, Bugarski parlament...

Znam da se juče popilo malo više u šest sati tamo preko puta, ali imali ste celu noć da se istreznite. Hajde sad polako malo.

Konačno, morate da sprečite da neki poslanici, koji za sebe kažu da se samo gladi plaše, ne vređaju jedan važan datum i ljude koji su učestvovali u jednom važnom velikom događaju, a to je 5. oktobar. Ponosan na to što postoji 5. oktobar u srpskoj istoriji, ponosan na to što sam učestvovao u tome, da vas obavestim, čitajte malo, DOS je prestao da postoji novembra 2003. godine, ja sam predsedavao sednici kada je ugašen.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Ukazali ste na povredu Poslovnika, član 108.

Gospodine Živkoviću, moja obaveza kao predsedavajućeg je da saslušam svakog poslanika i da omogućim svakom poslaniku da, shodno Poslovniku o radu, dobije reč. Ukoliko neko ukaže na povredu Poslovnika, ja moram, i to je moja obaveza, da mu omogućim da obrazloži povredu, da kažem zašto smatram da nisam ili jesam učinio povredu Poslovnika i da postavim konkretno pitanje – da li želi da se o ukazanoj povredi Poslovnika izjasni u danu za glasanje. To sam činio sve vreme.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Da.) Zahvaljujem, gospodine Živkoviću.

Povreda Poslovnika, narodna poslanica Snežana Paunović.

Izvolite.

SNEŽANA PAUNOVIĆ: Zahvaljujem, uvaženi predsedavajući. Reklamiram član 27. U obavezi ste bili da opomenete kolegu Obradovića u onom momentu u kojem je ponizio bezmalo narod celog jednog regiona Republike Srbije. O čemu govorim? Insistiranje na ministarstvu za Kosovo i Metohiju može biti lični stav do onog momenta dok ne vređa dostojanstvo svih nas koji se smatramo podjednako građanima Srbije kao i uvaženi kolega koji živi u Čačku i koji je u Čačku rođen.

Ne možemo na taj način da razgovaramo u Skupštini Srbije, naročito ne pod okolnostima da sa jedne strane zagovaramo veliko srpstvo braneći KiM a u drugom trenutku celu jednu teritoriju Republike Srbije stavljamo pod ministarstvo, izjednačavamo je sa Srbima u regionu i pravimo takav presedan u odnosu na jedan nemali broj građana Srbije. To je nedopustivo za jednog narodnog poslanika ili za bilo koga, a bojim se i za vas koji predsedavate ovoj sednici.

Druga stvar, koja je jako važna. Baviti se politikantstvom je dozvoljeno sa skupštinske govornice, a ono što nije dozvoljeno je zanemariti suštinu baveći se formom. Ako kritikujemo Vladu i predlog novog zakona o ministarstvima u smislu da je moralo postojati ministarstvo za brigu o porodici, kako je rekao kolega Obradović, ne vidim razliku između ministarstva bez portfelja koje se usko bavi ovim pitanjem i ima iza sebe rezultate proteklih godinu dana u odnosu na neko novoformirano ministarstvo koje bi se u tom smislu napravilo. Važno je postići efekat. Forma nikada nije rešavala suštinski problem. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Koleginice Paunović, nemoguće je propratiti o čemu govori svaki poslanik, ali zato ste vi tu da ukažete i upravo ste to učinili.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi? (Ne.)

Gospodine Vesoviću, vi želite po povredi Poslovnika?

Izvolite.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući. Ukazujem na povredu Poslovnika, član 103.

Malopre ste obrazlažući i diskutujući sa gospodinom Živkovićem pokazali da apsolutno ne poznajete ovaj poslovnik. Zaista se čudim zašto ga ne primenjujete. Dakle, ja sam sedmi narodni poslanik koji se javlja po povredi Poslovnika. Od sedam prijavljenih narodnih poslanika na povredu Poslovnika jedino je koleginica koja je govorila pre mene skrenula pažnju na član 27, a ja na član 103. Petoro prethodnih narodnih poslanika je skretalo pažnju na povredu članova 107, 108 i 109, a u članu 103 se kaže da narodni poslanik ne može da ukaže na povredu u postupanju predsednika Narodne skupštine na koju je već ukazano.

Dakle, vi ste davali u seriji povrede Poslovnika po istom članu pripadnicima SNS-a, gospodinu Neđi Jovanoviću i gospodinu Komlenskom. Evidentno je da svaki govor gospodina Obradovića izaziva čitave serije replika, što je dozvoljeno, nemam nikakav problem sa tim, ali me čudi zbog čega ste dozvolili petorici kolega da uzastopno reklamiraju isti član.

Neću tražiti da se glasa, odgovaram vam unapred, jer znam da to nema smisla, ali ovo je redak momenat kada ste odista povredili Poslovnik. Da li ste to uradili svesno ili nesvesno, ostaće mi nejasno. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Neće vam, gospodine Vesoviću, ništa ostati nepoznato. Ja se izvinjavam što puštam i dozvoljavam demokratsku raspravu u Narodnoj skupštini Republike Srbije i što omogućavam poslanicima da dobiju reč kada ukažu na povredu Poslovnika. Ukazivali su na određeni član ali na različite stavove tog člana i to je razlog zašto sam omogućio i dozvolio da se jave i da ukažu na povredu Poslovnika.

Završili smo sa krugom povreda Poslovnika. Niko se više ne javlja po povredi Poslovnika, odnosno ne ukazuje na povredu Poslovnika.

Sada imamo najpre repliku predstavnika SNS Vladimira Orlića, pa onda vi, gospodine Obradoviću.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Pominjala je dosovska politička starleta Pernar Dvernar žustro SNS u nekoliko navrata. Da, ta politička starleta, dobro ste je prepoznali, koja ima problema sa sintaksom a nepremostivih teškoća sa semantikom. Uspeo sam ja da razaznam u onoj gomili vrlo čudnih stvari da je pominjala SNS, pa red je i da čuje par stvari.

Prva stvar, što se tiče navodne gadljivosti te dosovske političke starlete Pernara Dvernara na bilo šta strano, poznata nam je, znamo je vrlo dobro – znamo da uopšte nije gadljiva na strani novac. Najpre mislim na novac verovatno političkog patrona te starlete, dosovskog kandidata Vuka Jeremića. Dalje mislim na strani novac, novac koji je stigao iz stranih donacija i grantova „žutom preduzeću“, a kroz njega opet toj istoj starleti. Nadalje mislim na Soroša, koji vrlo lepo, izdašno finansira određene organizacije, sa kojima pak na lokalnu, a to znam jer je o tome reč u kraju u kojem ja živim, organizacija dosovske političke starlete Pernara Dvernara divno saraduje, deli sa njima te Soroševе novčiće, tako da koliko se toga gadi više nam je nego poznato.

Druga stvar, da raspravljam sa tom starletom o Evropi i ekologiji mogu, ali za početak neka savlada sintaksu i neka izgovori reč Evropa i reč ekologija a da ne pogreši. To je preduslov za bilo kakvu dalju raspravu.

Treća stvar, to što govori na nivou tabloida Milovana Brkića je meni potpuno logično, jer se poistovetila sa... Kojim beše tabloidom, onim danasoidom? Ta starleta je rekla svojevremeno da je ona ista kao danasoid? Onda se slažem i mogu da kažem – logično je.

Dame i gospodo, sve je ovo potpuno prirodna posledica enormne količine izliva nežnosti, onih nežnih zagrljaja sa dosovskim kandidatom Jankovićem. Onaj ko njega grli, taj ne može da brine ni za KiM, jer ne brine za suverenitet. Taj ne može da brine za Republiku Srpsku, jer je optužuje za genocid, i taj, kada kaže „pomaže bog“, može samo da dobije odgovor „daj mu bože pameti“.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Orliću.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović, pravo na repliku.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani gospodine predsedavajući, da li imam pravo na dve replike ili na jednu? Pošto sam pomenut i od strane gospodina Martinovića i od strane gospodina Orlića.

Pre svega, hvala na pravu na repliku, da imam mogućnost da podsetim gospodu sa vlasti na određene neprijatne stvari. Kada bi, na primer, u Državi Izrael za savetnika predsednika Vlade bio postavljen neki nacistički general, to bi bilo otprilike

isto kao kada je na mesto savetnika predsednika Vlade Republike Srbije Aleksandra Vučića postavljen Toni Bler, glavni organizator bombardovanja Srbije 1999. godine.

Važno je da pažljivo motrite na svoje reči, jer sebe zapravo najgore pljujete kada pokušavate da pljunete nekog drugog. Jasno je da ste već vi od KiM napravili dijasporu. Tamo se već glasa po posebnim pravilima, koja su različita od pravila u ostatku Srbije, i time se jasno pokazuje da ste vi KiM već proglasili dijasporom.

Što se tiče bugarske partije Ataka, naravno da Srpski pokret Dveri sa njima neguje i razvija balkanske i pravoslavne odnose. Naša ideja jeste savez balkanskih pravoslavnih naroda, a vama smeta svaka politička organizacija iz okruženja koja je protiv ulaska u EU, koja je protiv NATO, koja priznaje Kosovo i Metohiju u sastavu Srbije, kao što je to slučaj Atake, koja je protiv gej-parada, koja je za Južni tok i koja na svaki drugi način deli sa nama zajedničke političke vrednosti.

Ja razumem da to nisu vaše vrednosti. Vaše vrednosti su vrednosti Tonija Blera, Šredera i drugih NATO ubica koje su bombardovale ovu državu, koji su vaši savetnici, vaši prijatelji, vaši drugovi. Dakle, vi nemate pravo da bilo kome bilo šta u tom smislu spočitavate. Vi, pre svega, imate jedino pravo da organizujete ovu SNS nedelju promocije homoseksualizma koja traje do Vidovdana, kada planirate da izaberete prvog gej-premijera u ...

PRESEDNIK: Poslaniče, pazite šta govorite. Čemu ovo?

BOŠKO OBRADOVIĆ: Šta?

PRESEDNIK: Kakav je to rečnik u Parlamentu Srbije?

BOŠKO OBRADOVIĆ: SNS nedelja promocije homoseksualizma?

PRESEDNIK: Poslaniče, neću dozvoliti da tako govorite, definitivno. Stvarno ne želim da delim kazne i da ovde budem dežurni policajac, ali jezik mržnje ne dozvoljavam u ovom parlamentu.

Vi saradujete sa evropskim zemljama, sada ste se hvalili. Pitajte ih nešto na tim sastancima. Nemojte samo da se slikate pred zastavom.

Poslaniče, moje pravo je da vodim sednicu i da prekinem poslanika ako smatram da ovde govori jezikom mržnje.

(Boško Obradović: Morate da obrazložite koji je to jezik mržnje.)

Ne moram da obrazlažem.

Dajem pauzu od minut da bismo se vratili da govorimo o temi.

Sat vremena raspravljamo sa poslanikom Boškom Obradovićem o njegovom načinu govora. To neka ide na njegov teret. Ako na taj način budemo vodili raspravu u Parlamentu, onda smo potpuno pogrešili.

Nema ni povrede Poslovnika ni ičeg, idemo da razgovaramo o suštini predloga zakona poslanika koji su predložili ovaj zakon.

(Posle pauze – 12.55)

PRESEDNIK: Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić. Replika, dva minuta.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala na pravu na repliku. Ovo je korektno da završimo, pošto znamo svi, dobro smo čuli ko je izazvao ovaj krug replika i, naravno, ja tu ponovo mislim na dosovsku političku starletu Pernara Dvernara.

Šta je ostalo da još čuje ta dosovska politička starleta? Kada priča o KiM i kada priča o Srbima na KiM, tu se vide očigledne posledice onog nežnog zagrljaja koji

je imao sa dosovskim kandidatom Sašom Jankovićem. Od njega je poprimio i manire i poglede kada je reč o KiM. Taj dosovski kandidat bez trunke srama izjavi nedavno: „suverenitet ne znači ništa, suverenost – izmišljena reč, bacanje prašine u oči narodu“. Pritom je mislio na KiM, nije to krio.

Dosovska politička starleta Pernar Dvernar nakon tog zagrljaja, izgleda, poprma isti pogled na istu problematiku pa se strašno brine za KiM, što narod jako dobro vidi i razume pa zbog toga glasova tamo može da dobije... Koliko? Jedva na prste jedne ruke... Da, ako se neko prevari pa slučajno zaokruži.

Kada govori o regionu i o Republici Srpskoj, poprimanje tih tobožnjih vrednosti ovog Saše Jankovića u pogledu Republike Srpske i pitanja Srebrenice nije ništa novo, jer dosovska politička starleta Pernar Dvernar te vrednosti ima i baštini ih već neko vreme. Pa na izbornoj listi je bila sa onima koji su govorili o tome da je tamo bio genocid, pa na izbornoj listi je bila sa ljudima koji su govorili da je, pazite sada ovo, Franjo Tuđman bio u pravu, da je imao puno pravo da integriše krajiške Srbe. Kako znamo? Tako što ih je obrisao. A danas da druguje ta ista dosovska politička starleta Pernar Dvernar sa kim? Sa onima koji tvrde da su se ti Srbi, krajiški Srbi, iselili sami, da su sami sebe prognali.

Na sve ovo, dame i gospodo, mogu da dodam samo još jednom ono od malopre, da se bolje čujemo pa da upamtimo – bog mu dao pameti.

PREDSEDNIK: Vreme. Hvala.

Reč ima narodni poslanik Bojan Torbica.

BOJAN TORBICA: Poštovana predsednice, koleginice i kolege narodni poslanici, poslanička grupe PS–NSS–USS će podržati Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima. Razloga je više.

Jedan od razloga je taj što je PS od prvog dana u koaliciji sa SNS, stožerom ove vlasti. Zajedno smo još od 2010. godine kao opozicione partije krenuli u borbu za pravedniju i pošteniju Srbiju, za Srbiju koja će svojim građanima omogućiti da slobodno rade i stvaraju, koja će svojim građanima omogućiti da žive životom dostojnim čoveka.

Usvajanje ovog predloga izmene zakona i izbor nove vlade koji nas očekuje za par dana jeste samo još jedan korak napred u toj borbi.

Predložene izmene i dopune zakona predviđaju uvođenje dva nova ministarstva – ministarstva zaštite životne sredine i ministarstva za evropske integracije. Predložene izmene i dopune predviđaju prestanak rada Kancelarije za evropske integracije, kao i određene izmene u delokrugu rada Ministarstva privrede, Ministarstva spoljnih poslova i Ministarstva pravde.

Osnovni razlog za predlaganje ovih izmena jeste da se na osnovu iskustva rada prethodne dve vlade stvore uslovi za formiranje što je moguće kvalitetnije i efikasnije nove republičke vlade, koja će nastaviti da sprovodi reformski kurs koji je pre četiri godine zacrtao tadašnji premijer a današnji predsednik Republike Srbije Aleksandar Vučić. Upravo taj politički kontinuitet i nastavak beskompromisne borbe za pošteniju, pravedniju, politički stabilnu i suverenu Srbiju jeste ono na čemu PS insistira.

Kada pričamo o zaštiti životne sredine, kolega poslanik je rekao da se pet godina odlučuje kako i u kojoj poziciji će se naći. Ja bih rekao da ta priča traje 20 godina i upravo ova skupštinska većina je, za razliku od onih prethodnih, kada se

zaštita životne sredine nalazila i u okviru ministarstva zdravlja, i nauke i tehnologije, prostornog planiranja, odlučila da zaštita životne sredine dobije status koji zaslužuje, da dobije svoj resor u novoj vladi, pre svega zato što je odnos prema životnoj sredini bitan zbog svih nas, ali je najviše bitan zbog onih koji će doći posle nas, koji će se roditi u ovoj Srbiji i živeti u njoj.

Ministarstvo za evropske integracije – slobodno mogu reći da ne spadam u grupu EU fanatika, ali moram poštovati investicije koje su zemlje EU donele u ovu državu. Moram poštovati spoljnotrgovinsku razmenu naše zemlje sa EU, koja je naše najveće tržište, ali i želju velikog dela građana da se ide putem evropskih integracija, te ukoliko je to naš put, a evidentno jeste, zbog svih obaveza koje imamo prema tom putu smatramo da je ministarstvo potrebno uvesti.

Ono što je bitno navesti jeste da je u prethodne četiri godine naša vlada pokazala, a nadam se da će to biti i put ove nove vlade koju ćemo izglasati za nekoliko dana, jeste da se nećemo odreći saradnje ni sa našim stvarnim, sa našim istorijskim prijateljima, sa državama poput Rusije, poput Kine, poput Indije, sa državama koje su uvek bile na strani Srbije i na strani srpskog naroda.

Pojedine kolege su ovde spominjale neke hoklice, gde se čekaju redovi za overavanje zdravstvenih knjižica, očigledno zaboravljajući da je u njihovo vreme, u vreme kada je sprovedena pljačkaška privatizacija, kada su stotine hiljade građana ostale bez posla, da su postojali redovi građana, bivših radnika, koji su čekali da se prijave u Nacionalnu službu, koji su čekali da ostvare bilo koje pravo od prava koja su im oduzeta tokom te sramne privatizacije.

Zaboravljaju da su u vreme njihove vladavine radnici i bivši radnici spavali na pruzi, štrajkovali i tako spasavali svoje firme koje su prodavane u bescenje, zaboravljaju da su se u njihovo vreme radnici vezivali za fabričke kapije kako bi pokušali da od takve vlasti spasu bar jedan pogon, bar jednu halu, bar jednu stvar da se ne rasproda u bescenje u Srbiji.

Spominjalo se kako nestaju sela i gradovi, kako se smanjuje natalitet, kako se ljudi iseljavaju i beže u veće sredine. A gde će da rade ljudi iz tih malih sela i gradova, gde će da rade ljudi kada je sve prodato od 2000. do 2011. godine? Sve što je decenijama stvarano, sve što je decenijama u Srbiji pravljeno, sve se prodalo u bescenje, sve se rasprodalo da bi se pojedinci lično i privatno obogatili.

Kolega poslanik je spominjao i borbu protiv bele kuge, odnos prema ženama, prema majkama, isti onaj čovek koji je pretio u ovoj skupštini, koji je ponižavao i fizički napao i ženu i majku, isti onaj čovek koji je iz svoje partije isterao svoju kumu, majku troje dece.

Dosta je bilo ovakvih praznih priča i mislim da su građani Srbije i na prethodnim predsedničkim izborima i na prošlogodišnjim parlamentarnim izborima videli čija priča, čija politika je ispravna i upravo u skladu sa svim tim dali svoje poverenje kako SNS-u i koaliciji okupljenoj oko nje na parlamentarnim izborima 2016. godine tako i našem zajedničkom kandidatu Aleksandru Vučiću na poslednjim predsedničkim izborima.

Spominje se konstantno raspisivanje izbora i spominju ga oni koji u kontinuitetu traže, oni koji na svakoj sednici Skupštine, koji na svakom pojavljivanju pred medijima traže da se raspišu izbori – nekad lokalni, nekad pokrajinski, nekad

parlamentarni, ali konstantno pričaju o padu rejtinga kako našeg predsednika Aleksandra Vučića tako i cele koalicije. Ali ono što ih danas boli jeste debakl koji dožive na svakim izborima u poslednjih pet godina na koje izađu, debakl koji dožive jer građani više ne veruju u njihove prazne priče, jer više ne veruju ljudima poput onoga dopisnika „Nove iskre“, Ljotićevskog lista, koji je širio antisemitizam i fašizam čoveka-bibliotekara koji poslednjih par godina očigledno najviše voli da uživa u Ljotićevskoj biblioteci koju je upravo dobio od te „Nove iskre“.

Još jednom bih, na kraju, napomenuo da će poslanička grupa PS–NSS–USS u danu za glasanje podržati predlog ovog zakona. Hvala.

PRESEDNIK: Reč ima narodni poslanik Marija Janjušević.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Ukazujem na povredu Poslovnika, član 27 i član 109 stav 6. i još pokoji. Dakle, narodni poslanici...

(Predsednik: Koji „još pokoji“? Morate mi reći. To „još pokoji“ prvi put čujem za 27 godina.)

Reći ću vam tačno da je trebalo da danas...

(Predsednik: Malo ozbiljnosti.)

Danas je trebalo da izreknete opomene ...

(Predsednik: Kome?)

U skladu sa članom 109. opomena se izriče narodnom poslaniku koji upotrebljava psovke i uvredljive izraze. Ja razumem da, kada Boško Obradović ovde izađe sa argumentima, poslanik vladajuće stranke ne može da mu odgovori istom merom, ne može da iznese kontraargumente već je prinuđen da upotrebljava uvredljive izraze, da nas svi ovde etiketirate da govorimo o mržnji i sličnim negativnim stvarima. Dakle, izvolite, iznesite kontraargumente...

(Predsednik: Ne možete se direktno obraćati. Meni se obraćate. Povreda Poslovnika.)

Poštovana predsedavajuća, poslednjih sat vremena, tačnije otkako je govorio poslanik Boško Obradović, ovde se svi obraćaju njemu lično, pa i vi, optužujući ga ...

(Ivan Manojlović: A ti si ga prepoznala?)

PRESEDNIK: Poslaniče, nemojte da dobacujete.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: ... Za govor mržnje, bez obrazloženja. Ali to je sve dozvoljeno. Jer kada Boško Obradović izađe sa argumentima zbog čega ova vlada neće dobro raditi jer je sve po nalogu Aleksandra Vučića, odnosno njegovih nalagodavaca iz inostranstva, kada on to iznese, onda vi nemate kontraargumente već imate uvrede, uvredljive izraze, čak mu se uskraćuju i replike. Ako ste toliki junaci ...

PRESEDNIK: Hvala, poslanice. O junaštvu ćemo drugi put. Što se tiče povrede Poslovnika, to je već izašlo iz konteksta povrede Poslovnika. Nije bilo potrebe da bilo kome tadašnji predsedavajući da opomenu. Rečeno mi je da je samo spomenut susret sa određenim poslanikom iz Hrvatskog sabora. Prema tome, ne vidim šta je problematično. Pretpostavljam da šef poslaničke grupe stoji ...

(Marija Janjušević dobacuje.)

Nemojte mi dobacivati, molim vas. Molim vas, budite dama.

Znači, pretpostavljam da on stoji iza susreta sa hrvatskim poslanikom i ne vidim šta je tu sporno. A nije sporno ni da drugi poslanici govore.

(Marija Janjušević dobacuje.)

Kako ste rekli, kako kojem i još pokojem. Znači, Poslovnik ne može da bude povređen. U tom slučaju nisam izrekla opomenu ni poslanicima koji su replicirali vašem šefu poslaničke grupe, a ni njemu za ono što je izgovorio pre prekida sednice.

Reč ima narodni poslanik Čedomir Jovanović.

Izvolite.

ČEDOMIR JOVANOVIĆ: Gospođo predsednice, poštovano predsedništvo, dame i gospodo narodni poslanici, pokušaću da se vratim na dnevni red.

Mi razgovaramo o izmenama i dopunama zakona čije je usvajanje preduslov za formiranje nove vlade, ali atmosfera u kojoj vodimo tu raspravu ne ostavlja ni promil mogućnosti nekome ko je uspeo da ostane normalan u ovoj zemlji da veruje da će se po formiranju te vlade bilo šta promeniti nabolje u našim međusobnim odnosima.

Gospođo predsednice, rasprava ne može da se vodi samo o formiranju ministarstva za zaštitu životne sredine i ministarstva evropskih integracija, iako o tome, naravno, imam dosta toga da kažem. Ova rasprava nas uvodi u raspravu koju očekujemo tokom naredne nedelje i o samoj vladi. Šta mi mislimo da svojim ponašanjem govorimo o ovoj zemlji kada našu koleginicu vi, gospodine Orliću, nazivate političkom starletom zbog toga što je vaš politički neistomišljenik? To je za mene jednako uvredljivo kao i sve ono što sam imao prilike da čujem kao oblik kritike kandidature Ane Brnabić, od toga da je sultanija, da je marioneta, da je kandidovana samo zbog toga što vi želite da se dodvorite Zapadu, pošto se podrazumeva da su na Zapadu svi pederi a da su frajeri u Moskvi. Da li na takav način treba da uđemo u sredu u raspravu o Vladi?

Na ulici su ljudi koje smo mi podelili svojom glupošću i nesposobnošću da im omogućimo da žive onako kako se živi u svetu koji je mnogo normalniji od našeg. Dok mi ovde u Skupštini nekoga žigošemo kao lidera homoseksualnog lobija, na ulici to neko doživljava kao osnovu za nasilje, kog je valjda dovoljno u ovom našem životu.

Možemo da razgovaramo o Kosovu, možemo da razgovaramo o Evropi, al' ne možemo da pobegnemo od činjenice da mi kao Skupština nemamo odgovor na pitanje šta ovaj narod hoće.

Ja sam juče došao na inauguraciju vašeg predsednika. Nisam njegov politički istomišljenik...

(Ljiljana Malušić: Našeg.)

Vašeg, zajedničkog, našeg predsednika, predsednika vaše stranke još uvek. To je moj stav prema ovoj zemlji.

Mislim da je i hrvatska predsednica došla zato što je htela nešto da poruči, kao i mnogi drugi. Isto kao što se odavde odlazilo u Zagreb, u Podgoricu, u Ljubljanu, u Skoplje. Ja sam to učinio zato što je to bio moj pokušaj, maksimum koji mogu da dam u ovom trenutku da bi ovo bila normalna zemlja. Prekinite više sa torturom o DOS-u, o starletama. Prekinite da stvarate podele u zemlji koje su već prevelike.

Ako govorimo o ova dva zakona, potrebno nam je ministarstvo za zaštitu životne sredine, neophodno. Deset godina sam vodio taj odbor. Dok su se drugi stranački lideri gurali u odbore za bezbednost, za pravosuđe, administrativni odbor, ja sam vodio Odbor za zaštitu životne sredine. Dvesta pedeset ekoloških crnih tačaka

postoji u Srbiji. I nijedna nije posledica globalnog zagrevanja; sve su direktna mera bede u kojoj živimo.

Ovaj grad je poslednji na listi evropskih prestonica po kvalitetu vode. Beogradska kanalizacija, novosadska kanalizacija, smederevska kanalizacija – to je pravo ime za Dunav. Deset godina će nam goreti Vinča. Ne mislim da gori zbog Siniše Malog. Ne mislim ni da gori zbog toga što je Đilas pre njega bio gradonačelnik. Gori zbog toga što 30 godina nismo u stanju da se dogovorimo kako ćemo organizovati život u ovoj zemlji na takav način da možemo da preživimo.

Ministarstvo evropskih integracija – vrlo komplikovano rešenje. Nisam siguran da oni koji ga predlažu znaju koliko je teško realizovati taj posao. Hrvatska je imala ministarstvo evropskih integracija; vodio ga je Mimica, sada je komesar u Evropskoj komisiji. Puno sam sa njim o tome razgovarao u vremenu u kom sam ja kao potpredsednik Vlade radio neke poslove u vezi sa evropskim integracijama.

Mislim da je model koji smo mi imali bio efikasniji, profesionalne radne grupe u svakom ministarstvu koje realizuju posao u koordinaciji sa svojim ministrom u okviru preuzetih nadležnosti. Ne vidim – pretpostavljam ko će biti ministar evropskih integracija, bilo bi logično da to bude gospođa Joksimović – kako će ona imati dovoljno autoriteta da u svakom trenutku može efikasnije od Stefanovića da vodi posao evropskih integracija, odnosno tu reformu u okviru MUP-a, od ministarke pravde, od ministra zdravlja i od svih onih drugih ministara koji već sada te poslove rade.

Bojim se da je to jedna titula bez realne moći, koja će usporiti, učiniti manje efikasnim posao koji se sada radi. Voleo bih da nisam u pravu, ali ako uvodimo ministarstvo evropskih integracija, pa jeste li svesni, vi naprednjaci, da ne možete u Skupštini 2017. godine, dan pošto ste organizovali prijem na koji su došli ljudi iz Bosne, iz čitavog regiona, iz Evrope...?

Ja želim da to bude slika naše zemlje, boriću se za to da na narednim izborima mi pobedimo pa da vas pozovemo tako kao što ste vi zvali nas, ali ne možete vi ovde nekoga žigosati zato što je rekao da je u Srebrenici bio genocid. To je presuda Međunarodnog suda.

Mi menjamo Ustav i u okviru tih promena dajemo prednost međunarodnom pravu. Za šta će nam to u ovom vremenu? Za atmosferu u zemlji. Za atmosferu u zemlji smo uvek odgovorni i vi i mi, ali nivo te odgovornosti nije isti. Morate da imate snagu da nosite i neodmerenu kritiku, i uvredu, da izdržite saplitanje. Zato ste vlast.

Postoje dva načina da se borite sa ovim što smatrate da je neprimereno. Jedan je da ćutite, drugi da demantujete. To nisam izmislio ja, to je bio Kišov odgovor na pitanje kada su ga čerečili zbog „Enciklopedije mrtvih“ proglašavajući ga za falsifikatora. On je rekao – ja sam odlučio da ćutim. Ne znam koliko puta mi je Zoran Đinđić rekao – čoveče, reci im da lažu. Rekoh – bio bih lud kad bih se time bavio. Zato sam ja sa četvoro dece peder, narkoman, lopov, izdajnik, a 90% Parlamenta je u međuvremenu prihvatilo sve one vrednosti zbog kojih me je žigosalo.

Katastrofa je da se tako u Parlamentu govori. Da je Saša Janković ovde, ja bih mu rekao da je nedopustivo da neko ko je 10 godina bio Zaštitnik građana tako govori o Ani Brnabić. Rekao bih i Tadiću da je sramota to što je rekao o njoj – marioneta. Koji je to čovek koga je Vučić mogao da predloži a da nije njegova marioneta, da ne

dobije taj epitet? Je l' teško reći da je to mlada osoba koja ima 42 godine, koja puno rizikuje, koja nema iskustvo potrebno za obavljanje tog posla? To je očigledno, ali preuzima ga i radi.

E, imaćeš našu podršku ako imaš snagu da napraviš razliku između Brisela i Moskve tako što ćeš dati prioritet Briselu, ako imaš snagu da se boriš za mir u ovom regionu tako što ćeš nas približiti NATO-u i iščupati iz tog ludila 90-ih sekući te Gordijeve čvorove i ako imaš autentičnu snagu da prevazilaziš podele koje postoje među nama. To je stav LDP-a. Je l' to politika ili je politika da gledamo ko koga drži za ruku, da se tako omalovažavamo?

Ja nisam istomišljenik Sande Rašković Ivić, ali ona je dama, gospođa, sa svojim političkim uverenjima. Pa ne možete tako da govorite ovde i da očekujete da mi to slušamo. To nema smisla, apsolutno.

Ove izmene koje ste predložili ne mogu biti stavljene izvan konteksta politike koja treba da se vodi; i ne smeju da budu stavljene. Rekli ste da prevazilazite provalije prošlosti; pa prevaziđite ih. Pa nije valjda lakše prevazići provaliju u odnosima sa Hrvatskom, sa Kosovom, sa Bosnom nego u našim međusobnim odnosima? Čekajte, niko neće misliti da smo normalni. Šta mislite o čoveku koji sređuje svaku drugu kuću osim svoje? To je dijagnoza, to nije politika.

Dajte da uđemo u tu raspravu u sredu na normalan način. Imamo te izmene. Ovo su dve važne izmene. Jedna ako pogrešite, ako formirate ministarstvo koje nije u stanju da radi taj posao... Govorim vam zato što sam to radio. Slovenci su imali Potočnika, koji je bio pregovarač, i radne grupe u svakom ministarstvu. Potočnik koordinira ministre, ministri odgovaraju za rad radne grupe u svojim resorima. To je funkcionisalo; sada ne znam kako će to izgledati.

Tu ne smete da pogrešite. Životna sredina je važno ministarstvo. Ali mi ga imamo, pa onda nestane, pa ga vratimo, pa ga onda opet negde potopimo. Dajte da ova vaša odluka bude presedan u tom smislu što ćete toliko stati iza nje da se niko više neće usuditi da u Srbiji, koja je opterećena tako brojnim ekološkim problemima, od hira nekoga u Vladi zavisi da li ćemo imati to ministarstvo ili nećemo.

Ono nam je neophodno. Mi smo u tom smislu potpuno devastirana zemlja. Ne zato što to neko želi. Nismo imali novac; to košta. Kada su dolazili ovde ljudi da sa nama razgovaraju, svaki put se sve završavalo na novcu. Biće čist vazduh u Boru kada ugradimo filtere i platimo 300 miliona Topionici. Biće čist vazduh u Obrenovcu kada postavimo sistem za otpepljavanje, koji isto tako košta.

Hajde da vidimo šta ćemo i kako ćemo to da rešimo. Kažem, ovo je presedan. Nikada više srpska vlada neće biti bez ministarstva za zaštitu životne sredine, a na tom mestu će se naći čovek koji je kredibilan i koji zna taj posao da radi. I to je onda pozitivan iskorak.

Ovo ministarstvo za evropske integracije je priličan rizik i čekamo ovde mandataru da nam objasni šta je on odlučio, kako će izgledati struktura tog ministarstva. Je l' se ukidaju radne grupe po drugim ministarstvima? Ako se ukidaju, treba da znate da prekidate kontinuitet koji postoji godinama. Ako se ne ukidaju, onda je to samo jedna titula, jer ne može radna grupa u Ministarstvu unutrašnjih poslova da upravlja ministarstvom evropskih integracija; to mora da vodi ministar unutrašnjih poslova, to je jedan od njegovih prioriteta.

U pravdi isto tako. Razgovarajte sa svojom ministarkom, sa Selakovićem, on je to svojevremeno radio. To je vrlo komplikovano rešenje. Ja nisam bio za njega kada se govorilo o mogućnosti formiranja Vlade 2012. godine i uvek kada se spominje LDP, stalno se mi vezujemo za ministarstvo evropskih integracija. Ja sam uvek bio protiv toga, zato što mislim da to u ovako organizovanoj državi nije funkcionalno i operativno. Prosto, ministar je iz druge stranke i znate već kakvi su naši međusobni odnosi – razidu nam se interesi i tu odmah dolazi do spora i nekog konflikta. Dakle, sa tim vrlo oprezno.

Ono što na kraju želim da kažem, ključno je pitanje naše sposobnosti da definišemo šta je ono što želimo kao zemlja. Nisu suprotstavljeni interesi evropske Srbije i borbe za interes našeg naroda na Kosovu. To je laž, to je neistina. Što jača zemlja, sa što više prijatelja, onda je širi prostor za razumevanje. Mi sad imamo sa kim da razgovaramo. Pogledajte u šta se pretvorilo Kosovo. Mi ništa o Kosovu ne znamo. Ništa.

Sada nas pitaju ambasadori da li je moguće da Srpska lista glasa za Haradinaja. Pre toga moramo da odgovorimo na jedno pitanje – šta uopšte hoće Srpska lista na Kosovu? Mi nismo dozvolili da se tamo razvija autentična srpska politika, nego, pošto smo mi kao Beograd proterani sa Kosova, onda smo se dole vratili kroz Srpsku listu i nastavili da vodimo pseudobeogradsku politiku. Kako se to završilo? Tako što sami na sebe pucamo u izbornoj kampanji. Katastrofa! Nikad više to ne sme da se ponovi.

Nije to samo vaša greška. Pa 2004. su pravljene srpske liste, svi Srbi na jednu listu. A politika? Pa ova politika koja je 1999. godine poražena pa je mi sada serviramo iz Beograda ispod stola. Bili smo kooperativni, dali smo kvorum kada je Tači izabran za predsednika, a šta smo dobili zauzvrat? Ništa. Dobili smo poruku – baš nas briga za zajednicu srpskih opština. Dobili smo poruku – napravićemo vojsku. Dobili smo poruku – i bez vas možemo da formiramo vladu.

Dajte da se osvestimo. Potpisali smo Briselski sporazum. Ovde je on dobio našu podršku, neki su ga kritikovali. Prošle su četiri godine, dajte da sednemo i razgovaramo šta ovaj parlament misli o tome. Izvinite, ova zemlja ima dignitet. Makar ga ja lično imam. Ako sam nešto podržao, hoću da znam da li to postoji ili ne postoji. Neće valjda Haradinaj iz Prištine da nam kaže da nema ništa od Briselskog sporazuma? Mi to treba da kažemo, ako je to tako, i da kažemo – nešto smo potpisali, to ne postoji, kraj priče. Nešto drugo onda stavljamo na sto.

Kada sam razgovarao sa ministrom Dačićem, on mi je rekao – znaš šta?, to što ti sada predlažeš, njih više ne interesuje. Ja sam rekao – dajte, stavite na sto naš stav da vas nećemo blokirati u integracijama u međunarodne organizacije, jer nam valjda odgovara da se to Kosovo što više uveže sa svetom. On kaže – pa njih to više ne interesuje. Pa naravno, pošto su sve već uradili sami. Ušli su u Olimpijski komitet, u UEFA, ući će i u Unesko. Mi smo vodili unapred izgubljene ratove. Ali da smo 2008. godine to uradili i stavili na sto, sve bi bilo drugačije. U redu, ne možemo da vratimo izgubljeno vreme, ali ne smemo da ponavljamo greške.

Postoji puno tema oko kojih možemo da se sporimo, ali nemojte nikada više da ovde razgovaramo tako da se stidimo kad dođemo kući. Nemojte da radimo to da neko nekom razbija glavu na ulici zato što je za to dobio argumentaciju u Skupštini.

Šta znači to da je stranka lider homoseksualnog lobija? Mi smo dužni da štitimo ustavna prava ljudi, dopadalo nam se to ili ne, i njihovo pravo da protestuju ovde, a ne da im hvatamo kragne, i to da ih hvata stranačko obezbeđenje zato što se vodi računa da se ne slika neki policajac.

Dovedite policajca u uniformi i on neka pročita zakon i kaže – ponašaj se u skladu sa zakonom. Isto smo tako dužni tim ljudima da omogućimo da urade sve ono što je u okviru zakona koji smo mi usvojili. Ako to nismo u stanju da uradimo, mi nismo država, ovo nije Skupština, a sve ono što nas prati opisuje nas ne kao neuspešne ljude, nego ljude koji su štetočine. Ima puno prostora za razgovor u sredu. Želim da taj razgovor prođe u drugačijoj atmosferi, ali unapred – LDP neće dozvoliti da se ovde ljudi omalovažavaju na način na koji je to postalo pravilo u našem političkom životu.

Još jedanput, taj DOS, koji toliko vadite iz 2003. godine, pa više DOS-a je sa vama nego sa mnom. Zaboravite to, to je istorija. Vidite šta ćete sutra – sa kime ćete sutra da rešavate problem u Bosni, sa kim ćete sutra da razgovarate o Kosovu, sa kim ćete sutra teške ekonomske odluke da donosite. Ako Dženet Jelen za jedan poen digne kamatnu stopu u Americi, nama će skočiti javni dug za deset milijardi.

Vlast obavezuje, naravno, i naš status opozicije isto tako, ali pošto ste vi vlast, preuzmite tu odgovornost u meri u kojoj mi to ne možemo da uradimo, uspostavite drugačija pravila ponašanja među nama i onda ćemo imati normalne odnose.

PRESEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima predlagač.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, pre svega želim da vam se zahvalim, gospodine Jovanoviću, na tome što ste bili na svečanom prijemu povodom izbora Aleksandra Vučića za predsednika Republike. Kao što ste i sami rekli, vi ste time pokazali poštovanje ne samo prema njemu lično nego i prema svojoj državi.

Slažem se, na kraju krajeva, i predsednik Republike je neposredno nakon stupanja na dužnost rekao da mi u našem društvu moramo da otvorimo dijalog oko brojnih pitanja – i oko onih pitanja oko kojih se slažemo a i oko onih pitanja oko kojih se ne slažemo. Jedno od tih pitanja oko kojeg se vi i mi ne slažemo, ali ne mislim da je to razlog za neku vrstu političkog građanskog rata, jeste šta se desilo u Srebrenici. Vi imate pravo da mislite da se desio genocid, kao što mi imamo pravo da kažemo da se desio zločin ali da se nije desio genocid. Zbog toga Čedomir Jovanović ne treba da mrzi mene, kao što verujem da ne mrzi, niti ja treba da zbog toga što on misli da je bio genocid mrzim Čedomira Jovanovića.

Što se tiče ministarstva za evropske integracije, neće biti ukinute, gospodine Jovanoviću, posebne radne grupe koje postoje u ministarstvima a koje se bave izradom, primenom i implementacijom akcionih planova za priključivanje Srbije Evropskoj uniji. Suština ovog ministarstva je da se napravi jedno krovno ministarstvo koje će sa ostalim resornim ministarstvima da koordinira sve aktivnosti koje se odnose na otvaranje i zatvaranje svih 35 pregovaračkih poglavlja sa Evropskom unijom.

Dakle, suština je u koordinaciji. Mi smo i dosada imali jednu solidnu koordinaciju, ali je ta koordinacija išla preko kabineta ministarke bez portfelja koja je bila zadužena za evropske integracije i preko Kancelarije za pristupanje Evropskoj uniji. Mi u SNS smatramo da je i u pravnom i u političkom smislu daleko bolje rešenje

da imamo jedno ministarstvo, ministarstvo za evropske integracije, koje će da se bavi koordinacijom rada svih ostalih ministarstava i njihovih radnih grupa, a koje se tiču pregovora oko onih tema koje su obuhvaćene sa ovih 35 poglavlja, vezano za pristupanje Srbije Evropskoj uniji.

Da li će ministar za evropske integracije imati dovoljno političkog autoriteta, kao što vi kažete, da bi tu koordinaciju obavio sa ministrima koji vode neka druga ministarstva a koji mogu da budu i iz neke druge partije a ne iz SNS, ono što ja mogu da kažem to je da je dosada gospođa Jadranka Joksimović pokazala da apsolutno ima autoritet u vođenju svog kabineta, da je dala ogroman doprinos, zajedno sa Aleksandrom Vučićem, zajedno sa drugim ljudima koji su neposredno bili uključeni u taj proces da bi za nepune dve godine bilo otvoreno deset pregovaračkih poglavlja, a u međuvremenu dva otvorena i zatvorena.

Ako gospođa Jadranka Joksimović kao eminentna politička ličnost, kao neko ko je u predsedništvu SNS-a, i u novoj vladi bude zadužena za evropske integracije, nemojte uopšte da sumnjate u to da će imati dovoljno autoriteta da obavi koordinaciju sa ostalim ministarstvima u onim delovima njihovog rada koji se tiču pristupanja Srbije Evropskoj uniji.

Ono što želim da naglasim a čini mi se da sam to propustio pa me možda zbog toga niste dobro razumeli, SNS, za razliku od nekih drugih, koji su do 2012. godine bili na vlasti, nikada nije licitirala datumima i godinama kada Srbija treba da uđe u Evropsku uniju. Mi smo tu praksu imali od 2000. do 2012. godine. Prva godina koja se pominjala kao moguća godina ulaska u Evropsku uniju, a po nekima i vrlo verovatna, bila je 2004. godina. Boris Tadić je 2004. rekao da ćemo ući u Evropsku uniju 2007, 2008. da ćemo u EU biti sigurno do 2012. godine. Evo sada je 2017, nismo član Evropske unije. Zbog toga SNS to i ne radi. Dakle, mi ne licitiramo godinama.

Pristupanje Evropskoj uniji je, to vi veoma dobro znate, pregovarački proces. Dakle, u svakom pregovaračkom procesu imate dve strane. Ja bih čak rekao da imate tri strane. Imate Evropsku uniju kao međunarodnu organizaciju i instituciju, imate njene organe, imate države članice Evropske unije koje nemaju, to morate da priznate, podjednak stav o svim političkim i ekonomskim pitanjima, od kojih su neka veoma bitna za Srbiju. Tu pre svega mislim na pitanje Kosova i Metohije. Dakle, nemojte zaboraviti, pet punopravnih država članica Evropske unije nije priznalo nezavisnost Kosova i Metohije. Dakle, ne postoji konsenzus ni unutar same Evropske unije oko Kosova i Metohije. Naravno, treća strana u tim pregovorima je Republika Srbija.

Šta Republika Srbija može? I to će, pre svega, biti delokrug rada ovog ministarstva. Na nama je da obavimo sve one poslove koji su neophodni da bismo mogli da postanemo članovi Evropske unije. Da li ćemo postati članovi Evropske unije i koje godine će to biti, nadam se da se slažete sa mnom da to ne zavisi samo od Srbije. To zavisi od Evropske unije, to zavisi od raspoloženja i od političkih prilika u svakoj državi članici EU.

Na kraju krajeva, to pokazuje i praksa bivših socijalističkih država koje su ulazile u Evropsku uniju – i Poljske, i Češke, i Mađarske, i Slovačke, i Slovenije, i Rumunije, i Bugarske i Hrvatske. One su ulazile u Evropsku uniju u različitim vremenskim intervalima, u različitim političkim prilikama koje su vladale kako u njihovim zemljama tako i na nivou Evropske unije.

Takođe, želim da kažem da će zadatak ministarstva za evropske integracije biti ne samo vođenje pregovora sa Evropskom unijom oko punopravnog članstva, ne samo vođenje pregovora oko toga da li smo ispunili sve uslove iz pregovaračkih poglavlja, zadatak ministarstva za evropske integracije biće, i ja mislim da je to jako važno da se naglasi, edukacija građana Srbije o tome koliko je važno i zbog kojih razloga je važno da Srbija postane član Evropske unije.

Edukacija građana, edukacija naših privrednika, naših privrednih društava, naših preduzetnika oko toga kako se pišu projekti da biste dobili određena sredstva iz prepristupnih fondova EU, a ta sredstva nisu mala. Mnogi naši ljudi imaju problem sa tim da na kvalitetan način apliciraju kod EU zato što ne umeju dobro da pišu projekte da bi dobili novac iz prepristupnih fondova EU.

Na kraju krajeva, zadatak ministarstva za evropske integracije, gospodine Jovanoviću, biće i nešto što je preuzeta obaveza ove države. Da li smo mi u Srpskoj naprednoj stranci apsolutno zadovoljni sadržinom Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa EU? Nismo.

(Čedomir Jovanović: Nismo ni mi.)

Niste ni vi. Razlika između nas i vas je u tome što ste se vi u to vreme pitali; mi se nismo pitali, ali nema veze.

Dakle, SSP je potpisan, SSP je ratifikovan, SSP je međunarodni ugovor, dakle obavezuje Republiku Srbiju. Jedno ministarstvo mora da radi na primeni Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa evropskim zajednicama i njihovim državama članicama, kako je puni naziv tog sporazuma, i to će upravo biti, između ostalog, posao ministarstva za evropske integracije.

Kao što znate, Srbija je te 2008. godine, u preteranoj želji da što pre postane član EU, ne vodeći računa o domaćim interesima, pre svega ekonomskim, potpisala – mislim da je to učinio tadašnji potpredsednik Vlade Božidar Đelić, koji se čak i hvalio onim penkalom kojim je potpisao SSP 29. aprila 2008. godine, inače u jeku predizborne kampanje pošto su izbori bili 11. maja. Dakle, mi ćemo imati dosta posla oko primene Sporazuma o stabilizaciju i pridruživanju sa EU u onim delovima tog sporazuma koji nisu u ovom trenutku u potpunosti u skladu sa ekonomskim interesima Republike Srbije. Predsednik Odbora za poljoprivredu, gospodin Marijan Rističević, i svi oni koji se bave poljoprivredom to veoma dobro razumeju.

Mnoge socijalističke države koje su potpisivale sporazume o stabilizaciji i pridruživanju sa EU, odnosno sa evropskim zajednicama i njihovim državama članicama, ostavljale su sebi neki prelazni vremenski period kako bi svoja nacionalna zakonodavstva mogla da usklade sa propisima i standardima EU. Nažalost, 2008. to nije učinjeno, i evo sada, ovoj vladi, vladi koju je vodio Aleksandar Vučić i vladi koju će verovatno od sledeće srede ili četvrtka da vodi Ana Brnabić, pašće u deo jedan nimalo jednostavan zadatak. Prvog septembra 2017. moramo da nađemo neko rešenje za to da li će stranci moći ili neće moći da kupuju nekretnine u Republici Srbiji, između ostalog i poljoprivredno zemljište.

Neko će tim pitanjem morati ozbiljno da se pozabavi. I ne samo tim pitanjem, mnogim drugim pitanjima koja su sastavni deo Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, koji je potpisan, nemojte zameriti ako upotrebim malo težu reč, ali pomalo brzopleto, a koji je već implementiran u Republici Srbiji, pri čemu će neki

njegovi delovi očigledno morati da dožive određenu modifikaciju kako negativne posledice ne bi trpela srpska privreda.

Formiranje ministarstva za evropske integracije je, inače, praksa skoro svih država bivših socijalističkih zemalja koje su pristupale EU. Dakle nismo mi prvi koji smo formirali ministarstvo za evropske integracije. Pre nas su to uradili Poljska, Češka, Slovačka, Slovenija. U Hrvatskoj se to zvalo, ako se ne varam, Ministarstvo inostranih poslova i evropskih integracija.

Dakle, mi smo preuzeli neka rešenja za koja smo smatrali da su dobra i koja mogu da pomognu državi Srbiji u ovim pregovorima, koji su teški, koji su trnoviti, a koji su za Republiku Srbiju, u nekim delovima – posebno zbog pregovaračkog Poglavlja 35, koje se odnosi na normalizaciju odnosa Beograda i Prištine, ponekad i veoma bolni.

U tom smislu mislim da ministarstvo za evropske integracije i te kako ima svoga smisla. Ne znam ko će biti ministar za evropske integracije, ali ako bude ličnost poput Jadranke Joksimović, jedne veoma obrazovane, hrabre, odlučne i otresite žene, mislim da će to ministarstvo imati dobre rezultate u svome radu.

Na kraju, vezano za Kosovo i Metohiju, to je ono po čemu se mi razlikujemo. Vi smatrate – ako grešim, ispravite me – da treba da postoje dve politike o Kosovu i Metohiji. Jedna politika koju vodi Vlada, a druga politika koju vode Srbi na Kosovu i Metohiji. Pa za tu politiku se zalaže Aleksandar Jablanović, za tu politiku se zalaže čovek koji je potezao pištolj na svoju braću Srbe nekoliko dana pred izbore. On misli isto što i vi. Šta ima Beograd da se pita oko političkog života Srba na Kosovu i Metohiji? Mi treba da se pitamo oko toga.

E, tu se mi i vi razlikujemo. Vi kažete – Srbi na Kosovu i Metohiji treba da vode neku svoju politiku nezavisno od Beograda, a mi u Srpskoj naprednoj stranici kažemo – KiM je sastavni deo Republike Srbije, ne samo zato što to piše u Ustavu, nego zato što je to istorijska, duhovna vertikala srpskog naroda i mi smatramo da Srbi na Kosovu i Metohiji svoje interese najbolje mogu da zaštite tako što će da vode zajedničku, jedinstvenu i složnu politiku sa Vladom Republike Srbije.

PREDSEDNIK: Izvolite.

ČEDOMIR JOVANOVIĆ: Evo sada ću lako, za dva minuta da vam odgovorim na vaših petnaest.

Prvo Srebrenica. Poslednji sam čovek na svetu koji želi da uopšte o tome govori. Kamo sreće da nikad nisam čuo za Srebrenicu, kao i svi mi, ali mi smo ovde usvojili predlog zakona koji je predložila vaša vlada, sa novim članom u kojem se preti krivičnim sankcijama za osporavanje genocida. Znao, Međunarodni sud pravde doneo je neku odluku i mi možemo da imamo svoje mišljenje, ali smo odluku dužni da poštujemo. Nesrećan sam zbog te Srebrenice, zbog 1.600 dece ubijene u Sarajevu, zbog svih onih naših nesrećnih ljudi koji su stradali u Bosni, u Hrvatskoj, na Kosovu i nema smisla da uopšte ovde trošimo vreme; ne znam ko je zbog toga zadovoljan i srećan. Ne mislim da je to iko želeo; to je cena velikih grešaka koje su napravljene, okolnosti u kojima smo se našli, a nismo mogli da se snađemo.

Što se tiče ove politike o Kosovu, kakve veze ja imam sa Jablanovićem? On je bio vaš kadar pa ste se posvađali. Kažem vam nešto drugo – da su se Srbi u Mitrovici pitali, oni ne bi u jednom danu i zidali i rušili zidove koje ste vi tamo postavljali.

Pustite te ljude koji tamo žive da vode autentičnu politiku. Ne mislim da će ta politika biti suprotna interesima Srbije, ne mislim, toliko im verujem, ali smatram da su oni uvek pod velikim pritiskom zbog toga što njih niko ne doživljava kao ljude koji govore o svojim interesima nego kao ljude koji su transmisija beogradske politike koja ne plaća cenu za svoje greške na KiM. Ko je danas odgovoran za to što smo mi 2007. odbili Ahtisarijev plan? A ovde sam tražio da ga modifikujemo, ne da ga odbacujemo. Oni dole na Kosovu plaćaju cenu za to. Gde su danas Prorokovići, Samardžići, Simići, svi oni koji su savetovali po Beču, sećate se?

PRESEDNIK: Hvala. Vreme.

Hvala, poslaniče. Zahvaljujem, prošlo je dva minuta.

Reč ima narodni poslanik Gordana Čomić.

Pre toga, molim vas, poslanici, da saglasno članu 27. i članu 87, stavovi 2. i 3. Poslovnika, obavestim Skupštinu da ćemo raditi danas i posle 18.00 časova.

Izvolite.

Gordana Čomić ima reč.

GORDANA ČOMIĆ: Zahvaljujem.

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima ima na prvi pogled dve velike izmene i dve manje, možda ne tako uočljive, u odnosu na trenutno važeći Zakon o ministarstvima iz 2014. godine, pošto posle vanrednih izbora 2016. nismo menjali Zakon o ministarstvima.

Dve velike izmene su dva nova ministarstva – zaštita životne sredine i evropske integracije. Dve manje su ukidanje Direkcije e-uprave. Na kraju ću pitati predlagača da mi obrazloži motivaciju za ukidanje e-uprave i način kako će se poslovi koji su bili povereni Direkciji obavljati ubuduće. Drugo, što deluje kao manje važno, jeste da se sva kadrovska rešenja, odnosno sve što se tiče organa upravljanja daje ministarstvu koje je nadležno za gasnu i naftnu privredu.

Kada imate iole iskustva sa zakonima, onda iz te dve krupnije i dve sitnije možete odmah da pročitate razloge za profil ovakvih izmena i dopuna zakona. One su posledica koalicionog dogovora, i to je prva loša vest o ovom zakonu. One nisu posledica strateških opredeljenja, ni koalicije ni personalno ljudi koji će biti predloženi nama da budu članovi Vlade. Ovo je proisteklo iz „daj mi ga, moje je, prvi sam ga video“ i, nažalost, predstavlja samo jedan u nizu takvih zakona koji su u ovoj skupštini donošeni.

Šta je iskorak koji bih ja volela da vidim i iskorak o kojem je narodni poslanik Čedomir Jovanović govorio jasno da jasnije ne može biti? Dijalog o tome. Ako ne umemo da napravimo dijalog o tome na koji način pravimo zakon o ministarstvima, teško da ćemo imati uspešna ministarstva. No, par reči o te dve veće izmene – ministarstvima o zaštiti životne sredine i evropskih integracija.

Nadležnosti koje su pred nama, za koje postoji očita podrška većine, i sam predlog za uvrštavanje ministarstva za zaštitu životne sredine su bili moj amandman 2014. godine. Taj amandman je odbačen kao uvredljiv. Nisam imala dva minuta da obrazložim amandman.

Nije malo zadovoljstvo videti skoro u celini svoje reči tri godine kasnije i slušati obrazloženje da je neophodno ministarstvo. Tri godine kasnije to smatram svojom greškom, ne vašom, jer smo izgubili vreme. Tri godine smo izgubili ni za šta.

Ako hoćete da imate dokaz da nosite valjanu ideju, a duboko verujem da je to moja ideja o strategiji zaštite životne sredine i ministarstvu, onda morate umeti da se izborite za svoju ideju i da ubedite ljude koji neće da čuju, neće da uče, neće da znaju, i ponosni su što ne znaju – jer je šteta zajednička. I u ovom slučaju zaista smatram svojom greškom i što mi je amandman, u istom tekstu kakav je sada tekst o ministarstvu, odbačen kao uvredljiv, sa izuzetkom predsednika odbora, tadašnjeg narodnog poslanika Vlade Cvijana, koji je rekao – ja nisam mogao da glasam da je amandman uvredljiv, ali je u redu.

Zašto je važno da imamo ministarstvo zaštite životne sredine? Zašto smo ga imali otkad je uvedeno, prvo sa ministarkom Anđelkom Mihajlović, pa ministar Aleksandar Popović itd., sa ministarstvima koja su bila vezana sa još nekim sektorom, sa zaštitom životne sredine da li nauka, prostorno planiranje ili, u ovom poslednjem slučaju najgore moguće rešenje, poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda? Zato što je to mrežno ministarstvo, koje je važno za društvo iz najmanje tri razloga.

Na rastu i podršci ovog ministarstva, na strategiji koje političke stranke imaju o tome počiva razvoj društva. Srbija to još uvek nema i to je opet zajednička odgovornost. Mi ne razgovaramo o razvoju. Mi smo ili ponosni na to što neko ima reči a neko sa druge strane nema uši, ili obrnuto. Mi se bavimo Srbijom koja ne postoji odavno, mitovima i legendama. Ne bavimo se razvojem. Sem na par mesta u Srbiji od kojih je jedna Ženska platforma za razvoj Srbije, koja se bavi stručnim dijalogom, kako ćemo da izgledamo kao društvo i kao prostor za deset, pet, sedam godina... Ne, kolege, ne bavimo se razvojem, bavimo se jedni drugima. Od tog razvoja nema. Bavimo se političkim doskočicama a ne političkim dijalogom, promovišemo monolog u ovom domu i svugde. I ovaj koalicioni sporazum je izraz jednog naviknutog monologa. Da se dogovorimo pa da proteramo to kroz Skupštinu. Od toga nema razvoja i to je moja odgovornost taman toliko koliko i vaša.

Šta će biti predmet rada ovog ministarstva za zaštitu životne sredine? Podnela sam jedan amandman i nadam se da ću biti uspešnija nego 2014. godine kada ste isto ovo odbacili kao uvredljivo (Još uvek me to zabavlja, moram da kažem.), amandman koji se tiče vetrozaštitnih pojaseva. Zašto sam podnela taj amandman? Prvo, zato što se sa mnogim kolegama iz vlasti i opozicije borim da progledamo i vidimo da smo upropastili propise koji se tiču vetrozaštitnih pojaseva, da to znači povećanu eroziju, da to znači smetnje u saobraćaju, da to znači nemar prema okolini.

Naš međusobni dijalog kada je u pitanju zaštita životne sredine i na Odboru i sa predsednicima Odbora, i sadašnjim i prošlim, jeste nešto što je meni davalo nadu da je dijalog o razvoju Srbije moguć, i znam, bez obzira na to što je predsednik Odbora iz vladajuće koalicije a ja iz opozicije, da nismo imali nesporazuma da čujemo jedno drugo kada smo govorili o potrebi da se ustanovi ministarstvo zaštite životne sredine.

Slično postoji kada su u pitanju vetrozaštitni pojasevi. Ima ovde kolega iz vlasti sa kojima je opet mogao dijalog, čak smo hteli da napravimo poseban zakon, da ustanovimo ko će biti odgovoran za vetrozaštitne pojaseve u Srbiji. Strašno važna tema.

Zašto sam ja podnela taj zakon? Zbog jedne mudrosti. Ne znam da li je istočna, zapadna, koliko je drevna, ali kaže da razvoj jednog društva počinje kada ljudi koji znaju da neće uživati u hladovini krošnji drveća ipak sade to drveće. Taj trenutak

je, nadam se, došao u Srbiju i, kada razmislimo o vetrozaštitnim pojasevima, pa makar mi sadašnji, ova generacija, ne uživali u krošnjama drveća koje ćemo, nadam se, duž dolmi, duž erozija, duž puteva zasaditi i učiniti našu životnu sredinu zdravijom, našu gradnju sigurnijom, naš saobraćaj boljim, jako nam malo treba da ovim amandmanom ukinemo čuvenu rečenicu protiv koje ja vodim rat: „nije to moj posao“.

Jer kada pitaš za vetrozaštitne pojaseve lokalnu samoupravu, oni kažu – nije to moj posao, to radi saobraćaj; kada pitaš saobraćaj, oni kažu – nije to moj posao, to radi infrastruktura; kada pitaš infrastrukturu, kažu – nije to moj posao, to radi poljoprivreda.

I tako mi ostasmo bez drveća i hlada krošnji, ko god u njima uživao, te vas molim da razmislite o nadležnosti ministarstva zaštite životne sredine za vetrozaštitne pojaseve, kakva je veza između ovog ministarstva za zaštitu životne sredine i ja želim svaku sreću i uspeh svakom ko bude predložen za ministra i nadam se da će dijalog koji je utemeljen i u Zelenoj poslaničkoj grupi i među mnogima od nas biti dovoljno jak da ministra ili ministarku držimo odgovornim za primenu propisa za koje će biti nadležni.

Kakva je veza sa ministarstvom za evropske integracije? U slučaju odluke većine da formira ministarstvo za evropske integracije radi se o jednom rizičnom poslu koji je opet, čini mi se, posledica nekakvog koalicionog dogovora. Zašto je rizičan posao? Iz najmanje tri razloga. Prvi je što EU 2017. godine nije ni nalik na EU 2013. godine, 2007. ili 2004. godine. Drugi je što ja već mesecima pitam sve zvaničnike u EU i sve one koji imaju uticaj na evropsku politiku jedno važno pitanje na koje sam konačno dobila odgovor. Važno pitanje je – ima li proširenja EU u finansijskoj perspektivi posle 2020. godine? Odgovor je – ne zna se.

Molim vas da jako ozbiljno čujete ovo što pokušavam da podelim s vama kao informaciju. Možete da odmahnete rukom – ja sam iz opozicije, ja sam „žuta“, demokrata, na volju vam – to proširenje u budžet EU neće doneti. Ono što može da donese je da započnemo razgovor o tome ovde i da razumemo koliko će biti teško upravljati ministarstvom za evropske integracije ako ostane da niko ne zna da li će biti novca za proširenje EU posle 2020.

Nemam ja nikakve koristi od toga da uprem prstom i kažem – evo, ova ministarka kriva, ovaj predsednik Vlade kriv. Nemam ja od toga nikakve koristi, kao što vi nemate koristi od toga da upirete prstom u mene i moje drugove klevetama i blaćenjem ali imate zadovoljstva. Ja nemam zadovoljstva u tome. Mislim da je prvi zadatak ovog budućeg ministarstva da razgovaramo u Skupštini ima li novca za proširenje u Evropskoj uniji posle 2020. godine ili ne. Oni trenutno ne znaju da li će biti i kohezionih fondova, a nekmoli IPA ili bilo koje druge vrste fondova. Strašno ozbiljna stvar za Srbiju, koja i ovako kasni.

Druga stvar, molim vas da prenesete poruku mandatarki, koga god da misli predložiti za ministarstvo za evropske integracije da se njoj, najverovatnije, da status potpredsednice Vlade. Bez toga ona ne može da radi koordinaciju. O tome će moja koleginica Nataša Vučković detaljno govoriti. To nije predmet ovog zakona, ali ja ovo moram da spomenem sada jer od toga zavisi kako će funkcionisati to ministarstvo. Ne može bez statusa potpredsednice Vlade. Kao jedna od ministarki neće uspeti da radi posao koje zahtevaju integracije.

Drugi problem sa ovim ministarstvom – strašno mnogo ljudi koji su strašno mnogo znali o evropskim integracijama su otišli, i to je naš zajednički problem. Vi nemate više kadrove spremne i pripravne da urade sve što treba u okviru evropskih integracija. Ispošćeni smo zbog raznih razloga. To nije ni optužba za bilo koga, niti je pohvala za bilo koga, to je stanje stvari.

Već je spominjano da radne grupe koje su formirane po ministarstvima, da ih slučajno ne pomerate u ministarstvo za evropske integracije zato što onda nema više horizontalne koordinacije, onda vam ni najelementarniji poslovi, a mi koji se bavimo znamo koliko je npr. elementarno imenovati osobu da bude u odeljenju za droge pa nam je to trajalo dve godine. Ime, prezime, ništa drugo. Samo daj Komisiji za pregovore ime i prezime.

Ako ne bude u Vladi potpredsedničko mesto za ministarstvo za evropske integracije, ono će proizvoditi više štete nego koristi. Ako u ovoj skupštini ne bude dijaloga o tome gde smo mi kao proširenje na agendi Evropske unije, neće moći da uradi to ministarstvo nikakav plan. Nikakve lepe reče tu ne pomažu. Na kraju, ako ne bude stvarnog dijaloga o tome koliko košta sve to što treba da bude reforma u okviru evropskih integracija po svim poglavljima, opet neće valjati.

Zašto je važno da ove izmene i dopune zakona o ministarstvima iskoristimo i za razgovor koji, prateći današnju diskusiju, vidim da ljudi ne razumeju? Poglavlje 35, jedinstvena pozicija Evropske unije o odnosima Beograda i Prištine, briselski sporazumi, sedam plus četiri tačaka nemaju veze sa proširenjem Evropske unije. Molim vas da ne lažemo ljude. O tome vodi računa EAS i onaj ko je u Evropskoj komisiji zadužen za spoljnu politiku. Mislim da je to problem, da će biti problem i za ministarku.

Mislim da ovde treba da bude dijaloga, da nađemo načina da se komunikacije koje su na jednom mestu o Evropskoj uniji, dakle trenutno kod komesarke Mogerini i sva druga poglavlja koja su kod komesara Hana, da ova ministarka na potpredsedničkoj funkciji u Vladi ima mehanizam da bude istovremeno obavешtena o tome šta se dešava. Pogotovo što Evropska unija nema čvrsta merila za to radimo li mi po tom Poglavlju 35, koje se tiče oba briselska sporazuma, sve što treba ili ne radimo.

Zašto je još važno da imamo dijalog o tome da li je ovo najbolje moguće rešenje? Zato što smo mi usred jednog procesa koji svi zovemo Berlinski proces. Ja sam podrška tom procesu, ja sam podrška odlukama i deklaracijama koje potpisuju predsednici Vlada u šest zemalja Zapadnog Balkana, ili predsednici država, ali ovde nikad nismo razgovarali da Berlinski proces nije odluka Evropske unije. O Berlinskom procesu nije odlučivala Evropska komisija, o Berlinskom procesu nije odlučivao Direktor za proširenje i molim vas da imamo svest o tome da je to svojevrsan proces, važan, ponavljam – ja podržavam, proces koji treba da zameni proces integracija, zameni u najboljem smislu te reči.

Šta će tu da radi Ministarstvo za evropske integracije? Hoćemo li da se ponašamo kao da je to odlučeno na nivou EU ili ćemo da kažemo – čekajte, šta mi ovde radimo, šta radimo u šestorki Zapadnog Balkana, kakav Berlin plus, kakav fond, odakle je to, kakvo jedinstveno tržište?

Ja sam u nedavnim razgovorima na to lako, skoro izbornu treba nam jedinstveno tržište i carinska unija na prostoru Zapadnog Balkana šestorke rekla – mi

smo to imali, to jedinstveno tržište, zvalo se SFRJ. I nikom se nije dopalo. Tako da povedemo računa o tome šta tražimo od svojih vlada i svojih šefova država i Vlada.

Najjednostavnije je reći da tvoj predsednik Vlade ili predsednik države nema pojma ni o čemu. Za puno predsednika Vlada i država je to najčešće tužna istina, ali to ne pomaže da se dijalog o razvoju utemelji jače u našem regionu, niti pomaže da ovo buduće ministarstvo za evropske integracije stvarno bude efikasno i stvarno radi.

Meni je drago da postoji bar neka bleđa nada da ćemo mi jednom, ne znam da li opet za tri godine kao što smo sa mojim amandmanom za zaštitu životne sredine koji je pre tri godine odbačen kao uvredljiv stigli dotle da je ministarstvo za zaštitu životne sredine potrebno, tako da se nadam da ćemo, recimo, za tri godine razumeti da to lako veselje verbalnih uvreda i folklornih plitkih razmena ne zabavlja ama baš nikoga osim nas same i da, ako bi moglo, onda mi sami od toga odustanemo. Ako ne može, onda ćemo samo odlagati dobre odluke i gubiti vreme, kao što smo nepotrebno izgubili pet godina u oblasti zaštite životne sredine zbog neznanja, kao što smo nepotrebno imali neprijatnu raspravu o izmenama Zakona o upravljanju otpadom jer je neko zaboravio da unese budžetski fond u Zakon o upravljanju otpadom.

Srbija je naša zajednička kuća i naše zajedničko dvorište. Možemo se sporiti o mnogo stvari, ali ja mislim da bi o jednoj stvari trebalo da prestane spor, a to je da svi imamo jednaka prava u ovoj Narodnoj skupštini da govorimo o tome kako Srbiju vidimo za dve godine, za pet godina, za deset godina, ko god bio na vlasti, ko god bio u opoziciji. To je evropeizacija Srbije. Ako uz to bude i svesti o tome koliko je životna sredina važna, onda ima malo nade da prestanemo da ličimo na malu skupinu sobom zabavljenih ljudi i da se zaista bavimo poslovima za koje Ustav kaže da treba da se bavimo njima. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Hvala vama.

Reč ima narodni poslanik Meho Omerović.

Izvolite.

MEHO OMEROVIĆ: Zahvaljujem se.

Poštovana predsednice, uvažene dame i gospodo poslanice i poslanici, dozvolite da na samom početku izrazim zahvalnost Čedomiru Jovanoviću, Aleksandru Martinoviću i Gordani Čović što su u Parlament Srbije vratili ono što treba da bude ovaj visoki dom u koji su nas poslali građani Republike Srbije. Vratili su pristojnost, kulturu dijaloga, način na koji se razgovara, bez obzira da li pripadate ovoj ili onoj političkoj stranci, bez obzira da li ste deo vlasti ili deo opozicije.

S druge strane, žao mi je i stidim se, sramota me je zbog onoga čega smo se sve naslušali u proteklih nekoliko sati rasprave o zakonu o izmenama Zakona o ministarstvima od strane onih koji ne poštuju Ustav, od strane onih koji ne poštuju zakone, od strane onih koji bi da dele građane Republike Srbije iako su pred zakonom svi jednaki, pa i oni koji imaju drugačiju seksualnu orijentaciju. Dakle, ako na takav način vodimo raspravu, mi otvaramo vrata, mi pozivamo neonaciste, pozivamo neke koji su bliži fašističkim pojavama da tim građanima, samo zato što su drugačiji, mogu da čine šta im je volja. Mogu i da ih napadaju fizički, mogu da ih zlostavljaju i mogu da ih vređaju.

To je sramota za sve nas, jer SDPS i naš predsednik Rasim Ljajić se trudi, a građani su ti koji o tome sude, da kulturu dijaloga, političke rasprave o svim pitanjima

koja se dešavaju u našem društvu vodimo na način da jedni druge ne doživljavamo kao političke neprijatelje nego kao različite političke opcije.

Kada je reč o zakonu o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima koji je danas na dnevnom redu, uobičajena je praksa, naravno, da se pred sastavljanje svake vlade donesu i izmene i dopune Zakona o ministarstvima. Iz iskustva koje mi imamo, najčešće su predložena rešenja odraz različitih stranačkih kompromisa, pogotovo u situacijama kada izabrana vlast nema stabilnu većinu. Predlog ovog zakona koji danas razmatramo ne pripada tom korpusu. Ovim predlogom zakona u nevelikom broju izmena i dopuna izvršene su samo najneophodnije promene, koje se odnose na pravilnije razgraničenje nadležnosti između pojedinih ministarstava.

Predloženo je da se formiraju dva nova ministarstva – u oblasti evropskih integracija i zaštite životne sredine, zbog obima poslova koji prerastaju postojeću organizaciju. O tome su govorili i moji uvaženi prethodnici. U svom izlaganju zato ću govoriti o razlozima koji opravdaju postojanje ministarstva za evropske integracije i koji opravdavaju postojanje ministarstva za zaštitu životne sredine.

Glavni razlog za osnivanje ministarstva za evropske integracije je potreba organizacionog objedinjavanja svih subjekata kojima je nadležnost obavljanje evropskih integracija. Mnogo je praktičnije, sa time su se složili i predstavnici opozicionih političkih partija, koliko sam dobro slušao, da se pristupni postupci evropskih integracija vode iz jednog centra, pogotovo u godinama koje nas očekuju kada integracije, to moramo jasno i glasno reći građanima Republike Srbije, ulaze u najtežu pregovaračku fazu.

Kancelarija za evropske integracije formalno se gasi, ali će zaposleni, među kojima ima mnogo mladih ljudi, izuzetnih stručnjaka, nastaviti da rade u ministarstvu za evropske integracije. U sastav novog ministarstva prelaze i zaposleni iz kabineta ministarke bez portfelja zadužene za evropske integracije, kao i zaposleni iz Generalnog sekretarijata Vlade, koji su stručna podrška pregovaračkom timu. Činjenica je da će u ministarstvu za evropske integracije biti objedinjena celokupna stručna elita iz ove oblasti koja na najbolji način može da upravlja tim veoma, veoma značajnim procesom.

Brojni su izazovi pred ovim ministarstvom. Neki analitičari, ljudi koji godinama prate događaje koji su vezani za pristupanje EU, upozoravaju da će Srbiji na putu evropskih integracija biti potrebna velika energija, jer je stepen razlike koji mi imamo u odnosu na razvijenost država članica EU sa velikim proširenjem koji se desio, setite se, 2004. godine, doveo do fenomena koji se zove zamor od proširenja. Zbog toga se proces evrointegracija blago usporava, a kriterijumi za pristupanje EU se pooštravaju. To mi kao država i društvo najbolje znamo.

Osim toga, našu zemlju naročito usporava insistiranje EU da se prethodno reše i brojni politički problemi. Naša država, nažalost, nema tu privilegiju da se kao neke druge, politički stabilne države EU, posveti samo preuzimanju i primeni naprednih evropskih standarda, već je uslovljena rešavanjem vrlo složenih i teških političkih situacija. Svi znamo o čemu govorim.

Ogroman rad koji predstoji novom ministarstvu za evropske integracije najbolje ilustruje podatak da Nacionalni program Republike Srbije za usvajanje pravnih tekovina EU za period od 2014. do 2018. godine ima bezmalo 1.000 stranica i

tretira sve oblasti društvenopolitičkog sistema Srbije. Obavezni deo Nacionalnog programa je i plan usklađivanja našeg zakonodavstva sa evropskim pravom. Utvrđenu dinamiku dužna su da sprovode sva ministarstva, o čemu je već bilo reči, s tim što će posle usvajanja ovog zakona poslove koordinacije, naravno, sprovoditi ministarstvo za evropske integracije.

U formalnom smislu, u susednim državama poslovi evropskih integracija nemaju jednoobrazne organizacione oblike. Podsetiću vas samo da je Hrvatska, npr., u periodu od 1998. do 2005. godine imala ministarstvo za evropske integracije a kasnije je obrazovala Ministarstvo za spoljne poslove i evropske integracije. Svaka država, zapravo, samostalno odlučuje o načinima organizovanja svoje vlasti, i to shodno poslovima koji joj predstoje, odnosno koji je očekuju na tom putu.

Kada govorimo o predlogu da se ministarstvo za zaštitu životne sredine odvoji od Ministarstva poljoprivrede, razlozi su takođe opravdani, jer su poljoprivreda sa vodoprivredom i šumama i zaštita životne sredine obimne i široke oblasti, kojima se pridaje velika važnost u procesu evropskih integracija.

U izveštaju Evropske komisije za prošlu godinu, podsetiću vas, u Poglavlju 27, koje nosi naziv Životna sredina i klimatske promene, konstatuje se da je Srbija postigla izvestan nivo pripremljenosti u ovoj oblasti i napredak u usklađivanju politika i zakonodavstva sa pravnim tekovinama EU.

Navedeno je da je Srbija poboljšala strateško planiranje i osnovala Zeleni fond na osnovu preporuke iz 2015. godine. Međutim, na osnovu ovog izveštaja, pred nama, odnosno pred državom Srbijom je niz zadataka. Podsetiću vas samo na neke značajne. Zahteva se da se uspostavi integrisan sistem izdavanja dozvola u cilju sprečavanja industrijskih zagađenja. Zahteva se da se uspostavi sistem upravljanja vanrednim događajima i prirodnim katastrofama. Zahteva se da se donesu planovi zaštite voda i vazduha. Zahteva se da se zatvore deponije koje nisu u skladu sa pravnim propisima i da se ulože potrebna sredstva u razvrstavanje i reciklažu otpada.

Od Srbije se očekuje, takođe, da primenjuje i Pariski sporazum o klimatskim promenama, koji smo mi u ovoj skupštini nedavno i ratifikovali. Jasno je svakome da su to veliki i vrlo ozbiljni poslovi, koji zahtevaju puno ulaganja i veliku posvećenost budući da se u državama EU već odavno naročita pažnja posvećuje očuvanju prirode i zdrave životne sredine.

Srbiji je potrebno ovo ministarstvo, dakle ministarstvo zaštite životne sredine, koje će biti fokusirano na to da se utvrde i primenjuju strogi standardi i da se iskoreni svaki vid bahaćenja, loših navika, čiji smo svedoci, nažalost, bili.

Narodni poslanici SDPS-a podržavaju i druge predložene izmene i dopune u ovom predlogu zakona, zato što smatramo da je izvršeno racionalno razgraničenje nadležnosti između pojedinih ministarstava, kao i da dva nova ministarstva pružaju mnogo veće mogućnosti da se poslovi Vlade Republike Srbije u budućnosti efikasnije vode.

Pre nego što završim svoju diskusiju, dozvolićete mi jednu malu digresiju. Naime, i u svojstvu predsednika Odbora za ljudska i manjinska prava i ravnopravnost polova i u svojstvu čoveka i narodnog poslanika, u svojstvu nekoga ko uvažava i poštuje različitosti i toleranciju svih građana Republike Srbije, dozvolite mi da svim građanima Republike Srbije muslimanske veroispovesti koji sutra proslavljaju

najznačajniji i najveći muslimanski praznik Ramazanski bajram od srca čestitam i poželim im puno zdravlja, sreće i uspeha, kako njima tako i njihovim porodicama, tradicionalnim pozdravom: Bajram šerif mubarek olsun. Zahvaljujem se na pažnji.

PRESEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala, kolega Omeroviću, na diskusiji i na ovoj čestitki.

Poštovani narodni poslanici, u skladu sa članom 87. Poslovnika Narodne skupštine, sada određujem pauzu u trajanju od sat vremena.

Sa radom nastavljamo u 15.15 časova. Hvala.

(Posle pauze – 15.20)

PRESEDNIK: Poštovani poslanici, nastavljamo sa radom.

Ko se još javlja od ovlašćenih?

Reč ima narodni poslanik Jovan Jovanović.

JOVAN JOVANOVIĆ: Najlepše zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, kao predsednik Kluba samostalnih poslanika i predsednik Građanske platforme na početku moram da konstatujem, bez ikakvog iznenađenja i iluzije da će se ubuduće nešto promeniti kada je u pitanju ova skupštinska većina, da je način na koji je sazvana ova sednica o tako važnom pitanju kao što je struktura nove vlade, nažalost, postao tradicionalan, 24 sata pre njenog održavanja, samo nastavak degradiranja Narodne skupštine, narodnih poslanika, a samim tim i građana Srbije.

S obzirom na to da smo imali manje od 24 časa da se spremimo za ovako važnu sednicu, zamolio bih za razumevanje i kolege narodne poslanike, a pre svega građane Srbije ukoliko nešto od onoga što moje kolege i ja budemo izrekli ne bude izrečeno na pravi način.

Ono što sa sigurnošću mogu da konstatujem jeste da Predlog o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima koji se danas nalazi pred narodnim poslanicima, samo godinu dana nakon što je izabrana prethodna vlada, pored toga što se uvode dva nova ministarstva, svedoči o tome da se ovde pre svega radi o vladi kontinuiteta, odnosno da je reč o rekonstrukciji Vlade koja je posledica političke trgovine i zadovoljavanja nekih ličnih ambicija i apetita koalicionih partnera a ne o stvarnoj želji za reformama i efikasnijem funkcionisanju Vlade.

U suprotnom, zašto ta nova ministarstva nisu formirana pre godinu dana, ili ranije, što naročito važi za ministarstvo za zaštitu životne sredine? Već duže vreme se ne bavimo poboljšanjem kvaliteta života ljudi već političkom kombinatorikom čiji je krajnji cilj monopolizovanje vlasti i zasluga, uz istovremenu podelu odgovornosti. Tako smo u poslednjih pet godina dva puta bez ikakve potrebe, uz postojeću komotnu skupštinsku većinu, izlazili na vanredne izbore čiji je jedini cilj bio uvećanje moći jednog čoveka a ne stvaranje uslova za napredovanje celokupnog društva.

Sada ću se osvrnuti na osnivanje ova dva nova ministarstva, pre svega na ministarstvo za evropske integracije i, rizikujući možda da budem pogrešno shvaćen od nekih kolega narodnih poslanika, čak i od strane nekih poslanika iz moje poslaničke grupe, počecu sa nečim pozitivnim kada je reč o osnivanju ovog ministarstva. Naime, osnivanje ministarstva za evropske integracije bi moglo da bude pozitivno sa stanovišta povećavanja kapaciteta za korišćenje kohezionih fondova, jer Kancelarija za

evropske integracije u ovoj oblasti nema ni kapacitet ni pravni osnov da vodi i usmerava taj proces.

Međutim, negativne strane osnivanja ministarstva za evropske integracije znatno preovladavaju nad eventualno pozitivnom stranom koju sam prethodno pomenuo. Naime, ukidanjem Kancelarije za evropske integracije uvodi se politizacija stručnih poslova. Znatno se smanjuje operativnost u ovom procesu, u kojem je Kancelarija u velikoj meri bila oličenje ove operativnosti, a veoma je moguće da će da dovede i do daljeg odliva stručnih kadrova, koji predstavljaju i institucionalnu memoriju i na kojima počiva najveći deo odgovornosti i zasluga za dosadašnji proces evropskih integracija Srbije, makar kada je u pitanju tehnički deo ovog procesa.

Osnivanjem ministarstva, odnosno ukidanjem Kancelarije sva postavljena lica u ovoj instituciji će praktično ostati bez posla, tako da postoji verovatnoća da neki od tih dragocenih ljudi budu ili oterani ili sami odu. Dodatni razlog je da će tim utapanjem postavljena lica biti spuštena na niži nivo, a ovo će se naročito ozbiljno odraziti na glavnog pregovarača, gospođu Tanju Mišćević, koja će verovatno biti spuštena na nivo državnog sekretara i prestati da bude šef posebnog radnog tela, čime će izgubiti ne samo mogućnost da prisustvuje sednicama Vlade, već i da se na ravnopravan način sastaje i razgovara sa visokim zvaničnicima Evropske unije.

Već je, pre svega zbog sporosti procesa evropskih integracija, veliki broj veoma kompetentnih ljudi napustilo Kancelariju. Povrh toga, pregovarački tim za pristupanje EU je u maju ostao bez nekoliko istaknutih članova, i to iz civilnog društva, tako da se postavlja pitanje šta će biti sa ulogom ovog sektora u procesu evropskih integracija.

Sve ovo, i ne samo to, na tehničkom nivou može samo dodatno da uspori ovaj proces. Postavlja se pitanje da li ćemo, prvi put u istoriji, da ukinemo pregovarački tim, i to usred pregovora. Najblaže rečeno, čudno je da se tokom pregovora sa EU menja institucionalna struktura učesnika u tom procesu, odnosno koncept pregovaranja sa EU.

Najuspešnije zemlje u procesu evropskih integracija, poput Poljske, nisu imale ministarstvo za evropske integracije već su tokom trajanja čitavog procesa imale visokospecijalizovane tehničke sekretarijate, bez obzira na naziv koji su nosili – da li je to kancelarija, sekretarijat, komitet itd.

Čini se da je glavni motiv stvaranja ministarstva podizanje političkog značaja sadašnje ministarke bez portfelja koja je zadužena za evropske integracije a ne želja da se sam proces unapredi i ubrza, a ta ministarka se tokom proteklih godinu dana, tokom ovog saziva Parlamenta, nijednom nije pojavila pred resornim skupštinskim Odborom za evropske integracije, što svedoči o njenom odnosu prema Skupštini koji se uklapa u opšti trend degradiranja kontrolne uloge Parlamenta.

Postavlja se, takođe, pitanje koji je portfolio, odnosno za koju je oblast zaduženo ministarstvo. Proces evropskih integracija, odnosno prilagođavanje evropskim propisima je posao svih ministarstava. O tome najbolje svedoči broj poglavlja, odnosno oblasti koje pokriva proces evropskih integracija.

Istakao bih, takođe, da su razlozi koji su navedeni u zakonu za stvaranje ovog ministarstva neubedljivi. Tu se navodi, između ostalog, da su to veće obaveze u pogledu komunikacije sa institucijama EU. Postavlja se stoga pitanje da li možda

Kancelarija za evropske integracije dosada nije uspešno obavljala tu funkciju, u šta sumnjam.

Kao neko ko se pre desetak godina neposredno i intenzivno bavio pitanjima evropskih integracija, u vreme kada je tek osnovana kancelarija za ove poslove, imam uvid u rad i evoluciju ove institucije od samog njenog početka i ustanovljeni model koji je tada postojao, a u kojem je potpredsednik Vlade, koji ima veći politički autoritet, naročito kada je reč o koalicionoj vladi, bio zadužen za ove poslove, pokazao se, bez obzira na sve manjkavosti, kao najadekvatniji.

Naime, u skladu sa članom 13. Zakona o Vladi, potpredsednik Vlade usmerava i usklađuje rad organa državne uprave u oblastima koje odredi predsednik Vlade. Ministar svakako ne može da koordinira rad drugih ministara, pošto imaju jednak status, a povrh toga ministarstvo za evropske integracije ne može da opstane u dužem periodu i najverovatnije će morati da se utopi u Ministarstvo spoljnih poslova, i zbog toga je, ako se insistira na ovom rešenju, kao što je gospođa Čomić prethodno govorila, najbolje rešenje da ministarka/ministar za evropske integracije bude u statusu potpredsednika Vlade.

Da zaključim, posle osnivanja ministarstva za evropske integracije sigurno ćemo makar pola godine imati neoperativan sistem u oblasti evropskih integracija. To će predstavljati samo zamazivanje očiju kako evropskoj tako i domaćoj javnosti da se još ozbiljnije pristupa ovom procesu u situaciji kada su osnovne evropske vrednosti – vladavina prava, slobode izražavanja ljudskih prava – konstantno kršene, a obe strane fingiraju da im je stalo do suštinskog napretka u ovom procesu.

Sada ću reći nekoliko reči o drugom ministarstvu koje se osniva, to je ministarstvo za zaštitu životne sredine. Moja koleginica Sonja Pavlović i koleginica iz Građanske platforme i Poslaničkog kluba samostalnih poslanika je jedan od naših vodećih stručnjaka u ovoj oblasti tako da će kroz amandmane sigurno neuporedivo bolje od mene dotaći ovu problematiku, ali ipak ću reći nekoliko reči.

Kao kada je reč o osnivanju ministarstva za evropske integracije, počecu izlaganje u pozitivnom tonu, naročito zbog činjenice da je osnivanje ovog ministarstva neuporedivo utemeljenije nego osnivanje ministarstva o kojem sam govorio. Naime, nije zgoreg podsetiti da 30% „Akija“, odnosno pravnih tekovina EU, reguliše baš ovu oblast, što dodatno ide u prilog stvaranju ovog ministarstva.

Imajući u vidu stanje u kome se nalazi životna sredina kod nas, koju u kontinuitetu ugrožavamo decenijama, osnivanje ovog ministarstva je bilo preko potrebno ali svakako je zakasnelo. Srbija godišnje proizvede dva i po miliona tona otpada, ima više od tri i po hiljade nesaniranih aktivnih deponija na svojoj teritoriji, a svega 8% otpadnih voda se prečišćava.

Prema proceni Nacionalne strategije koja je usvojena 2011. godine za aproksimaciju u oblasti životne sredine Srbiji će biti potrebno više od 10 milijardi evra za preuzimanje obaveze iz članstva u EU u oblasti životne sredine do kraja 2030. godine, a najnovija procena je da je sada taj iznos već blizu 15 milijardi evra, od čega osam milijardi evra odlazi samo na oblast zaštite voda. Procena je da ćemo ispoštovati osnovne zahteve do 2031. godine, a oblasti voda tek 2041. godine, i to pod uslovom da prionemo na rad odmah.

Međutim, kao i u izlaganju o osnivanju ministarstva za evropske integracije, na prethodno rečenom se otprilike završava pozitivna ocena ustanovljavanja ovog ministarstva. Naime, glavni motiv za stvaranje ovog ministarstva je otvaranje Poglavlja 27 u pregovorima sa EU, odnosno priliv velikih sredstava iz EU, kao i naš finansijski doprinos projektima u ovoj oblasti, pošto smo u obavezi da 50% sufinansiramo, od čega će najveću korist imati upravo oni koji će imati pristup, odnosno realizovati te projekte.

Dosada budžet ne pokazuje tu vrstu odgovornosti, odnosno nisu namenjena sredstva za sve te projekte, tako da će biti potrebna veoma tesna saradnja između novoformiranog ministarstva za zaštitu životne sredine i Ministarstva finansija.

I pored lošeg stanja u oblasti zaštite životne sredine, Srbija je makar formalno u boljoj poziciji nego većina zemalja u regionu, pre svega zbog paketa reformskih zakona iz ove oblasti koji su usvojeni 2009. godine, kao i već pomenute Nacionalne strategije za aproksimaciju u oblasti životne sredine, usvojene 2011. godine.

Postskringing, proces koji je obavljen 2015. godine uz prateći mini akcioni plan zasnovan na prethodna dva dokumenta, takođe je doprineo da dođe do preporuke Evropske komisije da se bez dodatnih uslova otvori Poglavlje 27, o životnoj sredini, i to uprkos aktivnostima Ministarstva poljoprivrede, koja su, nažalost, išla u suprotnom smeru.

Postavlja se takođe pitanje zašto je ova vlada, budući da je u kontinuitetu na vlasti već pet godina, 2012. ukinula Fond za životnu sredinu i Agenciju za hemikalije. Ukidanje ove dve institucije ugrozilo je realizaciju usvojenih politika strategije projekata, a narušilo je i kredibilitet Srbije kao korisnika međunarodne pomoći, jer su strani donatori uložili znatna sredstva u izgradnju kapaciteta ove agencije. Povrh toga, zbog ukidanja Fonda su sve takse i naknade koje su bile namenjene ekologiji išle direktno u budžet, što je otvorilo mogućnost da se ta sredstva koriste u druge svrhe.

Takođe, prvi put u istoriji, ova vlada, odnosno vladajuća većina je kreativno 2012. godine spojila u jedno ministarstvo energetiku i zaštitu životne sredine, i to vam je, da citiram i da vas podsetim na jednu od omiljenih izreka vodećeg opozicionog političara 90-ih godina u Srbiji – kao da kozi date da čuva kupus.

Čini se, takođe, da će ovako koncipirano ministarstvo prevashodno da se bavi regulativom, odnosno međunarodnim obavezama, a u manjoj meri njihovom implementacijom. Povrh toga, različite međunarodne konvencije i sporazumi ne samo da se ne implementiraju, već mnogi još nisu uključeni ni u naš pravni okvir.

Da zaključim diskusiju o osnivanju ovog ministarstva, iskustvo velikog broja zemalja je da su prirodni resursi objedinjeni u jednom ministarstvu, što svakako nije slučaj sa ovim zakonom.

Kad govorimo o pozitivnim stranama ovog zakona, osvrnuo bih se na proširivanje nadležnosti Ministarstva spoljnih poslova. Kao bivši ambasador osećam posebnu obavezu da se osvrnem na ovu pozitivnu stranu o kojoj dosada niko nije pričao, pa čak ni predlagač, a to je proširivanje nadležnosti kojim se stvaraju pravni uslovi za slanje civila u mirovne misije, kao i za upućivanje humanitarne pomoći. Ove aktivnosti doprinose povećanju ugleda zemlje, a takođe i njenoj većoj vidljivosti, a i troškovi slanja civila su manji nego što su troškovi slanja vojnog osoblja.

Hteo bih da ukažem, sa žaljenjem, da ni u ovoj vladi neće biti ministarstva za ljudska i manjinska prava. Odsustvo ovog ministarstva bi moglo da pokaže odnos prema manjinama i susedima, odnosno prema evropskim integracijama, a regionalna saradnja je jedan od stubova evropskih integracija, što bi moglo indirektno da utiče na položaj Srba u regionu. Možda bi ovaj problem mogao da se reši jačanjem kapaciteta Kancelarije za ljudska i manjinska prava i uklanjanjem preklapanja nadležnosti različitih ministarstava u ovoj oblasti.

Postavlja se takođe pitanje zašto se ukida Direkcija za elektronsku upravu, odnosno da li će ona, pošto se ne daje rešenje za dalje funkcionisanje ove direkcije, postati samo odeljenje u okviru nekog ministarstva, čime bi bila degradirana, ili će možda biti deo Kabineta predsednika Vlade. U ovoj oblasti već zaostajemo za drugim zemljama, od zakona do njihove implementacije.

Građanska platforma podržava evropske integracije samo ako je taj proces iskren sa obe strane, a ne da se stvara privid da je jednoj i drugoj strani stalo do istinskih reformi i priključenja EU a da se u stvarnosti evropske vrednosti, koje su u središtu programa i naše organizacije – vladavina prava, sloboda izražavanja i poštovanje ljudskih i manjinskih prava – krše i potiskuju u drugi plan zarad imaginarnog obezbeđivanja stabilnosti, odnosno zarad podržavanja tzv. stabilokratije.

Proces evropske integracije je mehanizam koji je svim zemljama koje su postale članice Evropske unije doneo prosperitet, jer najčešće doprinosi unapređenju vladavine prava i smanjuje neizvesnost, uz istovremeno povećanje investicija u infrastrukturu i unapređenje svih sistema bitnih za život. Smatramo da će nastavak politike koja je vođena u prethodnom periodu, a ovaj zakon i vlada koji će iz njega proisteći su oličenje takve politike, dovesti do daljeg zaostajanja Srbije za regionom, povećanje, umesto smanjenja, razlika u razvoju u odnosu na Evropsku uniju, a građanima će moći da pruži samo jednu besperspektivnu budućnost na samom začelju našeg kontinenta.

O uspešnosti procesa evropskih integracija, odnosno neuspešnosti, svedoči i činjenica da je Srbija od otvaranja pregovora do sada otvorila deset od ukupno 35 poglavlja, a dva je zatvorila, i to ona koja se po automatizmu zatvaraju. Kao poređenje, Crna Gora je posle pet godina pregovora otvorila 28 poglavlja a tri privremeno zatvorila.

Zbog svega prethodno rečenog, u danu za glasanje će poslanici Kluba samostalnih poslanika glasati protiv Predloga izmena i dopuna Zakona o ministarstvima, a zatim i protiv izbora nove-stare vlade. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Mira Petrović, izvolite.

MIRA PETROVIĆ: Poštovana predsednice, uvažene kolegice i kolege, Poslanička grupa PUPS će podržati Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima, zato što smo mi u načelu prošle, 2016. godine, kada smo imali izbore i kada je predsednik Vučić, tada premijer... Molila bih samo, ako može, malo tišine. Hvala.

Prošle godine je, posle završenih izbora 2016. godine, premijer Vučić u svom ekspezeu vrlo precizno definisao politiku ove vlade u naredne četiri godine. Mi iz PUPS-a smo te strateške ciljeve prihvatili, kao i ova skupštinska većina, i nama je

potpuno logično da se sada, u ovoj izmeni koja se dogodila na predsedničkim izborima kada je premijer Vučić pobedio, ukazala sjajna prilika da ono što je u međuvremenu praksa pokazala sada izmenimo.

Da li će biti 18 ministarstava, 20 ili 25 za nas iz PUPS-a je apsolutno nebitno. Suština je da sprovedemo sve one ciljeve koji su zacrtani prošle godine u tom ekspozeu i politici koju smo svi mi zajedno prihvatili. Ti ciljevi su takvi kakvi jesu, prihvaćeni sa naše strane – nekada traže radikalnije promene, nekada traže radikalnije rezove.

Mene je čudila jutrošnja prilično burna diskusija u vezi sa ova dva ministarstva, izdvojena pre svega zato što je ministarstvo ekologije postojalo, pa je bilo u okviru poljoprivrede itd. To je nešto što moramo da radimo i potpuno je bilo logično da se sada izdvoji i da sve one zahteve, na kraju krajeva koje nam daje Evropska unija, ispunimo.

Kancelariju za evropske integracije imamo već godinama. Dosadašnja ministarka bez portfelja je to sjajno vodila, sa mnogo autoriteta, sa priličnom čvrstinom, sa znanjem, i ja uopšte ne vidim zašto se već danas izražavaju sumnje da li će to ministarstvo moći da funkcioniše ili neće. Sve probleme na koje budemo naišli rešavaćemo u hodu tako da nemam nimalo sumnje da će ona ili bilo ko drugi koga buduća premijerka bude postavila, uopšte nemam dilemu da oni neće odgovarati funkcijama na koje će biti postavljeni i da to neće moći da rade.

Suština jeste da mi ostvarimo nešto. Ne možemo da izaberemo put ka EU, svi se držimo njega već godinama, a onda zastajkujemo svaki put kad nam se učini da je za nas to zgodno. Moramo da uradimo i stvari koje nam se ne sviđaju, moramo da uradimo i stvari koje se od nas traže.

Nama iz PUPS-a nimalo nije bila laka podrška koju smo dali za fiskalnu konsolidaciju. Možda je to za nas iz PUPS-a bilo najbolnije, ali smo svi, kao vrloiskusni ljudi sa mnogo znanja, sa mnogo staža i sa mnogo razuma, znali da je to neminovno. I to se pokazalo kao ispravno. Te tako, ovo su stvari koje su došle u hodu.

Da li će praksa pokazati u narednom periodu ove vlade da možda treba još nešto promeniti, da je možda trebalo dodati još neko ministarstvo, to ćemo videti, ali u svakom slučaju ne vidim zašto pola dana izgubismo u nekim raspravama, ne vidim ništa loše u tome.

Slazem se potpuno i sa gospođom Čomić i sa gospodinom Jovanovićem kada su govorili o komunikaciji koja mora da bude u Skupštini. Za nas iz PUPS-a je to već poznato. Mi smo vrlo pristojni i vaspitani. Nažalost, nekada se smatra da je to izraz nesposobnosti, ali mi to generalno nismo i to smo svojim karijerama pokazali, te tako mislim da je podrška koju ćemo mi dati predlogu izmena i dopuna Zakona o ministarstvima logičan sled svega onoga što mi radimo ovih proteklih godina pokušavajući da damo svoj doprinos da se zacrtani ciljevi ostvare i da se popravi ekonomija i poboljša standard svih u Srbiji, a naročito penzionera, koje mi ovde zastupamo. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Vojislav Šešelj.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Dame i gospodo narodni poslanici, danas smo se sastali da na inicijativu najveće poslaničke grupe usvojimo izmene jednog zakona koji bi

trebalo da bude najtrajnije, koji bi trebalo da bude organski zakon, a mi ga menjamo od Vlade do Vlade.

Sećate se verovatno moje polemike sa Vučićem prošli put oko ministarstva za ekologiju. Vučić je bio protiv, pa je još govorio – i mi kad smo bili u vladi narodnog jedinstva nismo imali to ministarstvo. A ja sam mu odgovorio – e, imali smo, Branislav Blažić je bio ministar, pa je još danas ponovio onaj govor koji je držao tamo kada je bio ministar.

Znači, treba nam ministarstvo ekologije. Treba. Ali ozbiljna vlast gleda da uradi ozbiljne zakone, a ne zakone od danas do sutra. Sad nam treba nova kombinacija s koalicionim partnerima, pa ćemo malo to sad udesiti da tome prilagodimo. Treba organske zakone donositi kvalitetno, stručno. Ljudi koji znaju taj posao moraju da rade na organskim zakonima. Ne oni koji imaju samo formalne kvalifikacije, nego oni koji zaista znaju tu materiju.

Zato mi srpski radikali nemamo ništa protiv da se uvede opet ministarstvo ekologije. Imali smo ga i u vreme naše vlade narodnog jedinstva, imali su ga i dosmanlije, mislim da ste ga vi u jednom ili dva perioda ukinuli pa ga, evo, opet uvodite. Znači, malo došla pamet do glave, u redu je.

Ali ovo drugo što radite, ovo je meni neverovatno, da tražite osnivanje ministarstva za evropske integracije. Šta je ministarstvo? Ministarstvo je, po definiciji, najviši organ uprave u jednoj oblasti. Može kompletnom državnom upravom da upravlja samo jedan ministar. Dešavalo se to u nekim monarhijama. Znači zašto? Zato što je kralj bio potpuno van zakona. Kralj nije mogao da odgovara za svoje postupke ni kad su krivična dela, pa je kraljevske akte morao da potpisuje neki ministar i njegov potpis se zvao „premapotpis“. I ako već kralj ne može da odgovara, odgovara ministar.

Pošto se državna uprava granala, sistematski se povećavao broj ministarstava. Kraljevina Srbija je nekada imala četiri, pet, šest, sedam ministara. Mi sad stižemo do 18, a imali smo ih i više, i 23 ih je bilo u nekoj fazi, čini mi se. Ali nije toliki problem u broju ministarstava ako će ministarske poslove obavljati odgovorni ljudi i ako će ta ministarstva biti racionalno sazdana.

Nemoguće je da postoji ministarstvo za evropske integracije. Čime upravlja to ministarstvo? Koja je to uprava pod njegovom nadležnošću? Koje će to opšte pravne akte da donosi to ministarstvo? Kakav će upravni postupak da vodi to ministarstvo? S kim će voditi upravne sporove i po kojim pitanjima? To bi sve trebalo da se sagleda iz nadležnosti ministarstva. A evo, mi kad gledamo nadležnosti, kaže se da „ministarstvo obavlja poslove državne uprave i sa njima povezane stručne poslove koji se odnose na...“

Prvo, ministarstvo može da obavlja samo poslove iz državne uprave. Ministarstvo nije tu da obavlja stručne poslove. Stručne poslove ne obavljaju ni organi, stručne poslove obavljaju stručnjaci. I podrazumeva se da svako ministarstvo mora imati određene stručnjake koji će mu obavljati stručne poslove. Ne da se zapošljavaju sa partijske liste, nego po tome što su stručni i što znaju da urade neki posao.

Kaže se da se ti poslovi odnose na koordinaciju, praćenje, izveštavanje u vezi sa procesom pridruživanja i pristupanja Evropskoj uniji. To praćenje mogu novinari da rade, što da radi ministarstvo? Zašto ministarstvo nešto da prati? Postoji služba za praćenje a ne ministarstvo za praćenje. Kaže se – koordinaciju. Šta ono koordiniše?

Predsednik Vlade, kao prvi među jednakima, on koordiniše, zajedno sa drugim ministrima i olakšava posao Vlade tako što će mnoge odluke biti usaglašene pre iznošenja na sednici Vlade. Mi smo imali nekad sednice Vlade po pet minuta, jer smo unapred sve usaglašavali, a nekad je to usaglašavanje bilo sa sabljama u rukama, pogotovo u odboru koji sam ja vodio, u Odboru za privredu i finansije. Ostali su stenogrami; neke sam ja i objavio i time se ponosim.

Sad, šta znači to praćenje? U ime koga oni prate i za koga prate? Izveštavanje. Koga će izveštavati? Da izveštavaju Vladu? Pa sama vlada obavlja taj posao. Zatim, stručne poslove koji se odnose na koordinaciju pristupnih pregovora sa EU i radna tela osnovana za potrebe pregovora. Šta to znači? Ovo je jedna besmislica. Ako je reč o ovako važnim stvarima, to mora ministar inostranih poslova, to mora predsednik Vlade, to opet stručne službe treba da spremaju.

Poslednjih pet minuta ću govoriti protiv EU, pa me upozori, Majo, molim te, kad dođe to vreme.

Zatim, usmeravanje rada pregovaračkog tima za vođenje pregovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji i davanje obaveznih instrukcija i uputstava, shodno politici Vlade. Dakle, ovde su pravni akti obavezne instrukcije i uputstva. Koje instrukcije? Koja uputstva? Je l' to negde normirano? Hoće li biti normirano? Hoće li biti propisana sankcija ako se to ne ostvari? Ništa od toga nema.

Analitičku podršku u radu pregovaračkog tima. Pazite, analitiku treba da nam radi Republički zavod za statistiku i drugi stručni organi, a ne ministarstvo, ministarstvo se ne bavi analitikom.

Koordinaciju sprovođenja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i rada zajedničkih tela osnovanih tim sporazumom. Rekoh već, koordinator je predsednik Vlade kao prvi među jednakima. Ne može to novo ministarstvo sad da zahvata nadležnosti drugih ministarstava pa da i njih koordiniše. Nije ovo ministarstvo nad ministarstvima ili ministarstvo praćenja pa da prati sve ministre i sva druga ministarstva.

Zatim, koordinaciju pripreme strateških dokumenata u vezi sa procesom pristupanja EU. Koordinaciju pripreme strateških dokumenata, strateška dokumenta, ako je zaista reč o nekim strateškim dokumentima, opet treba da rade stručnjaci a ne ministarstvo. Ministru dajte stado ovaca da čuva ako zna, ako ne zna – nikom ništa, ali za ovo treba neko ko zna šta je strategija. Evo, upitajmo sve naše ministre, nijedan ne zna definiciju strategije, dajem glavu na panj. Do danas nisu znali, ako ih ne podučí Lazanski od večeras pa nadalje.

Koordinaciju pripreme i sprovođenja nacionalnog programa za usvajanje pravnih tekovina EU. Ovo je do ludila dovedeno. Ako bismo zaista ušli u EU, a nećemo nikad, ja vam garantujem svojom glavom da nećemo nikada, onda bi to opet radili stručnjaci pojedinih ministarstava iz oblasti prosvete, zdravstva, kulture, informisanja, socijalne politike, rudarstva, industrije, trgovine, turizma itd., a ne jedno centralno ministarstvo za sva pitanja.

Koordinaciju saradnje organa državne uprave sa Evropskom komisijom i drugim stručnim telima EU. Nema koordinacije saradnje državnih organa, organa državne uprave. Organ državne uprave ili saraduje ili ne saraduje, i njegova saradnja može biti isključivo pod kontrolom Vlade kao takve. Pa svaki ministar kada putuje u

inostranstvo treba da podnese Vladi zahtev da mu odobri putovanje i da obrazloži zbog čega putuje. Imali smo tu praksu. Možda to kod vas sad nema. Mi smo jednog zamenika ministra smenili zato što je putovao bez konsultacija, i to ne konsultacija sa Vladom, nego ga poslao njegov ministar iz druge stranke a nije se nama javio. I op, ode!

Kao i saradnju u procesu pridruživanja i pristupanja sa institucijama EU. Šta znači to saradnja? To ne znači ništa. Ova rečenica ovde, odnosno polurečenica, ništa ne znači, apsolutno ništa. Zatim se nabraja: institucijama EU, državama članicama, kandidatima i potencijalnim kandidatima.

Praćenje i podsticanje usklađivanja propisa Republike Srbije sa propisima i standardima EU i obaveštavanje EU i javnosti o tome. Javnost treba da obaveštavaju novinari. A šta oni imaju ovde da prate? Svako ministarstvo ima svoje zadatke, radi u okviru svojih nadležnosti i podnosi izveštaj Vladi. Bar bi trebalo da podnosi izveštaj Vladi.

Pomoć ministarstvima i posebnim organizacijama u usklađivanju propisa sa propisima EU. Advokatske kancelarije treba da daju takvu pomoć, ili ovi notari, neko ko se stručno bavi tim poslom.

Uspostavljanje i razvoj sistema za korišćenje strukturnih i kohezionih fondova EU. Koji su to sistemi? Ako se i dobiju neke pare, a dobija se na kašičicu, dobijamo mnogo manje nego što nam otimaju. To opet treba svako ministarstvo u okviru svoje nadležnosti da odlučuje, a vi ovde suspendujete ministarstva.

Pripremu dokumenata kojima se definišu razvojni ciljevi i prioriteti za finansiranje iz strukturnih i kohezionih fondova EU. Pripremu dokumenata vrši ministarstvo? Valjda vrše stručni ljudi, nije to nadležnost ministarstva. Gde je ovde državna uprava, kao što imamo u Ministarstvu prosvete čitav niz državnih ustanova – osnovne škole, srednje škole, univerzitete, više škole i čitav niz drugih institucija? Ministarstvo upravlja time ako je reč o ustanovama u državnjoj svojini, a može i da kontroliše rad svojim inspekcijama. A ovde nikakve inspekcije nisu predviđene. Jer, kad bi i bila ovde neka inspekcija, onda bi morala da se meša u poslove nekog već postojećeg ministarstva – kako se sprovodi, npr., reforma školstva u skladu sa nekim nadzorima EU, pa bi trebalo samo ministarstvo da ispituje a ne neko iznad tog ministarstva.

Majo, vodiš li računa?

Praćenje sprovođenja, vrednovanje i izveštavanje o sprovođenju programskih dokumenata finansiranih iz strukovnih i kohezionih fondova EU. I ovako još bezbroj do kraja, 20 minuta je malo da bih sve to i pročitao, a nigde mesa nema. Kažete nemate para za sarmu; neko vam kaže kupite trešnje pa imate i meso i voće. Otvorite trešnju, nema crva. E ovde nigde crva nema, jer jedini crv ovde nešto treba da radi. Oprskano sve? Evo, vidi se da je dobro, temeljito oprskano.

E sad, šta je ovde problem? U EU nikad nećemo ući. Ovo ministarstvo je jedna najobičnija glupost. Samo ćemo trošiti pare i samo će nas Vlada zamajavati kao prethodnih pet godina svojim uspesima na evropskom putu i naredne četiri ili tri godine, ako je pre toga ne oborimo, dok narodu ne dosadi sama priča o evropskom putu.

Dajte narodu hleba, a ne evropski put. Vratite narodu penzije i delove plata koje ste oteli. Eno naša sekretarica u poslaničkoj grupi ima mesečnu platu 25.000 dinara sa srednjom stručnom spremom, a vi nam uvodite ministarstvo za evropske integracije.

Uostalom, Srbiji je već ponuđeno da uđe u razne oblike istočnoevropskih i evroazijskih integracija. Zvanično je to ponuđeno i Vučiću sad u Pekingu. Mi nemamo kud nego u te istočne integracije. Ove zapadne samo služe da nas do gole kože oderu. Oni otimaju više od dve milijarde evra što svake godine Srbija dobije samo bankovnih doznaka od radnika zaposlenih u inostranstvu, a koliko dođe iz novčanika u novčanik, koliko se daje rodbini i prijateljima to više ne može niko realno da sagleda. Oni koriste naše tržište, koriste to što nema carinskih dažbina i zasipaju nas stranom robom. Stranom robom kojom se truju naša deca. Mi smo zabranili uzgoj svih genetski modifikovanih biljaka, ali nas oni zatrpavaju mesom koje je proizvedeno tako što je ishrana stoke organizovana na bazi genetski modifikovane soje ili neke druge hrane.

Sada se ja pitam ko je mogao ovako nešto da napiše. Nemojte, molim vas – malo smo ga ulepšavali, nemojte ništa da kažete što bi moglo da bude uvredljivo, uspešno smo ga ulepšali. Vidite jednu stvar, ovo je pisao neko ko nema pojma o upravnom pravu, a potpisao neko ko je doktor pravnih nauka i docent Upravnog prava na Pravnom fakultetu u Novom Sadu. Ja ne krivim Aleksandra Martinovića, nije on kriv. Kriv je njegov profesor Dragan Milkov, što nije primenjivao ozbiljne kriterijume kada je vršio izbor u zvanje docenta. On je kriv. Jer bi možda u tom slučaju ovde došao neko drugi, sa ozbiljnijim predlogom izmena i dopuna Zakona o ministarstvima, a ne da nas ovde zamajava.

PRESEDNIK: Vreme. Hvala.

Reč ima Aleksandar Martinović kao predlagač.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dobro, gospodin Šešelj ima taj običaj – kada je neko sa njim, onda je najbolji, kad ga neko napusti, onda ne valja ništa. Dok sam bio kod njega sve je bilo super, bio sam i pametan, nisam bio ni majmun, nisam imao ni velike uši, a otkad više nisam sa njim sve je naopako – i ko me je pustio na ispitu i kakav sam doktor itd.

Ali nije to sada bitno. Meni se čini da je ovde problem u nečem drugom. Gospodin Šešelj, iz objektivnih razloga, dakle zaista iz objektivnih razloga nije bio u stanju da prati zakonodavstvo Republike Srbije koje se odnosi na državnu upravu.

Zakon o državnoj upravi je, gospodine Šešelj, donet 2005. godine. U Zakonu o državnoj upravi piše koji su organi državne uprave, da su to ministarstva, organi uprave u njihovom sastavu i posebne organizacije i piše koji su poslovi državne uprave. Vi ste se ovde iščuđavali kako to da u članu 13a, gde se definiše delokrug a ne nadležnost, to bi kao doktor marksizma i lenjinizma trebalo da vi znate, dakle tamo gde se definiše delokrug ministarstva za evropske integracije vi ste se ovde iščuđavali kako može ovo, kako može ono. Pa može, zato što je definisano Zakonom o državnoj upravi.

Koji su poslovi državne uprave? Prvi posao – učestvovanje u oblikovanju politike Vlade, to je zakonom definisano. Drugi posao državne uprave je praćenje stanja, član 13. Zakona o državnoj upravi: „organi državne uprave prate i utvrđuju

stanje u oblastima iz svog delokruga, proučavaju posledice utvrđenog stanja i, zavisno od nadležnosti, ili sami preduzimaju mere ili predlažu Vladi donošenje propisa i preduzimanje mera na koje je ovlašćen“. Treći posao državne uprave, koji je najkompleksniji – izvršavanje zakona, drugih propisa i opštih akata.

U članu 15. Zakona o državnoj upravi (gospodin Šešelj se iščuđavao, kaže – kakva uputstva da piše ministarstvo za evropske integracije) kaže: „Ministarstva i posebne organizacije donose pravilnike, naredbe i uputstva“.

Uputstvo je opšti pravni akt organa državne uprave kojim se određuje način na koji organi državne uprave i imaooci javnih ovlašćenja izvršavaju pojedine odredbe zakona ili drugog propisa. Pravilnici, naredbe i uputstva objavljuju se u „Službenom glasniku Republike Srbije“. Čim se nešto objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije“ znači da je u pitanju propis, jer rubrum iznad člana 15. glasi: „Propisi koje donose organi državne uprave“, a tu su pravilnici, naredbe i uputstva. Tako da sa pravnog stanovišta ovde nema ničeg spornog.

Zatim, četvrti posao državne uprave je inspekcijski nadzor. Peti posao državne uprave je staranje o javnim službama. Šesti posao su razvojni poslovi. Sedmi, to je ona rezidualna grupa poslova državne uprave, piše – ostali stručni poslovi. „Organi državne uprave prikupljaju i proučavaju podatke u oblastima iz svoga delokruga, sačinjavaju analize, izveštaje, informacije.“

Gospodin Šešelj se pitao šta ima da informišu. Pa imaju po zakonu da informišu. „Izveštaje, informacije i druge materijale i vrše druge stručne poslove kojima doprinose razvoju oblasti iz svog delokruga.“

Zašto sam ovo citirao? Zato što je član 13a, koji govori o ministarstvu za evropske integracije, apsolutno u skladu sa odredbama Zakona o državnoj upravi. Dakle, postoje i stručni poslovi, postoji i obaveza ministarstva, ne samo za evropske integracije nego svih ministarstava, da prikupljaju i te informacije plasiraju drugim organima i državne uprave i građanima. Ministarstva mogu da donose uputstva i da prate stanje u određenim oblastima. Ovde je bilo nekog iščuđavanja – kakvo praćenje stanja, šta praćenje stanja... Pa piše u Zakonu o državnoj upravi.

Evo, priznajem da sam glup, priznajem da je i profesor Milko pogrešio i da mi doktorat ništa ne valja, ja sve to priznajem, ali dopustite da i mi glupi ljudi imamo pravo nešto da primetimo. Ja sam naučio na Pravnom fakultetu jednu stvar – ne možete jedan zakon da tumačite odvojeno od drugih zakona koji se na taj zakon naslanjaju. Sad iščupate, onako na silu, jedan član iz Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima i onda vršite anatomiju tog člana, pa kako može on, pa kako može ona, a ne kažete da postoji jedan krovni zakon nad Zakonom o ministarstvima koji se zove Zakon o državnoj upravi i koji definiše i koji su organi državne uprave i poslove državne uprave. Da li se taj zakon vama dopada ili ne dopada to je nešto drugo, ali taj zakon postoji i taj zakon detaljno opisuje koje poslove državne uprave obavljaju organi državne uprave u Republici Srbiji, dakle ministarstva, organi uprave u njihovom sastavu i posebne organizacije.

Legitimno je biti protiv Evropske unije, to je legitimno, ja to razumem. Legitimno je graditi politiku na tome da ste protiv Evropske unije, to je politički legitimno. Ali vi nemate pravnu argumentaciju protiv ministarstva za evropske integracije jer smo vam mi sada pokazali da sve ovo što je u delokrugu rada

ministarstva za evropske integracije proističe ne iz moje volje, ne iz volje bilo kog poslanika SNS-a, nego iz Zakona o državnoj upravi. Postoji nešto što se zove sistemsko tumačenje propisa. Ne da jedan član ne možete tumačiti sam za sebe, nego nijedan zakon ne možete, ako hoćete da dođete do dobrog tumačenja, da tumačite bez oslanjanja na neke druge zakone. A vi ste iščupali jedan član zato što ste navodno protiv EU. Pa kako može on, pa kako može ona? Može lepo, zato što Zakon o državnoj upravi, koji je donet 2005. godine, propisuje koji su poslovi državne uprave.

Dakle, ovde je stvar potpuno jasna. Politički je vaša argumentacija u redu, vi ste protiv Evropske unije, ja to razumem, ali ono što ne razumem to je da ne poznajete pravni sistem Republike Srbije i da ne znate da je pre ovog zakona donet i još uvek važi Zakon o državnoj upravi, koji definiše koji su organi državne uprave i šta ti organi državni uprave rade.

PREDSEDNIK: Replika.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Gospodin Martinović je govorio protiv ovog zakona o državnoj upravi u vreme kada je on bio aktuelan, a sad je sproveditelj tog zakona. Nije mu palo na pamet da ga menja ili da ga prilagođava itd.

Uputstva mogu biti opšti pravni akt, ali koja uputstva može davati ovakvo ministarstvo i kome može davati ta uputstva? Ovo ministarstvo može da okupi Peru, Đoku, Simu, Milančeta i još četiri-pet njih, toliko sekretarica i toliko vozača, pa oni sednu, rasporede se i kažu – mi smo ministarstvo. Nema nikakve državne uprave pod ovim ministarstvom i nema nijednog opšteg upravnog akta koji bi mogli da donesu. Nemaju ni kapacitet, što kaže Jojić. Gde im je? Prazno je ovo, nema mesa.

Ovo bi služilo kao zamena za sva ministarstva da Vlada radi samo na poslovima uključenja u EU i da sva ministarstva služe tome, drugačije ne može. Možete formirati inspekciju pro forme, ali bez da tu inspekciju šaljete u tuđi resor. Kako je to vaše ministarstvo posebno, mimo drugih ministarstava, da biste vi davali te instrukcije, obavezna uputstva ili donosili druge opšte pravne akte? Gde biste vi davali pojedinačna rešenja u upravnom postupku? Kome? Kome biste dali rešenje? Dajte odgovorite na to konkretno pitanje. Kome? Rešenje Peri da prestane da kolje svinje u svom dvorištu.

PREDSEDNIK: Vreme. Hvala.

Reč ima Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, evo sad smo ustanovili da ministarstvo za evropske integracije ipak može da izdaje uputstva. U početku je bilo ne može, sad vidimo da ipak može.

(Vojislav Šešelj: Ne može.)

PREDSEDNIK: Poslaniče, nemate sada mikrofon, pa niko ne čuje šta dobacujete.

(Vojislav Šešelj: Majo, lukava si kao lisica.)

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Gospodine Šešelj, samo polako, nemojte da se nervirate. Ja sam glup, imam velike uši, ali ću pokušati da vam objasnim. Evo i gospodin Mirčić vam suflira. I njemu sam bio dobar dok sam bio sa vama.

(Milorad Mirčić: Nisi bio čovek ...)

Jeste, vi ste, gospodine Mirčiću, poznati junak i nikoga niste izdali. Za vas čovek postaje izdajnik čim neće bespogovorno da sluša svaku glupost koju vi izgovarate. I odmah postaje izdajnik.

PREDSIEDNIK: Poslaniče, ne možete tako da se izražavate.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Po toj logici je i Maja Gojković postala izdajnik, i Vučić, i pola nas koji ovde stoji...

PREDSIEDNIK: Dobro, ja sam lukava, ali nema veze.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Ko god neće da izvršava naređenja, on postaje glup, izdajnik, ružan, ovakav, onakav... Nije to sad bitno.

(Vojislav Šešelj: Maja je bila protiv vas.)

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dobro, gospodine Šešelj. Vi ste bili najpre za Tita, pa protiv Tita, pa ste bili protiv Draže, pa ste bili za Dražu, pa ste bili protiv Slobe, pa za Slobu.

PREDSIEDNIK: Poslaniče, meni se obraćajte.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Ima tu za koga ste vi sve bili. To je sada priča za neku drugu temu. Da se ja vratim na pravni deo.

Pita gospodin Šešelj gde je meso. Pokušao sam da mu objasnim da Zakon o ministarstvima propisuje delokrug rada svakog pojedinačnog ministarstva. Delokrug rada je opšti krug poslova po kojima se ministarstva razlikuju jedno od drugih. Ovo, gospodine Šešelj, gde piše „ministarstvo za evropske integracije obavlja poslove državne uprave koji se odnose na...“ pa se navodi „koordinacije o praćenju“, to je delokrug, to nije nadležnost.

Šta je nadležnost, odnosno u kojim propisima se nalazi nadležnost svakog pojedinačnog ministarstva, odnosno drugog organa uprave? U čitavom nizu materijalnopравnih propisa kojima se uređuju određene oblasti društvenog života.

Ne postoji zakon o ministarstvima u kojima se definiše nadležnost svakog pojedinačnog ministarstva. Ovo o čemu mi govorimo je delokrug, a nadležnost za izdavanje građevinske dozvole se nalazi, na primeru Zakona o planiranju i izgradnji, gde se nalazi nadležnost resornog ministarstva za izdavanje oružnog lista – u Zakonu o oružju i municiji.

Tako imate sijaset zakona koji regulišu različite oblasti društvenog života. To su ti tzv. materijalnopравni propisi koji kažu – za donošenje dozvole te i te, za donošenja rešenja tog i tog, odnosno upravnog akta, nadležno je to i to ministarstvo.

To ne može da piše u zakonu o ministarstvima. To nije pisalo u zakonu o ministarstvima ni kada ste vi bili potpredsednik Vlade. Nije ni moglo da piše. To piše u materijalnopравnim propisima kojima se uređuju oblasti društvenog života.

Naravno, razumem vašu logiku. Vi, zato što ste protiv ulaska Srbije u EU, pokušavate da banalizujete zakon. Sada se sastanu Pera, Mika, Đoka itd. Koliko ja znam, poslovima evropske integracije u Republici Srbiji bave se ozbiljni ljudi, ljudi koji govore strane jezike, ljudi koji su dobri pravnici, dobri ekonomisti, dobri politikolozi, ljudi koji su godinama u ovoj materiji, ljudi za koje vi možete politički da mislite ovo ili ono ali ljudi za koje ja ne mislim da su laici i da ne znaju svoj posao.

Dakle, ne radi se ovde ni o kakvom Peri, Miki, Đoki, ovde se radi o ozbiljnim poslovima koji se rade za državu. Niko od nas nije licitirao, to sam rekao gospodinu Čedomiru Jovanoviću, sa datumima i godinama ulaska u EU. Vi kažete – garantujete

glavom da nećemo nikada da uđemo. Možda mogu i ja da garantujem da nećemo nikada, ali nije stvar u tome da li hoćemo ili nećemo, stvar je da mi ove reforme sprovodimo zbog nas samih, ne zbog EU. Mi hoćemo iznutra da organizujemo naše društvo tako da ono što više liči na društvo kakvo je holandsko, švedsko, nemačko, italijansko itd. Verujem da vi nemate ništa protiv takvog tipa društva. Da li ćemo mi ući u EU i kada, to ne zavisi ni od vas ni od mene. Malo zavisi od nas kao države, ali zavisi od EU, zavisi od političkih prilika u državama članicama EU.

Nije stvar u tome – protiv sam ministarstva za evropske integracije zato što nikada nećemo ući u EU. Možda hoćemo, možda nećemo. Ali suština je u tome da pokušavamo da sprovodimo takve reforme koje će omogućiti da naše društvo ide napred, da naši radnici žive bolje, da naši penzioneri žive bolje, da poljoprivrednici žive bolje, da naučni radnici žive bolje – da reformišemo Srbiju zbog nas, ne zbog EU. O tome se radi i zadatak ovog ministarstva je da učini sve što je do Srbije da jednog dana, ako se stvore prilike, uđemo u EU. Ne mislim da će biti smak sveta i ako ne uđemo. Tragično bi bilo...

Razumem vas šta pričate, gospodine Šešelj, samo vam kažem sledeću stvar – tragedija bi bila za Srbiju kada ne bismo imali alternativu, ili EU ili ništa, ili Evroazijska unija ili ništa. Vi govorite o nekim integracijama sa Rusijom. Iskren da budem, ne mogu dokraja da razumem šta vi hoćete da kažete. Partizanska skupština na Ostrogu je, kada su bila ona leva skretanja 8. februara 1942. godine, donela odluku da je Crna Gora sastavni deo Sovjetskog Saveza.

PRESEDNIK: Poslaniče, molim vas da se vratimo na temu, a vaše istorijske diskusije sa poslanikom Šešeljem drugi put.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Šta hoću da vam kažem? Dakle, smešno je da se argumentacija svodi na to – hajde da postanemo federalna jedinica u Ruskoj Federaciji. Pa neće nas Ruska Federacija za federalnu jedinicu, ali hoće Srbiju kao pouzdanog partnera koji vodi suverenu i nezavisnu politiku kao državu koja Rusiji – jedina u Evropi, sem Belorusije – nije uvela ekonomske i političke sankcije. To Rusija ceni kod Vučića, to Rusija ceni kod Vlade Republike Srbije.

Na kraju krajeva, da biste te vaše ideje sproveli u praksi, znate, potreban je jedan mali detalj – da narod glasa za vas. Ne možete vi da stvorite „veliku Srbiju“ ili da Srbiju uvedete u Rusiju sa četiri ili pet posto glasova. Politički to nije moguće.

PRESEDNIK: Ova rasprava više ne zadire u sadržinu zakona. Ovo je više rasprava o izboru Vlade i spoljnopoličkim ciljevima Vlade.

(Vojislav Šešelj: Reč je o nadležnostima.)

Nema o nadležnostima.

(Vojislav Šešelj: Pa on je govorio o nadležnostima.)

On je vama odgovarao kao predlagač.

(Vojislav Šešelj: Nije tačno.)

Jeste. On je predlagač.

(Vojislav Šešelj: Hoću li dobiti pravo na repliku?)

Dobićete pravo na repliku ako budete replicirali u onome u čemu se niste razumeli. Koliko sam ja slušala poslanika Aleksandra Martinovića, on je govorio u većini svog izlaganja da je razumeo šta vi govorite.

(Vojislav Šešelj: Nije razumeo.)

Nemojte vikati.

(Vojislav Šešelj: Nisi ni ti razumela.)

Ja nisam ni sporna da razumem, ni ne razumem, nego vas dvojica.

(Vojislav Šešelj: Hoćeš li da mi daš reč ili ne?)

Ne može, zato što mi se obraćate sa „ti“.

(Vojislav Šešelj: Zbog toga? E, dobro, zapamtićeš ovaj dan.)

Nisam ovo shvatila ozbiljno. Ne misli poslanik Šešelj ozbiljno da mi je pretio.

Razumeli smo se, nije on meni pretio.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Milićević. Izvolite.

ĐORĐE MILIĆEVIĆ: Zahvaljujem.

Uvažena predsednice, poštovano predsedništvo, dame i gospodo narodni poslanici, predložene izmene i dopune Zakona o ministarstvima za poslanički klub SPS rekao bih da predstavljaju, pre svega, jasnu potvrdu opredeljenosti i odlučnosti buduće Vlade Republike Srbije za nastavak reformskih procesa – za još jači, bolji i efikasniji rad u najboljem interesu Srbije i građana Srbije i u cilju realizacije spoljnopolitičkih prioriteta Srbije.

Kada kažem realizacija spoljnopolitičkih prioriteta, mislim, naravno, i na punopravno članstvo Srbije u EU, ali mislim i na jačanje tradicionalno prijateljskih odnosa Srbije i sa Ruskom Federacijom, i sa SAD, i sa Kinom i brojnim drugim državama sveta.

Rekao bih da je predlog o kojem danas govorimo nastao kao rezultat realne potrebe da Vlada i ministarstva unutar Vlade mogu efikasnije i bolje da funkcionišu.

Pre svega, iskustvo iz prethodnog perioda, uočeni nedostaci ali i realne potrebe države, realne potrebe građana kao prioritet nedvosmisleno potvrđuju da idemo u pravcu stvaranja uređenije, bolje i efikasnije države, a to svakako jeste i interes svih nas.

Personalna rešenja jesu važna i mi to ne sporimo. Važno je da na ključne pozicije, kada govorimo o ministarstvima, izaberemo najkvalitetnije, koji će organizovati sistem koji daje rezultate. Ali to nije tema današnje sednice. Danas govorimo o tome da stvorimo osnov, sistem koji će omogućiti budućoj vladi da daje rezultate.

Smatramo da rezultati prethodne vlade jesu zaista dobar osnov za rad buduće vlade, rezultati koji su vidljivi, koji su prepoznatljivi, koji su vrednovani na pravi način, ali isto tako s druge strane smatramo da kroz izmene i dopune zakona o kojima danas govorimo stvaramo temelj koji će biti dobar osnov za rad buduće vlade, da buduća vlada može sa uspehom da realizuje proklamovane ciljeve i načela koji će biti definisani u ekspozeu mandatarata za sastav buduće vlade.

Podržavajući ovaj predlog o kojem danas govorimo mi zapravo još jednom želimo da podržimo sve ono što je činila i radila prethodna vlada, ali i da damo nedvosmisleno podršku radu buduće vlade, pre svega kada je reč o nastavku reformskih procesa, kada je reč o modernizaciji, promenama, kada je reč o investiciji, razvoju i rastu.

S druge strane, ovim predlogom dobijamo i predvidljivost, imamo kontinuitet, imamo stabilnost. Dakle mi biramo novu Vladu Republike Srbije, ali nema nekih

spektakularnih i drastičnih promena kada govorimo o broju ministarstava, o strukturi i organizaciji.

Za nas je od suštinskog značaja dobro i kvalitetno ustrojena organizacija i struktura ministarstava unutar Vlade Republike Srbije, koja će racionalno, kvalitetno i efikasno da odgovori na ono što jeste suština, a to su potrebe države i potrebe građana.

Upravo sagledavajući ovaj predlog zakona sa tog aspekta, on je potpuno opravdan, on je neophodan jer u prvi plan i kao prioritet ističe potrebe države i potrebe građana Srbije.

Smatramo da predloženi koncept rada i organizacije ministarstava unutar Vlade Republike Srbije sa dobrom osnovom iz 2012. godine i uz ono što činimo i radimo danas, dakle stvaramo dobar i optimalan model koji može i treba da bude primenljiv i za neke buduće vlade a ne da, kada se bira nova vlada, imamo novi koncept prilagođen aktuelnom političkom trenutku ili da ga prilagođavamo koalicionim dogovorima. Na ovaj način mi ćemo pokazati i pokazujemo da smo ozbiljna, odgovorna i stabilna država koja ima kontinuitet i koja svoju politiku ne definiše od danas do sutra.

Sigurno je da je ovo zakon koji je najviše menjan u Narodnoj skupštini Republike Srbije i, kada to kažem, mislim da nisam rekao ništa novo. Menjan je upravo zbog toga što nemamo sistemski pristup u rešavanju ovog pitanja i nemamo optimalan model kakva je to vlada neophodna i koji je to broj ministarstava koji je neophodan da bi Vlada funkcionisala. Nemamo, ne postoje ni evropski standardi, već svaka država, shodno svojim potrebama, definiše određeni broj ministarstava, definiše poslove, definiše nadležnosti.

Mi se zalažemo za sistemski pristup i već sam rekao – imamo jedan dobar model iz 2012. godine. Uz izmene i dopune o kojima danas govorimo smatramo da dolazimo do jednog funkcionalnog i održivog modela koji može da daje rezultate i koji treba da bude primenljiv i kada je reč o budućim vladama.

Svaka poslanička grupa, naravno, izneće svoje stavove, sugestije, predloge, to je potpuno legitimno i to poštujemo, ali je veoma važno da ovaj predlog ne sagledavamo kao političku proklamaciju, jer on nije rezultat političkih trgovina i političkih dogovora već je rezultat realne potrebe, ponavljam, da imamo efikasniju i bolje uređenu državu, da bi ministarstva unutar Vlade mogla bolje i efikasnije da funkcionišu, iskustva iz prethodnog perioda, uočeni nedostaci, ali, naravno, na prvom mestu potrebe države i građana.

Veoma je važno da ovaj predlog ne sagledavamo samo kroz personalna rešenja i kroz broj ministarstava. Personalna rešenja su važna ali nisu tema današnje sednice, to sam već rekao.

Kada je reč o broju ministarstava, pa, hipotetički, Vlada može da funkcioniše i sa pet ili šest ministarstava, ali je važno da znamo šta hoćemo i kakvu Srbiju hoćemo, pa ako je to ključni problem, broj ministarstava, onda sam potpuno ubeđen da imamo veoma kvalitetan zakonski predlog.

Za nas je od broja ministarstva, za poslanički klub SPS, daleko važnija struktura, organizacija, odgovornost, ozbiljnost, kvalitet i efikasnost u radu ministarstava unutar Vlade Republike Srbije.

Suštinske primedbe na način kada je reč o poslovima i nadležnostima, organizacije rada u ministarstvima isključivo zavise od toga, čini mi se, sa koje pozicije posmatrate sistem vlasti, da li ste vlast ili opozicija, i to je potpuno moguće i razumljivo.

S druge strane, kada je u pitanju životna sredina i zaštita životne sredine, tačno je da je 90-ih godina ovo bilo posebno ministarstvo, tačno je i da je 2007. godine u periodu vlade Vojislava Koštunice postojalo Ministarstvo zaštite životne sredine i da u periodu od 2000. godine do danas nismo imali odvojeno ministarstvo zaštite životne sredine već je ova oblast bila deo nekog drugog ministarstva. Tačno je i to da su postignuti dobri rezultati u oblasti zaštite životne sredine dok je ovo ministarstvo bilo deo Ministarstva za energetiku i razvoj životne sredine i dok je bilo i danas je deo Ministarstva poljoprivrede.

Podaci govore da su ostvareni dobri rezultati kada je reč o unapređenju zaštite životne sredine, ali sa druge strane, potencijali su veliki. Da bi se ti potencijali iskoristili u punom kapacitetu, važno je da imamo posebno ministarstvo. Ovo je veoma složena, ovo je veoma kompleksna i zahtevna tema i zahteva visoke standarde, a ujedno ovo je tema koja se tiče svih nas.

Mislim da formiranjem posebnog ministarstva Srbija i buduća Vlada Republike Srbije pokazuje da će se na odgovoran, ozbiljan i posvećen način baviti ovom oblašću u cilju povećanja efikasnosti zaštite životne sredine, ali i u cilju povećanja pregovaračkih pozicija na putu evropskih integracija, jer opšte je poznato da, kada govorimo o harmonizaciji zakonodavstva i harmonizaciji propisa sa zakonodavstvom i propisima EU, jedna trećina propisa mislim da se konkretno odnosi na zaštitu životne sredine, da se Poglavlje 27 konkretno tiče zaštite životne sredine i da je veoma važno na pravi način iskoristiti i fondove Evropske unije, jer neki podaci govore da je u narednom periodu potrebno da Srbija, da bi na pravi način unapredila i zaštitila životnu sredinu, uloži negde oko 10 milijardi dolara.

Na samom kraju, sagledavajući kao razloge sve ono što sam već rekao, poslanički klub SPS u danu za glasanje podržaće predložene izmene i dopune zakona. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Vladimir Orlić, kao ovlašćeni.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala, gospodo predsednice.

Dame i gospodo, ja bih, ako dozvolite, iskoristio prvih par sekundi izlaganja da najpre čestitam građanima Srbije na onom zaista izvanrednom, sjajnom, imponantnom skupu koji smo imali u našoj prestonici juče – na veličanstvenoj inauguraciji predsednika Republike Aleksandra Vučića, prilici da vidimo zaista svet u našoj zemlji, dakle i predstavnike Ruske Federacije, SAD, Narodne Republike Kine, državnike iz regiona ali i iz Evrope, Azije i Afrike. Zaista je bilo na ponos biti državljanin ove zemlje, biti pripadnik ovog naroda na jučerašnji dan. Čestitke svima.

Što se tiče zakona o kom raspravljamo danas, naravno da SNS i naša poslanička grupa, kompletna, podržava Predlog zakona. Mi smo svojim potpisima podržali i predlog da se danas sastanemo i raspravimo baš o ovom predlogu ovako sastavljenom.

Predlog podrazumeva izmenu strukture, forme, kroz uvođenje dva nova ministarstva. Podržavamo taj deo predloga, kao što podržavamo i ove druge, takođe

važne stvari, koje ne treba da smetnemo s uma, da, što se tiče delokruga rada, o tome smo pričali danas, nekih ministarstava, postoji potreba da budemo u toku sa zakonima koje smo sami usvojili u međuvremenu, a da budemo u toku i sa dobrom praksom i dobrim standardima koji važe u svetu na koji se ugledamo.

Što se tiče predloga da formiramo novo ministarstvo koje će se baviti specifično resorom zaštite životne sredine i ministarstvo koje će se baviti pitanjima evropskih integracija, i jedno i drugo je izvanredno važno. Mogu samo da se složim sa ocenom da je apsolutno u skladu sa realnim potrebama naše države u ovom trenutku.

U obrazloženju koje ste dobili, dame i gospodo, između ostalog piše da je pitanje kvalitativnog izvođenja procesa evropskih integracija u periodu pred nama jedan od glavnih motiva za ovakav predlog.

Činjenica jeste da je pred nama puno posla i činjenica jeste da prateće posledice, recimo da će resor poljoprivrede sada funkcionisati u zasebnom ministarstvu koje će se baviti samo tim segmentom ili samo tim resorom, da je zaista kadar da iznese taj posao a da zaista ima realnog posla kojim će imati da se bavi. Ja se u tom smislu potpuno slažem, naravno, sa svim što je danas izrečeno od strane ovlašćenog predlagača.

S druge strane, zaštita životne sredine, konkretno u kontekstu ovih pitanja o kojima ponajviše govorimo danas a to su pitanja evropskih integracija, nije loše, zbog javnosti koja ovo prati, navesti samo par stvari koje treba imati na umu. Prvo, iako je manje-više uvrežen stav da po pitanju ove problematike, dakle zaštite životne sredine, Srbija ne stoji baš dobro kada je reč o integracijama, zapravo je Republika Srbija jedina država kandidat iz regiona koja je dobila poziv da podnese pregovaračku poziciju bez prethodnih uslova. Misli se na poziciju u predmetnom poglavlju, Poglavlju 27, koje se bavi upravo zaštitom životne sredine.

Zaključak skrininga je da mi, što se regulative tiče, ne stojimo uopšte loše, da smo u dobroj meri već usklađeni s onim tekovinama koje želimo da dostignemo u potpunosti. Međutim, primena zakona je u ranoj fazi. Puno je posla pred nama, strateškog posla, što se takođe zaključuje u rezultatima skrininga, kao i da je potrebno da imamo snažnije administrativne kapacitete. Ono što se apostrofira na više mesta je da nadležnosti budu adekvatno usklađene, da imamo i kapacitete na institucionalnom nivou prilagođene potrebama ovog posla.

Dakle, sve ovo vodi zaključku da je pred nama zahtevan posao, dinamičan rad i predlog da taj rad bude realizovan kroz zasebna ministarstva u tom smislu ima punu logiku, pa zbog toga i našu punu podršku.

Novac će biti zanimljivo pitanje. Izvesno je da će trebati. Istina je da mi nemamo velika sredstva opredeljena za ove svrhe i ovaj resor. Izvesno je da će puno koštati posao koji je pred nama, ne samo do otvaranja nego i do uspešnog zatvaranja tog poglavlja, do uspešnog dostizanja svih standarda. Zbog toga novac jeste, složiću se sa svim komentarima datim u tom smeru danas, vrlo važno i osetljivo pitanje.

Uvođenjem ovakve strukture, između ostalog, bavićemo se strateškim poslovima, specifičnim planovima. Ideja je da kroz revidiranje tih specifičnih planova utičemo i na ukupan obim sredstava koja će biti potrebna.

Dalje, postoji dobar, realan osnov da očekujemo infrastrukturne projekte u ovoj oblasti, iako opet finansije nisu na zavidnom nivou. Otvara se dodatni prostor

kroz nov način regulisanja tzv. eko takse, nova sredstva, samim tim novi potencijal za ove infrastrukturne projekte, pa i njih treba izneti. I oni treba da budu realizovani kroz odgovarajući administrativni i institucionalni potencijal ili kapacitet, što opet znači ministarstvo. Opet više posla u periodu pred nama.

Da bismo na vreme dostavili pregovaračku poziciju, treba da prvo rešimo taj institucionalni nivo. Odgovor je – ministarstvo. Kada otvorimo, nakon pozicije, ovo poglavlje treba i zatvoriti. Onda nastupa posao od preko 700 različitih propisa koje treba uskladiti, dakle ne zakonom, zakoni su već poprilično dobri, ali svega ostalog što takođe zahteva odgovarajuće kapacitete.

Na samom kraju ali ne i najmanje važno, da se vratimo na one fondove. Za fondove EU treba konkurisati. I to je jako veliki potencijal u ovoj oblasti, što bi takođe moglo na odgovarajući način da radi ministarstvo.

Kada je reč o ministarstvu koje će se baviti pitanjem i poslovima evropskih integracija, bilo je ovde različitih poruka i tonova. Mislim da smo se oko ovog prvog, koje se tiče zaštite životne sredine, bez razlike svi složili da je predlog dobar i da je zaista potreban.

Okolo ovog drugog bilo je tu i nekih suprotnih ideja, da to tako nazovem. Naravno, od ukupno, koliko mi se čini, dve reklamacije, jedna ide pravo na račun onih koji su to rekli kao što bi rekli bilo šta drugo iz prostog razloga što ne razumeju i iz prostog razloga da nedostatak znanja nije izuzetak ni kada je reč o ovoj oblasti.

Kod onih drugih, opet, čuli smo to kao što smo tako isto mogli čuti bilo šta drugo ali iz drugačijih motiva; dakle nije posredi neki specifičan nedostatak znanja, nego je posredi kompletna ravnodušnost. To smo čuli od onih koji bi mogli da kažu ama baš bilo šta na ovom svetu ukoliko se tako naredi. Dokaz tome je činjenica da su 2008. godine, čini mi se, aplaudirali rečenici da žele da budu ravnopravan partner u EU, bez uslovljavanja sa KiM u sastavu Srbije itd., itd., a danas kako neko pomene EU, skaču do plafona. To je dokaz da isto tako mogu da kažu i „da“ i „ne“ na bilo koju temu, bez ikakve razlike.

Što se tiče posla koji nas očekuje ovde, imamo dobre rezultate i to je zabeleženo, evidentirano crno na belo, između ostalog, kroz ova poglavlja o kojima smo govorili danas – 10 otvorenih, dva privremeno zatvorena. Da dodamo na spisak još, čini mi se, tri koja su u ovom trenutku od strane Srbije kompletno spremna i koja samo čekaju na odgovarajuću saglasnost od strane naših partnera iz EU, a možemo i to da otvorimo i možemo i tu posao da započnemo kao što smo uradili sa prethodnih deset.

Veliki posao, još jednom, a da je reč o poslu koji je izvestan govore i skorašnje izjave gospođe Mogerini i gospodina Hana da unapređenje dinamike po pitanju integracija čeka čitav naš region, uključujući i Srbiju, što je ujedno i moj prelazak na odgovor ili komentare na danas postavljena pitanja, pošto se postavilo pitanje kakva je naša perspektiva i šta mi znamo na temu te perspektive, odgovor je upravo ovaj i on dolazi upravo od zvaničnika koji predstavljaju evropsku zajednicu.

Očekuje se unapređena dinamika, očekuje se više posla, a za nas, pa naravno, više dobrih rezultata. O tim rezultatima, pošto je i to bilo pitanje danas, ne brinite, ima ko da se stara. Ima ko da se stara, između ostalog, zato što smo već dobar posao obavili pa to dovoljno govori samo za sebe. Tih deset poglavlja nije s neba palo. Neko

se, bogami, dobrano postarao da mi uradimo dobar posao, toliko dobar da ne može da ga ospori niko na svetu.

Na temu intelektualnih, stručnih itd. kapaciteta bila su, čini mi se, ukupno dva komentara u tom smeru danas. Evo jednog mišljenja koje ne dolazi od strane nas koji smo možda politički oponenti onima koji su to rekli, a ovo mišljenje je dato na temu, opet dokazano, sposobnosti Srbije da apsorbuje sredstva upravo iz evropskih fondova, na osnovu vrlo profesionalnog pristupa Srbije u tom smeru.

Komentar glasi – danas, očigledno u želji da se napravi razlika u odnosu na ono nekada, npr. do 2012. godine, mi imamo nešto bolju intelektualnu strukturu za pripremanje projekata itd. Ovo je rekao stručnjak, profesor Ekonomskog fakulteta, a ovo je ujedno rekao i predsednik Evropskog pokreta u Srbiji, ako ovim kritičarima nešto znači ovo mišljenje, a verujem da znači s obzirom na to da dolazi sa adresa sa kojih dolazi.

Što se tiče pitanja ovih fondova, dakle pitanje jeste ozbiljno. Mi možemo i danas, u ovoj načelnoj raspravi, i u ponedeljak, kada budemo govorili u pojedinostima, da pređemo i na nešto širi kontekst ali da se držimo teme, pa nije sporno da govorimo i o idejama za „Berlin plus“ i o mogućnostima da malo bolje definišemo šta ćemo to tačno raditi u ovim sektorima, ali sve su to, dame i gospodo, ako ćemo da budemo u potpunosti otvoreni i poštteni, dobre i korisne stvari za ovu zemlju. Dobre i korisne zato što su na dobrobit naših građana.

U tom smislu bih voleo da to bude najvažnija poruka danas. Još jednom podvlačim ono što je već kazao ovlašćeni predlagrač – ovo su stvari koje su realna potreba Srbije, ovo su stvari koje donose nešto korisno, u smislu kvaliteta života u najširem kontekstu, u smislu dobre prakse, dobre uprave, dobre administracije, dobre države, za naše građane. Ovo je nešto što mi radimo zato što koristi nama, koristi našim ljudima, ovo je nešto što mi radimo za sopstveno dobro, a kako će formalno biti krunisano nekim članstvom za neku godinu, pre ili nešto kasnije, to je formalnost koja ostaje na kraju. Korist koju obezbedimo dobrim odnosom, ozbiljnim pristupom i dobrim rezultatima trajna je i ona je naš glavni cilj. Hvala vam lepo.

PREDSEDNIK: Prelazimo na listu.

Reč ima narodni poslanik Dubravka Filipovski.

Izvolite.

DUBRAVKA FILIPOVSKI: Raspravljajući danas o Zakonu o ministarstvima, koji je osnova za formiranje Vlade, očekujem dve stvari. Prva stvar je stvaranje uslova za još veći rad, za još veći zamajac u započetim reformama, a druga je da dva nova ministarstva treba da daju upravo taj zamajac koji je potreban evropskim integracijama.

Mislim da je veoma važno reći da je Srbija prva zemlja u procesu evropskih integracija koja je dobila mogućnost da otvori Poglavlje 27 bez dodatnih uslova. Pred nama je zbog toga veliki posao, mnogo je projekata koje treba realizovati i ono što je za mene ključno kada je u pitanju formiranje ovog ministarstva je da se u lokalnim samoupravama moraju formirati tela za zaštitu životne sredine, za ekologiju, kako bi buduće resorno ministarstvo radilo onako kako se od njega očekuje.

Za ministarstvo evropskih integracija je veoma važno što objedinjuje sve postojeće strukture u oblasti evropskih integracija Srbije i što će koordinirati sva ostala

ministarstva u ovoj oblasti. Samom činjenicom da Vlada Republike Srbije predlaže da ministarstvo bez portfelja za evropske integracije postane ministarstvo sa portfeljom mislim da šaljemo snažnu i pre svega iskrenu poruku evropskim partnerima koliko je proces evropskih integracija važan za Srbiju.

Takođe, u toku današnje rasprave mogli su se čuti komentari da već četvrti put menjamo zakon o ministarstvima. Za mene to ne predstavlja neki poseban problem. Uopšte, u praksi nijedan zakon nije Sveto pismo. Ako se uoče nepravilnosti u primeni, u praksi, ako se uoče potrebe za menjanjem nekog zakona, normalno je da treba predložiti njegovu izmenu ili dopunu ili kao što se u ovom slučaju ukazala potreba za stvaranjem dva nova ministarstva.

Želim da navedem i primer u praksi koji se pokazao kod nas, da je razdvajanje ministarstava prethodnim zakonom dalo dobre rezultate. Na primer, Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu se bavilo regionalnim razvojem. Zakonom o ministarstvima mi smo te dve stvari razdvojili pa su se regionalnim razvojem bavili privreda i infrastruktura, a državna uprava i lokalna samouprava se bavila nagomilanom administracijom, efikasnošću e-uprave. Mislim da je to bio jedan od dobrih poteza u razdvajanju određenih ministarstava.

Takođe, želim da navedem i jedan primer iz susedstva, iz Hrvatske, kada se u određenom procesu evropskih integracija u toj državi uočila potreba za stvaranjem novog ministarstva – Ministarstva preduzetništva i zanatstva. Za mene je to veoma važno ministarstvo i mislim da je takođe veoma bitno što smo mi u prethodnom periodu preduzeli određene korake u ovoj oblasti koji su veoma važni. Mislim na mnoge subvencije koje je Vlada omogućila u ovoj oblasti, ali pre svega činjenicu da smo uveli predmet preduzetništva od najranijeg uzrasta, koji nije osnovni ali veoma utiče na svest naših mladih da se u budućnosti sve više okreću ovoj oblasti.

Rasprava o Zakonu o ministarstvima je prvi korak, veoma važan korak. Za nekoliko dana čućemo ekspoziciju mandatarke Brnabić i imaćemo zaokruženu celinu, koja za mene predstavlja ugovor sa građanima na osnovu legitimiteta koji smo dobili i na prethodnim parlamentarnim i na predsedničkim izborima.

Rekla bih da se posle više decenija demokratskog razvoja u Srbiji prvi put u fokus stavljaju građani i država, a u drugom je politički kontekst. Zbog toga ću u danu za glasanje podržati ovaj predlog zakona. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Nesumnjivo je da ću glasati protiv ovog predloga zakona, kao i kolege iz naše poslaničke grupe.

Hvala vam na čestitkama što smo formirali poslaničku grupu.

Ovo je nastavak farse. Naravno, nema nikakvog promišljanja u ovom predlogu zakona, ne samo zbog predlagača, neću da ga napadam, nego zbog toga što je to urađeno zbog namirivanja potreba, zbog stvaranja većine za izglasavanje nove vlade pa je svako tražio nešto šta mu je falilo – neko je tražio stolicu, neko je tražio novac, neko je tražio palmu ili šta god. Posledica toga je Predlog zakona.

Da li je moguće da se pre samo godinu dana sam Aleksandar Vučić nije setio da je Srbiji potrebno ministarstvo za zaštitu životne sredine i ministarstvo za evropske integracije, nego se, eto, toga sad setio gospodin Martinović? Da li je moguće da je

sam Vučić to zaboravio? Siguran sam da je u onih šest-sedam sati ekspozea morao da se seti da je to bilo potrebno Srbiji.

Naravno da je potrebna briga o životnoj sredini, naravno da je potrebna briga o svemu onome što je važno za Srbiju, naravno da je potrebna briga i za evropske integracije, ali to se ne radi tako što pakujete ministarstva na pet dana pred izbor nove vlade da bi svi bili mirni, siti.

I ništa nije počelo juče, ništa nije počelo ni pre pet godina kad se ta nova koalicija formirala. Uslov za evropske integracije i uslov za zdravu životnu sredinu u svakom smislu reči je postavljen u Srbiji 5. oktobra 2000. godine. Možete vi da kukate oko tog datuma koliko god hoćete, o tom datumu loše govore samo ljudi koji ne vole zemlju Srbiju.

U programu Nove stranke naravno da već četiri godine postoji i rešenje za to kako treba da izgleda Vlada Srbije. Naš predlog je bio, a biće ostvaren kada pameti u ovom parlamentu bude više nego što je ima danas, deset članova Vlade – premijer, naravno, ministarstvo finansija i ekonomije, ministarstvo spoljnih poslova i evropskih poslova, ministarstvo pravde, državne uprave i lokalne samouprave, ministarstvo unutrašnjih poslova, ministarstvo odbrane, ministarstvo poljoprivrede, životne sredine i prostornog planiranja, ministarstvo energetike, transporta i telekomunikacije, ministarstvo zdravlja i socijalne politike i ministarstvo prosvete, nauke i kulture. Sasvim dovoljno.

Ove nadležnosti koje su u nazivu ministarstava su skoncentrisane na ovakav način po iskustvu i, naravno, državnompravnoj teoriji da jedno ministarstvo donosi konačnu i neopozivu odluku o jednoj temi, a ne kao sada, da nam za bilo šta što nam treba u životu trebaju tri ministarstva, dve inspekcije, pet nekih lokalnih institucija... To tako ne radi ozbiljna država. Ako ste hteli da napravite jedan ozbiljan zakon, trebalo je da pitate ozbiljne ljude da vam kažu. Bio sam vam na usluzi, ali nije vam palo na pamet.

Potpuno razumem ideju ljudi da ministarstvo za zaštitu životne sredine treba da bude posebno. Postoji i takvo iskustvo, ali postoje i iskustva koja dokazuju da vađenje zaštite životne sredine iz praktično svih ostalih segmenata života nije dobro i da stvara ne dvovlašće, nego nemogućnost da se na pravi način izvrši prava zaštita i preventiva zdrave životne sredine. Ako je poljoprivreda u pitanju, tu su zagađenja potencijalno najveća, izgradnja takođe, industrija takođe. To treba gledati na taj način.

Što se tiče evrointegracija, to je farsa, naravno, kao i ta inauguracija koja je bila juče, sa 5.000 prisutnih ljudi. Ima u istočnoj Srbiji svadbi sa dve-tri hiljade ljudi, tako da to nije bio baš najveći skup, ali neću da govorim o tome. To je bila inauguracija za desetak-petnaest ljudi iz sveta. Koliko vidim po fotografijama, tamo su bile pevaljke, voditeljke, spikerke, neki...

(Predsednik: Poslaniče.)

Svi govorili o inauguraciji.

(Predsednik: Ne to. Šta vam to znači?)

Pevaljke su žene koje pevaju i od toga žive. Šta je tu loše?

(Predsednik: Pevačice, naravno.)

Neki to zovu drugačije, srpski jezik je bogat. No, to nije tema. Tema je da Srbija treba da prestane sa farsama, da nam ne trebaju cirkuske predstave, da li u SIV-

u, da li ovde ili bilo gde, nego da nam treba ozbiljna vlast koja će sa ozbiljnim problemima koje ima ova zemlja da se bori na ozbiljan način.

Mi smo država sa najmanjim rastom BDP-a u regionu pet godina. Mi smo jedna od najzaduženijih država po potencijalu vraćanja dugova u Evropi. Mi smo država gde svake godine, u poslednjih pet-šest godina posebno, 40.000-50.000 mladih obrazovanih ljudi odlazi. Ne slučajno, ne samo zbog svetske krize i domaće ekonomske krize, nego zato što ih vi terate da bi falsifikatori diploma mogli da dođu na mesta tih ozbiljnih, pametnih ljudi koji moraju da beže iz ove zemlje.

To su problemi Srbije, a ne ko će kome da se klanja i ko dolazi u roze a ko u pink odeći na neku proslavu. To su problemi. Rešite kroz zaštitu životne sredine Vinču, koja gori i dan-danas. Rešite zagađenje medijskog prostora, rešite to da se novinari ne plaše vaših batinaša kada rade svoj posao na ulicama Beograda. Rešite te probleme.

PREDSEDNIK: Vreme, poslaniče. Molila bih vas da ne vičete na poslanike. To bih vas molila.

Isto molim poslanike da govore o Predlogu zakona koliko god to njihovi kapaciteti dozvoljavaju.

Replika.

VLADIMIR ORLIĆ: Na temu ovih potpuno besmislenih opaski tipa farsa i nije inauguracija i ko je tamo bio itd. Bio je Dmitrij Rogozin, potpredsednik ruske vlade, bio je Di Bingsjuen, potpredsednik Svekineskog narodnog kongresa, bio je Borut Pahor, predsednik Slovenije, Emanuel Ngonde, premijer Gabona, Kolinda Grabar, predsednica Hrvatske, Viktor Orban, premijer Mađarske, Johanes Han iz EU, članovi predsedništva BiH, Filip Vujanović, predsednik Crne Gore, Kristijan Kern, premijer Austrije, Brajan Hojt Ji, lični predstavnik Donalda Trampa i mnogi drugi.

Vređajući ove ljude predstavnici Poslaničkog kluba dosovskog kandidata Saše Jankovića pokazuju svoj odnos i prema svojoj zemlji ali i prema ovim ljudima. Pričajući da su ovi ljudi, šta je sve rečeno, pevaljke i starlete, oni pokazuju kako se zapravo ne voli sopstvena zemlja, kada to već komentarišu. Naravno, isti oni koji svoju rođenu zemlju blate i opanjkavaju u svakoj prilici, koji o njoj govore sve najgore da bi za sebe uhvatili neki politički čar.

Ne treba očekivati išta bolje, ali kada se ovako šta desi treba uvek reći glasno i jasno ko to radi i šta to radi. Uostalom, i to je izgleda po ugledu na manire poprimljene od njihovog Saše Jankovića, koji ništa bolje od toga nikada ni umeo nije, pa zbog toga i prolazi na izborima tako kako prolazi. Samo milion i po i još nešto preko glasova manje od Aleksandra Vučića, za sada. Biće ta razlika i veća, ne bojte se ništa.

Kada već govorimo o piću, biće da je sve ovo što smo čuli malopre zapravo posledica činjenice da oni mitingaši, protestanti vole da piju pivo usred bela dana. Juče je dan bio posebno topao, pa će biti da je to toplo pivo juče u šest nekima udarilo u glavu. Hvala lepo.

PREDSEDNIK: Da li ste bili na demonstracijama?

(Zoran Živković: Da, bio sam.)

Ali niste pili pivo?

(Zoran Živković: To ću ja da kažem. Da li ste vi pili nešto danas? Kako vas nije sramota? To treptanje ne znači ništa, to vam nikada ništa nije ni značilo. Pitam vas

– zašto ne vodite sednicu na valjan način? Ovom, ne znam kako se zove, dopuštate da vređa pola nacije.)

Opomena. Kada bude pola nacije, onda ću mu dati opomenu.

(Zoran Živković: Meni opomenu?)

Da. Da. Izvolite.

(Zoran Živković: Šta izvolite? Dajte mi reč.)

Ne, ne, izvolite sa vašim nastupom samo.

(Zoran Živković: Gospođo, vaše treptanje je možda lepo na nekom drugom mestu, a ja hoću da dobijem repliku jer sam direktno pomenut.)

Ne, vaše ime nije pomenuto. Pomenuto je ime Saše Jankovića.

(Zoran Živković: Kome repliku?)

Ne znam ovako da komuniciram.

(Zoran Živković: Ne znate, naravno, to vam i kažem.)

Dobro, imate još jednu opomenu, pošto neću trpeti uvrede sigurno.

(Zoran Živković: Hvala, čestitam. Da li imate da mi date još jednu opomenu?)

Sećate se šta ste rekli za mene.

(Zoran Živković: Sve što sam rekao stoji.)

Imate još jednu opomenu. Hvala.

(Zoran Živković: Hvala.)

Jeste li potvrdili građanima Srbije da stojite iza one uvrede koju ste izrekli, ne samo meni nego i svim ženama koje se bave politikom?

(Zoran Živković: Koju?)

Vladimir Đukanović, izvolite.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Hvala, uvažena predsedavajuća.

Ne znam čemu ovakva žustrina u raspravi kad smo lepo diskutovali. Moram da konstatujem da je jedna ona zemlja gde predsednik Vlade naziva strane delegacije starletama, vampirima i najgorim i najpogrdnijim mogućim imenima. Takav je vodio Vladu, a vi, građani Srbije, dobro se zamislite zašto smo došli dovede.

Kada se menja zakon o ministarstvima, to uvek dovodi do velikih polemika da li je potrebno neko ministarstvo ili ne, ali znate, kada vam kao primedba dođe da imate puno ministarstava od strane onih koji su vodili vladu u kojoj ste imali, verovali ili ne, osam potpredsedničkih mesta...

PREDSEDNIK: Poslaniče Đukanoviću, molim vas da budete malo tolerantni, da bih objasnila poslaniku Živkoviću šta mu se desilo.

Dakle, po članu 110.

(Zoran Živković: Šta se vama desilo?)

Ja sam sasvim zdrava, ne brinite ništa. Juče me malo gripa ophrvala, ali sve je u redu.

Znači, oduzeta vam je reč, zato nemojte vikati, da ne budete udaljeni sa sednice.

Izvolite i izvinjavam se.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Znači, mi smo imali primedbe na ovaj zakon od čoveka koji je vodio vladu koja je imala, verovali ili ne, 25 mesta, od toga osam potpredsedničkih. Svaki član koalicije DOS je morao da se uhlebi i da bude na nekom

mestu pa su izmišljali potpredsedničko mesto za bilo šta samo da bi bio u toj vladi, da bi primao platu i da bi svi bili namireni.

Onda ste imali jednu neverovatnu situaciju, recimo, po pitanju ekonomije. Imali ste Đelića kao ministra ekonomije i privrede, mislim da se to tako zvalo, pa ste imali Vlahovića koji je bio zadužen za istu ekonomiju ali privredu i privatizaciju, a onda ste imali Pitića koji je bio zadužen za ekonomske odnose s inostranstvom. To zaista nije normalno. Danas imate, bar što se tiče sfere ekonomije, jedno jedino ministarstvo koje se bavi privredom i ekonomijom. Oni su imali tri ministarstva, a danas nekom nešto prigovaraju.

Ali zašto sve ovo govorim? Prvo, ja volim da čitam ekspozee ranijih premijera i to fino skinem. Imam ovde jednu neverovatnu situaciju. Malopredašnji govornik, koji je, na našu žalost, bio premijer, tada je, između ostalog, rekao sledeće, govoreći o donacijama koje su stizale u zemlju: „U ovoj godini očekuje se oko 800 miliona evra donacija.“ Govorimo o 2003. godini, a u 2001. i 2002. godini taj iznos je bio milijardu i četiri stotine miliona evra samo donacija koje su oni primili i kažu da je sve potrošeno. Na šta je potrošeno? Kažu na sektor energetike 304 miliona evra.

Da li vi – kompletnu javnost pitam i sve ovde prisutne – znate jednu jedinu investiciju u našem energetsom sektoru od 2000. do 2012. godine? Ni jedno jedino rudno polje, elektranu, šta god da su napravili, a 300-400 miliona evra od donacija su potrošili samo 2001. i 2002. godine.

To nam kaže u ekspozeu čovek koji je malopre ovako drčno otišao iz ove sale!

Dalje kažu – dali su za razvoj civilnog društva 73 miliona evra. Oni pričaju danas o vrtićima i ne znam čemu. Ljudi su potrošili 73 miliona evra donacija da daju raznoraznim nevladinim organizacijama. Sa milijardu i 400 miliona evra samo donacija mogli su da izgrade šta god su hteli u ovoj zemlji, a oni su sve te pare, ljudi, potrošili.

Pritom, obogaljili su zemlju do najgoreg kraha, jer je u svom ekspozeu dotični tada govorio upravo o tome kako se pripremaju privatizacije mnogih preduzeća, a kaže da su samo u 2001. i 2002. godini preko 500 preduzeća privatizovali. Sve te privatizacije su potpuno propale. To mu piše u ekspozeu koji je tada ovde iznosio.

Oni danas prigovaraju nešto sadašnjoj vladi za ne znam kakve troškove! Da građani Srbije to dobro znaju.

Pošto sam danas ovde čuo jednu besmislenu primedbu, da gospođa Brnabić nije znala koliko ljudi ima u lokalnoj samoupravi, mi do 2014. godine nismo znali koliko nam uopšte ljudi radi u javnom sektoru, zato što to nikog nije zanimalo. Tek je Lazar Krstić, čini mi se, kao tada ministar finansija izvršio popis ljudi koji rade u javnom sektoru i mislim da je bilo negde oko 800 i nešto hiljada ljudi ukupno, kad uzmete sve lokalne samouprave. Dragi građani Srbije, vi se sad zapitajte na šta nam je ličila država.

A kako je funkcionisala njihova vlada piše u istom ovom ekspozeu. Moram da citiram šta je tadašnji premijer govorio, recimo, o donošenju zakona vezanih za pravosuđe: „Očekujemo, takođe, da ova skupština u najkraćem roku usvoji izmene pravosudnih zakona koji će omogućiti da sudstvo napuste kompromitovani i korumpirani kadrovi koji su protekle dve godine opstruirali napore države da se

obračuna sa kriminalom. Ovo nije nikakva čistka u pravosuđu niti osveta, već jasan odnos prema jasnom stanju stvari.“

Znači, imali ste premijera koji je nagoveštavao kako će da smenjuje sudije i tužioce. I oni govore danas o nekakvom demokratskom poretku! Oni koji su „Sablju“ ovde uvodili!

Da, dobro ste čuli, dragi građani Srbije, čovek je najavljiavao da će da počisti sudije i tužioce. A zamislite kada bi Vučić to danas rekao, ili gospođa Brnabić u svom ekspozeu da to kaže, vi biste nas obesili, visili bismo ovde na Terazijama.

(Predsednik: Poslaniče, molim vas, samo se malo vratite na zakon.)

Što se tiče samih ministarstava... Uzgred, kad već govorim o životnoj sredini, i ovde je ogromna cifra koju su samo od donacija potrošili na životnu sredinu a ništa nisu uradili. Što nisu sredili tu Vinču? Pošto nam danas prigovaraju za Vinču. Zašto su dopustili takav otpad? Danas neko to radi i pokušava da sanira. Imali su prilike 12 godina da i Vinču i mnogo toga srede.

Slažem se da bi trebalo da postoji ministarstvo ekologije i zaštite životne sredine. Nije mi bilo jasno zašto nije bilo oformljeno kada se prošla vlada birala. Trebalo je to još tada, zato što Ministarstvo poljoprivrede jednostavno ne može da se bavi tom tematikom jer se Ministarstvo poljoprivrede bavi razvojem našeg agrara pre svega, odnosno poljoprivrede, kao i subvencijama i mnogo čime drugim. Znači, ovo je veoma važna tema, za koju evropski fondovi izdvajaju ogromna sredstva i bave se time, čak se otvaraju i poglavlja isključivo vezana za tu oblast.

Što se tiče ministarstva za evropske integracije, moram da priznam da nisam neko ko je kompetentan niti se posebno interesujem za tu temu, ali vidim da mi to jako dobro radimo i vidim da napredujemo na tom našem evropskom putu. Da li ćemo ući u Evropsku uniju, to zaista nije trenutno ni tema niti zavisi od nas, zavisi od mnogih političkih prilika, ali valja pružiti priliku tom ministarstvu da uradi najbolje što može i verujem da će gospođa Jadranka Joksimović na najbolji mogući način raditi taj posao.

Samo molim ove koji nam danas prigovaraju da se prisete šta su oni u svojim ekspozeima najavljivali, kako su urušili zemlju. Još jednom ponavljam, dragi građani, da čujete. U ekspozeu nekadašnjeg premijera čuli smo da je samo do 2003. godine privatizovano 500 naših preduzeća, koja su sva otišla u propast. Sva su uništena. To je samo do te godine.

Prema tome, oni koji su urušili našu privredu, koji su urušili ekonomski sistem ove zemlje, koji su tom tzv. stranom kapitalu, kojeg se sada tako gade, dopustili da ovde hara i potpuno pokupuje sva naša preduzeća, e ti ljudi vam danas nešto prigovaraju, ti ljudi izvode nekakve tipove da po ulici vređaju poslanike, dolaze nam ovde ispred Skupštine.

Samo neka nastave. Oni su ti koji nazivaju evropske i svetske zvaničnike ljudima koji su dolazili juče na farmu, vređajući same države, jer ako zaista neko misli da Vladimir Putin ili Donald Tramp nisu imali pojma gde šalju svoju delegaciju, vi se onda grdno varate i omalovažavate te države i njihove lidere. I to je ono što je žalosno.

U svakom slučaju, ja pozivam sve poslanike SNS-a. a naravno i sve ostale u vladajućoj koaliciji, pa i u opoziciji, da podrže Predlog zakona o ministarstvima. U danu za glasanje, naravno, ja ću ga svakako, kao i sve moje kolege, podržati. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima Nenad Konstantinović. Izvolite.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Poštovana predsednice Parlamenta, dame i gospodo narodni poslanici, mi danas raspravljamo o jednom važnom zakonu koji treba da ustroji nadležnosti različitih ministarstava u Vladi Republike Srbije, a raspravljamo o ovom zakonu po hitnom postupku, u poslednjem trenutku, ja bih rekao navrat-nanos, zato što SNS nije u stanju da uradi bilo šta na vreme. Dakle, zbog vaše sporosti mi raspravljamo danas, u subotu, i to po hitnom postupku, a verovatno je i namera da poslanici opozicije ne stignu da pročitaju zakon i ne uspeju da poprave ono što ste vi pogrešno ovim zakonom predložili.

Vlada Republike Srbije je 31. maja praktično pala. Od tada je prošlo skoro mesec dana i vi mesec dana ne možete da formirate novu vladu. Da li ste videli kako se u Francuskoj formira vladu za dva ili tri dana? Zašto mi moramo da čekamo 25 dana da bismo formirali vladu? Mislim da su dva razloga. Prvi razlog je što SNS nema većinu, ima 102 poslanika a za većinu je potrebno 126, i zato što je morala da pristupi političkoj, odnosno stranačkoj trgovini sa svojim koalicionim partnerima. Bez SPS-a vi ne možete da formirate vladu, a očigledno je SPS tražila različite ustupke da bi glasala za novu vladu.

Tako ste pokušali svima nama da podmetnete u ovom zakonu nešto o čemu predlagrač nije govorio kada je predstavljao ovaj zakon, a to je da menjate nadležnost Ministarstva privrede u korist Ministarstva energetike i rudarstva. Šta to znači? To znači da nadležnost nad imenovanjem i razrešenjem rukovodećih kadrova u EPS-u i Srbijagasu sada pripada Ministarstvu energetike, koje vodi gospodin Antić, potpredsednik SPS-a, a dosada je to bilo u Ministarstvu privrede, koje je vodilo lice iz SNS-a. Dakle, dajete SPS-u da se bavi razrešenjem i imenovanjem ljudi u EPS-u i Srbijagasu. Ne samo da ste to istrgovali sa SPS-om, još ćemo videti sledeće nedelje koliko će SPS dobiti ministarstava više zato što nemate većinu bez njih, i videćemo koliko će biti ministara bez portfelja.

Podsetiću vas, 2010. godine Aleksandar Vučić je govorio kako će SNS predložiti Vladu sa 12 ministarstava. Godine 2012. govorili ste kako ćete predložiti Vladu sa 12 ministarstava. Godine 2014. Vučić se kao premijer hvalio da je to najmanja vladu, koja ima 16 ministarstava. Sada povećavate broj za dva. Šta se to promenilo u vašim glavama i da li to znači da vas ono što izgovorite ne obavezuje ni na kakav način? Zašto sada 18 ministarstava? Zašto povećavate broj ministarstava i samim tim povećavate troškove na teret građana Srbije, istih onih građana kojima ste smanjili penzije i plate?

Mislim da je to licemerno i mislim da je to nemoralno. Ako ćemo da smanjujemo penzije i plate građanima, dajte onda da Vlada pokaže da se nečega odriče. Nemojte povećavati svoje troškove, to je neodgovorna politika.

Dakle, SPS će rukovoditi energetikom, odnosno EPS-om i Srbijagasom i predlagati ljude, ali ono što je mnogo važnije od toga, što ste svima nama pokušali da podmetnete a o tome ne govorite, jeste da ste izbacili mogućnost da Vlada Republike Srbije vrši nadzor nad radom javnih preduzeća koja se bave energetikom, odnosno EPS-om i Srbijagasom. Samo ste slučajno zaboravili da, kada ste menjali nadležnosti, napišete da Ministarstvo energetike ima pravo nadzora i da ima pravo da vrši kontrolu nad javnim preduzećima koja se bave proizvodnjom i snabdevanjem i strujom i gasom.

Dakle, EPS i Srbijagas neće više biti kontrolisani od Vlade Republike Srbije, koja ih je osnovala, nema nadzora od strane Vlade, koja je osnivač, već će nadzor nad njima vršiti partija kojoj su pripali EPS i Srbijagas. Bajatović kao direktor odgovara svojoj partiji, Grčić kao funkcioner SNS-a odgovara svom predsedniku, koji je ujedno i predsednik države. Dakle, za njih od sada važi samo partijski sud.

Da vam kažem, ovo nije bilo nikada i nije bilo nigde. Ne može Republika Srbija da osniva javna preduzeća a da Vlada nema pravo kontrole i nadzora nad tim javnim preduzećima. Sve je to pokriveno pričom da li treba da bude ministarstva za evropske integracije ili ne treba da bude ministarstva za evropske integracije. Bila je i dosada ministarka bez portfelja, time se bavila i moje kolege su već objasnile da će ovo kako ste vi predložili biti neefikasno.

Druga stvar, predlažete da nadzor nad pravosudnim profesijama vrši Ministarstvo pravde. Da li u pravosudne profesije spada advokatura? Pojam pravosudne profesije ne postoji ni u jednom jedinom zakonu. Na sajtu Ministarstva pravde ne možete da vidite ko sve spada u pravosudne profesije. Ovo je pokušaj da izvršna vlast kontroliše advokaturu kao nezavisnu profesiju. Zato ste napisali u ovom zakonu da Ministarstvo pravde radi na usavršavanju pravosudnih profesija.

Iz ovih razloga mi ne možemo da glasamo za ovakav zakon i Socijaldemokratska stranka neće glasati. Hvala.

PREDSEDNIK: Potrošili ste vreme vaše poslaničke grupe.

Reč ima Aleksandar Martinović, pa Neđo Jovanović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, javio sam se kao predlagač zakona.

Naravno, ovo što govori gospodin Konstantinović su najobičnije političke besmislice. Svako ko je čitao Predlog zakona mogao je vrlo jasno da vidi da se kod Ministarstva privrede menja samo to da Ministarstvo rudarstva i energetike preuzima poslove koji se odnose na pripremu – ali molim vas da vodite računa – pripremu predloga akata o imenovanju i razrešenju organa upravljanja, kao i drugih akata koji se odnose na poslovanje javnih preduzeća i društava koja obavljaju delatnost proizvodnje i snabdevanja električnom energijom, odnosno prirodnim gasom. Dakle, radi na pripremanju predloga akata, a akte donosi Vlada Republike Srbije kao osnivač. To je jedna stvar.

Druga stvar, kada je to, gospodine Konstantinoviću, zakonom o ministarstvima bilo regulisano koja ovlašćenja Vlada Republike Srbije ima u odnosu na javna preduzeća a koja nema? To nikada nije bilo. To se reguliše nekim drugim zakonima, a ne zakonom o ministarstvima. To se nije regulisalo zakonom o ministarstvima ni kada ste vi vodili ovu državu, i vi to vrlo dobro znate, nego u nedostatku argumentacije hajde da kažemo bilo šta što mislimo da može da nam koristi.

Evo ja ću vam sada reći, a izvinjavam se građanima Srbije što ću da upotrebim mobilni telefon, tu su mi podaci. Pričate o tome kako je Vučić obećavao ovo ili ono, broj ministarstava itd. Vlada Zorana Đinđića imala je 28 članova. Vlada Zorana Živkovića, ovog koji nam je tu sad držao predavanja o tome da se on zalaže za to da Vlada ima 10 ministara, imala je 25 članova. Prva Koštuničina vlada imala je 22 člana,

druga Koštuničina vlada, DS–DSS, imala je 25 članova. Vlada Mirka Cvetkovića imala je 33 člana.

Prva vlada Aleksandra Vučića imala je 19 članova, druga Vučićeva vlada 20 članova i, evo, ova vlada koja će biti formirana imaće 18 ministara. Onda hajde sad čudom da se načudimo kako to, bilo je super, bilo je demokratski kad smo imali 33 ministra. I to nije bio udar na državni budžet, to nije ništa koštalo građane Srbije, a sada kada budemo imali 18 ministara, to će biti strašan udar na javne finansije i na naš budžet?! Najobičnije besmislice.

Ima tu nešto mnogo važnije. Ti koji rone krokodilske suze nad sudbinom građana Srbije i koji stalno, iz dana u dan, pričaju: ukrali ste plate, ukrali ste penzije, ukrali ste plate, ukrali ste penzije – jedini ko je krao u ovoj državi, pa to ste vi koji ste vladali Srbijom do 2012. godine. Da niste krali, da niste rasprodali sve što je u Srbiji moglo da se proda, ne bi vlada kojom je rukovodio Aleksandar Vučić uopšte došla u poziciju da mora da smanjuje jedan deo penzija i jedan deo plata u javnom sektoru, nego ste sve živo pokrali što je moglo da se ukrade.

Pričate o zaštiti životne sredine. Nadam se da se sećate ko vam je bio ministar za zaštitu životne sredine. Kažu da treba da imamo eksperte, da se za ministre biraju ljudi koji poznaju oblast kojom će da rukovode itd. Ovi genijalci koje zastupa Nenad Konstantinović su za ministra za zaštitu životne sredine izabrali čoveka koji je ortoped. Akcija se zvala „Očistimo Srbiju“. I stvarno su je očistili. Ali stvarno su je očistili, znači da kamen na kamenu u državnom budžetu nije ostao.

Godine 2010, ovo je samo jedan primer a takvih primera mogu da vam dam sijaset, Ministarstvo za zaštitu životne sredine, kada je ministar bio Oliver Dulić, platilo je firmi „Njuz vol“ 500.000 evra – molim vas, slušajte me dobro – da dve nedelje, znači 14 dana, stoji pano „Očistimo Srbiju“ na zgradi na uglu Brankove i Pop Lukine ulice. Dakle, to što je stajao bilbord na jednoj zgradi u Beogradu koštalo je, zamislite, 500.000 evra za 14 dana. Nije to sve. Akcija je sprovedena na teritoriji cele Srbije, od Subotice do Vranja.

Pa zamislite koliko miliona i miliona i stotina miliona evra je završilo u privatnim džepovima raznoraznih Dulića, Tadića, Konstantinovića i svih onih koji su vladali Srbijom. Sada nam ti isti kažu – ej, uzeli ste plate i penzije.

Ama vi ste uzeli plate i penzije, ama uzeli ste sve što je moglo da se uzme, a mi sada pokušavamo Srbiju da stavimo na zdrave noge, da nema tog Olivera Dulića koji će za jedan bilbord koji će da stoji 14 dana da plati 500.000 evra. Takvog Dulića u vladi Aleksandra Vučića i u budućoj vladi Ane Brnabić nećete moći da nađete. Takvi ne postoje. Takvi su postojali do 2012. godine.

Vi imate jedan problem, što mislite da svako onaj ko je na vlasti radi isto ono što ste vi radili i da svako onaj ko je na vlasti trguje. Ja vam sada kažem – ne trgujemo ni sa kim. Srpska napredna stranka, odnosno izborna lista „Aleksandar Vučić – Srbija pobeđuje“ u ovom trenutku ima 129 glasova i nema potrebe da trgujemo sa bilo kim, ni sa SPS-om ni sa Jedinostvenom Srbijom. Je l' Palma rekao da neće da glasa? Je l' rekao? Rekao je. Je l' ga neko danas pominje? Baš nas briga da li će da glasa ili neće da glasa. Srpska napredna stranka ima većinu za izbor Vlade.

Ne treba nam nikakva politička trgovina. SPS je naš politički partner. Mi hoćemo da produbljujemo odnose sa SPS-om, ali ne znam ni ko će biti ministar

privrede, kao što ne znam ko će biti ministar rudarstva i energetike. To što ste vi trgovali u vaše vreme, to vreme zaboravite, to vreme je prošlo. Građani Srbije vam iz izbora u izbore šalju jednu te istu poruku – nećemo da se vraćamo u vreme Borisa Tadića, nećemo da se vraćamo u vreme Mirka Cvetkovića, nećemo da se vraćamo u vreme Dragana Šutanovca. Nećemo da se vraćamo u to vreme. To je bilo vreme pljačke, to je bilo vreme otimačine, to je bilo vreme urušavanja svake zdrave komponente u srpskoj privredi.

Mesecima sam slušao, pa i godinama, kako navodno plaćete nad sudbinom srpskih poljoprivrednika. Kaže – oteće nam neko zemlju. Pa je l' znate u čije vreme su prodate hiljade i hiljade hektara najplodnijeg vojvođanskog zemljišta? U vreme kada ste vi vladali Srbijom – 2001, 2002, 2003. godine. Tada smo prodali Hrvatima „Dijamant“, „Soko Štark“, „Grand kafu“. Tada je sve to otišlo iz Srbije. Mi sada, i da hoćemo nešto da prodamo, kažite mi šta da prodamo. Sve ste prodali. Nema više ništa da se proda.

Mi ne želimo ništa da prodajemo. Vladi Aleksandra Vučića je pošlo za rukom da u junu ... Gde mi je Aleksandra Tomić? Tomićka, koliko smo imali suficit u budžetu? Dvadeset milijardi dinara, bez i jedne jedine sprovedene privatizacije, a oni su sa stotine privatizacija u Srbiji 2008, 2009, 2010. godine imali negativnu stopu rasta, od minus 3,6.

Onda ustane Nenad Konstantinović i kaže – ej, nešto muljate oko ministarstava. Ma ne muljamo ništa. Hoćemo da ispravimo sve ono što ste vi upropastili za 12 godina vaše vladavine. Veću štetu ste u ekonomskom smislu državi Srbiji napravili vi nego Turci koji su vladali ovim krajevima stotinama godina.

PRESEDAVAJUĆI (Đorđe Milićević): Zahvaljujem.

Gospodin Martinović je govorio kao predstavnik predlagača.

Najpre... Gospođo Čomić, imate vi i gospodin Konstantinović, ali najpre na izlaganje gospodina Konstantinovića pravo na repliku imaju gospodin Nedo Jovanović i gospodin Orlić.

Izvolite, kolega Jovanoviću.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem se, predsedavajući.

Zanimljivo je sa koliko dramaturgije i scenarističkog pristupa se pokušava obezvređiti jedan kvalitetan zakonski akt, u konkretnom slučaju izmene i dopune Zakona o ministarstvima. Međutim, ono što još više poražava od strane opozicije jeste činjenica da se upravo prethodnik koji je govorio pre gospodina Martinovića nije osvrnuo na svoju blisku prošlost. Kaže se da SNS nije mogla da formira Vladu bez SPS-a. Da li je mogla DS da formira Vladu bez SPS-a? Pa nije mogla. Nije mogla, sigurno da nije mogla, ali je sa još mnogo manje uvažavanja prema SPS-u tada postupljeno, imajući u vidu da su sve poluge vlasti, i to naročito one finansijske, držali upravo oni.

Kada govorimo o odgovornosti, onda hajde da pred građanima postavimo jedno krucijalno pitanje, a to je – gde je odgovornost tadašnjeg ministra privrede za smrt ogromnog broja privrednih društava, za ogroman broj katastrofalnih privatizacija, za kriminalan zakon o privatizaciji, za stotine hiljada ljudi bez posla, bez egzistencije, za urušavanje privrede do privrednog groblja? Gde je odgovornost upravo onih koji su tada sačinjavali Vladu? Mi nismo imali te resore. Mi nismo trgovali ni sa kim. SPS

nema razloga da trguje s bilo kim. Mi smo samo zaključili sporazum sa koalicionim partnerom sa kojim imamo korektne odnose, odnose međusobnog uvažavanja. Taj sporazum podrazumeva isključivo donošenje zakonskih akata koji će poboljšati rad Vlade...

(Predsedavajući: Zahvaljujem, kolega Jovanoviću. Vreme.)

Samo da završim, još jednu rečenicu... Koji će poboljšati rad Vlade, a ni u kom slučaju nećemo robovati personalnim rešenjima...

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Jovanoviću. To su bile dve rečenice, rekli ste jednu. Zahvaljujem.

Pravo na repliku ima najpre narodni poslanik Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala lepo. Osnov je pominjanje stranke, ako neko nije bio tu.

Dakle, ponovo na temu ove, moram da priznam, vrlo interesantne opaske o političkoj trgovini. Mi pričamo ovde, dame i gospodo, ceo božji dan o formiranju ministarstava ili tom delokrugu rada. Zbog čega? Zbog standarda, zbog potrebe države, zbog toga što nešto propisuje neki zakon. Kao da niko na tu temu reč rekao nije, pojavi se čovek, ne ospori nijednu zapetu, nijedno slovo ne ospori, nego kao da se ovog momenta stvorio na planeti Zemlji, počinje da priča – ma ovo je sve nešto izmišljeno, ovo je politička trgovina...

Ako mu nije dovoljno što je već čuo da postoji obezbeđena podrška i za ovaj zakon i za izbor narodne vlade, gde je onda problem sa tom političkom trgovinom? Šta je onda ta politička trgovina koju ima na umu kad tako nešto kaže? Možda ima na umu političku trgovinu iz, kad beše to?, 2012. godine, kada jedan, sećate ga se možda, čuveni maneken izgubi neke izbore, pa je onda gledao da što bolje istruguje za sebe, iako je tugovao nad filmovima tužnog kraja i obećavao da će sam da završi u jednom veoma tužnom filmu, reši da proba da formira vladu, a sve trgujući nekako. Želeo je da pošto-poto bude predsednik te vlade pa mu nije uspelo.

Ponašajući se tako on „žutom preduzeću“ oko sebe da model ponašanja i oni uzmu brže-bolje smene ga, opet politički trgujući. Zašto? Sami su rekli, nadali su se da će biti primljeni u tu vladu bez njega. Naravno, niko ih zvao nije pa su ostali gde im je mesto, a taj maneken onda uzme pa neku godinu kasnije napravi svoju stranku, opet trgujući politički sam sa sobom, nadajući se da će da uđe u neku novu vladu, u koju ga opet niko nije zvao, i završi tamo gde mu je mesto.

Srećom, pošto je živeo za to da 2017. godine proba da pobedi na izborima, uspeo je da politički istruguje sa svojim đakom, da se on kandiduje umesto njega, pa onda nije doživeo fijasko koji bi morao doživeti, i to je dobra okolnost. I time završavam, gospodine predsedavajući. Da se sam kandidovao, verujem da bi digao ruku na sebe, a to nikako želeo ne bih.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Orliću.

Meni je potpuno svejedno, i vi kolegunica Čomić ste u sistemu. Hoćete da prednost damo koleginci, pa onda vi pravo na repliku?

Izvolite, gospodine Konstantinoviću.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Kolega Martinović me očigledno nije dobro razumeo i pogrešno je protumačio ono što sam govorio.

Ne znam da li ste vi pročitali šta ste predložili ili vam je to neko napisao. Vi ste samo potpisali i predložili ovakav zakon.

Vrlo ste svesno izostavili kod nadležnosti Ministarstva energetike reči – nadzor i pripremu, predlog akata itd. Dakle, nema nadzora od strane Ministarstva energetike prema EPS-u i Srbijagasu. I ne možete to nikako promeniti ne znam kakvim tumačenjima. Prosto, tih reči nema. Imate mogućnost kao odbor da donesete amandman pa eventualno to da promenite.

Ne mogu da se spustim na nivo kolege Martinovića i da vređam. Ne mogu da vas vređam. Vi vređate mene. I sami znate da ne govorite istinu za pola onih stvari koje ste izgovorili. Za sve ljude koje ste pomenuli da su nešto krali vrlo dobro znate da nisu, jer da jesu, za ovih pet godina koliko je SNS na vlasti oni bi bili procesuirani i, pretpostavljam, osuđeni pred sudom na koji imate i te kako uticaj. Setite se koliki broj sudija članova SNS-a ste vi u pravosuđe vratili.

Dakle, ne vredi i nema razloga da vi mene vređate, nego treba da razumete ovo što opozicija govori i da se potrudite da to promenite. Ne može bez nadzora da bude Srbijagas, ne može bez nadzora Vlade da bude EPS i nemojte to raditi.

Ako se stidite SPS-a pa sada objašnjavate kako imate većinu i bez njih, svima je jasno da je nemate, jer da imate, ne biste takve ustupke pravili. Imate 102 poslanika u Skupštini Srbije. Znam da ste bili ljuti zbog toga što ste na izborima 2016. godine dobili samo 102 poslanika a nadali ste se da ćete dobiti više.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem se, gospodine Konstantinoviću.

Dozvoljavate li da najpre damo pravo na repliku kolegici Gordani Čomić, s obzirom na to da je pomenut u jednom trenutku i predsednik DS-a?

Izvolite, kolegice Čomić.

GORDANA ČOMIĆ: Demokratska stranka je ovde pominjana u više trenutaka i sa sportskim stavom i duhom nagona za klevetanjem, vređanjem, omalovažavanjem, jezikom političkog folkloru koji je nedostojan svake institucije a nekmoli Narodne skupštine, pa da znamo kako ćemo i ubuduće replicirati na osnovu ove replike.

Ekonomski program koalicije SNS, SPS, SDP Rasima Ljajića, SPO, SVM, koji sprovodite je ekonomski program DOS-a. Ideje koje sprovodite i primenjujete su ideje DOS-a, ideje DS-a i DSS-a u jednom trenutku. I ekonomski i politički program regionalnog pomirenja su ideje DOS-a i DS-a. I to je dobro što radite, da su te ideje pobedile. Nije vam padalo na pamet – ni vama, ni SPS-u ni drugima, osim Rasimu, njemu je uvek padalo na pamet – da te ideje sprovodite pre 2000. godine.

Preuzeli ste jednu dobru ideju, jedna dobra ideja je pobedila u Srbiji – to je ideja koju je nosio DOS. Ima tu još stranaka koje su ostale pri svojoj ideji velike Srbije, bez saradnje i sa stanovištem koje je legitimno i legalno, ali vladajuća koalicija nije.

Pobedila je ideja koju smo nosili 10 godina boreći se 90-ih protiv tada vladajuće ideje da je dobro tući sve u regionu i da ekonomija nije važna. Sve drugo što ponavljate kao greške, ponavljate greške DOS-a i DS-a. Nepotrebno.

Ne tražim ni ovom replikom niti bilo kojom ubuduće da po dobru spomenete DS, ali nemojte baš takvim rečima kojima se nama obraćate, klevećući Dragana Šutanovca, klevećući Mirka Cvetkovića, druge ljude, Mlađana Dinkića, koji je sedeo

dve godine sa vama u Vladi i napravio ekonomski program koji sprovodi SNS. Nemojte radi sebe, a ne nas.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima predstavnik predlagača, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ideja DOS-a bila je upasti s mitraljezom u Narodnu banku, upasti u Narodnu skupštinu i zapaliti je, upasti s mitraljezima u Saveznu upravu carina, ideja DOS-a bila je prodati jednu šećeranu za tri evra a tri šećerane za devet evra, ideja DOS-a je privatizovati za sitne pare sve što se privatizovati moglo, ideja DOS-a je bila pozajmi u inostranstvu po kamatnim stopama od 7, 8, 10 i 12 posto, nerealno povećaj plate i penzije ne bi li dobio neke izbore. To je bila ideja DOS-a.

Ideja Aleksandra Vučića i SNS-a je ozdraviti srpsku ekonomiju, na realnim osnovama povećavati rast plata i penzija, boriti se protiv kriminala i korupcije, konsolidovati javne finansije, konstantno raditi na smanjivanju budžetskog deficita i imati zdravu ekonomiju. To je suštinska razlika u ekonomskom smislu između SNS-a i DOS-a.

Ideja DOS-a je bila pre svega politička, doći na vlast po svaku cenu. Ekonomska ideja je bila imati bolesnu ekonomiju, jer samo zahvaljujući bolesnoj ekonomiji mogla se osigurati politička vlast. SNS kaže suprotno – imaćemo vlast ako za nas glasa narod. Ali se nećemo zaduživati u inostranstvu, nećemo uzimati nepovoljne kredite da bismo dobili neke izbore, jer ima života i ako nisi na vlasti.

Ali vi ste smatrali da nema života ako neko nije na vlasti. Jer čime bi se u životu bavili svi oni koji su od 2000. do 2012. godine vladali Srbijom da tog 5. oktobra 2000. nisu došli na vlast? Kažite mi, molim vas, šta bi u životu bio Zoran Živković da nije bilo 5. oktobra. Šta bi bio vaš predsednik Dragan Šutanovac? Čime se bavio on do tada, na čemu je zasnovao svoju karijeru? I mnogi drugi. Boris Tadić, kažu da je bio psiholog u nekoj osnovnoj ili srednjoj školi. Nemam ništa protiv toga, časno zanimanje, ali da li bi on ikada postao predsednik države da nije bilo tog upada s mitraljezima 5. oktobra u državne institucije?

Što se tiče Dragana Šutanovca, ja se nadam da je vama poznato da je on kao ministar odbrane topio naše topove, tenkove, da smo prodavali čamce, pa kada su nas zadesile poplave 2014. godine čamce su morali da nam pozajmljuju Slovenci. To su učinci rada vašeg predsednika stranke. Naravno, on je i za sebe mnogo toga učinio. Napravio je ogromnu zgradu na pašnjaku na Vračaru. Sumnjam da je to mogao od ministarske plate. Sumnjam. Možda nisam u pravu, možda od ministarske plate može da se sazida zgrada. Možda može, a možda i ne može.

Ono što ja znam, to je da je budžetska inspekcija u Ministarstvu finansija u vreme kada je Dragan Šutanovac bio ministar odbrane konstatovala da je on ostvario enormne koristi za sebe na tzv. kursnim razlikama. O tome je govorio, na kraju krajeva, i vaš nekadašnji partijski kolega, bivši načelnik Generalštaba Vojske Srbije general Zdravko Ponoš. Ako se ne varam, zbog sukoba sa Draganom Šutanovcem je i napustio Demokratsku stranku.

Što se tiče gospodina Konstantinovića, koji kaže da sam nekoga vređao, nisam nikoga vređao, samo sam iz jednog ugovora koji je potpisalo Ministarstvo za zaštitu

životne sredine pročitao jedan podatak, da je firmi „Njuz vol“ plaćeno za 14 dana 500.000 evra da bi bilbord „Očistimo Srbiju“ stajao na zgradi na uglu Brankove i Pop Lukine ulice.

Možda je sve to bilo u skladu sa zakonom, možda je sve to bilo demokratski, možda je sve to bilo evropski, samo morate da mi kažete u kojoj zemlji Evropske unije, u kojoj to demokratskoj, civilizovanoj zemlji na svetu uopšte isticanje bilborda, bilo kojeg, pa i bilborda „Očistimo Srbiju“ u trajanju od 14 dana košta 500.000 evra? Mislim da toliko ne košta isticanje bilborda ni u Njujorku, Londonu, Parizu, a ne u Beogradu.

Evo, to ste vi radili kada ste upravljali resorom koji se zove zaštita životne sredine. To su posledice vašeg rada.

Naveo sam jedan primer. Primera ima koliko hoćete, ali to nisu uvrede, to nije vređanje. Nemojte da mislite da vas zbog toga neko mrzi ili da vam neko želi loše. Ja vam samo kažem da nijedan problem ne nastaje preko noći. Problemi u Srbiji su se indukovali 12 godina i kao što nijedan problem ne nastaje preko noći tako nijedan problem ne može ni da se reši preko noći. Lepo bi bilo kada bi za godinu, dve ili pet svi oni koji su ojadili i opljačkali Srbiju mogli biti privedeni pravdi, ali polako, pravda je spora ali dostižna.

Jedan bivši gradonačelnik Novog Sada iz DS-a osuđen je zbog malverzacija sa građevinskim zemljištem u Novom Sadu. Prema tome, nemojte baš previše da prizivate tu pravdu. Ona je spora, ali kada dođe, nikad ne znate u kom trenutku može da vas zatekne. Zato uvek budite spremni. Budite spremni za taj trenutak kada pravda dođe po vas. Uvek imajte spremnu četkicu za zube, čebe, duple čarape, možda će vam jednog dana zatrebati.

PRESEDAVAJUĆI: U sistemu su prijavljena četiri narodna poslanika. Mislim da sva četiri poslanika imaju osnov za repliku, ali poštovaću redosled koji je definisan u sistemu.

Najpre pravo na repliku ima narodni poslanik Marko Đurišić.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, predsedavajući.

Teško je odgovoriti na sve uvrede i laži iznete u poslednjih pola sata u ovoj raspravi. Uvek kada govorimo u Skupštini i kritikujemo argumentima određena rešenja kao ova koja se sada nalaze u Predlogu zakona o ministarstvima, kreću priče o 2000, 2001, 2002, 2003, 2005, priče o nekim lopovima, o nekim privatizacijama, o tome koliko je ko ojadio ovu zemlju i stalno pokušavamo da se vratimo u prošlost govoreći kako su oni pre nas bili lopovi, kako su krali, i na taj način obesmišljavamo svaku raspravu. A onda na kraju gospodin Martinović kaže – ne, ne pretimo mi, nikoga ovde ne optužujemo ni za šta, ali spremite se, spremite četkicu, spremite čarape, spremite čebe.

Gospodine Martinoviću, ja nemam spremno ništa od toga a spreman sam na svaki sud koji bi da sprovede pravdu, u državi koju vi vodite, prema meni i prema članovima moje stranke u bilo kom trenutku. Spremni smo ne zato što nam trebaju četkica, čebe i čarape, spremni smo zato što nismo ukrali ništa, što nismo prekršili ni jedan jedini zakon, mirno spavamo i nemamo nikakav problem da sačekamo taj dan kada će doći vaša pravda. Pet godina upravljate ovom zemljom. Pet godina je sadašnji

predsednik, bivši premijer, koordinator službi bezbednosti mogao da istraži sve šta je rađeno u ovoj zemlji i nije imao ni jedan jedini dokaz ni protiv jednog člana Socijaldemokratske stranke.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Pravo na repliku ima narodni poslanik Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Ni na osnovu mog izlaganja nije mogao niko, gospodine predsedavajući, da dođe do zaključka da je uvređen, jer sam izlaganje, čini mi se, završio potpuno afirmativnim zaključkom. Ja sam baš rekao da je dobro i da mi je drago što onaj bivši predsednik, čuveni maneken kome je neko onomad uvrteo u glavu da liči na... Džordža Klunija beše?, da je baš dobro što se nije kandidovao na izborima 2017. godine, jer svi znamo da je živeo za taj trenutak, a svi znamo šta je moglo da ga sačeka kao rezultat – neki beznačajni procenat i to je to. Ja sam rekao – baš je dobro što se nije kandidovao, jer mu je to sačuvalo zdravlje. Ne bi mogao da se suoči sa tim što mu je postalo smisao života, a moglo se završiti samo kao katastrofa. Tako da ja tu ne vidim uvredu.

Šta sam hteo da kažem? Pošto je ovde pomenuto da su neki ljudi krali, pa šta ćemo sad sa njima, što se ne procesuiraju? Nije mogla, dame i gospodo, ova rasprava i ova replika da se okonča a da ne bude u duhu one narodne – da svaka zverka pokaže svoj trag. Tako je, pravda traži neko svoje vreme, ali dođe. I pravda dolazi. Tu je, već nekima kuca na vrata i mislim da tu treba pronaći motive za ovoliku žuč koju vidimo sa druge strane.

Što se tiče pominjanja one trgovine, političke ali ne samo političke, i zameranja nama što formiramo Vladu u zakonskom roku, očigledno zato što neki imaju ozbiljan problem sa zakonom, i da se pominju neki troškovi iako lepo piše da se ne traži nikakvo dodatno finansiranje, nikakvi dodatni troškovi, ja tu vidim činjenicu da onaj ko otvoreno sebe stavlja u ulogu zaštitnika Miroslava Miškovića, po koga je pravda došla, postoji presuda i dešava se nešto na tu temu, a ti neki mu servilno služe pokušavajući da mu, verovatno za neki čar i trošak, budu na usluzi, da se oni ovde jave i štogod nam izjave.

Da su oni fascinirani troškovima, to razumem, da oni imaju problem sa zakonom, to razumem, ali da pominju trgovinu oni koji su svojim obrazom istrigovali, to tek vrlo dobro razumem. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Orliću.

Pravo na repliku, narodna poslanica Gordana Čomić.

Izvolite.

GORDANA ČOMIĆ: Zahvaljujem.

Kao što obećah, svaka replika. Ideja DOS-a, ideja DS-a je pobedila. Vas je pobedila. Ono što ste pre toga mislili da je ideja, napustili ste. I to je dobro što se dogodilo. Ekonomski program DOS-a sprovodite.

Ideje antidiskriminacije su pobedile i to je dobro. Danas u Srbiji nije dozvoljeno diskriminisati nekoga zbog verske, polne, seksualne, bilo kakve druge različitosti, jer vlast u Srbiji to ne da. I to je dobro. Pobedio vas je DOS. Pobedile su vas ideje DS-a.

Ekonomski program. Vi ste politički izvršitelji ekonomskog programa koji su eksperti DOS-a pripremili 2001. godine. Mlađan Dinkić je dve godine sa vama to radio. I to je dobro. Nemojte se osećati nelagodno. Jer ako vam je nelagodno u identitetu, onda idete u verbalno nasilje i laganje o Draganu Šutanovcu, o Mlađanu Dinkiću, o kome kog hoćete, o tenkovima koji se tope, ide blaćenje ljudi, kič umesto dijaloga.

Mislim da bi predsednik vaše stranke i predsednik Srbije bio dosta razočaran što nismo razumeli rečenicu da se preko provalije prave mostovi. Kakve ćemo to mostove da pravimo za regionalno pomirenje, za dijalog sa Kosovom ako ovde, u ovoj skupštini stojimo na verbalnom nasilju, na kiču i lažima samo zato što nas je sve zajedno pobedila evropska ideja? To je dobar osnov za budući dijalog, a ne za ovakav folklorni, nikome koristan, samo za one koje verbalno nasilje zabavlja, rečnik koji apsolutno nikome ne donosi korist.

Vaša volja. Razumem kad vas ideja pobedi, ali nisu vas ljudi pobedili. Dobra ideja vas je pobedila. Nemojte biti agresivni prema ljudima. Verujete u Evropu, onda radite za Evropu.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Pravo na repliku, narodni poslanik Neđo Jovanović.

Izvolite.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem.

Rečeno je da se SNS stidi SPS-a. Socijalističke partije Srbije nema razloga bilo ko da se stidi, niti će bilo kome SPS dozvoliti da se stidi. Ako je posvećen rad naših ministara u Vladi Republike Srbije razlog da se neko stidi, onda o tome možemo da pričamo, ali to svakako nije činjenica koja bi mogla da bude razlog bilo kakvog stida. Naprotiv. Ono što SPS ima a drugi nemaju, naročito ne oni koji to spočitavaju, jeste naše iskustvo. Učili smo se na svojim greškama. Učili smo se i na onome što je bilo od 2008. do 2012. godine. Učili smo se na svemu onome što smo prošli i došli smo dotle gde smo došli i, hvala bogu, nalazimo se gde se nalazimo.

Kada smo kod ideja, to nisu ideje DOS-a, to nisu ideje DS-a niti njihovih satrapa. To su civilizacijske ideje. To su ideje Evrope. To su ideje koje niko nije izmislio kao toplu vodu. Ali treba pitati građane šta je s onim idejama posle 2000. godine koje su izneverene, šta je s onim obećanjima koja su data pre 5. oktobra 2000. i šta je s tim obećanjima bilo do 2012. godine. Gde to građani vide, u tom vremenskom periodu, svoj bolji život? Nažalost, nigde. I, nažalost, zbog atomizacije ne samo DS-a već svih onih koji su nastajali od DS-a, to se nije moglo doživeti.

Zbog toga SPS ostaje dosledna sporazumu i korektnom odnosu sa SNS-om u cilju da ovim i drugim zakonima poboljša život građana.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima predstavnik predlagača, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Čuli smo da je u vreme DOS-a vladala demokratija, da su se poštovala ljudska prava i slobode, da nije bilo diskriminacije. Ja vas sada pitam, dame i gospodo narodni poslanici i dragi građani Srbije – da li se sećate kako je 5. oktobra linčovan od strane grupe huligana tadašnji direktor RTS-a Dragoljub Milanović? Da li se sećate tih snimaka kada 50 ljudi udara zverski po jednom čoveku? Da li je to bilo poštovanje ljudskih prava? Da li je to bilo

demokratski? Da li je to bilo evropski? Da li se sećate kada su ljudi sa crnim čarapama na glavama i heklerima te noći...?

(Gordana Čomić: Savamala?)

Pa desilo se nešto gore od Savamale. Ja mislim da je gore pretući čoveka na mrtvo ime nego srušiti tri nelegalno podignute barake u Savamali. Kao što mislim da je teži zločin po državu kada sa tim fantomkama i heklerima upadate, u noći između 5. i 6. oktobra, u NBS i Saveznu upravu carina, a to ste radili vi iz DOS-a.

Ja vas sad pitam, vas iz DOS-a, demokratskog, evropskog, civilizovanog – kada su se negovale vrednosti kao što je poštovanje ljudskih prava, kako se moglo desiti da 3. avgusta 2001. godine ispred svog stana u Novom Beogradu bude ubijen bivši pomoćnik načelnika Centra državne bezbednosti Beograda Momir Gavrilović zvani Gavra? Kako se moglo desiti u vreme te demokratije i poštovanja ljudskih prava da 10. juna 2002. godine na parkingu ispred Hotela „Jugoslavija“ bude ubijen pomoćnik načelnika Resora javne bezbednosti, general-major Boško Buha?

Kako se moglo desiti da 26. novembra 2002. godine u Ulici Ljutice Bogdana, kod stadiona Crvene zvezde, rafalom iz automatske puške bude ubijen tadašnji zamenik načelnika Prve uprave Saveznog ministarstva unutrašnjih poslova Nenad Batočanin? Kako se, na kraju krajeva, moglo desiti da 12. marta 2003. godine u 12.25 časova u dvorištu zgrade Vlade Srbije bude ubijen predsednik Vlade Zoran Đinđić?

Zaboravili smo jedno ime u tom spisku ubijenih za vreme demokratije, cvetanja ljudskih prava i tolerancije. Da li se sećate, vi iz DOS-a, imena sudije Nebojše Simeunovića, koji je nestao u novembru 2000. godine? Istražni sudija Beogradskog okružnog suda nestao 6. novembra 2000. godine, dakle mesec dana posle 5. oktobra. Poslednja osoba sa kojom je razgovarao telefonom bila je njegova sestra Jelica. Dan kasnije poslednji put je viđen živ sa dvojicom muškaraca u Knez Mihailovoj ulici u Beogradu. Godine 2010. utvrdilo se da je čovek ubijen.

Da li se sećate da je u junu 2001. godine u Jagodini ispred svog stana ubijen Milan Pantić? Pogledajte koliki je broj ubijenih u vreme demokratije i poštovanja ljudskih prava i sloboda.

A da li se sećate kada su policajci čizmama izgazili Ranka Panića u junu 2008. godine, da li se sećate toga, samo zato što je drugačije mislio od Borisa Tadića? Samo zato što je drugačije mislio od vas koji ste bili na vlasti, pripadnici odreda niške žandarmerije cokulama i čizmama smrskali su lobanju Ranku Paniću. To je bilo 29. jula 2008. godine. Tridesetog jula 2008. godine Ranko Panić je dovezen u Urgentni centar, a 15. avgusta 2008. godine preminuo je u bolnici. Drugog septembra 2008. godine obdukcijski nalaz kaže – dobio je „kobni udarac u stomak“.

Kažite mi, s druge strane, ko je od policajaca, od novinara, od demonstranata koji su, inače, i juče demonstrirali ispred zgrade Narodne skupštine kada su narodni poslanici autobusima išli u Palatu Srbija na svečani prijem povodom izbora Aleksandra Vučića za predsednika Republike, koji su demonstrirali, zviždali nam, pokazivali nam nekakve zarđale kašike itd., ko je to u vreme Aleksandra Vučića ubijen? Ne ubijen, kao što kaže Marko Atlagić, ko je prebijen?

Kome je falila dlaka s glave svih ovih dana kada su na vaš poziv, na poziv Bojana Pajtića, Saše Jankovića, Vuka Jeremića i svih ostalih ljudi protestovali na

ulicama Beograda? Policajca niste mogli da vidite ni na fotografijama. Ne da nije upotrebljen pendrek, policije nije bilo.

U to vaše vreme, demokratsko vreme, civilizovano vreme, pa ljudi su, bre, gubili život kao muve – ubijani na parkinzima, ispred svojih stanova, na parkinzima hotela, ko zna gde.

Da li se sećate kako ste pretili? Neki od tih ljudi više nisu živi, pa prosto iz pijeteta prema činjenici da čovek više nije živ neću da upotrebim njihova imena. Da li se sećate kako ste pretili svojim političkim protivnicima, neka me Neđo Jovanović ispravi ako grešim, da ćete im decu šišati do glave da biste ih obeležili ko su im roditelji samo zato što su bili protiv politike DOS-a?

Ko od nas danas upućuje takve pretnje vama koji ste pripadnici bivšeg režima? Ko danas premlaćuje naše političke neistomišljenike? Na skup koji je organizovao SNS doveli ste Olju Bečković. Pedeset ljudi iz obezbeđenja SNS-a moralo je da bude angažovano da toj gospođi ne bi falila dlaka s glave. Zašto? Zato što ste, kao i 5. oktobra, tražili krv na ulicama Beograda. Mi nećemo krv na ulicama Beograda. Mi ne želimo krvoproliće. Mi ne želimo da ijedno dete zaplače u Srbiji samo zato što mu je roditelj pripadnik ove ili one političke stranke. Mi hoćemo da se Srbija razvija.

Slobodno protestujte, slobodno mitingujte, ali nije vam SNS kriva što na vaše proteste dolazi 10, 20 ili 50 ljudi. Vi ste sami krivi.

Opet ću da upotrebim mobilni telefon, nemojte mi zameriti, o tome koliko su protesti spontani.

(Zoran Krasić: Šta je ovo?)

Samo malo, važno je da se kaže. Kaže: učesnici protesta, javite se u svoj mesni odbor DS-a u periodu između 18 i 20 časova kako biste dobili nadoknadu od 3.000 dinara zbog učestvovanja na demonstracijama. Još plaćate ljude da dolaze na te vaše demonstracije i skupi se 50 ljudi. Šta bi bilo da su demonstracije stvarno spontane? Pa dvoje ljudi ne bi moglo da se skupi ispred Narodne skupštine.

Ali to govori o vama, o vašoj političkoj snazi, o tome koliko vam narod veruje, kao što brojevi koje je osvojio Aleksandar Vučić na izborima i 2012. i 2014. i 2016. i 2017. godine pokazuju da mu narod apsolutno veruje. Vama narod ne veruje više ništa.

PRESEDAVAJUĆI: Gospodine Konstantinoviću, pravo na repliku ima Marko Đurišić kao šef poslaničke grupe, ali pre njega pravo na repliku ima Gordana Čomić kao ovlašćeni predstavnik DS-a.

GORDANA ČOMIĆ: Zahvaljujem.

Kao što obećah, ideja DS-a, ideja DOS-a, ekonomski program DOS-a, regionalna saradnja, pomirenje s Albancima, dijalog s Kosovom, učlanjenje Srbije u EU – ta ideja je pobedila. I vi ste politički izvršioци te ideje. I to je dobra vest. Nemojte se boriti protiv toga. Pogotovo nemojte poništavati taj svoj identitet ovakvim načinom govora i nemojte vredati ljude koji su glasali za DS, koliko god da ih je – 200.000, 300.000... Koliko god da ih je, neko je glasao za nas da budemo u Skupštini.

Mi ne vredamo ljude koji su glasali za vas, tvrdim da je to njihovo pravo, pravo na izbor, ali ću biti protiv baš zato što je ideja DS-a pobedila, ideja DOS-a, ekonomski program DOS-a, regionalno pomirenje, saradnja sa susedima, pomirenje s

Albancima, dijalog sa Kosovom, evropske integracije – sve to što smo nosili sa sobom kao ideju i pokazali je svima prihvaćeno je, i to je dobro.

Svaka vaša namera takvog jezika nasilja i pretnji, poruka tipa „spakuj četkicu za zube i čebe“ i sličan humor mogu da dobiju kao odgovor samo – već bih ja bila tamo da demokratska ideja DS-a nije pobedila. A imam malu torbicu iz 90-ih, i karte, i cigare, i sitan novac, jer sam bila tamo gde ste me slali, kao što sam bila u sali Narodne skupštine kada ste pročitali jedno od imena ubijenih na ulici, u dvorištu Vlade, kada sam gledala lica mnogih sada ovde prisutnih kako mi se cinično smeju u lice i pitaju me – šta se to danas dešava u Skupštini? Komemoracija predsedniku Vlade – kažem ja, a oni se i dalje smeju. E, i to je pobeđeno.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Pravo na repliku, šef poslaničke grupe SDS Marko Đurišić.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, predsedavajući.

Nažalost, ne mogu da podelim optimizam koleginice Čomić da je ideja Evrope u Srbiji pobedila, jer priča o Evropi u Parlamentu nikad ne dobije aplauz od vladajuće većine kao što dobije priča o 5. oktobru kao najcrnjem danu u novijoj srpskoj istoriji.

Celo izlaganje gospodina Martinovića govori o tome da ne razume šta se dešavalo 2000. godine, šta je dovelo do 5. oktobra i za šta su ljudi bili tog 5. oktobra, šta su želeli i kakva se promena desila.

Priča o tome šta se dešavalo posle 5. oktobra, o mnogim zločinima, zločinima koji su posledica onog sistema koji je postojao do 5. oktobra i s kojim mi nismo uspeli da se izborimo i zbog koga je država Srbija platila najveću moguću cenu ubistvom predsednika Vlade 12. marta 2003. godine, pravljenjem zločinaca i ubacivanjem zločinaca u sistem bezbednosti... Sada bih mogao da krenem da nabrajam sva ubistva pre 5. oktobra, ali gde bi nas to dovelo? I kako ćemo mi kao društvo izgledati 2018, 2020. ili 2025. godine?

Ne verujem, nažalost, da je pobedila ideja Evrope, ideja demokratije, ideja pravde, jer se o tome u Skupštini govori pejorativno a aplauz dobijaju uvrede na račun ljudi koji su 5. oktobra 2000. godine bili na ulicama Beograda.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima predstavnik predlagača, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Još jedanput, ne vredamo nikog. Samo vas pitam, sve vas iz DOS-a – ko je ubio Momira Gavrilovića, ko je ubio Boška Buhu, ko je ubio Nenada Batočanina, ko je ubio sudiju Simeunovića, ko je i zašto ubio Milana Pantića, ko je i zašto ubio Ranka Panića, po čijem nalogu je čovek koji je imao preko 60 godina, Dragoljub Milanović, brutalno pretučen ispred zgrade RTS-a? To nisu uvrede, to su pitanja. Pitam vas ko je to uradio. Aleksandar Vučić, Marijan Rističević, Marko Atlagić, Vladimir Orlić, ja ili vi koji ste tada bili na vlasti?

Mogu da vam navedem čak i pod kojim okolnostima su se desila ta ubistva. Kod Momira Gavrilovića, koji je ubijen 3. avgusta 2001. godine, mediji su navodili da je osnovana pretpostavka da je Gavrilović ubijen zbog iznošenja detalja o sprezi kriminala s ljudima iz vlasti. Savezni ministar MUP-a je bio Živković. Savezni ministar je, takođe, bio i Boris Tadić.

Boško Buha, jedan od sastavljača Bele knjige MUP-a Srbije o organizovanom kriminalu, o čemu je počeo javno da iznosi podatke. Za to ubistvo sudilo se grupi Željka Maksimovića Make, koji je nedostupan od juna 2002. godine. Konačni sudski rasplet se nikada nije dogodio. Izgleda da se Maka i dalje nalazi u Južnoj Americi.

Da vam kažem pod kojim okolnostima je ubijen Nenad Batočanin, bivši zamenik načelnika Prve uprave Saveznog ministarstva unutrašnjih poslova. Ubijen je u kolima zajedno sa Željko Škrbom. Škrba je trebalo da bude jedan od ključnih svedoka u nekom od predstojećih suđenja za organizovani kriminal. Za njihovo ubistvo osuđen je Zemunac Vladimir Milisavljević zvani Budala. Za Nebojšu Simeunovića do danas ne znamo pod kojim okolnostima je ubijen. Aleksandar Vučić je trebalo da dođe na vlast pa da se rasvetli ubistvo Ranka Panića, u leto 2008. godine.

A vama koji pričate o 90-im godinama da postavim još jedno pitanje – da li se vi sećate svojih obećanja iz 2000. godine da ćete da pronađete novac koji je završio u kiparskim bankama? Gde je taj novac? Da li ste ga ikad našli? Gde su to odveli tokovi tog novca? U čijim je džepovima taj novac završio? I, na kraju krajeva, da vas pitam nešto otvoreno – kako to da su nacionalni heroji u noći između 5. i 6. oktobra 2000. godine bili i Milorad Ulemek Legija, i Zvezdan Jovanović, i Spasojević, i Luković i Čume, a 2003. godine postali državni neprijatelji broj jedan?

Kada su okrenuli leđa Slobodanu Miloševiću, bili su vam prijatelji. Išli ste po njihovim žurkama, đuskali zajedno sa njima. Godine 2003, kada se, nažalost, desilo ubistvo Zorana Đinđića, ti ljudi su proglašeni za državne neprijatelje. Eto, takva je bila politika DOS-a – dođi na vlast po svaku cenu, pa čak i po cenu ljudskih glava.

Mi takvu cenu ne želimo da platimo. Ako narod želi da SNS vlada ovom državom, ona će da vlada. Ako ne želi, neka nas pošalje u opoziciju, ali nam ne pada na pamet da na vlasti opstajemo zahvaljujući pljačkama, zahvaljujući sprezi sa organizovanim kriminalom. Ne pada nam na pamet da iza nas ostaju krvavi tragovi i mrtve glave raznih Buha, Gavri, Simeunovića, Pantića i svih ostalih koji su ubijeni u vreme DOS-a.

PREDSEDAVAJUĆI: Povreda Poslovnika, narodni poslanik Dragan Vesović. Izvolite.

DRAGAN VESOVIĆ: Poštovani predsedavajući, reklamiram povredu Poslovnika, član 106 – govornik može da govori samo o tački dnevnog reda o kojoj se vodi pretres.

Meni je kao osobi koja je od skorijih dana u politici vrlo interesantno da slušam šta su ovi bivši radili i zahvalan sam kolegama koje to pitanje pokreću, ali danas zaista nije mesto ni vreme. Hajde da se pozabavimo ovim što treba. Vreme ide, a treba da se kraju privodi i lista govornika. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Vesoviću. Vidite, drago mi je da ste vi ukazali.

Ne želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika.

Moja namera nije bila da sprečim demokratsko sučeljavanje mišljenja i demokratsku raspravu i podjednako sam uvažavao stavove i pozicije i opozicije kroz pravo na repliku. Drago mi je da ste vi, kao neko iz redova opozicije ukazali da treba da se vratimo na ono što jeste suština, a to je dnevni red.

Shodno vašem zahtevu, shodno članu 112, napraviću pauzu od pet minuta da bi se nakon toga nastavilo sa redosledom narodnih poslanika prema prijavama za reč. Zahvaljujem.

(Posle pauze – 18.15)

PRESEDAVAJUĆI (Đorđe Milićević): Dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo sa radom.

Po redosledu narodnih poslanika, prema prijavama za reč, reč ima narodni poslanik Branislav Blažić.

Izvolite.

BRANISLAV BLAŽIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, uvođenjem ministarstva za zaštitu životne sredine i ministarstva za evropske integracije Srbija pokazuje jasnu opredeljenost da sledi evropske vrednosti i pokazuje jasnu opredeljenost da prihvati prednosti i koristi koje članstvo u EU daje, ali takođe da prihvati i obavezu i odgovornost za članstvo u toj velikoj porodici naroda Evrope.

Uvođenju ministarstva za životnu sredinu danas su se obradovali mnogi ljudi koji se svakodnevno, kao pojedinci ili članovi organizacija i udruženja, sa puno entuzijazma i ljubavi bore za lepšu, zdraviju i čistiju životnu sredinu. Uvođenjem ministarstva za životnu sredinu dobili smo taj politički i stručni autoritet koji treba da unese novu snagu, novu energiju u funkcionisanje čitavog sistema zaštite životne sredine.

Dočekali smo to ministarstvo kad smo se najmanje nadali. Možda i nije moglo drukčije, valjda i svest sazreva. Pravimo ga sa svešću da će ono sutra da gradi nas, da nas gradi kao ljude i da gradi naš odnos prema životnoj sredini. Svi smo mi kako deo tako i delo prirode. Mera svih stvari u životu je čovek i njegov odnos kako prema drugim ljudima tako i prema životnoj sredini. Dok čovek svojim mentalnim zdravljem određuje to stanje u svojoj životnoj sredini, dotle životna sredina utiče i na njegovo mentalno ali i fizičko zdravlje. Stanje naše životne sredine bi moglo biti bolje.

Glavni zadatak ministarstva biće svakako otvaranje Poglavlja 27, izuzetno velikog, zahtevnog i teškog poglavlja. Propisi EU u toj oblasti su obimni – čak jedna trećina zakona, od ukupnog broja zakona koliko ih EU ima, iz oblasti su životne sredine. Prenosjenje propisa u naš pravni sistem je prvi korak u procesu prilagođavanja standardima EU, a ti standardi i njihova primena za krajnji rezultat imaju čistu vodu, čist vazduh, čisto zemljište, očišćene deponije.

Svakako tu moramo da definišemo dva ključna problema koja imamo. Jedno su finansije, a drugo su administrativni kapaciteti. Te probleme ne možemo rešiti bez pomoći Evrope. Za to postoje dva moguća pravca. Jedan je obezbediti sredstva kroz privatno-javno partnerstvo, doneti znanje, iskustvo drugih, ali to država mora da uradi centralizovano i tako da isključi svaku mogućnost nerazumevanja od strane lokalnih samouprava. Druga mogućnost, možda i efikasnija, o kojoj ću pričati kad budemo govorili o Vladi, jeste da vas jedna zemlja uzme kao mentor, zemlja koja je prošla ovaj proces i koja bi svojim kapitalom, znanjem i iskustvom mogla pre svega da nam pomogne da iz pretpristupnih fondova EU obezbedimo sva sredstva. Ovako, s našim kapacitetima teško da ćemo moći i 10% tih sredstava iz pretpristupnih fondova da uzmemo.

Na putu otvaranja Poglavlja 27 već smo dosta toga uradili. Bilateralni skrining, odnosno analitički pregled stanja usklađenosti sa propisima Evropske unije bio je uspešan i Evropska komisija je napravila presedan kada je Srbija u pitanju. Naime, dozvolila nam je da se napravi postskrining, praktično dokument da možemo da otvorimo Poglavlje 27 bez uslovljavanja i tzv. merila.

Šta očekujem od ministarstva za zaštitu životne sredine? Očekujem da cilj ministarstva bude da promoviše održivi razvoj i očuva životnu sredinu, kako za sadašnje generacije tako i za buduće; da ima čvrstu i stabilnu ekološku politiku koja će se zasnivati na načelima preventivnog delovanja, pre nego što se šteta, odnosno zagađenje dogodi, i na načelu – zagađivač plaća kad god je to moguće, da troškove zaštite životne sredine treba da snosi pravno ili fizičko lice koje ugrožava životnu sredinu a ne društvo u celini; da ima jasnu strategiju i akcione planove u svim oblastima; da bude stručni i politički autoritet koji će biti krov ispod kojeg će se skupljati misli, ideje i planovi.

Ministarstvo mora da obezbedi kontinuitet dobrih ideja i predloga za rešavanje problema kako nam se ne bi dešavalo da gubimo korak i da sve padne u zaborav pa da se ponovo vraćamo na neke nove početke.

Očekujem da ministarstvo ne bude talac pojedinaca, interesnih grupa koje zarad ličnog interesa predstavljaju kočnicu razvoja sistema zaštite životne sredine i da životnu sredinu više degradiraju nego što je čuvaju i oplemenjuju.

Očekujem da se reše sve deponije u svim sredinama, da se broj divljih deponija svede na minimum ili da ih uopšte nema; da se reši sistem sakupljanja sekundarnih sirovina, da prestanemo da gledamo kako Romi tumaraju po kontejnerima i na takav način obezbeđuju sekundarne sirovine za reciklažu. To su nevidljivi ljudi koji nisu u našem društvenom sistemu i koji nemaju ni zdravstvenu zaštitu.

Mogli bismo to da uradimo na primeru drugih, recimo Brazila, koji je imao sličnu situaciju kao i mi a kroz socijalno preduzetništvo je te ljude ubacio u sistem, skinuo ih sa socijalne pomoći, dao im platu i garantovao mogućnosti, a da ne govorim koliko se više sekundarnih sirovina sakupilo i koliko se povećao procenat reciklaže u Brazilu.

Očekujem da otpad bude izvor prihoda, a ne izvor problema; da se udare temelji zelene ekonomije; da se poboljša informisanje i sticanje novih znanja i zainteresovane javnosti; da svo stanovništvo Srbije u narednom periodu dobije vodu odgovarajućeg kvaliteta i količina; da se više pažnje posveti zaštiti od voda zbog poplava, erozija, bujica.

Očekujem da urađena strategija upravljanja vodama na teritoriji Republike Srbije od 2016. do 2034. godine predstavlja početni dokument za reformu sektora voda. Očekujem da će novo ministarstvo adekvatno odgovoriti na najveće obaveze – da stanovništvo ima zdravu pijaću vodu i izgrađena postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda.

Očekujem da sačuvamo zemljište od zagađenja i proizvodimo zdravu hranu itd., itd. Ima toga mnogo. Očekivanja su velika. Nadam se da će mnogo toga biti i urađeno i da ćemo znati da sačuvamo ovu predivnu zemlju i sve njene resurse. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Blažiću.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Vukadinović.

Kolega Vukadinoviću, vreme koje pripada vašem poslaničkom klubu je sedam minuta i 28 sekundi. Molim vas da se prijavite.

DORĐE VUKADINOVIĆ: Mislim da smo mogli videti u prethodnih pola sata ili sat kakav je zapravo manir i način funkcionisanja vladajuće većine i ovde u Skupštini. Ja sam se pitao da li je to samo tolerancija predsedavajućeg, posledica toga što je došlo do serije replika koja je dopuštena ili im to zapravo odgovara. Mislio sam da je samo do bolećivosti ili mekog srca našeg predsedavajućeg, ali zapravo mislim da je ova serija replika gospođi Čomić krenula zbog toga što je kolege iz vladajuće većine stalno podsećala na bolnu istinu, ili činjenicu, bar iz njenog ugla, da su oni, ili da ste vi ostvarili ili preuzeli najveći deo tih ideja DOS-a, s tim što ona na to gleda optimistički. Ja ne baš tako optimistički, zato sam skloniji onome što je rekao kolega Marko Đurišić.

Vi ste, naravno, odgovarali, niste hteli ili smeli direktno da joj oponirate i meni je čitava ta polemika pomalo nalik na crnogorsku priču – situaciju gde ste imali Mila Đukanovića koji je preuzeo i sproveo politiku crnogorskih liberala; na kraju krajeva, uradio je to što je uradio sa Crnom Gorom. Govorim o analogiji, ne mislim da je stvar potpuno ista.

Bilo kako bilo, imam utisak da kolege iz vladajuće većine obožavaju da polemišu sa poslanicima DS-a jer onda vade nekada stvarne, nekada malo izmišljene grehe, a onda oni uzvraćaju. Kažu vam da ste vi zapravo preuzeli njihovu politiku, što je u velikoj meri tačno. S tim što bih, pravde radi, rekao da ste više preuzeli politiku, što sam rekao i danas pre podne, gospodina Čedomira Jovanovića, pa zato nije ni čudno što on na neki način podržava ili pokušava da uđe u poziciju da podržava vašu vladu i vašu većinu.

Bilo kako bilo, Čedomiru Jovanoviću se može mnogo toga zameriti, i ja mu zameram, ali ne može se poreći da ima određeni kontinuitet i neku doslednost, kao i gospođa Čomić. Plašim se da te doslednosti nema u stavovima vladajuće većine, ali vi mnogo radije polemišete pre svega sa njima, a za nevolju i sa nama sa ovog drugog, uslovno rečeno nacionalnog dela opozicije, da biste zapravo izbegli suočavanje sa neprijatnom činjenicom, a to je ono što je tema današnjeg dnevnog reda i ono što nas čeka sledeće nedelje – da je vladajuća većina, pre svega SNS, dovedena u poziciju da izglasa zakon kojim se uvodi ministarstvo za evrointegracije i, isto tako, da sledeće nedelje izabere prvog LGBT ili gej-premijera, predsednika Vlade Srbije.

I nemojte se zgražati nad tom konstatacijom, jer je pitanje polnog identiteta i polnog opredeljenja pomenuo i uveo u raspravu upravo gospodin Aleksandar Vučić kada je predstavljao svoju vladu i kada je predstavljao sadašnju mandatarku, gospođu Anu Brnabić. Niti sam znao niti me zanima bilo čije seksualno opredeljenje, da ne bude nesporazuma oko toga, ali je premijer našao za shodno da ga lansira. Tada su mnoge od kolega iz vladajuće većine negodovala zbog toga, rekle da im teško pada, da će teško progutati ali će prihvatiti zbog toga što to predlaže tada mandatar za predsednika Vlade, gospodin Vučić. Sada imaju teži problem, još veći zalogaj da progutaju – da tu istu osobu, gospođu Brnabić, izglasaju sutra ili sledeće nedelje za predsednika Vlade.

Moji problemi nisu te vrste. Moji problemi su njena biografija i to što smatram da će ona biti, kao što su rekle i mnoge kolege iz javnosti, samo neka vrsta marionete i

transmisije, da njena dosadašnja karijera, politička, odnosno profesionalna, ne ukazuje na politički kapacitet da bi mogla da bude predsednik Vlade. Mislim da u to veruje i dobar deo vas, duboko u sebi to mislite. Zato je, na kraju krajeva, gospodin Vučić imao sastanke sa vašim poslaničkim klubom, da objasni zašto je to dobro i zašto treba tako da bude.

Sada, pošto ne možete da se ljutite na sebe ili neke kolege, gospodin Martinović pogotovo, pošto ne smete da se ljutite ni na svog predsednika gospodina Vučića, zahvaljujući kojem ste tu gde jeste i koji je nesporivo dobio najviše glasova na predsedničkim izborima, ja sporim samo kvalitet pobede. Dobio je najviše glasova, ubedljivo, a zašto je razlika takva kakva jeste je pitanje za moje kolege iz opozicije, zašto su išli u toliko kolona. Sve je to lepo i krasno, ali iz te činjenice ne proističe da je neko u pravu više a neko manje.

Može i onaj sa 2% da bude u pravu koliko i onaj sa 20%, onaj sa 50% ili 60%. Problem je političke doslednosti i kontinuiteta. Zato je mnogo lakše napadati DOS, grditi neki fantomski DOS, ili pak ove izdajnike, kako ih nazivate i kvalifikujete, ove koji se druže i zajedno nastupaju na mitinzima i ovde u Skupštini sa tim zloglasnim DOS-om. Mislim tu na sebe i na moje kolege iz poslaničke grupe i kolege iz Dveri.

Dakle, da smo najgori, nismo mi sada tema. Prosto mi nedostaje sada kolega Rističević s onim svojim fotografijama, ugovorima, podacima itd., ali mislim da je ipak vladajuća većina toliko sazrela da je zaključila da možda nije najprimerenije da im bude promoter i glavni frontmen u trenucima kad izglasavaju ministarstvo za evropske integracije.

Ja imam politički problem, nemam personalni problem sa bilo kim ovde, politički problem s uvođenjem ministarstva za evrointegracije u trenutku kada ste vi, drage kolege iz vladajuće većine, rekli najmanje tri ili četiri puta danas po podne da mi tu idemo, bez obzira na to da li ćemo ući u EU ili nećemo. Mi idemo tim putem, a da li ćemo ući, pa videćemo da li će da nas prime. Pa šta će nam onda ministarstvo za evropske integracije? Šta će nam onda to ministarstvo a ne pravite ministarstvo za Kosovo i Metohiju?

Na stranu što mi gospodin Martinović, pravde radi, duguje neko izvinjenje za onu prepodnevnu repliku. Jer ono sve što ste govorili i pominjali neke stanove, decu koja studiraju u inostranstvu, penthause po Beču itd. vi ste govorili neposredno nakon mene pa bi možda javnost mogla steći utisak da se odnosi na mene, a vi, Bog i ja znamo da nemam nikakve veze sa time. Moja deca su studirala ovde, rade ovde, žive ovde, odlični su i bolji su od mene. Nikakvu imovinu u inostranstvu nemam, tako da ne morate ići u Evropu i EU zbog toga da biste pravnu sigurnost za naše opozicione nekretnine na taj način obezbedili. To je bilo rečeno verovatno u žaru političke borbe, ali rečeno je posle mene i deluje kao da se odnosi na moj račun, a znate da to nije tačno i nema veze sa istinom.

Bilo kako bilo, što se tiče ministarstva za ekologiju, odnosno za zaštitu životne sredine, podržavam. Bez obzira što to povećava broj ministarstava, mislim da to nije loše. Što se tiče ministarstva za evrointegracije, mislim da nema ni političkog, ni logičkog, ni ljudskog opravdanja, pogotovo s obzirom na to kako i na koji način i vi sami, kako vidimo, ne verujete previše u tu ideju. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Vukadinoviću.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Vladimir Đukanović.

Izvolite.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: „Nu maj pot“, ili kako bi na vlaškom rekli – moj bože! Grubo je povređen član 106, predsedavajući. Niste opomenuli prethodnika kada je bar dve trećine svog izlaganja potrošio na izbor premijera iako to nema nikakve veze sa Zakonom o ministarstvima.

Zaista bih vas zamolio ubuduće da vodite računa o tome, posebno kada vam o doslednosti priča neko ko je naciju promenio da bi ušao u Skupštinu. Mislim da je to krajnje neprimereno, jer ne možete da budete malo Srbin, pa malo Vlah, pa da se vratite da budete Srbin – samo da biste ušli u Parlament. A posebno ne možete da budete dosledni ako vam se omile javna preduzeća, pa kada radite istraživanje iz fotelja i dobijete jedno devet miliona dinara od nekog preduzeća da biste radili to istraživanje samo zato što ste nakačeni i radite za tu vlast i pišete u „Politici“ tekstove...

PRESEDNIK: Poslaniče, tražili ste povredu Poslovnika, a ulazite u repliku.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: ... Koji su afirmativni za Vuka Jeremića ili Borisa Tadića.

PRESEDNIK: Ulazite u repliku, poslaniče.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Ja vas molim, član 106. je grubo prekršen i zamolio bih vas da ubuduće vodite računa da li se držimo tačke dnevnog reda ili ne. Gospodin se malopre apsolutno nije držao tačke dnevnog reda. Hvala.

PRESEDNIK: Slažem se. Malo se svi nismo držali baš striktno dnevnog reda, inače bismo pričali samo o potrebi uvođenja dva nova ministarstva i o njihovim nadležnostima.

Smatram da predsedavajući nije povredio Poslovnik. Ako želite, glasaćemo. (Ne.) Zahvaljujem.

Pravo na repliku, Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala, gospođo predsednice.

Jasan je osnov – pominjanje stranke, ali moguće je da nisu opet stigli svi da primete pošto je izlaganje od sedam minuta o svemu osim o dnevnom redu, i tu je kolega Đukanović potpuno u pravu, bilo zaista magično. Ako ste pomislili na vlašku magiju, u pravu ste.

Nego, mnogo važnije i ozbiljnije je šta je čija politika kada ovde postave pitanje određeni pripadnici dosovskih struktura pa se obraćaju SNS-u, što smo čuli i malopre. Nije nikada bila politika SNS-a, a jeste Vuka Tadićevog Jeremića pa samim tim i ove njegove poslaničke grupe formirane na konto njegovog novca, da se puste teroristi UČK-a za nečiji čar i za nečiji lični hir, može biti i materijalnu korist.

Sitan je kusur i to, kao i pitanje Kosova i Metohije o kome pričaju često ovi koji su ovu repliku izazvali. Sitan je kusur i pitanje tih evrointegracija i NATO-a i čega god hoćete u odnosu na ono što je njima stvarno važno. Tu mislim na milione i Vuka Jeremića ali i na mnogo manje apoene nekih, kako beše?, 300.000 dinara mesečno, za šta su, izgleda, spor povelili oni koji ove replike izazivaju i njihovi bivši saradnici, političke stranke i poslanički klubovi.

To je ono što njih najviše zanima, pa zbog toga i mogu da se druže sa onima koji su, kako kažu Vikiliks depeše na koje se sami pozivaju, zagovarali članstvo Srbije u NATO-u, oni koji su spremni da Kosovo i Metohiju isporuče za nešto tog i takvog novca, oni koji su spremni da milione unesu bez ikakvog porekla i ikakvog opravdanja da bi se kandidovali na izborima a da na tim izborima prođu, kako su danas opet kazali, sa spornim kvalitetom.

Nesporno kvalitetno su poklonili mišljenje Međunarodnog suda pravde separatistima iz Prištine. Ako su nešto uradili onako do daske dobro, uradili su to. A Marijana Rističevića i ostale da pominju onda kada su u sali, da skupe petlju pa da se ponašaju časno, ako čast imaju.

PRESEDNIK: Poslaniče, prošlo je vreme i nisam razumela kome replicirate.

Uvažiću primedbu poslaničke grupe SRS, kojima nisam dozvolila, tj. njihovom šefu poslaničke grupe danas da replicira, a bilo je osnova, ali sam prekinula jednu dužu raspravu. Ovo traje preko sat vremena.

Reč ima Ana Ćirić.

Izvolite.

ANA ĆIRIĆ: Poštovana predsedavajuća, dame i gospodo narodni poslanici, zadovoljstvo mi je što danas govorimo na ovu temu, jer su rezultati rada prethodne vlade zaista za svaku pohvalu, iako pokušavaju danas da ih ospore.

Zakon o ministarstvima je veoma važan i on će odrediti okvire rada buduće vlade. U proteklih pet godina pokazali smo da smo dobar tim i da ciljevi i planovi nisu samo slovo na papiru, već da je to zaista put kojim naša zemlja kreće u budućnost. To narod zna, zato je ponovo dao poverenje i izabrao Aleksandra Vučića za predsednika naše Srbije.

Tim putem kojim nas je vodila Vlada u prethodnom mandatu nastaviće, sigurna sam, i nova mandatarka. To je put koji podjednako ceni i unutrašnju i spoljnu politiku. Unutrašnju tako da nijedna kategorija stanovništva nije zapostavljena, a spoljnu tako da smo izgradili integritet i autoritet svoje zemlje, što se moglo videti i na inauguraciji predsednika Aleksandra Vučića kada smo imali goste i sa Zapada i sa Istoka na jednom mestu.

Danas je na dnevnom redu Zakon o ministarstvima i, ukoliko ga usvojimo, dobićemo dva nova, tj. osnovaće se dva nova ministarstva. Prvo je ministarstvo za evropske integracije, koje predstavlja veoma važno ministarstvo, jer smo na evropskom putu koji su građani izabrali i ono će znatno poboljšati efikasnost otvaranja novih poglavlja i efikasnost našeg puta ka EU.

Što se tiče ministarstva za zaštitu životne sredine, jako je teško da zemlje koje su u tranziciji sprovode razne konvencije koje su vezane za zaštitu životne sredine, jer se zaista od svih problema u kojima se zemlje u tranziciji nalaze oni tretiraju nekako kao marginalna tema. Ali ono što je važno jeste da smo prepoznali značaj zaštite životne sredine i da se zaista trudimo da na što bolji način implementiramo sve ono što su razvijene zemlje implementirale u svojim vladama.

Poslanička grupa Pokreta socijalista, Narodne seljačke stranke i Ujedinjene seljačke stranke u danu za glasanje podržaće ovaj zakon, jer smatramo da je to najbolji put kojim će se kretati buduća vlada, zato što će pratiti put kojim se kretala prethodna.

Narod pamti one koji brinu o njima. Ova prethodna vlada, u prethodnom mandatu, zaista je brinula o narodu. Mi iz Pokreta socijalista, zajedno sa našim predsednikom Aleksandrom Vulinom, zadovoljni smo rezultatima koje je Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja ostvarilo. Zaista je teško ne pohvaliti da nijedan dinar socijalnih davanja nije umanjen u periodu štednje, da je Inspektorat za rad ostvario takve rezultate da je nezaposlenost najniža u poslednjih 20 godina. Ako samo uporedimo april 2016. i 2017. godine, videćemo da je nezaposlenost smanjena za 8% ukupno.

Kada govorimo o efikasnosti, pošto upravo ova nova raspodela ministarstava ima za cilj da poboljša efikasnost rada Vlade, moram samo da napomenem da je Ministarstvo rada bez kredita, bez dodatnih zaduživanja i bez povećanja budžeta za ovu oblast smanjilo i izmirilo dugove koje je napravio bivši režim.

Sada ću vam pročitati samo neke od iznosa. Povezan je staž radnicima u iznosu od 4,37 milijardi dinara. Rešen je višak zaposlenih kroz Fond solidarnosti za ukupno 2,75 milijardi dinara. Rešeni su dugovi prema vojnim penzionerima u iznosu od 1,88 milijardi dinara.

Napominjem, to je sve iz postojećeg budžeta. Zašto ovo govorim? Zakon koji je na dnevnom redu danas u potpunosti će odrediti okvire kojima će se buduća vlada kretati, a glavni cilj i glavna reč jeste efikasnost rada te vlade. Taj put do efikasnosti dokazan je u prethodnom mandatu. Narod zna da će se i buduća vlada kretati istim putem i održati stabilnost naše zemlje.

Mi iz Pokreta socijalista podržavamo predlog za mandatara, podržavamo buduću vladu i želimo da na najbolji način uložimo sve napore da naša Srbija bude stabilna i dalje, da bude bezbedna i da ljudi žive od svog rada. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima Nataša Vučković.

Izvolite.

NATAŠA VUČKOVIĆ: Zahvaljujem, gospođu predsednice.

Naravno, svaka većina ima pravo, ustavnu i zakonsku mogućnost da odredi kako će izgledati vlada koju treba da formira. To svi znamo. Ono što je naš zadatak kao opozicije to je da taj predlog, tu zamisao kritikujemo iz ugla troškova, koliko će to koštati građane Srbije, iz ugla kvaliteta rada takve vlade i da li će moći da efikasno sprovodi u ovom trenutku pretpostavljene ciljeve.

Govoriću uglavnom o ideji i predlogu da se formira ministarstvo za evropske integracije. Mnogi su rekli da je to dobar predlog. Zaista, kada pogledamo iz perspektive sadašnjeg stanja, kada imamo ministarku bez portfelja koja je zadužena za evropske integracije, onda formiranje ministarstva za evropske integracije deluje kao dobar korak. Međutim, ako hoćemo da pogledamo zaista, a i da pođemo od obrazloženja koje ovaj predlog zakona nudi, da je to zbog složenosti poslova koji su pred Vladom, a i s obzirom na značaj koji želimo da damo evropskim integracijama, mnogo bi bilo bolje, po mom mišljenju, da se ova vlada odluči za to da jednom potpredsedniku stavi u nadležnost, u kapacitet da bude taj koordinator procesa evropskih integracija i pregovora sa EU.

Zašto to mislim? Iz prostog razloga što je zadatak ovako navedenog ministra za evropske integracije da koordinira čitavim procesom, a mi svi znamo da jedan

ministar ne može zapravo da koordinira radom drugih ministara. Zbog toga bi bilo mnogo efikasnije i dalo bi mnogo bolje rezultate kada bi to bio potpredsednik Vlade.

U stanju u kojem je to bilo dosada, po dosadašnjem rešenju, to je možda davalo rezultate s obzirom na to da je premijer bio predsednik partije i predstavnik političke većine koja je tu vladu formirala, mislim na Aleksandra Vučića, te i on kao glavni pregovarač, jer ne zaboravimo da je glavni pregovarač zapravo predsednik Vlade, ima ogromnu ulogu u tom procesu evropskih integracija. Vi se sada spremate da predložite za predsednika Vlade osobu koja nema tu političku težinu. Na kraju krajeva, sam Aleksandar Vučić je rekao da se ona neće baviti politikom, nego više ekonomskim pitanjima. Znači, njen politički uticaj na ove procese evropskih integracija neće biti značajan.

Zašto ja ovo govorim? Upravo zbog toga što većina govori o tome da su prioritetni zadaci evropske integracije i pregovori sa Evropskom unijom. Meni se čini da bi takav cilj i takav prioritet mnogo više bio iskazan ukoliko bi potpredsedniku Vlade, nekom od potpredsednika, bio stavljen u nadležnost ovaj posao.

Drugi razlog je vrlo važan i volela bih da o njemu dobro razmislimo. Kada potpredsednik Vlade koordinira procesom evropskih integracija, on se oslanja, i oslanjao se u sistemu vlade kakvu smo imali do trenutka kada smo dobili status kandidata, na stručni tim, na stručnu strukturu koja postoji pri Kancelariji za pridruživanje Evropskoj uniji i uvek smo usvajali one argumente koji idu za tim da je proces evropskih integracija pre svega politički ali jako mnogo i stručni proces koji zahteva visoku kompetenciju i kapacitet upravo državne uprave.

Ono čega se ja bojim sada kada pred sobom imamo predlog za formiranje ministarstva za evropske integracije je da ćemo ići više ka politizaciji tog procesa, dakle više ka devastaciji stručnih struktura koje su dosada napravljene a koje su jako važne između ostalog i zbog toga što one treba taj proces i čitavu tu strukturu da učine održivom.

Nemojmo zaboraviti, proces evropskih integracija prevazilazi mandat jedne, druge, treće vlade i trajaće, na našu žalost, duže nego što smo možda inicijalno mislili, ali prevazići će i mandat ove vlade. Prema tome, vrlo je važno da stalno imamo, ukoliko nam je zaista stalo do rezultata u tom procesu, održivu strukturu koja taj proces drži.

Mi smo danas mnogo govorili o tome da li je ideja Evrope pobedila. Rekla bih da nije, jer ta ideja podrazumeva i kako formiramo ovu vladu, odnosno kako će ona izgledati po svojoj strukturi. Nije pobedila jer taj deo Evrope znači, između ostalog, da razumemo šta je uloga većine a šta uloga opozicije i da to primenjujemo, a mi to ne primenjujemo. Vi to ne primenjujete kao većina. Jer da primenjujete, ne biste uvek kada opozicija nešto kritikuje poslali poruku – pripremite se za zatvor. To onemogućava dijalog, koji je potreban i u procesu evropskih integracija.

Dozvolite da na kraju kažem sledeće. Ta ideja znači razumevanje nadležnosti institucija i vladavine prava. Zbog toga nije dobro što relativizujete slučaj Savamale i uvek ga predstavljate isključivo kao rušenje nekakvih baraka koje nisu podignute u skladu sa zakonom i za koje nije postojala dozvola. Glavno pitanje Savamale nije to. Glavno pitanje Savamale je zbog čega je i ko je poslao policiji poruku da ne dejstvuje kada su je građani pozvali. Za građane je to najvažnije pitanje, i za politiku evropskih

integracija je to najvažnije pitanje, i o tome postavljaju pitanja svi izveštaji u Evropi kao i nezavisni izveštaji civilnog društva u Srbiji.

Na kraju, dozvolite mi još nešto da kažem. Predsednik Vučić je pozvao opoziciju na razgovore i o Kosovu i o ustavnim pitanjima. Moje je ubeđenje da mi o svim državnim pitanjima treba da razgovaramo kao većina i kao manjina. To rade u svim razvijenim demokratskim zemljama. Sastaje se i predsednik Amerike sa predstavnicima većine, sa predstavnicima manjine, ali u atmosferi gde se dijalog vrednuje kao dijalog ravnopravnih, bez obzira na trenutnu političku moć. Većina je ta koja kreira atmosferu za dijalog. Svi znamo da su mediji toliko kontrolisani da izlučuju ogromnu količinu nasilja i mržnje, između ostalog, i prema opoziciji. Ukoliko u takvoj atmosferi treba o bilo čemu da razgovaramo, da li zaista mislite da postoji realna mogućnost da ti razgovori nečemu vode?

Zbog toga apelujem, kada govorim i o ministarstvu za evropske integracije i o strukturi ove vlade, a govorićemo, naravno, o vladi mnogo više kada dobijemo njen predlog, da razmatramo zajedno u kom pravcu zaista želimo da ova Srbija ide, da li želimo da ide ka višku nasilja, ka višku nedostatka dijaloga, da li zaista želimo da ovu zemlju postavimo na neki evropski put i da je u tom pravcu vodimo.

Moje ubeđenje je da nikakve evropske integracije i nikakvi pregovori zapravo neće uroditi plodom ukoliko sve kapacitete ovog društva ne angažujemo u tom pravcu, a demokratski orijentisana Srbija sigurno je važan faktor bez kojeg taj put neće biti uspešno pređen i mislim da je važno da o tome svi vodimo računa. Hvala na pažnji.

PRESEDNİK: Hvala vama.

Reč ima Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala lepo.

Vrlo kratko. S obzirom na to da smo pokrenuli pitanja dijaloga u društvu, kulture dijaloga, dostojanstvenog i dostojnog odnosa, uvek je dobro kada se neko iskreno zalaže, ali podvlačim iskreno zalaže, za određeni standard, da počne od toga kako sam stoji po tom pitanju, kako se sam ponaša po određenoj stvari, kakvu poruku šalje i da li pokazuje da mu je zaista stalo do odnosa koji priziva.

Razmišljam naglas – ako onaj koji kaže i baš često ponavlja da mu je stalo do kulture dijaloga želi dobar, odgovarajući odnos sa Aleksandrom Vučićem, koji je pomenut malopre, da li nalazi za shodno, da li nalazi za ispravno da tom Aleksandru Vučiću čestita na poštenoj pobedi na predsedničkim izborima 2017. godine, da čestita na preko 55%, 56% glasova građana Srbije u prvom krugu, na preko dva miliona i dvanaest hiljada glasova, čini mi se, u apsolutnim brojevima, ili samo kaže da bi želeo odgovarajući dostojan i dostojanstven odnos sa njim ali ne želi da čestita; naprotiv, govori kako to nije pobeda?

Da li neko ko želi odgovarajući odnos s Aleksandrom Vučićem a dobio je poziv da dođe i razgovara o narednoj vladi pokazuje poštovanje ne samo prema njemu lično nego prema instituciji predsednika Republike, Vladi Srbije, Skupštini, u kojoj sedi, tako što će doći da razgovara, izneti svoje stavove, pa makar se i ne slagao, ili će opet da vrši kampanju s nekim potpuno ispraznim pričama da ne priznaje pobedu, ne priznaje predsednika Republike, ne priznaje više ni sopstvenu državu? Kakvu poruku šalje i da li zaista misli ozbiljno kad kaže da mu je do dijaloga stalo?

Evo, ja sam spreman da prihvatim da nekome jeste stalo do dijaloga. Hajde onda da počnemo od ovih stvari koje su elementarne i osnovne. Ako smo demokratsko društvo ili smatramo, svako za sebe...

PREDSEDNIK: Vreme, prekoračili ste vreme za ovu repliku.

Reč ima Nataša Vučković.

NATAŠA VUČKOVIĆ: Vi mene, kolega, očigledno niste razumeli. Nisam rekla da je nama stalo do iskrenog odnosa sa Aleksandrom Vučićem. Nama je stalo do toga da imamo uređenu državu, uređeni parlament i da zajedno vodimo ovu zemlju ka Evropi, svako u svojoj ulozi. Vi trenutno iz većine, mi iz opozicije. A vi kao većina, sa svim kanalima uticaja koji u ovoj zemlji imate kroz medije, kroz institucije, stvarate atmosferu u kojoj drugome, dakle opoziciji ali i svim drugim akterima u društvu šaljete poruku – da li razgovor sa vama vredi, da li ima smisla...?

E, kada pitate šta smo uradili na izborima i da li smo čestitali, prvo, mi smo ovde vrlo kulturno, institucionalno došli na polaganje zakletve, koja je zvanična inauguracija predsednika Republike. To je prva stvar. Druga stvar, mi smo na izborima rekli svoju reč. I, na kraju krajeva, rezultate tih predsedničkih izbora smo priznali, ali smo takođe rekli da su oni vođeni u atmosferi potpune medijske blokade, u kojoj opoziciji i opozicionim kandidatima nije dato nikakvo mesto, ili minimalno mesto. To su vam sve izveštaji nezavisnih tela koje prate medije, da se ne vraćamo na to. Dakle, kad u takvoj atmosferi vodite predsedničke izbore, onda opozicija, naravno, ima pravo da se kvalitativno odredi prema rezultatu. Kvantitativno smo ga priznali, naravno.

Druga stvar, ja sam dijalog pomenula u odnosu na to što vi govorite kao većina i mi taj deo pozdravljamo, da vi hoćete Srbiju da vidite u Evropi. To je program DS-a od 1990. godine, kad sam joj se ja priključila, i mi to podržavamo dok ne vidimo kako izgledaju zakoni i mere koje nam vi predlažete i onda to kritikujemo.

Vučić je rekao da je njemu stalo do razgovora sa opozicijom o Kosovu i Ustavu. Mi smatramo da o tim pitanjima treba da razgovaramo, ali je na vama da promenite razgovor u ovom parlamentu i debatu koja je na slobodi, vreme je da promenite medije da bi taj razgovor imao smisla.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Nema osnova za repliku, stvarno. Znae, član koji govori o replikama mora da ispunjava određene uslove. Direktno obraćanje svima, ali zavisi šta se kaže, nije bilo ništa pejorativno.

Reč ima Vesna Rakonjac.

VESNA RAKONJAC: Poštovana predsednice, poštovani narodni poslanici, danas ću govoriti prevashodno o proširenju Vlade novim ministarstvom, da kažemo novim-starim ministarstvom, to je ministarstvo zaštite životne sredine, i veoma sam srećna što ćemo konačno dobiti odvojeno ministarstvo, ali ne kao uslov za potplaćivanje nekog, već kao potrebu da konačno uredimo svoju životnu sredinu. Kao što znamo, osnovi politike i ciljevi politike zaštite životne sredine su očuvanje prirodnih vrednosti i resursa, efikasna ekonomija i briga o javnom zdravlju, pre svega.

Politika životne sredine je multisektorska i samim tim zahteva veliku pažnju. Kada govorimo o zaštiti životne sredine, znamo da je to veliki problem i da je Poglavlje 27, ako ga gledamo u finansijskom smislu, jedno od najskupljih poglavlja koje možemo da otvorimo u pristupanju EU. O čemu se ovde radi? Deset godina i više

urušavano je sve ono što je u Srbiji postojalo u bilo kojoj formi kada je reč o zaštiti životne sredine. Imali smo Ministarstvo zaštite životne sredine, ali je ono, nažalost, funkcionisalo kroz tri institucije. Jedna je bilo samo ministarstvo, druga Agencija za zaštitu životne sredine, a treće je bio Republički fond za zaštitu životne sredine.

Bili smo svedoci, kada je pre par godina taj fond ukinut, kako su se zdušno predstavnici opozicije borili da taj republički fond sačuvaju. Čemu je on služio? Pa, naravno, nije služio za državne institucije, nije služio za konkretne projekte, za zaštitu životne sredine, za čistu vodu, za kategorizaciju reka, za izgradnju fabrika za prečišćavanje otpadnih voda. Služio je za podsticaj u kampanji za izbore Demokratske stranke.

U to vreme ministar je bio gospodin Dulić, a evo ja ću kratko da vam pročitam kako je Republički fond za zaštitu životne sredine predao preko dva miliona dinara, i to ovako: nevladina organizacija „Mikser“, Republički fond za zaštitu životne sredine, juni 2011. godine, 949.500 dinara, maj 2010. godine ravno milion dinara, istoj nevladinoj organizaciji Ministarstvo za zaštitu životne sredine u maju 2011. godine poklonilo je 700.000 dinara, budžet grada Beograda 6,6 miliona u 2011. godini, a iz Uprave za trezor takođe imamo podatak da je u 2010. godini dobila 1.400.000 dinara. Takođe, nevladina organizacija KIOKS, Ministarstvo kulture, u periodu od 2008 do 2011. godine 9.350.590 dinara. Ništa ne bi bilo čudno da se ta nevladina organizacija bavila onim što je zaštita životne sredine.

„Mikser“ je u APR-u registrovan kao nevladina organizacija, odnosno udruženje građana, neprofitno, za unapređivanje kreativnog stvaralaštva u oblasti kulture, a, gle čuda, dobijalo sredstva iz Republičkog fonda za ekologiju, odnosno za zaštitu životne sredine.

Ni to ne bi bilo čudno, vlasnik nevladine organizacije, odnosno direktor tog, da kažemo, nevladinog udruženja građana bio je sin Nade Kolundžije, tako da eto kako su oni očistili Srbiju. Nama je ostalo aero-zagađenje od spaljivanja Skupštine 2000. godine, sa kojim smo se borili 12 godina, dok jednostavno narod nije uvideo u koga treba imati poverenja i ko će ga uvesti u EU. Pa i ako dođe do takvih promena da evropski fondovi presuše i da se dogodi nešto što će usporiti ulazak ostalih zemalja u EU, mi ćemo našu državu urediti po našoj meri, po vrednosti naših građana i za naše građane.

Sve zakone koje donosimo donosimo prevashodno za naše građane a ne zbog prepristupnih fondova i pranja para na ovakav način i preliivanja novca u džepove funkcionera kao što su to radili neki u prethodnom režimu. Znači, uradićemo to za zdravlje naše dece, za čist vazduh, za čiste vodotokove, za zdravu, čistu naprednu životnu sredinu. Hvala.

PREDSEDNİK: Reč ima narodni poslanik Miljan Damjanović.

Izvolite.

MILJAN DAMJANOVIĆ: Pomno sam pratio izlaganje predlagača čitavog dana. Danas raspravljamo o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima i zahteva se da se on donese po hitnom postupku, a pravni osnov za donošenje zakona sadržan je, u gledištu predlagača, u odredbama člana 136. stava 2. i 3. Ustava Republike Srbije, kao i u odredbi člana 97. tačke 16. Ustava Republike Srbije.

Ustav Republike Srbije takođe propisuje položaj Vlade u članu 122, pa citiram: „Vlada je nosilac izvršne vlasti u Republici Srbiji“. Član 123. stav 5. kaže: „Usmerava i usklađuje rad organa državne uprave i vrši nadzor nad njihovim radom“. Član 124: „Vlada je odgovorna Narodnoj skupštini za politiku Republike Srbije, za izvršavanje zakona i drugih opštih akata Narodne skupštine i za rad organa državne uprave“. Član 136, 2. i 3. stav, na koje se poziva predlagač, u 1. stavu, na koji se nije pozvao, kaže: „Državna uprava je samostalna, vezana Ustavom i zakonom, a za svoj rad odgovorna je Vladi“, i stav 4: „Unutrašnje uređenje ministarstava i drugih organa državne uprave i organizacija propisuje Vlada“.

Ovo je, zapravo, danas potpuni sunovrat, jer je predlagač izmena i dopuna ovog zakona narodni poslanik Aleksandar Martinović. Zdrava logika prosto nalaže da, ukoliko znamo da je do izbora premijera, odnosno mandataru Vlada u tehničkom mandatu, ukoliko se, opet, zna da je predložena Ana Brnabić, koja je i dalje ministar državne uprave i lokalne samouprave u tehničkom mandatu, valjda je logično bilo da Vlada, odnosno Ana Brnabić pošalje ovakav zakon i izmenu zakona u Skupštinu kako bi onaj ko će sutra biti na čelu Vlade rekao koliko je to zakona ili ministarstava koji su potrebni da bi ona rukovodila njenim daljim radom.

Kada govorimo o ovome, moramo konstatovati da je ovo, zapravo, bio dil koalicionih partnera da se poveća broj ministarstava i to više niko ne može da opovrgne. S druge strane, kada je u pitanju ministarstvo zaštite životne sredine, danas je predlagač u svom izlaganju rekao: „Po prirodi stvari, zaštita životne sredine ne može biti u okviru poljoprivrede“. Da li to znači da je bivši premijer Aleksandar Vučić pre nepunih godinu dana neprirodno postavio stvari? Da li je ovo zapravo napad na predašnjeg premijera? Da li je ovo napad na predsednika države i predsednika SNS-a upravo od Aleksandra Martinovića? Da li je zapravo predlagač sa svojim poslanicima glasao za lošu vladu prošle godine?

Dalje, potpuno je nemušto obrazloženje razloga zbog kojih se predlaže da zakon stupi na snagu pre osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“, pa ću citirati Odluku Ustavnog suda 817/2012 od 3. aprila 2014. godine, objavljenu u „Službenom glasniku“ broj 69/2014 od 4. jula 2014. godine, u kojoj se kaže: „Odredbe opšteg akta kojim se propisuje da on stupa na snagu danom usvajanja su neustavne, jer Ustav uslovljava stupanje na snagu opšteg akta protekom određenog roka od dana njegovog objavljivanja“.

Prošlo je koliko dana od izbora? To što je nekome bilo dosadno, ili nije hteo da radi, ili je koristio medije da pravi frku oko izbora novog premijera, da se organizuje kladenje, to nama uopšte nije interesantno kao poslanicima koji o tome želimo da raspravljamo. Ako ste već došli do toga da ne možete da sačekate da izađe u „Službenom glasniku“, jer su vam zakonski rokovi takvi kakvi jesu, onda ste zaista pogrešili, ali se sada postavlja pitanje šta ste vi to pametno radili u prethodnih skoro mesec dana. Predlagač kaže – postignuti su značajni rezultati Ministarstva poljoprivrede a SNS nije kriva što su stranci postali vlasnici naših poljoprivrednih kombinata a tajkuni vlasnici velikih preduzeća.

Još jedna strašna neistina. Gradonačelnik Beograda i, kako se najavljuje, budući šef Kabineta Siniša Mali je od februara 2001. godine postavljen za pomoćnika ministra za privatizaciju u sklopu Ministarstva za privatizaciju u Vladi Republike

Srbije. Krajem 2001. godine, nakon osnivanja Agencije za privatizaciju, 17. jula prelazi tu da radi i postaje direktor Centra za tendersku aukcijsku privatizaciju, restrukturiranje tržišta i kapitala i na toj funkciji ostaje do kraja 2003. godine, što znači da je bivši kadar DS-a, DOS-a – kako god vi to zovete – sada u vašim redovima, upravo učestvovao u toj pljačkaškoj privatizaciji.

Dalje, kada govorite o uspesima Ministarstva za poljoprivredu, šta je sa malinarima? Čuli smo ovih dana ministra Nedimovića kako kaže da država nije u mogućnosti da pomogne. Izrekao je još jednu notornu laž, a danas predlagač ovde iznosi neistine. Zašto? Zato što je sporazum sa hladnjačama protivzakonit, Krivičnim zakonikom sankcionisan kao krivično delo zaključenja restriktivnih sporazuma. I te kako može država da reaguje, i te kako može Ministarstvo da reaguje, ali je, nažalost, ministar koji je u ovoj vladi, vladi SNS-a, rešio da zaštititi tajkune.

Podsetiću vas da su upravo čelnici SNS-a 2011. godine, Marko Đurić i predsednik Ekonomskog saveta SNS-a Dželetović govorili da je spremna strategija, primali malinare, pozivali da se protestuje po Beogradu, napadali su policiju i državu što reaguje i ne dopušta da se protestuje, a korak dalje otišao je 2001. godine današnji predsednik države Aleksandar Vučić, koji je čak izneo kompletnu strategiju rešavanja tog problema – kako poboljšati proizvodnju, kako izvoziti maline itd. Danas ste upravo vi ti koji ste oterali običnog seljaka i zaštili tajkune i sve te koje ste tako javno napadali dok niste ušli u vlast. Niste uopšte drugačiji od prethodnog režima i tu podržavam poslanika koji je govorio da ste samo preuzeli ideologiju DOS-a.

Kada predlagač govori o ministarstvu za evropske integracije kaže to je strateški i politički cilj, a dok je obrazlagao razloge za formiranje ministarstva imali smo zapravo priliku da pratimo spikera koji je sve vreme predstavljao neku vrstu presklipinga o otvaranju raznih poglavlja.

Interesantna je činjenica da je upravo predlagač pre samo par godina, 2012. godine bio predlagač Deklaracije o prestanku svih aktivnosti Vlade u pridruživanju Srbije EU, sa jasnim obrazloženjem koje nije bilo teško braniti. Na konferenciji za novinare gospodin Martinović iznosi: „Nema kraja učenama EU prema Srbiji. Novi uslov je normalizacija odnosa sa Kosovom, a to znači nezavisnost, sledeća je Raška, pa Vojvodina. Evropska unija je u finansijskom i ekonomskom smislu, ponavljam, u ekonomskom i finansijskom smislu, na šta se vi non- stop pozivate, leš i samo politički slepac može da insistira da Srbija postane član takve organizacije. Sa predstavnicima Albanaca možemo da razgovaramo pod uslovom da nije u pregovaračkom timu Hašim Tači, i to samo o modelu i stepenu autonomije. Briselski pregovori predstavljaju gaženje Ustava i Rezolucije 1244.“

Svaka je bila tačna i na mestu. Danas predlagač govori suprotno i naravno da mu ne možemo verovati.

Predlagač kaže dalje: Bitno je da se nastavi politika koja Srbiju vodi ka EU, kao i da se nastavi politika koja se sprovodi od 2014. godine“, pa navodi, pored ostalog, i povećanje plata i penzija.

Prvo, politika se nastavlja od 2012. godine, kada je stranka gospodina predlagača uzela za koalicionog partnera Mladana Dinkića, najvećeg lopova i kriminalca, kako je govorio Aleksandar Vučić i obećao građanima Srbije da će, čim preuzme vlast u Srbiji, uhapsiti Mladana Dinkića.

Gospodine Martinoviću, zašto niste uhapsili Mladana Dinkića? Gde vam je Mišković, gde je Cane Subotić? Vi ste iznosili u javnosti da je SNS formirana od novca duvanske mafije. Vi ste razotkrili tu aferu i apsolutno vas podržavam. Vi ste napadali tu EU. Odakle odjednom danas ta transformacija? Čemu taj cinični osmeh?

(Predsednik: Obraćajte se meni, poslanice. Poštujte Poslovnik.)

S druge strane, kada govori kao predlagač, interesantno je da je izneo sve moguće stavove o ministarstvima koja treba da se organizuju a da nijednom rečju nije spomenuo KiM. Ali je zato spomenuo da je na inauguraciji bio čak i zamenik sekretara NATO-a. Pa naravno da je čovek došao, došao je da vidi svoje umetničko delo koje je napravio 1999. godine, da vidi da li ste i dalje poslušni, da li ćete završiti posao koji ste započeli.

Pozivate se na to da ste pozvali predsednika skupštine severne srpske pokrajine a niste pozvali južne. Zašto kada se tako srdačno sa Hašimom Tačijem rukujete u Briselu a sutra ćete i sa Haradinajem kada napravi sada vlast?

Takođe ste naveli, a potpuno podržavam današnje vaše izlaganje, da je SSP veoma loša odluka. Pa upravo ste tada vi napali Tomislava..., predlagač je napao Tomislava Nikolića kada je zbog SSP-a napustio, kako je tada govorio, da je zbog toga napustio Srpsku radikalnu stranku i krenula je jednostrana primena.

S druge strane, vi kažete danas – za to je kriva vlada ili neka vlast dosmanlija. Evo, možemo se složiti, ali zašto već jednom ne stavite onda van snage taj SSP ako ne valja? Apsolutno imate našu podršku.

Toliko je danas bilo nelogičnosti u izlaganjima i sve vreme, dokle god je trajalo, a bio sam prisutan ceo dan, sam predlagač nije posvetio, od tri sata koliko je govorio, ni pet minuta tački dnevnog reda već je nabrajao raznorazna nerešena ubistva, čitao SMS poruke, citate, a zaboravio je glavni citat, sada ću morati i ja kao predlagač, da je upravo njegov predsednik stranke rekao – ni Bog ne može da me natera u Vladu sa SPS-om, Dačić je osvedočeni lažov i lopov. Hvala.

PREDSEDNIK: Znači, ništa o Predlogu zakona.

Samo, da bi građani razumeli vaš način izražavanja, dil znači dogovor, a frka znači gužva. Čisto zbog građana Srbije, da bi vas razumeli. Mislim da građani Srbije nisu razumeli delove vašeg izlaganja.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić, replika.

VLADIMIR ORLIĆ: Hajdemo ovako, pošto je tu bilo raznoraznih pitanja, čudnih komentara na temu SNS-a, vlada koje je vodio Aleksandar Vučić i poljoprivrede. Spisak dobrih stvari, dobrih rezultata je stvarno veoma dugačak. Evo, samo par kratkih izvoda.

Na primer da je registracija novih izvoznih objekata doprinela stalnom rastu vrednosti izvoza od 2,9 milijardi evra 2016. godine i suficit od blizu 1,6, uvećan za 600 miliona od 2014. godine rezultat je tih vlada za koje nekima izgleda nije jasno da li su pomogle domaću poljoprivredu.

Hajdemo dalje. Da je prvi put Srbija u prilici da izvozi na tržište Kine i da se očekuje da će nastaviti izvoz sa novim setom artikala već od ove godine – takođe Vlada za koju nekima nije jasno da li pomaže poljoprivredi.

Dalje, budžet Ministarstva za 2017. godinu iznosi 43,778 milijardi, što je povećanje od 8,11% u odnosu na prethodnu godinu, koja je bila bolja u odnosu na

prethodnu, i sve tako od 2012. godine, odnosno 2014. naovamo, upravo ta vlada za koju nekima nije jasno.

Da je budžet za podršku investicijama u poljoprivredi povećan više od četiri puta, zatim da je bilo 300.000 farmi i više od 150 malih i srednjih mlekara koje su spasene od propadanja upravo zahvaljujući toj vladi itd.

Dakle, to građani Srbije znaju, kao što znaju i da, kada pričamo o tajkunima, upravo ova vlada izvodi Miškovića pred lice pravde, da upravo ova vlada na KiM ima najveću podršku, da je Siniša Mali bio najbolji kandidat za gradonačelnika a bio i najbolji gradonačelnik, što nekoga posebno zanima, a da ova vlada pa ni Aleksandar Vučić nikada nisu, za razliku od onih koji su njima opsednuti, ni pričali da vole EU pa se predomišljali pet sekundi kasnije, niti nudili Americi da budu dobrovoljci u Kuvajtu. Hvala.

PREDSEDNIK: Vreme. Hvala.

Reč ima narodna poslanica Nataša Jovanović, po Poslovniku.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Gospođo predsedniče, vi ste prekršili član 27. i 107. nakon izlaganja mog kolege narodnog poslanika Miljana Damjanovića. Naime, vi kao iskusan parlamentarac vrlo dobro znate, od prvog višestranačkog saziva ste bili narodni poslanik, da je slobodna interpretacija i izražavanje narodnih poslanika stil ili način obraćanja suvereno izabranog predstavnika naroda javnosti biračkom telu, građanima, kako god.

Nije bilo nikakve potrebe da posle odlično koncipiranog, jasno utemeljenog, argumentovanog govora mladog kolege Damjanovića dodatno obrazložete da on koristi ove ili one reči, naročito zbog toga što je u pitanju jedan obrazovani mladi čovek koji ima 35 godina, diplomirani je ekonomista i master inženjer organizacionih nauka, kandidat SRS-a za gradonačelnika Beograda.

Shvatite da svako njegovo buduće izlaganje, kao i izlaganja mojih kolega iz poslaničke grupe, ima za cilj da svaki zakon, poput ovog koji je predložio Aleksandar Martinović, osporimo veoma jasnim argumentima – utemeljenim, na kraju krajeva, Poslovnikom, Ustavom i važećim zakonima. Pošto mi vreme ne dozvoljava da se i u tom delu osvrnem na ono što je kolega rekao a što niste shvatili kao dobru pouku, ali shvatićete, mada možda tada bude kasno, govoriću o tome i u nastavku zasedanja, posebno u ponedeljak.

Dakle, zamolila bih vas kao neko ko je takođe dugo godina sa vama u Parlamentu da, pogotovo sa mesta predsedavajućeg, ne objašnjavate i dodatno insistirate na tome da je neko, a samo zato što vam se kritika ne sviđa, upotrebio ovu ili onu reč.

PREDSEDNIK: Vreme. Hvala.

Smatram da nisam povredila Poslovnik. Iskoristila sam pravo iz člana 107. da vodim računa o dostojanstvu Parlamenta, a mislim da upotreba šatrovačkog jezika ugrožava dostojanstvo ovog visokog, cenjenog doma. U sadržinu izlaganja nisam ulazila.

Ovo je objašnjenje. Bolje da se zadržite na tome. Voljna sam da razgovaramo o čistoti srpskog jezika u svakom momentu.

Reč ima narodni poslanik Srbislav Filipović.

SRBISLAV FILIPOVIĆ: Hvala.

Dame i gospodo narodni poslanici, evo ceo dan je prošao, došla je noć, a ovde se vrte iste teme ukруг. Najmanje smo danas govorili o tački dnevnog reda, o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima. Ja ću na početku svog izlaganja reći nekoliko stvari na tu temu, ali ću morati da odgovorim i kolegama koje su iznele mnogo laži i mnogo neistina večeras.

(Zoran Krasić: Tema.)

Dobro je što se neki sad pozivaju na temu, iako nimalo o temi nismo čuli od njih. Ali da se vratimo na temu, kako oni kažu.

Srbija će samo u narednih 25 godina, kada je u pitanju oblast zaštite životne sredine, investirati približno 10 milijardi evra u razvoj vodosnabdevanja, prečišćavanja otpadnih voda, upravljanje komunalnim, industrijskim otpadom, kvalitet vazduha i zemljišta, ali pripremiće se i prilagoditi izazovima čiji su uzročnici klimatske promene a tiču se suša, poplava, požara i drugih nepogoda.

Kao vlast, kao Vlada Republike Srbije, kao poslanici koji podržavaju Vladu Republike Srbije koju vodi Aleksandar Vučić i koji će dati podršku budućoj vladi koju će voditi gospođa Ana Brnabić, spremni smo i pripremili smo jasan plan dostizanja tehničkih, finansijskih i ljudskih kapaciteta neophodnih za sprovođenje navedenih investicija.

Moram da kažem i to da smo se u maju 2014. godine suočili sa 2.000 ostavljenih projekata bivšeg fonda za zaštitu životne sredine vrednih stotinu miliona evra, ukinutim sredstvima EU za dalje finansiranje infrastrukture kroz pretpriputne fondove, konstantnim nedostatkom kvalitetnih i zrelih infrastrukturnih projekata za finansiranje, haotičnu pripremu i neizvestan ishod pregovora sa EU za Poglavlje 27 – životna sredina i klimatske promene.

Danas, nakon skoro tri godine, napravili smo značajan pomak u pogledu uvođenja reda i vizije daljeg strateškog razvoja u životnu sredinu. Skoro 1.000 projekata bivšeg fonda je rešeno. Stvoren je Zeleni fond, koji neće ponoviti nijednu grešku bivšeg, korupcionaškog fonda bez strategije.

Mnogo toga su moje kolege prethodnici govorili kada je u pitanju zaštita životne sredine. To je jako važna tema za svakog građanina, važna za Srbiju, važna i za planetu na kojoj živimo.

Kada su u pitanju evropske integracije i Kancelarija koju je vodila i još uvek vodi gospođa Jadranka Joksimović i novo ministarstvo koje će se, uveren sam, podrškom većine narodnih poslanika formirati, to je nešto što je dobro, to je potvrda utemeljenja, učvršćivanja našeg evropskog puta.

Rekli smo i da je ta kancelarija na čelu sa gospođom Joksimović i Vlada Srbije na čelu sa Aleksandrom Vučićem ostvarila bitno ozbiljne pomake na putu evropskih integracija Srbije. Otvarana su poglavlja i zatvarana su poglavlja, a oni kojima su puna usta Evrope ali bezidejno, bez ikakvih predloga i konstruktivnih rešenja, nisu otvorili nijedno, samim tim nisu ni zatvorili nijedno poglavlje na putu evropskih integracija.

To je bila samo priča, samo mantra, samo predstava za građane, a na kraju svake te predstave građani su bili praznih džepova. Kao što je i ona akcija „Očistimo Srbiju“ imala za cilj samo da se očiste džepovi građana Srbije i budžet Republike Srbije dovede do bankrota.

Kao neko ko je i odbornik u Skupštini grada Beograda, moram da dozvolim sebi da kažem, pred građanima Republike Srbije koji gledaju ovaj prenos, pred narodnim poslanicima, da je gradonačelnik Siniša Mali apsolutno najbolji gradonačelnik u istoriji Beograda, ubedljivo najbolji, a za to imamo konkretne činjenice.

Do dolaska Siniše Malog u Beogradu niste imali 10 gradilišta, danas imate preko 500 gradilišta. Danas imate projekat od značaja za razvoj ne samo grada nego i Srbije, kao što je „Beograd na vodi“. Imali ste deficit u budžetu grada od preko 20%, danas je on na nivou ispod 4%. Zatim imate stabilizaciju finansija Grada Beograda, gde Grad sve svoje obaveze uredno finansira i servisira. Zatim turizam u Beogradu....

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Kolega Filipoviću, reč je o Zakonu o ministarstvima.

SRBISLAV FILIPOVIĆ: Sve su to teme koje su moji prethodnici pomenuli. Ja kao neko ko je predstavnik građana imam dužnost da građanima kažem da ono što je izrečeno danas nije istina i koliko toga ovde ljudi zapravo olako izgovaraju.

Nema sumnje da više neće biti pazl gradova, da neće biti maketa, da neće biti replika Terazija, replika života. Uveren sam da će i nakon ove rasprave biti usvojen ovakav predlog izmena i dopuna zakona i da ćemo na kraju, kada budemo izabrali Anu Brnabić za premijera Srbije, nastaviti još brže, još jače, još bolje u budućnost svi zajedno. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Marinika Tepić, ali vreme njene poslaničke grupe je potrošeno.

Reč ima narodni poslanik Aleksandra Tomić.

Izvolite.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Danas imamo Predlog izmena i dopuna Zakona o ministarstvima, za koji možemo da kažemo da se sastoji iz dva dela. Jedan deo je formiranje nova dva ministarstva, a drugi deo je prenošenje nadležnosti, odnosno tačno definisanje delokruga rada određenih ministarstava, pogotovo kada su u pitanju određena javna preduzeća u oblasti energetike, zatim deo koji se odnosi na koncesije, zatim deo koji se odnosi na uređenje pravosudne profesije i deo koji se odnosi na tačnu ulogu civila u multinacionalnim operacijama.

Ono što bi trebalo reći danas to je da smo imali prilike da čujemo, iz više aspekata, određenu osudu i kritiku na ovakav predlog formiranja dva nova ministarstva. Kako je SNS preuzela određenu ideologiju DOS-a, što se naravno kosi sa zdravim razumom jer se SNS nikada nije zalagala za to da se oblast zaštite životne sredine vodi na takav način da se iz budžeta Srbije daje, pod formom „Očistimo Srbiju“, preko milijardu dinara, što je oko osam miliona evra, nevladinom sektoru da bi se koristili za potrebe političkih kampanja u izborima.

Nikada se u proteklih pet godina nije desilo da se sredstva koriste za podršku onima koji recikliraju na taj način da se daju za kredite poslovnih banaka zarad toga da biste ostali dužni a da bi oni jednostavno tražili od države i pravili dugovanja koja bi ulazila u javni dug. Nikada SNS ne bi dozvolila da pravimo promašene projekte i realizujemo programe od kredita bilo koje međunarodne organizacije.

Ono čime smo se bavili od 2012. godine jeste, pre svega, uvođenje realnog, racionalnog i razumnog finansiranja projekata od kojih će građani Srbije imati koristi u pogledu zdravog života, a pre svega kada je u pitanju vazduh, kada je u pitanju zemljište, kada je u pitanju voda i zbog toga je Ministarstvo za poljoprivredu i zaštitu životne sredine moralo da bude, pre svega zbog evropskih integracija i sprovođenja procesa bilateralnih i eksplanatornih skrininga, u jednom trenutku zajedno, i to je potvrda, pogotovo kada su u pitanju bila pregovaračka poglavlja koja su u vezi sa Poglavljem 27, a to su poglavlja 10, 11 i 12, vezana za poljoprivredu, vezana za proizvodnju zdrave hrane... Znači, to ne može da ide odvojeno od poglavlja koja su vezana za zaštitu životne sredine.

Ono čime se bavila SNS i gospodin Vučić kada je preuzeo da vodi Vladu Republike Srbije to je da na određeni način stvori finansijske uslove i mehanizme da bismo imali održivo funkcionisanje oblasti zaštite životne sredine. To nije bilo moguće 2012. godine, kada je ekonomski rast, odnosno pad BDP-a i uopšte društvenog proizvoda i svih privrednih aktivnosti iznosio minus 3,6%, nego sada, kada imamo 1,2% porast BDP-a i mogućnost da sa stabilnim finansijama stvorimo uslove da ministarstvo za zaštitu životne sredine funkcioniše zasebno.

Istine radi, građani Srbije treba da znaju da nikada do sada ministarstvo životne sredine nije bilo samostalno, pa čak ni u vreme gospodina Dulića. Bilo je zajedno sa Ministarstvom građevine i zaštite životne sredine. Znači to je ministarstvo koje se bavilo građevinarstvom, ali pre svega zaštitom životne sredine kao mlađim bratom u smislu delokruga rada, koje je trebalo da služi za finansiranje neracionalnih projekata tako da je bilo potrebno od 2012. godine do sada oceniti 2.000 projekata i videti koliko kao država dugujete finansijskim potražiocima a da za to zaista postoje realne osnove.

Zbog toga je bilo potrebno da se izloži i MMF-u, i DRD-u i Svetskoj banci ono što je rađeno do 2012. godine. Imali ste prilike da od moje koleginice čujete kako su mnoge nevladine organizacije na volšeban način dobijale određena sredstva a da uopšte nisu bile u oblasti rada zaštite životne sredine.

Ono što se prvi put javlja, od 2016. godine do sada je napravljena strategija, plan i program koje je prihvatila EU, gde prvi put od negativnih ocena iz izveštaja EU dobijamo pozitivne pomake i bezuslovno otvoren put za otvaranje Poglavlja 27, koje je jedno od najtežih poglavlja i svi znamo da će koštati izuzetno mnogo, ne samo Srbiju nego je koštalo i sve zemlje u regionu, ali određeni standardi iz oblasti zaštite životne sredine moraju da postoje. Poslovanje kompanija, i u privatnom i u državnom sektoru, mora da funkcioniše prema standardima koji se projektuju kroz budžet zaštite životne sredine i to je ono što je naša obaveza, ali i željeni fond o kome se toliko pričalo je, na kraju krajeva, formiran od strane Vlade Republike Srbije. On je budžetski, nije nezavisan kao što je bio u vreme do 2012. godine.

Ono što je bitno, završen je kompletan postupak za pripremu pregovaračkog poglavlja kada su u pitanju skriningi. To je bio veliki posao. Pregovaračka grupa koja je bila u delokrugu rada ministarke bez portfelja, gospođe Jadranke Joksimović, uložila je zaista maksimalan napor kada je u pitanju ova oblast, uz punu podršku samog ministarstva.

Pokazalo se da je došao trenutak da ovakvo ministarstvo može da bude formirano, da neće imati probleme u radu i da će dati rezultate koje treba da ostvari kada se formira. Treba reći da je veliki broj problematičnih projekata koji su započeti u ovom periodu završen –Regionalni centar u Subotici, završetak projekta vezanog za izgradnju kolektora, rešavanje pitanja otpadnih voda u Leskovcu i Raški, ali i onaj deo koji se odnosi na samu strategiju do 2012. godine, da Srbija treba da ima 27 regionalnih deponija, za koje jednostavno ne postoji dovoljna količina otpada da bi funkcionisale na održiv i isplativ način.

Prema tome, bitno je da kada definišete politiku za narednih 25 godina budete realni, da bude definisana tako da imate održivo finansiranje i da sve ciljne grupe u Republici Srbiji imaju koristi od takve politike. Zbog toga je potreba da se ministarstvo za zaštitu životne sredine sada formira potpuno opravdana, jer dosada nije moglo da bude samostalno u funkcionalnom smislu održivosti.

Kada govorimo o ministarstvu za evropske integracije kao posebnog sektora u Vladi Republike Srbije koju će u budućnosti voditi gospođa Ana Brnabić, odnosno samo ministarstvo gospođa Jadranka Joksimović, treba reći da je to pozitivno svetlo kojim želimo da kao Republika Srbija pokažemo da smo zaista za ostvarenje strateških ciljeva u odnosu na EU, ali treba reći da nikada nismo ni krili ni lagali da određene strateške ciljeve kada je u pitanju poštovanje svih naših obaveza prema Ruskoj Federaciji treba da izvršimo. Mi to nikada nismo krili pred EU.

Normalno je da ćemo određena poglavlja definisati do samog stupanja u članstvo EU i da je to jednostavno naša politika, nacionalna politika, o kojoj treba svi da razgovaramo.

Ono što je važno da se još kaže jeste činjenica da je dve trećine ukupnih stranih investicija u 2016. godini u Srbiji došlo od firmi i kompanija iz zemalja EU, da dve trećine spoljnotrgovinske razmene Srbija obavlja isključivo sa zemljama EU i to je nešto što ne treba kriti. Zato oni koji govore da treba da raskinemo odnose sa EU treba da kažu građanima Srbije koliko bi to koštalo sve nas zajedno a i one koji imaju posao u tim firmama.

Kada govorimo o prenošenju nadležnosti, treba reći da ono što se danas postavilo kao glavno pitanje, oko ukidanja e-uprave i direkcije, treba obavestiti građane Srbije da će ova vlada koja nam predstoji raditi veliki posao kada je u pitanju e-uprava i podići je na potpuno novi nivo. Taj viši nivo će biti formiranje nove službe u okviru Vlade Republike Srbije, koja treba da obezbedi bolju komunikaciju sa svim građanima Srbije uvođenjem novih tehnologija, tzv. platforme *e-Government*.

Prema tome, u danu za glasanje imaćemo prilike da podržimo ovakav koncept Vlade, sa novim ministarstvima i novim nadležnostima, ali ćemo imati prilike i u ekspezu gospođe Ane Brnabić da čujemo kako će to izgledati. Zbog toga, u danu za glasanje podržaću ovakav predlog.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Slaviša Ristić. Nije tu.

Reč ima narodni poslanik Neđo Jovanović.

Izvolite.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem se, predsedavajući.

Imajući u vidu da je ovlašćeni predstavnik SPS-a, naš drug Đorđe Milićević, istakao da će SPS, odnosno naš poslanički klub bezrezervno podržati izmene i dopune Zakona o ministarstvima, mogu samo da potvrdim taj stav i da iznesem činjenicu da se neću u svojoj diskusiji previše vezivati za ono što će moje kolege u svojim diskusijama da istaknu, a to su činjenice koje opravdavaju izmene i dopune ovog zakona kada je u pitanju uvođenje novog ministarstva – ministarstva za zaštitu životne sredine.

Stoga ću se u svojoj diskusiji više osvrnuti na razloge koji opravdavaju ustrojstvo jednog novog ministarstva, a to je ministarstvo za evropske integracije.

Evrointegracioni put Srbije je prevashodno državni interes, potvrđen kroz dve činjenice. Prva činjenica je da Srbija već prolazi kroz uspešan reformski proces, i to kako u pogledu usaglašavanja zakonodavstva države Srbije sa zakonodavstvom Evropske unije tako i u pogledu svih drugih procesa koji se dešavaju kako u privredi, tako i u nauci, u prosveti, u zdravstvu, dakle svuda gde se država Srbija pojavljuje kao neko ko je respektabilan kandidat za ulazak u članstvo Evropske unije.

Druga činjenica je nesporna – Evropska unija je najvažniji trgovinski i investicioni partner Srbije, a samim tim faktor ekonomske stabilnosti. Kada kažem partner, pre svega mislim na države članice Evropske unije, o čemu je danas govorio predlagač zakona, gospodin Martinović, i izneo brojne statistički proverljive podatke koji se odnose upravo na spoljnotrgovinsku razmenu između članica Evropske unije i države Srbije.

Ono što je jako važno istaći, i to smo danas i dotakli u diskusiji, jeste činjenica da je upravo ova skupština potvrdila Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom, da je nakon potvrđivanja tog sporazuma sa Srbijom bila sprovedena procedura verifikacije tog istog sporazuma u parlamentima članica Evropske unije i da je nakon toga Evropski parlament potvrdio taj sporazum, koji je stupio na snagu 1.septembra 2013. godine.

Šta to znači? To znači da je potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju država Srbija preuzela i određene obaveze, a te obaveze su upravo ono što mi danas radimo – prilagođavanje svemu onome što obezbeđuje jednostavniji, relaksiraniji put za ulazak u EU.

Naravno, radi građana treba istaći da država Srbija vodi mudru politiku i ova vlada će tu politiku nastaviti, a to podrazumeva da istovremeno održavamo i održavaćemo izuzetno dobre, prijateljske i bratske odnose sa Rusijom, državom koja nam bezrezervno pomaže, državom-prijateljem na koju uvek možemo da se oslonimo.

Što se tiče izmena i dopuna ovog zakona, potrebno je istaći još jednu činjenicu. Danas se te činjenice nismo doticali a radi se o jednoj novoj nadležnosti koja se ustrojava u radu Ministarstva spoljnih poslova, koje izuzetno uspešno radi jer se upravo preko tog ministarstva neguje nešto što je već u dužem vremenskom periodu prisutno, a to je zaštita interesa države Srbije.

O čemu se radi kada su u pitanju novine i nadležnosti ovog ministarstva? Pre svega, radi se o organizaciji civilnog društva i učešću civilnog društva u multinacionalnim operacijama, jer su upravo strukture civilnog društva, možemo slobodno reći, rezervoar civilne ekspertize i da civilna društva pružaju stručnu podršku državnim institucijama tokom kreiranja sprovođenja politike bezbednosti. Dobro je što

će Ministarstvo spoljnih poslova u sklopu svojih nadležnosti imati i tu novu nadležnost.

Druga uloga koju imaju organizacije civilnog sektora odnosno građanskog društva odnosi se na nadgledanje primene politike bezbednosti. To je naročito bitno zbog učešća civilnog sektora u mirovnim sporazumima, jer mirovne operacije danas imaju i te kako značajno mesto – gde država Srbija pronalazi sebe, gde država Srbija želi da učestvuje, gde država Srbija i preko civilnog sektora ima i te kako značajnu ulogu.

Podsećanja radi, još 1982. godine humanitarne aktivnosti u Kongu su bile i te kako značajne, gde je i naša država, tadašnja Jugoslavija, pronašla svoje mesto. Danas su te humanitarne aktivnosti i manifestacije i te kako potrebne u mnogim delovima sveta, konkretno u Siriji, u gradu Alepu, koji je grad-stradalnik, u gradu u kojem stanovništvo vapi za pomoći.

Podsećanja radi, država Rusija, naša bratska država, pozvala je Srbiju da učestvuje u humanitarnim aktivnostima. Pomalo je i apsurdno da smo državi Siriji – državi koja je podržala Srbiju u nastojanjima da se spreči ulazak Kosova u Unesko, koja je glasala za Srbiju a protiv ulaska Kosova u Unesko – toj istoj Siriji, nažalost, uveli sankcije, odnosno pridružili se sankcijama koje je uvela Evropska unija. Ne zbog toga što je to želja države Srbije, već zbog toga što je politika Srbije takva da učestvuje samo u mirovnim misijama UN i EU. Saglašavajući se sa politikom Evropske unije i Ujedinjenih nacija, mi smo taj koncept ustrojili i taj koncept održavamo.

Zašto ovo govorim? Isključivo iz razloga što smatram da i u ovom delu izmene i dopune Zakona o ministarstvima zavređuju pažnju.

Na kraju želim da istaknem samo da je očekivanje SPS-a bilo da se, kada već govorimo o izmenama i dopunama Zakona koje se odnose na oblast pravosuđa, možda razmisli o tome da se pravna regulativa stečaja konačno vrati tamo gde je toj regulativi mesto, a to je Ministarstvo pravde, ni u kom slučaju Ministarstvo privrede, imajući u vidu da je srce stečaja privredno pravosuđe, imajući u vidu činjenicu da se privredni sudovi u najvećoj meri bave stečajem i da u najvećoj meri rešavaju pitanje stečaja, na kraju krajeva, svojim odlukama.

Na kraju, u ime SPS-a i našeg poslaničkog kluba želim još jednom da istaknem da ćemo u danu za glasanje podržati ovaj zakonski akt. Zahvaljujem se.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Zoran Krasić.

Izvolite.

ZORAN KRASIĆ: Na početku bih samo skrenuo pažnju da kada je ova garnitura koja je na vlasti, koaliciona vlast, 2012. godine došla, prvo što su uradili je da su doneli novi zakon o ministarstvima, to je objavljeno u „Službenom glasniku“ br. 72/12, pa su onda to menjali, 76/13, pa je onda Ustavni sud doneo odluku kojom je proglasio i utvrdio da je jedan član tog zakona u suprotnosti sa Ustavom Republike Srbije i onda je, u naletu velike nervoze, donet novi zakon o ministarstvima, objavljen u broju 44/2014. I on je tri puta menjan u 2015. godini. Znači, ista koalicija, ista meta, isto rastojanje.

Šta se u međuvremenu desilo? Da vas podsetim na nešto, pošto znam da brzo zaboravljate. U Narodnoj skupštini imali smo ekskluzivno pravo da dva puta

Koštunicu slušamo sa ekspozeom, jer je dva puta bio predsednik Vlade. Mirko Cvetković je isto dva puta podneo ekspoze i dva puta bio predsednik Vlade. Ivica Dačić je dva puta podnosio ekspoze i dva puta bio predsednik Vlade. I imali smo još jednog koji je dva puta podnosio ekspoze i dva puta bio predsednik Vlade. Znači, vidite, to je dvojstvo, to je nešto što se javlja kao pravilo.

Svima bih sad skrenuo pažnju da je ostao član 1. ovog zakona koji je i danas na snazi, a koji glasi: „Ovim zakonom obrazuju se ministarstva i posebne organizacije i utvrđuje njihov delokrug. Posebne organizacije mogu se obrazovati i njihov delokrug može se utvrditi i posebnim zakonima“. Kada tu dijalektiku raščivijate, onda ćete videti da su i u postojećem zakonu, a ništa se značajnije neće promeniti ni sa ovim izmenama i dopunama, kod mnogih ministarstava izostavljeni organi uprave u sastavu ministarstva, a posebno su izostavljene posebne organizacije. To su nekadašnje upravne organizacije.

Ja sam očekivao da će napokon to da se sredi, jer zakon o ministarstvima je prvi propis koji obaveštava javnost kom ministarstvu se treba obratiti za neko pitanje. Nisu to nadležnosti, nego grupe poslova koji se obavljaju u nekom ministarstvu. Međutim, kako god da definišete i delatnost i nadležnost, morate da imate u vidu da su organi državne uprave deo izvršne vlasti Republike Srbije i da se oni bave isključivo upravnim poslovima.

Neću sad tu temu da otvaram, kad bude o amandmanima više ćemo o tome da pričamo, ali po definiciji ti poslovi jesu poslovi koji se tiču upravnog postupka, inspekcijaskog nadzora, a pitanje je za ove druge poslove, poput staranja i drugih stvari, da li to može da se smesti u ovo, ali svestan sam situacije kako se donose naši propisi kojima se definišu ministarstva.

Šta je važno za ovaj zakon? Važno je da u razlozima zbog kojih se predlažu izmene i dopune nema nijedne reči koja se u javnosti čuje zašto se menja ovaj zakon. U javnosti se kaže – povećava se broj ministarstava, treba da se zadovolje koalicioni kapaciteti. To jeste pravo koalicionih partnera, ali i kad zadovoljavaju te koalicione partnere, po sistemu komponovanja ministarstava ili određivanja njihovog delokruga, onda mora da se vodi računa o nečemu što je slično, približno i čini funkcionalnu celinu, jer ministarstvo jeste i organizacija ali ispunjava i tzv. funkcionalnu delatnost. I organizacija i funkcionalna delatnost određenog organa uprave nalaze se u jedinstvu, imaju neku svoju dijalektiku i imaju neku svoju dinamiku, ali njih, pre svega, svojom sadržinom definiše materijalno pravo.

Vidite, mi sad imamo jednu stvar o kojoj se danas poprilično priča, a to je obrazovanje ministarstva za evropske integracije. Mislim da je, prvo, neko morao da kazni predlagača. Srbija se od svog nastanka nalazi u evropskim integracijama. Mi se integrišemo i sa Rusima, i sa Norvežanima i sa Turcima, u nekom smo obliku saradnje. Ali ovde se misli na Evropsku uniju i ovde neko hoće da prevari javnost u Srbiji i da kaže – evropska integracija je samo integracija u Evropsku uniju. Recimo, ja više volim da se Evropa integriše po sistemu velike konfederacije u kojoj bi bila labava konfederacija Evropska unija, stabilna konfederacija Ruska Federacija i jedna lepa velika Srbija. Ako vi to garantujete ovom formulacijom, pa možda bismo mogli i da prihvatimo.

Kod ovog ministarstva je problem kako da se definiše upravni posao. Kako bi to ministarstvo rešavalo o pojedinačnim pravima i obavezama građana u delokrugu evropskih integracija kad mi takav zakon nemamo? Kako bi to ministarstvo donelo, recimo, pravilnik, naredbu ili uputstvo kada pravni osnov za to treba da bude neki zakon, a mi ni u jednom zakonu nemamo nijednu odredbu o pojedinačnim pravima građana i pravnih lica. Vrlo problematično. Očigledno da je to samo za reklamu.

Na kraju, da vam samo skrenem pažnju, nešto postoji u definiciji. Postoji nekoliko izvora moći. Prvi, najvažniji izvor moći jeste novac – ko ima pare, on ima moć. Drugi izvor moći jeste ličnost koja pretenduje da bude lider i treći izvor moći jeste organizacija državne uprave. E, mi se u okviru ove tačke dnevnog reda nalazimo na preraspodeli moći u okviru organizacije državne uprave.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima Milisav Petronijević. Izvolite.

MILISAV PETRONIJEVIĆ: Hvala lepo.

Za koji dan sledi izbor Vlade, Vlade koja će biti i stara i nova. Stara po politici koju će sprovesti, dakle Vlada kontinuiteta, a nova samo po sastavu. Ono što prethodi kada se formira jedna vlada, to je donošenje zakona o Vladi i zakona o ministarstvima, koji imaju za cilj da oni koji prave Vladu sačine takvu organizaciju ministarstava i državne uprave koja će na najefikasniji način moći da sprovodi politiku Vlade koja će biti efikasna.

U ovom slučaju mi nemamo novi izbor Vlade i ministarstava, zakon o izboru Vlade i ministarstava, mi u ovom slučaju imamo izmene Zakona o ministarstvima i one se mogu, kako bih rekao, podeliti na četiri dela.

Prvo, uvode se dva nova ministarstva – ministarstvo za zaštitu životne sredine i ministarstvo za evropske integracije. Drugo, u dva ministarstva se dodaju novi poslovi ili nove nadležnosti, to su Ministarstvo pravosuđa i Ministarstvo spoljnih poslova. U tri ministarstva kratke ali značajne izmene kada je u pitanju preraspodela nadležnosti i poslova kod ministarstava, odnosi se na Ministarstvo privrede, Ministarstvo energetike i Ministarstvo trgovine i telekomunikacije. Četvrta karakteristika je što se ukidaju dva organa, Kancelarija za evropske integracije i Direkcija za elektronsku upravu. To je otprilike sadržina.

Vrlo kratko, uz napomenu da su ovlašćeni predstavnik i moje kolege već daleko jasan stav SPS-a o predlogu ovih zakona, samo da ponovim da će Poslanička grupa SPS podržati predložene izmene Zakona o ministarstvima.

Prva izmena kada su u pitanju nova ministarstva odnosi se na osnivanje ministarstva zaštite životne sredine. Moram da kažem da je zaštita životne sredine oduvek bila pokrivena kao oblast, ali na različite načine. Ovog puta oni koji prave Vladu izlaze za predlogom da se formira posebno ministarstvo za zaštitu životne sredine i ja želim da dam punu podršku tom predlogu. Zašto? Prvo, ako se ima u vidu zaštita životne sredine u Srbiji, ako se ima u vidu veliki broj problema sa kojima se suočava Srbija u toj oblasti, ako se ima u vidu da se čovek odnosi prema zaštiti životne sredine kao prema zdravlju – ceni je tek onda kada je izgubi, ako se ima u vidu da je na našem putu u Evropsku uniju ovo jedna značajna oblast u kojoj imamo značajnih i složenih obaveza, veoma je važno da se posebno ministarstvo bavi tim pitanjima.

Treba samo napomenuti da mi imamo relativno dobru zakonsku osnovu za tako nešto. Problem je u implementaciji, problem je da nam trebaju projekti, sredstva, akcioni planovi. Treba nam i vremena i plan kako da do toga dođemo. To je ogroman posao. Zbog sveta toga, ali pre svega zbog značaja koji očuvanje životne sredine ima kada je u pitanju kvalitet života ljudi i zdravlja, ima puno razloga da se ovo ministarstvo, koje pokriva važnu društvenu oblast, formira kao posebno ministarstvo.

Drugo ministarstvo koje se ovde predlaže kao novo je ministarstvo za evropske integracije. Ponavljam, ta oblast je bila pokrivena na jedan drugi način. Dakle, ovde se radi samo o tome da se žele podići na nivo posebnog ministarstva poslovi koji nas čekaju kada su u pitanju evropske integracije.

Odmah da budemo načisto, strateško opredeljenje ove Vlade Srbije jeste da se polako priprema, da polako usvaja standarde da uđe u Evropsku uniju. To nije nikakva tajna. Na tom putu naravno da ima mnogo posla, mnogo izazova. Dosada smo otvorili deset poglavlja, dva privremeno zatvorili, čeka nas još dosta posla u toj oblasti, a da bismo to dostigli, ne zbog Evropske unije, nama treba taj put zbog toga da dostignemo te standarde, taj bolji život u Srbiji po standardima EU. Zato idemo ka tom cilju, vodeći računa o nacionalnim državnim interesima.

Naravno, pored toga je naš interes i očuvanje dobrih odnosa, dobre saradnje i sa Rusijom, i sa Kinom, i sa Amerikom i svim ostalim. Ali ovo je strateško opredeljenje koje podrazumeva veće obaveze na putu ka tome, podrazumeva dosta posla kada je u pitanju komunikacija sa Evropskom unijom i podrazumeva dosta posla kada je u pitanju koordinacija unutar organa u Srbiji. Stoga ima vrlo mnogo razloga da se formira posebno ministarstvo za evropske integracije.

Vrlo kratko kada su u pitanju nove nadležnosti, već je moj kolega rekao, značajna je jedna nadležnost koja se dodaje, tako da kažem, Ministarstvu spoljnih poslova, a to su nove nadležnosti kada je u pitanju razvojna saradnja i humanitarna pomoć i kada je u pitanju obezbeđivanje učešća civila u multinacionalnoj operaciji ili misiji, da se stvori zakonski osnov, da se stvore akcioni planovi, da se na institucionalan način reše veoma važna pitanja koja Srbija ima u ovoj oblasti.

Na kraju još jednom da ponovim – Poslanička grupa SPS će podržati izmene i dopune predloženog zakona o ministarstvima i izvinjavam se što sam govorio samo o tački dnevnog reda. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Dijana Vukomanović. (Nije tu.)

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Dame i gospodo narodni poslanici, mi u Srpskoj radikalnoj stranci nikada se ne bavimo demagogijom kada govorimo o predlozima zakona koji se ovde usvajaju i zato ni danas nismo govorili o broju ministarstava u smislu da li treba da ih ima manje ili više. Mi zastupamo stav da onaj ko je skupštinska većina odgovara za ono što radi, između ostalog i za broj ministarstava, izbor ministara, nadležnosti itd. Ali ovde mora nešto da se kaže, zbog specifičnosti predlaganja zakona o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima i moje pitanje je – šta kaže Ana Brnabić o ovom predlogu zakona?

Danas niko od onih koji će glasati za ovaj zakon nije odgovorio na to pitanje. Valjda je to najvažnije, ona je žena koja je određena za mandatara i ona bi valjda

trebalo da nam kaže da li zaista želi nova ministarstva, da li možda želi neka druga a da to nisu ova koja su predložena, jer ona će, pretpostavljamo, imati neki svoj koncept rada, neki svoj ekspozit itd. To su, naravno, samo pretpostavke i mi znamo da to nije tako, jer je suštinski problem, i kada je u pitanju skupštinska većina i buduća Vlada i budući predsednik Vlade, taj problem ima svoje ime i prezime i zove se Aleksandar Vučić.

Aleksandar Vučić je obavestio javnost pre više dana da ćemo imati nova ministarstva, da ćemo imati ministarstvo ekologije, rekao je da će Vujović ostati ministar, i to je nešto što je apsolutno suprotno i Ustavu Republike Srbije, i parlamentarnoj praksi i demokratskim principima. Vučić je mogao kao predsednik države da razgovara sa predstavnicima stranaka koje su u Parlamentu i da onog ko mu kaže da ima skupštinsku većinu odredi za mandataru. U ovom slučaju mislili smo da je to Ana Brnabić, ali posle nekoliko dana ispostavilo se da ona zapravo nema skupštinsku većinu, pa joj onda Vučić skuplja skupštinsku većinu, drži sastanak svoje partije itd. To je nešto što zapravo samo pokazuje ono što u javnosti provejava odavno, da će zapravo Vučić vršiti i funkciju predsednika Vlade i da će Ana Brnabić tu biti zaista samo neko ko će slušati i ispunjavati njegove naloge.

Zašto ova nova ministarstva? Naravno da je to posledica vaših koalicionih sporazuma, odnosno ucenjivanja itd. Sećate se, nekada su i mnogi od vas bili protiv toga da se protivustavno uvodi prvi potpredsednik Vlade, pa je uveden zamenik predsednika Vlade, takođe protivustavno. E sada nam Vučić najavljuje predsednika Vlade koji bi mogao da se krsti kao jedna duša – dva tela. Jedan će se baviti politikom, drugi će se baviti ekonomijom, a predsednik će biti samo neko ko se zove Ana Brnabić. Prilično konfuzno, ali o tome ćemo, naravno, kada budemo saslušali ekspozite Ane Brnabić, jer često se ovde čuju predstavnici vladajućih stranaka koji kažu – kako neko može unapred da bude protiv Ane Brnabić a nije čuo njen ekspozit? Pa na isti način kao što neko unapred kaže da će biti za njenu vladu a takođe nije čuo njen ekspozit.

Mi smo ovde pominjali Ministarstvo poljoprivrede kao karakteristično s obzirom na to da će sada biti izmena u organizaciji i nadležnosti ovog ministarstva zbog izdvajanja ministarstva ekologije, odnosno zaštite životne sredine, i mnogi su poslanici danas govorili upravo o ovom ministarstvu. Onda predstavnici režima pominju Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju kao nešto što je jako loše i nešto zbog čega trpe naši seljaci i naša privreda.

I to sve jeste tačno, ali postavljamo pitanje šta je to smetalo predstavnicima sadašnjeg režima, Vučićevog režima, da se pozabave tim SSP-om i da ga stave van snage kao posledicu politike Tadićevog režima. Ali to vam je isto kao što ovi iz Tadićevog režima kažu – ovi Vučićevi su potpisali briselske sporazume a oni to nisu uradili, a u suštini oni su im pripremili teren da na kraju ovi to urade. Znači, radi se i potvrđuje se da vam je politika potpuno ista i da ovo što se raspravljate u Skupštini zapravo samo pokazuje da ste i jedni i drugi u pravu.

Interesantno mi je da je danas jedan od predstavnika vladajuće većine govorio o Kosovu i Metohiji, o poslanicima takozvane srpske liste koji su, da se podsetimo, u šiptarskom parlamentu, ali je on govorio o parlamentu AP Kosovo i Metohija, pa me samo zanima na osnovu kojeg zakona se tamo izlazilo na izbore da bi se to moglo

zvati parlamentom AP Kosova i Metohije. Nažalost, to su šiptarski izbori održani na osnovu ustava i zakona lažne države Kosovo.

Da se vratimo na Ministarstvo za poljoprivredu. Pominjao je i Miljan Damjanović problem vezan za maline i malinare koji je ovih dana aktuelan i podsećamo i ministra aktuelnog, tehničkog, a pre svega tužilaštvo da su vlasnici hladnjača u Valjevu pre desetak dana zaključili sporazum kojim su se obavezali da niko neće plaćati malinu više od 120 dinara i da su čak priložili menice kao garanciju da niko ne sme više da plaća maline. Oni su na taj način počinili krivično delo, jer su zaključili restriktivni sporazum.

Naravno, i komisija koja se bavi konkurencijom i zaštitom konkurencije ne radi ništa na ovom planu, a svakako bi imala i te kako šta da radi. Hoćemo da kažemo da državni organi mogu da zaštite seljake, ali vi to nećete da radite, zato što vas to ne zanima.

Svi predstavnici vladajućeg režima, kada su govorili o ovoj tački dnevnog reda, počinjali su svojim utiscima sa sinoćnog događaja koji, što se mene tiče, jeste zaista privatna žurka Aleksandra Vučića. Hvale se ko je sve tamo bio; bilo je, kažu, oko 5.000 ljudi. Ali to su bili uglavnom finansijeri Srpske napredne stranke, bilo je svega pedesetak ljudi koji su predstavnici inostranih država. Naravno, bila je neizostavna Jelena Milić i Sonja Biserko, niko neće tim da se pohvali. I pošto se hvalite nekim velikim imenima koji su kao Vučićevi prijatelji bili prisutni, meni je zaista glavni utisak zamenik pomoćnika državnog sekretara, uopšte nije važno koje zemlje, važan je nivo koji vam je bio sinoć u gostima. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: To da su gosti na inauguraciji, kako smo čuli, finansijeri SNS-a najbolje neka objasni onaj ko je to rekao tim ljudima kojima je rekao. Na primer, kada bude bio u kontaktu sa zvaničnicima Ruske Federacije, neka objasni da je gospodin Rogozin finansijer SNS-a; živo me zanima kako će to da zvuči. Ili, na primer, kada i ako bude bio u kontaktu sa predstavnicima Narodne Republike Kine, da li su oni finansijeri stranke; živo me zanima kako će to da zvuči i to neka ostane problem za one koji su to rekli.

Da li je Vlada ili nije duša, telo, šta smo već čuli... Vlada je, dame i gospodo, tim, i to je jedino ispravno i jedino logično ako hoćemo da stvari funkcionišu kako treba. Timski rad koji je uspostavio upravo Aleksandar Vučić, i danas toliko pominjan. Opet, razumem fascinaciju nekog ko ima 4% glasova na izborima, ne može ni okom da dosegne do njegovih 56%. Može samo da se uveri na primeru onoga što se u Srbiji dešavalo, što je u Srbiji realnost od 2014. godine, od prve vlade koju je predvodio Aleksandar Vučić pa do danas. Kad se timski radi i kad to rade ljudi koji posao znaju a do države im je stalo, e onda i rezultata ima.

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju se, naravno, ne ukida, jer evropske integracije jesu strateško opredeljenje naše zemlje, to i danas važi. Ali je dobra vest za one koji brinu – upravo vlade Aleksandra Vučića nalazile su i nalaze rešenja da se štetne posledice otklone, a jedno od rešenja biće upravo i zakon kojim neće biti omogućeno da se kao na tacni, što jeste bila zasluga dosovskog režima, naše poljoprivredno zemljište prodaje bez ikakve kontrole. Kako izgleda konačno rešenje, videćete jako brzo.

Da je politika ista, odnosno da nije ista – sve što su imali da kažu na tu temu građani su rekli. Ali jedna napomena sa moje strane – iako znam da je u kampanji, onaj ko se nada da će postati gradonačelnik Beograda neka se manje bavi Sinišom Malim. Mislim da je zagrizao metu koju ne može da proguta. Sa Sinišom Malim da se poredi, to je smešno. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Hvala bogu, imamo kandidata za gradonačelnika koji nema nameru da se po mnogo čemu upoređuje sa Sinišom Malim.

Što se tiče odnosa sa Ruskom Federacijom i Kinom, nemojte vi nama da prebacujete. Mi smo precizni i jasni od kada postoji SRS – podržavamo tu saradnju, želimo je. Danas ste nam govorili da je ta vrsta saradnje sa Rusijom kakvu bismo mi želeli nemoguća i dobro znate da, kada sam govorila o gostima, nisam mislila na predstavnike ni Rusije ni Kine. Oni svakako uživaju naše poštovanje gde god da su i svako ko ih pozove u goste ima našu podršku.

Što se tiče procenata, koliko je ko imao procenata... znate, mogli ste vi da se u zanosu zabrojite, da Vučiću izračunate i 102%. I uopšte nije važno koliko ko ima procenata. Sećam se dobro kada su Vučić i još neki koji danas sede tu upoređivali neke zloglasne istorijske ličnosti sa nekima koji su tada osvajali veliki broj glasova. Naravno, ja ne želim to da kažem, ali i 99,9% glasova da je Vučić dobio, to mu ne bi davalo za pravo da se na ovaj način meša u rad Vlade.

Lepo sam objasnila šta on po Ustavu i zakonu može i šta je mogao kao predsednik države. To što vi njega slušate, to je vaš izbor, ali on ne sme to da demonstrira, ne može to tako bahato da pokazuje – evo, ja znam ko će biti ministar, ja znam koja će biti ministarstva. Baš ga briga šta kaže onaj koga je odredio za mandatara, baš ga briga šta kažete vi koji ćete glasati za to. Ja govorim o tome, o nadležnosti predsednika države, a o procentima ćemo neki drugi put, posle narednih izbora. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ja prvi put čujem da neko ko je na izborima osvojio 56% glasova ne sme da se bavi politikom i da ne sme da iznosi političke stavove, da zato što je predsednik Republike ne sme da iznese svoje mišljenje o tome kako bi Vlada trebalo da funkcioniše, o tome da li u toj vladi svoje mesto treba da nađu i ministri za zaštitu životne sredine i za evropske integracije.

Predsednik Republike predstavlja Republiku Srbiju u zemlji i inostranstvu. Dakle, predstavlja Republiku Srbiju i u zemlji. Predstavljanje Republike Srbije u zemlji ni na koji način ne ograničava predsednika Republike da se bavi politikom, jer je on par ekselans politička ličnost. On ima veći stepen političkog legitimiteta u odnosu čak i na narodne poslanike, jer smo svi mi izabrani sa nekih lista a on je izabran po imenu i prezimenu.

Dakle, u političkoj teoriji je nezabeleženo da nekome oduzimate pravo da se bavi politikom, da kaže da će biti saveznik Vlade, da iznese svoje mišljenje o tome

kakvu bi politiku Vlada trebalo da vodi, a na izborima je osvojio apsolutnu većinu glasova. Dakle, to je nešto što ne postoji nigde u svetu.

Ja sam danas već navodio primer. Aktuelni francuski predsednik je osvojio, čini mi se, nekih 32-33% glasova. Iza njega je kandidat koji je osvojio 24% glasova. Svi francuski mediji su objavili da je to istorijska pobeda Emanuela Makrona. Ovde maltene čovek ne sme ni da kaže da je Vučić osvojio 56% glasova. Samo u Srbiji nije bitno koliko si osvojio procenata glasova, samo u Srbiji je to jedan nevažan podatak. A i te kako je važan. Veću političku težinu, veći stepen političkog legitimiteta ima onaj koji je osvojio 56% glasova nego onaj koji je osvojio 1%, 2%, 4%, 5% ili 16%.

Aleksandar Vučić se nije ponašao, koliko ja vidim, bahato ni prema kome. Saslušao je mišljenje svih koji su hteli da dođu u Predsedništvo da sa njim razgovaraju. Kada je konstatovao da postoji većina za izbor nove vlade, on je mandat za sastav Vlade poverio gospođi Ani Brnabić. I onda je krenula hajka na Aleksandra Vučića, onda je krenula hajka na Anu Brnabić. Mi smatramo da je to hajka koja je potpuno bespotrebna, da je politički krajnje nekorektna. U Srbiji se ona vodi od strane određenih političkih stranaka, ali manje od političkih stranaka, zato što su nejake i slabe, a više od strane pojedinih medija.

Oprilike ista politika kakva se vodi u SAD protiv Donalda Trampa; tamo čoveku ne daju da diše. Čovek je pobedio na izborima i dan-danas ga ubeđuju da je on u stvari na izborima izgubio. Ista je situacija i ovde u Srbiji. Aleksandar Vučić je osvojio 56% glasova i dan-danas ga ubeđuju – ne, ti si u stvari izgubio izbore, pobedili smo mi koji smo osvojili 1%, 2%, 4% itd. Ista vam je situacija i u Americi. Kakav god da je Donald Tramp, oko njegovog vrata se stegla medijska hobotnica koja čoveku ne da da diše i koja ga ubeđuje da on u stvari nije predsednik SAD i da je samo pitanje dana kada će sa te funkcije da siđe.

Mi u SNS-u nemamo tih dilema. Aleksandar Vučić je dobio apsolutno poverenje građana Srbije. Njemu građani Srbije veruju. On je mandat za sastav Vlade, u skladu sa Ustavom Republike Srbije, poverio gospođi Ani Brnabić i mi ćemo sledeće nedelje u Narodnoj skupštini imati raspravu o tome kakva Vlada treba da bude, kakav je njen program i kakav je njen sastav.

Ali ja prvi put čujem da postoji država u kojoj predsednik Republike osvoji 56% glasova i onda mu se kaže – e sad ti idi u muzej voštanih figura, ne smeš ni jednu jedinu reč da progovoriš o politici, ne smeš ni jednu jedinu reč da progovoriš o politici Vlade iako si deo izvršne vlasti, jer mi po Ustavu imamo bicefalnu izvršnu vlast – jednu granu izvršne vlasti čini predsednik Republike, drugu granu čini Vlada – a to što si osvojio 56% glasova, šta se to nas tiče, idi u muzej, ne smeš da progovoriš ni jednu jedinu reč ni o Narodnoj skupštini, ni o Vladi i sram te bilo što si organizovao svečani prijem u Palati Srbija i sram te bilo što su na svečani prijem došli i Dmitrij Rogozin i potpredsednik Svekineskog nacionalnog kongresa, što su došli svi predsednici republika, odnosno predsednici vlada od Slovenije do Makedonije.

Ovde jedan genije kaže jutros – bila su samo dva predsednika. Ja sam svojim očima video tri. Video sam Boruta Pahora, video sam predsednicu Hrvatske i video sam predsednika Makedonije Đorđa Ivanova. To su tri. Evo Marijan Rističević kaže da smo videli Dodika. To je četvrti. Jesmo li videli Izetbegovića, Marijane? Dakle, videli smo sve lidere iz regiona.

Ako neko ne shvata da je to poruka Srbiji da vodi ispravnu i dobru politiku, da je zemlje u Evropi i svetu uvažavaju, da smo slobodna i nezavisna zemlja, da nismo ničija kolonija, da vodimo samo jednu, srpsku politiku, da ne sedimo ni na dve ni na tri stolice nego na jednoj, srpskoj stolici, onda to zaista mogu da izgovore samo ljudi koji su, ja mislim, ili politički zlonamerni prema Aleksandru Vučiću, što donekle mogu da razumem, ili imaju odbojnost prema svojoj rođenoj zemlji, što zaista ne mogu da razumem. Ovo što je juče Aleksandru Vučiću pošlo za rukom, pa to je uspeh svih građana Srbije. To je uspeh svih nas. To je uspeh i za vas koji se tome podsmevate, jer i vi živite u ovoj zemlji.

Na kraju krajeva, vi koji govorite o Aleksandru Vučiću kao diktatoru, vi koji govorite o Aleksandru Vučiću kao o bahatom čoveku, danas sam slušao jednog poslanika, verovatno je hteo da me isprovocira ili ne znam ni ja šta da uradi. Došao vam je, kaže, zamenik generalnog sekretara NATO-a, vi mu polazete račune, došao je gazda da vidi svoje delo itd. A taj isti Aleksandar Vučić je prvi predsednik Vlade u novijoj srpskoj istoriji koji je javno rekao da Vlada Srbije nije DHL, da Vlada Srbije nije Fedeks, pa da malo prima pakete iz Haškog tribunala pa da ih malo vraća. I uzeo je u zaštitu tri poslanika SRS-a i rekao – dok sam ja predsednik Vlade, neće biti isporučeni u Haški tribunal. I onda se pojave u Narodnoj skupštini i kažu – evo došao je zamenik generalnog sekretara NATO-a da mu Aleksandar Vučić položi račun.

Pa znate šta, kako vas, bre, nije sramota? Kako vas nije sramota? Nevidene pritiske je taj čovek trpeo i trpi ih i dan danas, ali neće da isporuči tri građanina Republike Srbije za koje smatra da nisu krivi. Mogu da se zovu ovako ili onako. I onda pošaljete vašeg, ne znam šta je – kandidat za gradonačelnika Beograda, u Narodnu skupštinu da kaže da je Aleksandar Vučić zapadni plaćenik i da je juče polagao račune zameniku generalnog sekretara NATO-a.

Ja tu vrstu, kako da vam kažem, nečovečnog, neljudskog, nekorektnog odnosa prema Aleksandru Vučiću zaista ne mogu da razumem. Ako vas je iko uzeo u zaštitu... Pa sećate se šta su radili prethodni predsednici Vlada? Uhapsu čoveka u Beogradu, izvuku ga iz bolesničke postelje, navuku mu neko odelo, pošalju ga preko Drine i kažu – uhapsila ga policija Republike Srpske. Stave mu lisice na ruke, kažu – dobrovoljno se predao.

(Vjerica Radeta: Tema, Arsiću.)

Samo nek dobacuju, pa to dobacuju oni isti koje je Aleksandar Vučić uzeo u zaštitu.

Prvi predsednik Vlade Republike Srbije otkako funkcioniše Haški tribunal koji je rekao da Haški tribunal krši elementarna pravila međunarodnog prava i koji je rekao – neću da isporučim tri građanina Srbije zato što je sud rekao da nema pravnih uslova za isporučivanje.

(Vjerica Radeta: A gde je tu Vučić?)

A gde je tu Vučić?! A gde su vam bili sudovi ranije, kada su isporučivali ljude Haškom tribunalu?

(Vjerica Radeta: Znači sud je kako Vučić kaže?)

Znate vi dobro, gospođo Radeta, kakva je uloga Aleksandra Vučića. Na kraju krajeva, pa ja sam vas ovde viđao po hodnicima kako ga vučete za rukav i pitate ga da li ste sigurni u Srbiji. Dakle, vukli ste ga za rukav.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Martinoviću...

Određujem pauzu od pet minuta.

(Posle pauze – 20.30)

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo dalje.

(Vjerica Radeta: Replika.)

Nemate pravo na repliku, koleginice Radeta.

(Vjerica Radeta: Poslovnik.)

Koleginice Radeta, daću vam po Poslovniku, ali pre toga da vas obavestim da sam sednicu prekinuo u skladu sa članom 112. Poslovnika, da ne bi, kažem vam to ...

(Vjerica Radeta: Dobro, izreći ćete mi opomenu, nije sporno.)

Molim vas da mi ne dobacujete. Daću vam, po Poslovniku ste tražili reč, ali vam unapred kažem, molim vas da me saslušate, da sam sednicu prekinuo u skladu sa članom 112. Poslovnika da tok sednice ne bi otišao tamo gde ne treba i da ovo postane lični obračun. Budite sigurni da ću sve institute, instrumente iz Poslovnika da koristim, bez obzira iz koje političke stranke bude bilo kršenja Poslovnika i kakvu god političku funkciju i bilo šta drugo imao u ovoj skupštini.

Izvolite po Poslovniku.

VJERICA RADETA: Najpre se javljam na osnovu člana 103. Grubo ste ga prekršili, gospodine Arsiću, kad mi posle onakvih kleveta Aleksandra Martinovića i onakvog njegovog bezobrazluka niste dozvolili repliku. Direktno me je prozvao i rekao da sam vukla Vučića za rukav, da sam ga molila da me ne pošalje u Hag. Sram ga bilo, a i vas što mi niste dali repliku. Slobodno mi izrecite opomenu.

Ja ne bih zamolila Vučića, život da mi od njega zavisi a ne Haški tribunal. A mene štiti, gospodine Arsiću, ne Aleksandar Vučić, nego zakon i pravosnažno rešenje Višeg suda u Beogradu. To je moja zaštita. Ja sam se uredno odazvala pozivu suda, uredno dala izjavu, sačekala rešenje, sačekala pravosnažnost i odluka je bila takva da nema pravnog osnova za naše izručivanje, kao što smo i sami znali da nema pravnog osnova.

Ako je neko mislio da će ostaviti utisak u javnosti da sad Aleksandra Vučića ne znam ni ja u kakvom svetlu predstavim, ne treba meni zaštita Aleksandra Vučića i ne treba nikom od srpskih radikala. Ovo je zaista nedopustivo što ste dozvolili i što mi niste...

PRESEDAVAJUĆI: Samo da odgovorim, koleginice Radeta. Kada sam video kuda ide tok sednice, ja sam prekinuo gospodina Martinovića i nije došlo do kršenja Poslovnika.

PRESEDNİK: Gde smo stali?

Reč ima narodni poslanik Miletić Mihajlović.

Šta kažete? Nemojte se nervirati.

(Vjerica Radeta: Ne nerviram se. Da li vidite da se Nataša javila?)

Nemojte. Iznervirali ste se, Vjerice. Vidite kako je drugim poslanicima kad im kažu nešto što im se ne dopada. Nismo u istim strankama, očigledno ne umemo da razgovaramo i onda su granice tolerancije vrlo tanke.

(Nataša Sp. Jovanović: Poslovnik.)

Daću vam reč.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Gospođo Gojković, niste bili u sali, a da ste bili, vi biste sigurno kao iskusan pravnik i predsjednik Skupštine prekinuli gospodina Martinovića, jer ste sami rekli da se držite istih aršina za sve, ja verujem u to, kada je zloupotrebio svoje pravo kao ovlašćeni predlagač zakona koji je na dnevnom redu da, kako vi rekoste sada, ode malo šire, ali to je tako degutantno nastupanje i vređanje, i toliko patetično ...

PREDSIEDNIK: Koji član?

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Članovi 107. i 27.

PREDSIEDNIK: To je bilo.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: To nije bilo. Bio je 103. Ovo je neposredno učinjena povreda od strane onoga ko vas je zamenjivao u predsedavanju.

Dakle, ova skupština ne može da se koristi, gospođo Gojković, za vređanje – i predsedavajući mora o tome da vodi računa – i to na tako prizeman način koji je zaista ...

PREDSIEDNIK: Poslanice, neposredno učinjena povreda – Vjerica Radeta je već reklamirala Poslovnik. Ne možete i vi sad reklamirati na neposredno učinjenu povredu.

(Vjerica Radeta: Po drugom osnovu.)

Možete da se uzdržite od kvalifikacija zemno i prizemno. Čemu to vodi sad?

Predsedavajući je prekinuo Aleksandra Martinovića, isključio mu je mikrofon.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Gospođo Gojković, povreda Poslovnika se odnosi na to da se predsedavajući nije obazirao na to što se ne govori o tački dnevnog reda, što se govore grube neistine kada je u pitanju tačka o kojoj mi danas razgovaramo, što predsedavajući nije opomenuo onoga ko je to zloupotrebio da u Srbiji ne postoji predsednički sistem vlasti, da ovo nije SAD, da postoji član 112. Ustava.

Taj isti, neko koji ništa ne zna, trebalo je da kaže da li su on ili gospođa Obradović izgovorili ime Ana Brnabić, jer su kao predstavnici najveće političke stranke bili na konsultacijama, a ne da se vrši zamena teza, da se zloupotrebljava ovo dragoceno vreme, da se maltretiraju, na izvestan način, narodni poslanici, zbog neukosti, neznanja i bezobrazluka Aleksandra Martinovića.

PREDSIEDNIK: Smatrate da ste sada dovoljno izvredali poslanika Martinovića, pa onda da nastavimo dalje. Molim vas, nemojte to da radite, počecu da kažnjavam, stvarno nema smisla, ovo su zloupotrebe, ali mi dozvolite da odgovorim.

Vaše kvalifikacije da je neko govorio da li imamo ili nemamo predsednički sistem itd., molim vas da jednako budete osetljivi i na neistine koje je iznosio Miljan Damjanović govoreći da ne može neki poslanik da predloži izmene Zakona o ministarstvima nego da je to trebalo da uradi Ana Brnabić.

Kao što znate, ne može to da uradi tehnička Vlada, niti ministar koji se bavi lokalnom samoupravom u tehničkoj Vladi, niti to može da uradi mandatar. Nije moje da ispravljam diskusiju uvaženog poslanika Miljana Damjanovića, iako nije znao ništa o tome što je govorio ali je govorio. To je njegovo pravo. Znači, nije vladao materijom uopšte, tako nemojte ni vi da smatrate da je povreda Poslovnika ako Martinović govori o nečemu.

Nije on vas lično povredio, vi to znate i sada ćete mene da rešetate. Nije problem, ja sam žrtva za sve. Izvolite.

VJERICA RADETA: Javljam se na osnovu prvog stava člana 107.

Zaista je povređeno dostojanstvo Narodne skupštine i ne radi se o tome što ste vi malopre govorili Nataši Jovanović da li neki poslanik poznaje materiju ili ne poznaje. Poslanik može da govori na način na koji misli da treba da govori i ne može snositi posledice za to, ali iznositi neistine je zaista grubo vređanje dostojanstva mene kao narodnog poslanika, a naravno i cele Narodne skupštine. Moralo se reagovati, ne dozvoliti iznošenje svih onih neistina.

I nije isto ne poznavati zakon i reći meni da sam ja vukla za rukav Aleksandra Vučića da ga nešto molim. To je zaista nešto što je apsolutno nedopustivo.

I nisam se ja iznervirala, kao što ste mi rekli malopre. Nemam razloga da budem nervozna, ali ne želim da mi se kaže nešto što ja ne bih uradila ni u svom najvećem ludilu. Hvala.

PRESEDNIK: Hvala.

Bespredmetno je govoriti o stavu 1. ako se prethodna poslanica pozvala na čitav član zakona, tako da je to iskorišćeno.

Moliću vas da upotrebim svoje pravo da vodim sednicu i da nastavimo dalje.

Reč ima narodni poslanik Miletić Mihajlović.

MILETIĆ MIHAJLOVIĆ: Poštovana predsednice, dame i gospodo narodni poslanici, kao član poslaničke grupe SPS pridružujem se podršci usvajanju ovih izmena i dopuna Zakona o ministarstvima, sa konstatacijom da je vrlo korisno da imamo ove izmene i dobijemo dva veoma značajna ministarstva, preko potrebna za budući rad Vlade, a to su ministarstvo za evropske integracije i ministarstvo za zaštitu životne sredine.

Srbija je već u dobrom jeku, da tako kažem, u procesu evrointegracija, već je uzet zamah i dosta toga je već urađeno, i svakako da je u takvom procesu koji uzima maha potrebno da se ovi poslovi skoncentrišu i studioznije obave u okviru jednog ministarstva, ministarstva za evrointegracije. U tome vidimo opravdanost svega ovoga.

Što se tiče ministarstva za zaštitu životne sredine, više bih pažnju posvetio ovom ministarstvu, jer smatram da je ono neophodno. Ipak, smatram da su poslovi koji se tiču zaštite životne sredine dobro i kvalitetno urađeni i u proteklom periodu, u okviru Ministarstva energetike, koje je ranije vodila ministarka Mihajlović.

Takođe je dosta urađeno i za vreme mandata ministarke Snežane Bogosavljević Bošković; tada je ovaj deo bio pri Ministarstvu za poljoprivredu. Tada, za vreme ministrovanja gospođe Snežane Bogosavljević Bošković, usvojeno je deset zakona iz ove oblasti, vraćen je Zeleni fond, od 19 strukturnih projekata značajnih za životnu sredinu koji su finansirani sredstvima EU i sufinansirani iz budžeta Republike Srbije rešeno je i završeno 16 projekata. Prema tome, i te kako je bilo rezultata iz ove oblasti.

Ipak, smatram da je iskorak napred učinjen ovim predlogom da se uvede posebno ministarstvo. Mi to kao poslanička grupa podržavamo, jer smatramo da u okviru posebnog ministarstva ova pitanja, značajna u najširem smislu, mogu kvalitetnije da se obave.

Životna sredina predstavlja sveobuhvatan resurs za normalno funkcionisanje i budućnost civilizacije. Zapravo, samo u punom kapacitetu i bogatstvu živog sveta i biološke raznovrsnosti čovek kao posebna vrsta može dugoročno da nađe svoj održivi opstanak i budućnost. Antropocentristički pristup, po kome je čovek apsolutni gospodar prirode, gospodar nad florom i faunom, poguban je za čoveka i njegovu budućnost ali i za opstanak i trajanje života na zemlji.

Takođe, važno je reći da je očuvanje životne sredine globalno pitanje, pitanje broj jedan, par ekselans, koje postaje aktuelno i zbog činjenice da je već dosta negativnog učinjeno od strane čoveka na prirodu i na uslove života, a to znači da je učinio mnogo i protiv sebe.

Inače, u političkom pogledu valja istaći činjenicu da životna sredina predstavlja jednu od najširih i najzahtevnijih oblasti na putu pridruživanja Srbije EU. Zaštiti životne sredine posvećeno je posebno poglavlje, Poglavlje 27, koje podrazumeva harmonizaciju nacionalnog zakonodavstva sa osnovnim ciljevima politike životne sredine u EU.

Uticaj čoveka na životnu sredinu nikada nije bio intenzivniji, obuhvatniji i dalekosežniji. Budućnost naše planete, što znači ukupan živi svet kao i sama ljudska civilizacija praktično zavise od čovekovog međuodnosa sa prirodom.

Danas brojnost svetskog stanovništva, uz rapidno smanjenje zaliha prirodnih resursa i nagomilavanje zagađivača dramatično upozoravaju na ozbiljnost nastalog stanja.

Samo istupanje iz Pariskog sporazuma, nedavno smo to imali prilike da pratimo, svakako zabrinjava i čini se da nema dovoljno svesti niti promišljanja o tome koliko je ovo važno.

Mnoga od ovih pitanja bila su predmet rasprave na Prvoj konferenciji o zaštiti životne 1972. godine u Stokholmu, koja je značila prekretnicu u odnosu čoveka prema životnoj sredini.

Veoma je važno reći da se u globalnim akcijama očuvanja biološke raznovrsnosti razmatra ne samo njen fundamentalni značaj, već i njene estetske, kulturne, etičke i duhovne vrednosti za prošlost, sadašnjost i budućnost ljudi i čovečanstva.

Veliki broj naučnika i filozofa se bavi ovim pitanjem. Vredno je pomenuti profesora sa Harvarda, Edvarda Vilsona, koji smatra da postoji značajna psihološka relacija u odnosu na potrebu očuvanja prirode i raznovrsnosti u živom svetu. Najbolji primer za ovo što profesor tvrdi jesu iskrene misli i reči indijanskog poglavice Sijetla koje je uputio američkom predsedniku Frenku Pirsu 1854. godine na ponudu predsednika da se otkupi zemlja Indijanaca na kojoj su oni živeli.

Reći ću i ovo – čovek je tokom svoje evolucije iznikao i stasao u savršenom skladu biološke raznovrsnosti, što je bio savršen ambijent za njegov evolutivni domet koji je danas dostigao. Samo u takvom promišljanju, u takvom jednom kontekstu može se razumeti važnost očuvanja životne sredine, ne za razvoj jedne države i jednog društva, kao što je Srbija, koja je mala zemlja, već uopšte za opstanak života na Zemlji.

Iz tog razloga ističem da je ovo veoma značajno, globalno pitanje, a takođe ću reći svoje mišljenje – mislim da nije neka velika mudrost ali mislim da je velika istina,

da Evropska unija kao skup država ima najrazvijeniju legislativu, odnosno zakonodavstvo u ovoj oblasti, a čini sve po potrebi očuvanja životne sredine.

Koliko je to važno, završiću još jednom izjavom, jednim stavom, jednom misli profesora Edvarda Vilsona koju sam jednom prilikom u Skupštini već istakao. On hipotetički kaže – ukoliko bi se planeta Zemlja našla u istraživačkom fokusu biologa sa neke druge planete, verujem, kaže on, da bi posmatrajući i analizirajući nas ovde na Zemlji zaključio da je na Zemlji dominantna jedna vrsta u srednjoj fazi svog sopstvenog uništenja.

Iz tih razloga, svakako je važno produbiti svest o tome koliki je značaj životne sredine, ali u sklopu onoga što je globalni pokret na planu očuvanja životne sredine i zato ovo pitanje, ova tema i ovaj problem u kontekstu izbora nove vlade zaslužuje svakako da nova vlada u svom sastavu ima ministarstvo za očuvanje životne sredine. To je još jedan razlog zbog kog će SPS sa zadovoljstvom glasati za ove izmene i dopune Zakona o ministarstvima.

PRESEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Goran Ćirić.

Izvolite.

GORAN ĆIRIĆ: Poštovana predsedavajuća, poštovane kolegice i kolege, pred nama je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima, treći po redu u ovom petogodišnjem ciklusu, i mi smo ovde na neki način u svođenju računa za petogodišnju odgovornost vlasti vaše koalicije, koja se nije menjala u ovom periodu ali očigledno je da su se menjali pristupi i da je ta potreba da se tri puta menja Zakon o ministarstvima ili lutanje, ili nedoslednost ili nedovoljno sistema u tom radu.

Nema potrebe da vi nas ubeđujete kako je potrebno uvesti ključne promene kroz ovaj zakon, a to je formiranje novih ministarstava, ministarstva za zaštitu životne sredine i ministarstva za evropske integracije. Nema potrebe zbog toga što je koleginica Gordana Čomić već govorila. Pa pre tri godine u ovoj istoj skupštini upravo vama je predložen amandman za formiranje ministarstva za zaštitu životne sredine. Tada ste ga odbili, niste ga prihvatili. Evo, posle tri godine priznajte da ste napravili grešku i izlazite sa novim predlogom, potpuno istim koji smo kao DS i gospođa Gordana Čomić predlagali.

Dakle, to jeste potvrda, jer bih ja voleo da je ova vaša odluka izraz svesti o potrebi rešavanja ključnih stvari o kojima svi mi, pojedinci i građani Srbije ne bismo smeli da imamo različito mišljenje, o svesti i potrebi rešavanja ekoloških problema u Srbiji, jer dišemo isti vazduh, pijemo istu vodu. Dakle potrebno je naći tačku u kojoj možemo da razgovaramo na jedan civilizovan i pristojan način.

Zaštita životne sredine je odgovornost i očekujem odgovore u tom smislu – imali ste odgovornost, zašto to niste uradili? Mi ćemo odgovoriti – pa dobro, devedesete godine su godine prosperiteta u EU, najvećih evropskih fondova, kada su mogli biti iskorišćeni i kada su zemlje u tranziciji, pre svega Centralne i Istočne Evrope, koristile te fondove i rešavale ključne civilizacijske probleme, propustili smo ih tada. Napravili smo propuste i 2000-ih godina. Pet godina nema ključnih iskoraka, a ja želim da govorim o tome na koji način svi mi možemo kao pojedinci da doprinesemo svesti o tome koliko je potrebno rešavati ovaj problem.

Dakle, imamo Vinču i neke kolege su pominjali – evo gori smetlište, kažu. Ne deponije, nego smetlište na Vinči. Udišemo zajedno taj isti vazduh, svi zajedno imamo taj problem, imaju naša deca, i ne samo Beograd nego i ostali gradovi koji nemaju rešene komunalne deponije. Dakle, možemo da se složimo oko toga da je to jedan od ključnih izazova – rešiti komunalne deponije, rešiti sisteme za prečišćavanje otpadnih voda. Jer ako znamo da jedina tri grada na Dunavu u Evropi nemaju sisteme za prečišćavanje otpadnih voda, a to su Novi Sad, Beograd i Smederevo, to govori o tome kakav je naš odnos prema vodama. I ne samo prema vodama nego i zemljištu koje te vode natapaju i onome što se nama kasnije vraća kroz hranu i probleme koje imamo u smislu održivosti čitave nacije i zdravlja naše nacije.

Možemo da se složimo oko toga da to jesu teme o kojima treba ozbiljno razgovarati na način da svako od nas da dovoljno doprinosa – kroz jačanje kapaciteta lokalnih samouprava, kroz rad ministarstva za zaštitu životne sredine i ministra koji će imati dovoljno snage i dovoljno podrške, ali pre svega kroz jačanje svesti da su to teme koje nisu samo pitanje zdravlja pojedinaca, nego i moguća razvojna šansa. Dakle to je moguće uraditi, zbog toga što će ta sredstva obezbediti kontinuitet u realizaciji tako važnih kapitalnih projekata koji se ne rade za godinu dana, ne rade se za dve godine, ne rade se za četiri, nego prevazilaze demokratski ciklus svake izabrane vlasti, i lokalne i centralne.

Na ovakav način, evo imamo dokaze – pet godina je vaše vlasti i vaše odgovornosti; kada podvučemo crtu, ne možete da se pohvalite rezultatima, onako kako ne mogu da se pohvale ni prethodne vlade, ali mislim da je izuzetno važno preskočiti te cikluse od godinu dana, dve godine, četiri godine i obezbediti kontinuitet u realizaciji projekata, oko čega ne bismo smeli da se sporimo. Toliko na temu ekologije i važnosti za formiranje ministarstva za zaštitu životne sredine.

Koleginica Nataša Vučković je govorila o našim predlozima i razmišljanjima vezanim za ministarstvo za evropske integracije, a ja ću govoriti, pošto nemam puno vremena, nešto na temu druge važne oblasti koju nosi ovaj predlog zakona o izmenama Zakona o ministarstvima, a to je prenos nadležnosti u kontroli javnih preduzeća sa Ministarstva privrede na...

Dakle, ovde je nama dostavljen predlog da se u delokrugu Ministarstva privrede prenosi odgovornost na Ministarstvo rudarstva i energetike u kontroli javnih preduzeća, pre svega EPS-a i Srbijagasa. Tu govorimo o toj vrsti doslednosti u kojoj smo pre tri godine imali izmeštanje te odgovornosti iz Ministarstva finansija na Ministarstvo privrede; sada sa Ministarstva privrede prelazimo na Ministarstvo za rudarstvo i energetiku, i tu se radi isključivo o EPS-u i Srbijagasu.

Niko nije pomenuo argument koji se ovde vidi, a ja bih voleo da predlagač da nešto više detalja vezanih za tu našu odgovornost, posebno u procesu evropskih integracija, za razdvajanje kontrole različitih ministarstava nad operatorima koji se bave infrastrukturom.

Dakle, ako govorimo o primeru EPS-a i EMS-a ili Srbijagasa i operatora koji radi distribuciju gasa, mislim da bismo očekivali jedan argumentovaniji odgovor upravo na to pitanje zbog čega se izdvajaju isključivo odgovornosti za EPS i Srbijagas, zbog čega se ta vrsta odgovornosti ne prenosi i za ostala javna preduzeća.

Još jedno važno pitanje je i prenos nadležnosti vezanih za propise za privatno-javno partnerstvo, za koncesiju. Sa Ministarstva telekomunikacija, o tome nismo čuli ni reči, se prenosi na Ministarstvo privrede.

Očigledno je da se ova pojedinačna rešenja, nedosledna, u proteklih pet godina tri puta menjana, sa različitim nadležnostima, prilagođavaju potrebama političke koalicije koja pregovara o mogućnosti da da nadležnosti pojedinim ministrima u ovim pregovorima. Dakle, jasno je da je ovo...

(Predsednik: Završite, molim vas.)

Zahvaljujem.

PRESEDNİK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Ivan Kostić.

IVAN KOSTIĆ: Pokret Dveri neće glasati za izmene i dopune Zakona. Nije floskula, nego se suštinska politika Dveri ne slaže sa izmenama Zakona o ministarstvima. Smatramo da su ove izmene ekonomski štetne i politički nepotrebne u današnjoj situaciji.

Mi smo danas imali prilike da čujemo od mnogih poslanika da je Srbija zemlja koja ima najbolju ekonomsku saradnju sa zemljama Evropske unije. Sa jedne strane to je tačno, i to je istina po pitanju brojki. Ali ja postavljam pitanje i narodnim poslanicima i građanima Srbije – koliko je godina unazad energije i finansijskih sredstava ulagano u saradnju sa zemljama EU, a koje su dobiti za srpsku privredu? Osim što smo im predali tržište, osim što smo otvorili granice za uvoz strane robe, mi nikakve druge koristi nismo imali.

Postavljamo pitanje Vladi Republike Srbije dokle se stiglo u formiranju kancelarije za saradnju sa Ruskom Federacijom. U srpskoj politici jedno se priča a drugo radi. Predstavnici vladajuće koalicije su deklarativno za saradnju sa Rusijom i Kinom i za otvaranje istočnog tržišta, međutim, u praksi se jako malo uradilo da ta saradnja postane bolja, da postane efikasnija.

Ja ću samo reći po pitanju poljoprivrede i agroindustrije – sva ona obećanja koja slušamo od 2014. godine, kada je bio predsednik Rusije Vladimir Putin, nisu se ostvarila. Ne želim ovde da glumim velikog rusofila, sigurno ima dosta narodnih poslanika vladajuće stranke, a pogotovo birača, koji su za tešnju saradnju sa Rusijom, ali konkretne stvari na ovom polju se nisu popravile.

Smatram da je formiranje ministarstva za evropske integracije apsolutno bespotrebno, ekonomski štetno i da nema smisla formiranje tog ministarstva kad smo ovde čuli nekoliko perjanica vladajuće koalicije koji su izjavili da ni oni sami ne veruju i nisu sigurni da će Srbija ući u EU.

Zato postavljam pitanje zašto vladajuća koalicija obmanjuje narod, zašto ulaže u stvari koje su nepotrebne za srpsku privredu, za srpsku poljoprivredu, zašto teži ka tome i na taj način Republiku Srbiju, njenu privredu i ekonomiju dovodi u stanje isključivosti, jer smo mi trenutno okrenuti i ulažemo samo u saradnju sa zemljama EU. Pričam prvenstveno po pitanju ekonomije, po pitanju agroindustrije.

Možda će se uskoro na geopolitičkoj sceni dogoditi određene stvari koje će usloviti situaciju u kojoj nećemo moći da se organizujemo za brži i bolji izvoz srpskih proizvoda na istočno tržište. Imali smo prilike već nekoliko godina da postanemo članovi i uđemo u pregovore sa Evroazijskim ekonomskim savezom, ali ništa nismo

uradili. Po pitanju otvaranja distributivnog centra u Moskvi ništa nije urađeno. Ovo su vam samo konkretni dokazi. O ovome je govorio i predsednik Privredne komore Srbije, gospodin Miloš Bugarin, koji za vreme svog mandata nije uspeo da otvori distributivni centar za srpske proizvode u Moskvi.

Zato pozivam i narodne poslanike i građane Srbije da ne veruju u priču o ekonomskoj saradnji sa Evropskom unijom, ta saradnja je štetna po srpsku privredu. Možda otvaranjem Poglavlja 29 srpska vlada bude primorana da ukine bescarinsku saradnju sa Rusijom i uskoro će i građani Srbije i narodni poslanici biti u prilici da vide kako će nas Evropska unija stisnuti uz zid po pitanju saradnje sa Rusijom, prvenstveno ekonomske saradnje. O tome smo mogli čuti u ovome domu pre nekoliko dana kada su bili predstavnici Parlamentarne skupštine NATO-a, koji su se posebno interesovali za saradnju sa Rusijom, koji su se posebno interesovali za bescarinski izvoz srpske robe u Rusiju i koji su sami u svom izveštaju, ko je imao prilike da pročita taj izveštaj Parlamentarne skupštine NATO-a, rekli da Evropska unija nema nameru da proširuje na Zapadni Balkan svoje članstvo.

Zato ovom prilikom ponavljam da je ministarstvo za ekonomske integracije apsolutni promašaj, da od toga nikakve koristi neće imati ni srpska poljoprivreda, ni srpska privreda. Mi smo samo u protekle dve i po godine uložili i dali stranim investitorima 860 miliona evra. Zato danas srpski malinari u južnoj Srbiji nemaju hladnjače, zato su uslovljeni da za 80 dinara prodaju malinu, baš zbog toga što smo svu svoju energiju zadnjih 17 godina ulagali u strane investitore, u saradnju sa zemljama koje ovde dolaze da nam uzmu tržište i koje ovde gledaju prvenstveno svoj lični interes. Hvala vam.

PRESEDNİK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala lepo.

Dobro, postavljaju se pitanja, pa onda i da odgovorimo.

Dakle, opet se čulo ono isto, toliko već isprano – koja je korist, što se laže narod da ima koristi, što se ne kaže da nema? Meni je, na primer, konstantno povećanje ne samo uvoza već i izvoza očigledna korist. Mislím da to svako može da razume. Možda grešim, možda precenjujem nekoga ko je narodni poslanik, kao što sam i ja, što očekujem da razume, da je, recimo, to što se otvaraju dodatni prostori za povećan izvoz iz ove zemlje korisno za ovu zemlju. Možda očekujem previše.

Druga stvar, ovo je sad već, moram da priznam, malo komplikovanije. To da uvoz nije nužno loš, i to je takođe istina. Šta je dobro kod, recimo, mogućnosti da se povoljnije uvozi? Dobro je što onaj krajnji korisnik, potrošač, a to će biti u ovom slučaju građani Srbije, može da bira pa da svoj novac potroši za ono što mu je odgovarajućeg kvaliteta a prihvatljivije. Nisu uvoz i izvoz bauci sa ne znam koje planete. To su jednostavne stvari. Kada se pospešuje i jedno i drugo i kada se smanjuje razlika – upravo to mi radimo kada poslujemo sa zemljama Evropske unije – to je za zemlju dobro, to je za zemlju korisno.

Je l' za zemlju dobro i korisno kada, recimo, tri milijarde dobije iz tog smera? Ja mislim da jeste. Je l' za zemlju dobro i korisno kada investitore dobija iz tog smera pa zbog toga neki ljudi ovde dobijaju posao? Ja opet mislim da jeste. Ali vrhunac demagogije, zaista vrhunac je rečenica da se samo formalno, ili tobože, kako je već

rečeno, saraduje sa Rusijom i Kinom. Je li možda figurativno Železara u Smederevu? Je li 5.000 obezbeđenih radnih mesta koja su bila pod velikim znakom pitanja samo tobože i figurativno? Ovde su obezbeđene sudbine ljudi. To je obezbeđeno 5.000 porodica, to funkcioniše danas i posluje bolje nego što je poslovalo, i ima povećanja. Ko ovo ne razume, neće da razume, a možda i ne može. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Vladimir Đurić ima reč.

VLADIMIR ĐURIĆ: Hvala.

Poštovana predsedavajuća, poštovane kolegice i kolege poslanici, poštovani građani Srbije, svašta smo danas u ovoj raspravi mogli da čujemo. Spominjana su raznorazna nerešena ubistva u poslednjih 17 godina, spominjani su projekti zaštite životne sredine za koje su nenamenski trošena sredstva. Za sve to je optuživana prethodna vlast.

Međutim, isto tako bismo mogli pričati i o Savamali, mogli bismo pričati i o pogibiji časnih oficira naše vojske u slučaju „Helikopter“, od kojih su neki moji sugrađani, očevi vrhunskih sportista ove zemlje, reprezentativaca. Mogli bismo raspodeljivati grehove svih prethodnih vlasti. Mogli bismo se tako vratiti do 88. i 8. sednice i „jogurt revolucije“, recimo, u mom Novom Sadu. Spominjan je dijalog o ustavnim promenama, pri čemu nijednog trenutka nije rečeno o kakvim se ustavnim promenama priča, da li se priča o erdoganizaciji Srbije ili o nečemu drugom.

Sve to, naravno, nije na dnevnom redu. Na dnevnom redu je izmena Zakona o ministarstvima, gde se, u očekivanju nove vlade i ekspozea mandatarke, radi reorganizacija nekoliko ministarstava i određene preraspodele nadležnosti. Niko nas neće uveriti da nije u pitanju prosta preraspodela moći unutar koalicionih partnera vladajuće većine i prosta trgovina uticajem koji će koalicioni partneri vladajuće većine imati u budućoj vladi.

Formira se ministarstvo za evropske integracije, gasi se Kancelarija za evropske integracije. Razlog? Obaveze proistekle iz evropskih integracija. Koje obaveze? U obrazloženju nema detalja. Formira se ministarstvo za zaštitu životne sredine, izdvajanjem iz Ministarstva poljoprivrede. Razlog? Obaveze proistekle iz evropskih integracija. Koje obaveze? Obrazloženje opet ne daje detalje. Ovo nije prvi put da se evropske integracije koriste kao kamuflaža za sve i svašta a da se njihova suština građanima ne objašnjava, već se umesto toga vrši tabloidno spoljnopoličko slušivanje građana.

Nadalje, prenose se nadležnosti u trouglu Ministarstva trgovine, Ministarstva energetike i Ministarstva privrede, gde Ministarstvo privrede nešto dobija a Ministarstvo energetike prenosi nadzor, zapravo nadležnost za donošenje određenih akata u domenu rada energetske preduzeća. I ovo je obrazloženo evropskim integracijama, pa su i one, osnovano sumnjam, ovde iskorišćene kao kamuflaža za nešto drugo.

Neobično je, o tome je kolega u ranijoj raspravi govorio, da je kod prenošenja nadležnosti za energetska preduzeća na Ministarstvo energetike reč „nadzor“ izostala iz nekih razloga. Pretpostavljamo da će nadzor onda spasti na odredbe Zakona o javnim preduzećima i mehanizme koji su tamo predviđeni, ali da će biti izmešteni iz ministarstava i Vlade Republike Srbije.

Imamo dva nova ministarstva i smatramo da se to kosi sa onim što nam je pre nešto više od godinu dana ovde obrazlagano kao revolucionarni ekspeze, kao revolucionarna Vlada koja će čudo u Srbiju doneti, da bi nakon toga tadašnji mandatar a doskorašnji premijer pobjegao u predizbornu kampanju i na mesto predsednika da bi sa te funkcije mogao mirno, bez ikakve političke odgovornosti za rad Vlade Srbije, da se i dalje za sve pita ali da praktično ni za šta ne bude odgovoran i da sve to posmatra u miru sa Andrićevog venca.

Evropske integracije se ne mogu koristiti kao izgovor i kao kamuflaža u šturim obrazloženjima predloga zakonskih akata. Evropske integracije su vladavina prava, a vladavina prava je poštovanje zakona i Ustava i to su stvari koje treba da leže u srcima svih nas ako zaista mislimo da sprovedemo takve stvari a ne da budu samo mrtvo slovo na papiru.

Konačno, još jedna sitna ali po meni ne manje bitna stvar. Nema ni reči u obrazloženju o tome zašto se gasi Direkcija za elektronsku upravu. Bukvalno ni reči. To je bilo u nadležnosti doskorašnje, odnosno još uvek tehničke ministarke lokalne samouprave, koja je buduća mandatarica a znajući broj poslanika u Skupštini verovatno i buduća premijerka. Zašto se ta Direkcija gasi? Da li mislimo da smo u pogledu elektronske uprave uradili sve poslove koje smo planirali i da smo dostigli vrh? Možda biste o tome mogli da popričate sa građanima koji stoje u redovima i čekaju zdravstvene knjižice i vozačke dozvole. Neka vam oni kažu. Hvala.

PRESEDNIK: Hvala.

Reč ima Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, kao predlagač zakona želim da se osvrnem na izlaganje prethodnog govornika.

Kažete da je Aleksandar Vučić pobjegao sa funkcije predsednika Vlade i otišao na funkciju predsednika Republike. Niti je on pobjegao sa funkcije predsednika Vlade, niti je otišao na funkciju predsednika Republike, nego je izabran za predsednika Republike sa skoro 56% podrške građana Republike Srbije.

Ono sa čim vi imate problem, ne samo vi iz poslaničke grupe nego generalno iz svih poslaničkih grupa koje su opozicija, to je što vi ne možete da se dogovorite sami sa sobom šta u stvari hoćete. Pre nego što su raspisani predsednički izbori, horski ste se utrivali ko će glasnije da kaže kako Aleksandar Vučić ne sme da izađe na crtu svima od vas, pa ne sme da izađe na crtu Vojislavu Šešelju, pa ne sme da izađe na crtu Saši Jankoviću, pa ne sme da izađe na crtu Vuku Jeremiću, pa ne sme ovom, pa ne sme onom. Čovek kaže – dobro, evo ja ću da izađem na crtu. I izađe na crtu i sve vas pobedi, ali sve zajedno vas pobedi.

Vaš predsednički kandidat, gospodine koji ste maločas govorili, osvojio je manje glasova nego što je bilo nevažećih listića na izborima drugog aprila. Jedan drugi predsednički kandidat je pobedio, tako bar on kaže, iako je osvojio 2,2% glasova, ali je pobedio i ja mu čestitam na toj pobedi, kao što sam mu čestitao 2016. godine kada je pobedio za Narodnu skupštinu osvojivši ravno 5% glasova. I tada je pobedio. Doduše, i on i njegove kolege ostale su nam dužne da objasne da li su za to da Vranje, Leskovac i Niš budu u sastavu Republike Srbije ili Republike Bugarske, ali valjda ćemo dočekati i taj dan da nam odgovore na to pitanje.

Ali vama nešto hoću da kažem, vama koji govorite o tome šta je vladavina prava. To su danas pričali i pojedini poslanici DS-a. To pričate godinu dana, zato što drugih tema nemate.

Siniša Mali zaista je jedan od najuspešnijih gradonačelnika u istoriji Beograda. Nikada više gradilišta u Beogradu nije bilo nego za mandata Siniše Malog. Jedina tema kojom se vi bavite u vezi sa Sinišom Malim je Savamala. Pojam vladavine prava je sinonim za Savamalu. Kaže – dok se ne rasvetli slučaj Savamale nema vladavine prava u Srbije.

Je li smem ja nešto da kažem na tu temu, po informacijama koje ja kao narodni poslanik imam? Pošto vi stalno postavljate pitanja a očekujete da mi iz SNS-a odgovorimo, hajde ja vas nešto da pitam – da li je istina da je vlasnik tih nelegalnih objekata u Hercegovačkoj ulici izvesni Vlada Marković? Pitam sve vas iz opozicije koji godinu dana vodite kampanju protiv Siniše Malog.

Polako, nemojte da se nervirate. Samo polako. Sad ja vas pitam – je li tačno da je vlasnik tih, mislim nelegalni vlasnik, pošto su to nekretnine koje nisu izgrađene u skladu sa građevinskom dozvolom, dakle da li je taj nelegalni vlasnik tih nelegalnih objekata izvesni Vlada Marković, koji je svojevremeno bio u Gradskom veću grada Beograda zadužen za pitanja saobraćaja?

Da li je tačno da je taj čovek bio član Demokratske stranke, da je te objekte u Hercegovačkoj ulici svojevremeno nelegalno izdavao raznim preduzećima i firmama iz Beograda i, naravno, veliki parking prostor i uzimao ogromne sume novca ne plaćajući državi porez, ne plaćajući takse, ne plaćajući bilo kakve dažbine koje po zakonu moraju da se plaćaju? Da li je to vladavina prava? Ja mislim da nije, a vi mi odgovorite da li jeste ili nije.

Dalje, pričate o vladavini prava. Kažite mi da li je vladavina prava kada stečajni upravnik sam sa sobom i svojom ženom zaključi ugovor o pružanju knjigovodstvenih usluga u 14, 15 ili 18 društvenih preduzeća u kojima je stečajni upravnik. Da li je to vladavina prava? Da li je vladavina prava kada...

(Boško Obradović: Da li je to tema?)

PRESEDNIK: Poslaniče Obradoviću, niste bili danas tu i nemojte da vičete sada, jer vama se niko ni ne obraća nego se obraća prethodnom govorniku.

(Boško Obradović: To nema veze sa zakonom.)

Vi i ne znate šta ima veze sa zakonom, očigledno. Prema tome, nemojte da se mešate u raspravu.

Poslaniče, nastavite da govorite. Ja štošta ne znam iz ovog vašeg izlaganja, i ja bih da čujem.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dakle, javio se ovaj profesionalni stečajni upravnik.

Dakle, postavljam pitanje – da li je to vladavina prava kada ste stečajni upravnik u 15 firmi i onda u svih tih 15 firmi imate zaključen ugovor, kao stečajni upravnik, sam sa sobom i sa svojom ženom o pružanju knjigovodstvenih usluga? Da li je to vladavina prava?

Da li je vladavina prava kada upropastite BIP pa onda BIP zaključi ugovor o pružanju nekih medijskih usluga, odnosno o primanju medijskih usluga od firme čiji je

formalno vlasnik žena jednog vašeg kolege narodnog poslanika? Da li je to vladavina prava? Ja mislim da nije.

Dakle, kada govorite o vladavini prava, znate, to je jedna prilično komplikovana materija. Vladavina prava ne svodi se na to – hajde da linčujemo Aleksandra Vučića i Sinišu Malog.

Hajde malo dublje da zagrebemo oko te Savamale. Da vam pravo kažem, nisam se mnogo interesovao za tu Savamalu dok vi niste tu aferu potegli, pa kada sam malo počeo da čeprkam po toj aferi, a tu neki nelegalni objekti, vlasnik neki Vlada Marković iz Demokratske stranke, izdaje parking prostor, izdaje kancelarije, ne plaća porez i onda vidim zašto vas to žulja. Gde god su pare, a neko dirne u vaše pare, vi dignete halabuku. Sada je država Srbija najgora država na svetu zato što su porušene tri nelegalno podignute barake u Hercegovačkoj ulici, ali nije nikakav problem kada sami sa sobom zaključite ugovor o pružanju knjigovodstvenih usluga. To je super. To je evropski, to je demokratski. Tu nema nikakvih problema.

Kada pretapate tenkove, to je super, to je demokratski, to je evropski, a kada nabavljate, kada dobijete na poklon od Ruske Federacije, to govorim zbog ovih velikih rusofila, kada dobijete na poklon od Vladimira Putina šest migova, 29-30 oklopnih vozila i 30 transporterata, odnosno tenkova, onda ste najgori čovek na svetu, onda ste izdajnik, onda služite NATO-u, a kada primete u Narodnu skupštinu poslanike bugarske partije koji otvoreno kažu da su delovi Srbije zapadna bugarska pokrajina, onda ste najveći Srbi na svetu.

Ljudi, vi ste hteli da potpuno izokrenete političku stvarnost u Srbiji. Vama dati vlast, vi da vodite državu, za 24 sata Srbije ne bi bilo. Ovaj bi pola Srbije dao Bugarskoj, ovaj bi celu srpsku privredu poklonio svojoj ženi i ništa od nas ne bi ostalo.

PRESEDNIK: Povreda Poslovnika, Marija Janjušević.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Zahvaljujem.

Predsedavajuća, ukazujem na povredu Poslovnika, član 27. Vi ste kao predsedavajuća dužni da držite red na ovoj sednici, a takođe i na član 100 – predsednik Narodne skupštine, kada predsedava sednici, ako želi da učestvuje u pretresu, prepušta predsedavanje jednom od potpredsednika.

Mi ovde čitav dan trpimo izživljavanje, pre svega predlagača, koji zloupotrebljava svoje vreme i govori šta god želi, a sve to uz vašu saglasnost. Vi, s druge strane, zloupotrebljavate govornicu.

Sigurno znate da nije viteški udarati nekoga vezanog, a to što vi radite sa govornice, sve vreme u ovom sazivu, upravo tako izgleda. Izgovarate šta vam je želja, pravite raznorazne insinucije i vređate, jer ako nekom kažete da ne zna šta priča a sedi ovde i predstavlja narod, to pre svega ne može biti tačno i nikako nije u redu.

Ja ću sada iskoristiti priliku da ono što danas nisam rekla...

PRESEDNIK: Nećete iskoristiti priliku, nego samo može povreda Poslovnika.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Eto, zato što ćete vi zloupotrebiti svoju poziciju.

PRESEDNIK: Ne, ne možete da radite ono što meni spočitavate. Ne možete da iskoristite priliku da ono što niste danas rekli sada kažete.

Ja razumem da hoćete da branite predsednika vaše partije, i to je normalno i logično...

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Nema potrebe ja da ga branim. Sasvim dobro on može sam da se brani. To ste vi svi i uvideli.

PRESEDNIK: Nisam sigurna, vi ste stali ispred njega da ga vi odbranite i meni je to sasvim u redu. To je normalno da se radi u politici, ali ne možete sada da koristite povredu Poslovnika...

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Kao što vi koristite moje vreme.

PRESEDNIK: Nemate vi svoje vreme. Vi ste objasnili povredu Poslovnika.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Samo dajete lični primer kako treba da se ponašamo.

PRESEDNIK: Hvala vam puno. Baš je vaša poslanička grupa prava koja će mi objasniti kako treba da se ponašam. Svakako prihvatam da me vi podučite kako ću da se ponašam.

(Marija Janjušević: Neko mora.)

Neko mora? To su moji roditelji propustili, očigledno, da urade i ja ću nešto naučiti od vaše poslaničke grupe. To nije nikakav problem.

Mi u Novom Sadu znamo da saslušamo ljude i kada ih ne razumemo, a nisam vas ništa razumela šta ste hteli da kažete – da vezujem vašeg predsednika i da ga udaram? Ne znam, nisam zaista razumela. Niti vezujem vašeg predsednika poslaničke grupe, niti ga udaram. Rekla sam da ne može da viče i da dobacuje. Ušao je u salu i ne zna o čemu se tu radi.

Niko se ne izživljava, uvažena poslanice. Ovo je poslanički predlog zakona. Poslanik je ovlašćeni predlagač i on danas ima pravo, a i obavezu, da odgovara na ono što iznose poslanici u toku diskusije. A najmanje je bilo govora danas o zakonu, morate priznati, ali teško vam je da priznate bilo šta. Toga sam i ja svesna.

Što se tiče povrede Poslovnika, reda radi ste naveli član 27, kao i svi ostali, ali to je takođe vaše pravo te ćemo glasati, ako insistirate, o povredi člana 27.

(Marija Janjušević: Ne.)

Zahvaljujem. Umete da me iznenadite.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Đurić.

Izvolite.

VLADIMIR ĐURIĆ: Najpre se zahvaljujem predsedavajućoj i nadam se da je ovo naznaka dobre prakse, pošto je prethodni govornik jako vodio računa da u svom izlaganju ne proizvede osnov za repliku, pa je nabrajajući predsedničke kandidate na predsedničkim izborima namerno preskočio da imenuje jedinog predsedničkog kandidata koji je u sali da ne bi proizveo pravo na repliku, ali predsedavajuća je osetila i rekla da se prethodni govornik obraća meni, što predstavlja osnov za repliku, tako da ovo je duh poštovanja Poslovnika i ja to pozdravljam.

Malopre ste rekli „mi iz Novog Sada umemo da saslušamo i kada ne razumemo“, i to je lepo.

Prethodni govornik je u nedostatku argumenata koje bi atribuirao, spominjao grehove nekih drugih stranaka i nekih drugih vlasti. Ja ne znam da je bilo ko iz „Dosta je bilo“ pretapao tenkove, menjao nacionalnost, proglašavao se ovim ili onim, Vlahom ili ne znam šta, da bi ušao u Skupštinu. Što se tiče stečajeva i supruga koje su vodile knjige, o tome je temeljno odgovoreno u seriji replika na jednoj od prethodnih sednica, a proizvedeni su jako dobri snimci koji kruže internetom i ljudi vole da ih gledaju,

zaista. Ali pošto će i kolega Radulović u replici dovoljno o tome govoriti, ja ću se zaustaviti na ovoj konstataciji.

Tako da, što se tiče Savamale, taj kojeg ste spominjali, ja ga ne poznajem niti znam da je vlasnik, ali znam jednog koji jeste vlasnik nekih objekata u Savamali, takođe je naš sugrađanin i on će to terati do Strazbura, a vi ćete Savamalu dobiti u izveštaju EU o napretku i moraćete to rešiti pre ili kasnije. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Izvinjavam se, ovo oko labudova, nisam ništa razumela, zato smo se nasmejali. Neke labudove ste spominjali.

Izvinjavam se stvarno, ali toliko viču u sali da ja nisam čula.

Reč ima Saša Radulović.

SASA RADULOVIĆ: Hvala.

Kao što je običaj, u nedostatku argumenata kreće se ka neistinama, skretanju sa teme. Tema je Zakon o ministarstvima. Naravno, vladajuća većina ne ume o tome da razgovara pa pokušava da lažno optuži ljude.

Građanima sam već objasnio i prošli put kada smo imali sličnu diskusiju da moja supruga nije ni dinar dobila u stečajevima, pošto bi to vrstan pravnik morao da zna ali očigledno ne zna. Stečajni sudija odobrava sve troškove, odobravaju se svi ugovori, odbor poverilaca to radi. Ja sam, naravno, ponosan na sve lopove koje sam isterao iz tih preduzeća, zaštitio imovinu, štitio prava radnika, tako da me ovakve optužbe zaista ne dotiču.

Što se BIP-a tiče, BIP je upropastio SNS, odnosno vodio ga je SNS i upropastio ga je SNS, a dok sam ja bio u Ministarstvu, dok sam ja bio ministar, nijedan takav ugovor nije potpisan. Šta je bilo posle, to je zaista pitanje za SNS.

I dok smo uvodili red u javnim preduzećima, terali ih da rade lične karte, sprečavali sve štetne ugovore, onaj ko je sprečavao sve to upravo je današnji predsednik države, i dalje je, nažalost, predsednik SNS-a, čime krši Ustav naše zemlje.

Tako da ono što građani mogu lepo da vide iz svih ovih izlaganja – kad god argumentovano krenete o temi, o onome šta je na dnevnom redu, pređe se u izmišljanje, u konstrukcije, u laži, i to je naravno samo izraz velike slabosti, nesposobnosti da se nose sa argumentima koji se iznose u raspravi. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Izvinjavam se, moram da dam sada repliku Bošku Obradoviću, ali tražim osnov.

Reč ima Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajuća.

Dakle, ja razumem da vodeći ljudi SNS-a imaju problem sa predstavnicima Dveri zato što mi govorimo ono sa čime će većina birača SNS-a da se složi kada sama sa sobom sedne i ozbiljno razmisli.

Ne znam puno birača SNS-a koji su za ulazak Srbije u EU, čak možda ne znam nijednog. Zbog čega oni glasaju za SNS i Aleksandra Vučića, to je neko drugo pitanje, ali većina tih ljudi apsolutno je protiv ulaska Srbije u EU.

To što vi sada namećete nekakvo ministarstvo za evropske integracije, to što nas već pet godina vodite pogubnim putem Srbije u EU po svaku nacionalnu, državnu i ekonomsku cenu, to što ste spremni da na tom putu žrtvujete i KiM, to što ste spremni da rasprodajete naša prirodna i privredna bogatstva, da nas vodite u NATO,

da saradujete sa MMF-om i radite sve što vam MMF nalaže, od smanjenja plata i penzija do rasprodaje naših prirodnih i privrednih bogatstava, to je vaša politika.

Moja je obaveza kao opozicije da vas podsećam da postoji drugačija politika, politika koja brine o nacionalnim i državnim interesima, politika koja ne služi EU, NATO-u i MMF-u kao vi, politika koja nije ucenjena da bi došla na vlast pa mora da vrati te dugove onima koji su ih doveli na vlast.

Ja znam da to vas boli. Ja znam da je vama neprijatno kad vas podsetim na te činjenice, da vi nekome dugujete dolazak na vlast. Znam da vam je neprijatno kad vam kažem da vam je politika ista kao politika DS-a i LDP-a. Ja razumem da je to neprijatno za nekoga ko je nekad bio radikal, ko je nekad bio patriota, ko je nekad verovao u Boga i u Srpstvo a onda se prodao Angeli Merkel i EU.

PRESEDNİK: Poslaniče, nemojte da sad i vi vređate državnike širom sveta. Nema potrebe.

Dobili ste repliku. Zna li šta znači replika? Odgovoriti na ono što je vama upućeno, a vi niste odgovorili na ono osnovno zbog čega ste i dobili repliku, a to je da odgovorite zašto se zalažete za saradnju sa određenom partijom iz Bugarske koja ima teritorijalne pretenzije u odnosu na Srbiju. Zato sam vam dala repliku. Moram da objasnim.

(Boško Obradović: A to je bilo upućeno meni?)

Pa nije sigurno upućeno Ševarliću. Vama je upućeno, inače ne biste dobili repliku. Moram da vam objasnim. Ne biste dobili repliku. Dobija se replika zbog konkretne stvari a ne da se omogući da vi ponavljate nešto što je bilo jutros.

Miladin Ševarlić, po kom osnovu?

(Miladin Ševarlić: Replika.)

Slučajno sam vas spomenula, stvarno. Daću vam reč odmah posle Vladimira Orlića, iako nema replike.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala.

Pravo na repliku, ponovo.

Pa da, da je ponašanje SNS-a znak velike slabosti, to je sigurno, jer s druge strane očigledno imamo znak velike snage, velike snage od, koliko beše?, 1,4%. Je l' isteralo do 1,4%? Da, velike, nešto kao broj nevažjećih listića. Je l' dotle stiglo? Svaka čast. To je, bez ikakve dvojbe, velika snaga, nešto ubedljivija odmah u produžetku, samo red pored, 2,2 ili 2,2 i nešto – to je tek velika snaga, strašna snaga je u pitanju.

Sa nekim tako snažnim kada se nađemo u duelu, ja ne znam kako se mi uopšte snalazimo. Sigurno ti klipovi koji kruže, neko je rekao da mu nešto kruži ovde, sigurno i oni pokazuju sve ovo o čemu mi pričamo danas – da je neko zloupotrebljavao položaj da bi se lično okoristio, baš kao što je, između ostalog, zloupotrebljavao i budžetski novac da bi se opet lično okoristio, pritom mislim na one velike i snažne koji su npr. budžetski novac za kampanju prebacivali sebi u džep.

Ali hajde što su to radili, mi ne očekujemo bolje ponašanje, nego što su to radili tako providno i besmisleno, smešno, sami sebi iznajmljivali grejalicu. Da li možete da zamislite da neko to uradi? Sam sebi iznajmljuje grejalicu i pritom još obrazlaže, objašnjava da je to potpuno u redu i normalno.

Što se tiče onih koji ne znaju nijednog glasača SNS-a koji voli ovo ili ono, ruku na srce, nije to jedina stvar koju taj neko ne zna. Podugačak je spisak stvari koje

taj neko ne zna, ali ako priča o MMF-u, NATO-u, Svetskoj banci, neka priča na tu temu sa onima sa kojima se grli i ljubi na Trgu republike, sa kojima se oko struka grli i nežno u obraz ljubi, koji te stvari takođe vole i preferiraju.

Da se više ne govori ovde o Srpstvu i Srbiji i srpskom nacionalnom interesu od strane onih kojima je vrhunac međunarodne saradnje...

PRESEDNİK: Hvala.

Idemo dalje.

Meni je na spisku sada stvarno Miladin Ševarlić.

Jeste li se vi menjali sa Marijom Janjušević?

Nemate repliku. Ja sam vas pomenula onako figurativno, u pozitivnom smislu. Nisam bila u sali, piše da ste vi sada na redu.

Ne želite da govorite?

Reč ima narodni poslanik Ljupka Mihajlovska.

LJUPKA MIHAJLOVSKA: Hvala.

Verujem da se svi u ovoj sali sećate, tj. nadam se, a sigurna sam da se građanke i građani Srbije sećaju da smo nešto manje od pre godinu dana birali Vladu i tu Vladu i strukturu ministarstava predlagala je ista ova većinska ekipa, da tako kažem, odnosno većinska stranka zajedno sa svojim koalicionim partnerima.

Ono što je ostalo nejasno jeste šta se to promenilo u proteklih godinu dana te ste vi došli do zaključka, predlagač i svi potpisnici zajedno sa predlagačem, da su nam neophodna dva nova ministarstva. Pa ste nam dali neka obrazloženja i mene ta obrazloženja zaista fasciniraju, evo već godinu dana i, kada je reč o hitnosti postupaka i o donošenju zakona, ona su, u najblažu ruku rečeno, nedovoljna i prilično laička.

Recimo, za ministarstvo zaštite životne sredine se kaže – predlaže se, imajući u vidu značaj koji očuvanje i zaštita životne sredine imaju kada je u pitanju kvalitet života građana i njihovo zdravlje. Zar kvalitet života građana i njihovo zdravlje nije trebalo unapređivati i pre godinu dana? To ste mogli da pitate ako ste nekada razgovarali sa ljudima koji žive u Pančevu ili u Boru, a u proteklom periodu i sa stanovnicima Vinče, Palilule, Voždovca, Zvezdare, koji se suočavaju sa isparavanjima sa deponije u Vinči i udišu izuzetno toksične materije.

Takođe, ovde imamo obrazloženje i za osnivanje ministarstva za evropske integracije, kaže se – predlaže se usled značajno većih obaveza i obima poslova u procesu pridruživanja EU u odnosu na ranije postojeće. Nešto nisam primetila da se rapidno približavamo evropskim integracijama, niti da se nekom munjevitom brzinom otvaraju poglavlja, a i ona poglavlja koja su otvorena i resori koji se tiču tih poglavlja, nisam primetila da se neki značajan napredak dešava. Jedino što smo uočili zapravo jeste da se povećao ucenjivački potencijal koalicionog partnera i mi zaključujemo da i formiranje ova dva ministarstva zapravo potiče iz toga da se ti apetiti zadovolje.

Takođe, vrlo precizno se ovde definiše šta je u čijem posedu, pa se tako u predlogu za izmenu delokruga Ministarstva privrede sve ono što se odnosi na sva javna preduzeća izuzima kada je reč o preduzećima koja se bave električnom energijom, odnosno prirodnim gasom.

Interesantno je da niko nije primetio da postoji potreba za ministarstvom za ljudska i manjinska prava, za koje, recimo, Pokret „Dosta je bilo“ smatra da jeste potrebno. Nacionalni saveti nacionalnih manjinskih zajednica prepušteni su sami sebi,

izgledaju kao privatna vlasništva gde jedna osoba ili nekoliko osoba raspolaže budžetima tih nacionalnih saveta, a pripadnici tih manjina najčešće i ne znaju čemu služe ti projekti, kakvi su ciljevi i ishodi prilikom realizacije tih projekata na koje se novac troši. Takođe, i ugrožene grupe koje su, nažalost, prepuštene Ministarstvu rada u ovom sastavu.

I dalje u Izveštaju Evropske komisije o napretku Srbije trpimo velike kritike kada je reč o položaju u kojem se nalaze ljudi koji žive u ustanovama što socijalne što zdravstvene zaštite; ti ljudi maltene trpe torturu. Mi smatramo da su, naravno, ova dva ministarstva važna, ali da je daleko važnije ministarstvo za ljudska i manjinska prava.

Na kraju, cenim da je potpuno cinično to što ste u obrazloženju naveli da nisu potrebna dodatna budžetska sredstva za postojanje ova dva ministarstva i, recimo, pravdate ministarstvo za evropske integracije tako što će se Kancelarija za evropske integracije pretvoriti u ministarstvo. Ja sam gledala organizacionu šemu te kancelarije. Tamo ne postoji ministar, ne postoje pomoćnici ministra, ne postoji državni sekretar itd. i moje je pitanje da li ćemo se uskoro suočiti sa rebalansom budžeta ovde u Skupštini Republike Srbije, budući da u budžetu za 2017. godinu ova dva ministarstva nisu predviđena. Hvala.

PRESEDNİK: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Dragan Vesović.

DRAGAN VESOVIĆ: Dakle, ovo je četvrta vlada u kojoj će na ovaj ili onaj način učestvovati gospodin predsednik Republike Srbije Aleksandar Vučić. Bio je p.p.v, pa je bio premijer, pa opet premijer, sada je predsednik.

Zašto to kažem? Kažem zato što mi nije jasno zašto u Predlogu ovog zakona sada odjednom imamo dva ministarstva, odjednom se pokušava objasniti da je to mnogo dobro, da je to neophodno, a prethodna tri puta to ili nismo znali ili nismo videli. Zato ja ova dva ministarstva zovem ministarstvom dugova. Prvo ministarstvo, ne treba biti mnogo pametan, videćemo ko će dobiti to ministarstvo, koja politička opcija, duguje se koalicijom partneru, a drugo ministarstvo se duguje EU.

Ne tako davno, 2012. godine, kada je SNS bila nova na političkoj sceni, u mnogim televizijskim nastupima imao sam prilike da diskutujem u emisijama sa predstavnicima SNS-a. Tada smo pričali i o ministarstvu za porodicu i o ministarstvu za Kosovo i Metohiju i o EU i o LGBT populaciji. Od tada se nešto promenilo.

Znate, Vuk Mićunović Hamzi od Nikšića kaže – ja se rva i tada i sada, i bogu hvala nisam prodao dušu u tuđina. Razmislite zašto sada ovo radite, zašto ove predloge koji su dobri...

Ministarstvo za ekologiju je neophodno, ovo drugo nam ne treba. Čuli smo od tri visokopozicionirana predstavnika SNS-a da su rekli da ne znaju kada će, ako će i da li će, tim redom, Srbija ući u EU. Ne bih spominjao imena da ne bih povlačio replike.

Dakle, ovo nam nije ni potrebno. Razmislimo zašto neki drugi predlozi koji su nam možda u ovom momentu mnogo potrebni ne mogu da nađu nikakav prolaz ka nama i ka vašim razmišljanjima. Hvala.

PRESEDNİK: Hvala. Potrošili ste vreme vaše grupe.

Reč ima narodni poslanik Saša Radulović.

SAŠA RADULOVIĆ: Hvala.

Poštovani građani, dame i gospodo, pred nama je Zakon o ministarstvima koji praktično treba da uradi dve jednostavne stvari, odnosno predlažu se dve jednostavne stvari: da se promeni, odnosno reorganizuju ministarstva, da se deo poslova koji je obavljala jedna kancelarija pretvori u ministarstvo i da se iz jednog ministarstva jedna oblast izvadi i postavi kao dodatno ministarstvo, tako da od 16 dobijemo 18. To je tema današnje rasprave, ništa više od toga. Ni rezultati rada jednog ministarstva, ni istorijski uspesi, ni rezultati na izborima. Ništa od ovoga danas nije tema, a o tome smo ceo dan slušali.

Zakon se donosi po hitnom postupku. Ova skupštinska rasprava je zakazana po hitnom postupku, pri čemu je skupštinska rasprava, koja je počela danas u 10.00 časova, zakazana dan ranije u 09.10 časova. Znači, 24 sata i 50 minuta pre ove skupštinske rasprave. Znači, skupštinska rasprava zakazana je po hitnom postupku, zakon je po hitnom postupku, a onda se nakon toga traži da stupi na snagu po hitnom postupku. Ne osam dana nakon objavljivanja u „Službenom glasniku“, nego danom objavljivanja u „Službenom glasniku“. Jedna neverovatna hitnost za ovakav jedan zakon.

Znači, Skupština po hitnom postupku, sam zakon po hitnom postupku i stupanje na snagu po hitnom postupku. Bilo bi za očekivati da u predlogu pročitamo obrazloženje zašto ovako hitan postupak, hitna hitnost za sve ove stvari koje se predlažu. Inače, kao što znamo, vladajuća većina je na vlasti pet godina, i odjednom se javlja neverovatna hitnost oko ovog zakona.

Kaže ovako – za finansijska sredstva za sprovođenje zakona, kaže predlagač a predlagač je uvaženi kolega Aleksandar Martinović, za sprovođenje predloženog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije. To znači da nakon ove reorganizacije sve ono što je ranije bilo planirano budžetom ostaje te da ova reorganizacija znači da se gasi Kancelarija za odnose sa EU, verovatno neće biti ministra bez portfelja koji je zadužen za evrointegracije i umesto toga se pravi novo ministarstvo koje nasleđuje isti budžet i praktično se tu ništa neće promeniti.

Isto tako, kada govorimo o zaštiti životne sredine, što je naravno jako važna tema, ono je bilo u Ministarstvu poljoprivrede, od toga se formira novo ministarstvo, posebno ministarstvo, i nikakva druga budžetska sredstva neće biti potrebna, što znači da isti ljudi koji su radili taj posao ranije radiće ga i dalje, za obe ove važne oblasti.

Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku... Ovde se predlagač zaista pomučio da nam objasni koji su to razlozi, zašto ovo radimo po ovako hitnom postupku. Kaže – razlozi za donošenje predloženog zakona po hitnom postupku sadržani su u potrebi da se spreče štetne posledice po rad organa i organizacija imajući u vidu da je ocenjeno da bi osnivanje ministarstva zaštite životne sredine i ministarstva za evropske integracije u znatnoj meri doprinelo unapređenju društvenih odnosa, ni manje ni više, u oblastima za koje se ta dva ministarstva obrazuju, kao i efikasnijem radu državne uprave. Ovo je obrazloženje.

Onda se nameću neka logična pitanja. Ako je ovo obrazloženje, pošto će, kako predlagač kaže, očigledno nastupiti neke štetne posledice ako hitno ne uspostavimo ova ministarstva, pitanje je koje štetne posledice i koliko ih je nastupilo u prethodnih pet godina dok nismo imali ova dva ministarstva. Ovde se kaže da će se u ovih

nekoliko dana, koliko je uštedeno zato što se ovo dešava po hitnom postupku, sprečiti neke negativne posledice po narod.

Onda se kaže da bi ovo u znatnoj meri doprinelo unapređenju društvenih odnosa. Ni reči o kakvom unapređenju, kojih društvenih odnosa, u kojim oblastima i kako će doprineti efikasnijem radu državne uprave. Nijedna reč. Samo jedno šturo obrazloženje, koje vredi inteligenciju poslanika.

Zatim kaže – razlozi zbog kojih se predlaže da zakon stupi na snagu pre osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku RS“. Objašnjenje za građane – zakoni stupaju na snagu osam dana nakon objavljivanja u „Službenom glasniku“; za ove se predlaže da isti dan kada se objave stupe na snagu. Pa kaže – predlaže se da zakon stupi na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku RS“ da bi se što pre stekli uslovi za početak rada ministarstava, jer je ocenjeno da bi to u znatnoj meri doprinelo unapređenju društvenih odnosa u oblastima za koje se ta dva ministarstva obrazuju, kao i efikasnijem radu državne uprave.

Ponovo pitanja ko je ocenio, na osnovu kojih merila je ocenio i kako će u znatnoj meri doprineti ovo unapređenju društvenih odnosa kada novih sredstava nema, isti ljudi u državnoj upravi koji su obavljali ove poslove nastaviće da ih obavljaju i dalje, samo ćemo imati dva nova ministra. Kako mi se čini, ovo je zaista vredanje zdravog razuma i poslanika, a i građana Srbije.

Jedna suštinska izmena ovde, pošto ova reorganizacija je praktično samo formiranje dva nova ministarstva i, praktično, namirenje nekih koalicionih dogovora, imamo jednu promenu koja se tiče javnih preduzeća...

PREDSEDNIK: Poslaniče, potrošili ste vreme poslaničke grupe.

SAŠA RADULOVIĆ: Kako sam potrošio vreme?

PREDSEDNIK: Govorom.

SAŠA RADULOVIĆ: Od koliko vremena?

PREDSEDNIK: Tako što ste govorili.

SAŠA RADULOVIĆ: Koliko vremena?

PREDSEDNIK: Šest, 27.

SAŠA RADULOVIĆ: A koliko vremena je ostalo bilo?

PREDSEDNIK: Nula vremena. Treba da zaključim listu, pa onda prelazimo na član po kome ...

SAŠA RADULOVIĆ: Tri minuta tu i tamo, računate vi to vaše vreme proizvoljno. Svakako ...

PREDSEDNIK: Poslaniče, vi ste stvarno beskrajno duhoviti.

(Saša Radulović: Nisam ja duhovit nego vi.)

Jesam, znam.

Pošto na listama poslaničkih grupa nema više prijavljenih za reč, molim da se prijave oni koji nisu iskoristili svoje pravo iz člana 96. Poslovnika.

Saša Radulović.

SAŠA RADULOVIĆ: Hvala vam.

Da se vratimo na ovo izlaganje. Predložene su izmene zakona po hitnom postupku, najhitnijem dosada, ne samo izmene zakona, nego je predloženo i da zakon stupi na snagu hitno. I ova sednica Skupštine je zakazana hitno, sa obrazloženjima

koja su zaista ispod svakog nivoa. Moraću još jednom da pročitam razloge za donošenje zakona.

Razlozi za donošenje predloženog zakona po hitnom postupku sadržani su u potrebi da se spreče štetne posledice po rad organa i organizacija imajući u vidu da je ocenjeno da bi osnivanje ministarstva zaštite životne sredine i ministarstva za evropske integracije u znatnoj meri doprinelo unapređenju društvenih odnosa u oblastima za koja se ta dva ministarstva obrazuju, kao i efikasnijem radu državne uprave.

Ovo nam je napisao predlagač, poslanik Aleksandar Martinović i onda, naravno, pošto su zaista ova obrazloženja nešto što ne bi smelo ovako da se donosi, pošto su lišena svakog smisla, jer govoriti da je ocenjeno, bez da se kaže ko je i kako ocenio, na osnovu kojih pokazatelja, unapređenje društvenih odnosa, bez da se pomene o kojem se radi i, praktično, da će sprečiti neke štetne posledice ovih nekoliko dana koliko ćemo uštedeti na hitnom postupku, a zaboravlja se da već pet godina nemamo ova dva ministarstva i očekujemo zaista da nam neko objasni koje su to štetne posledice u pet godina nastupile.

Naravno, pošto ovakav zakon, sa ovakvim obrazloženjem nije za to da se podrži, očigledno je da se sa nama slažu i predstavnici SNS-a. I sam gospodin Aleksandar Martinović, ali izgleda i gospodin Orlić Vladimir, jer kada su se prijavili za reč, u diskutovanju ovih zakona i gospodin Orlić Vladimir i gospodin Aleksandar dr Martinović su se prijavili kao neopredeljeni, što naravno podržavamo. Interesantno je da Aleksandar dr Martinović ne podržava sopstveni zakon, a ne bih ga ni ja podržao sa ovakvim obrazloženjima gde se praktično potpuno ignoriše ono što bi trebalo da bude dužnost predlagača zakona, da zaista obrazloži razloge zbog kojih se donosi zakon, da ne daje ovakva nesuisla obrazloženja i da ne potrošimo, evo, ceo dan raspravljajući ni o čemu u pokušajima vređanja opozicije, o govoru, o svemu osim o samom zakonu.

Jer o samom zakonu ni predlagači nemaju šta da kažu, što je vrlo jasno, a očigledno nemaju poverenje ni u sopstveni zakon koji su predložili. Da ponovim još jednom, gospodin Aleksandar dr Martinović i Orlić Vladimir iz poslaničke grupe SNS prijavili su se da govore kao neopredeljeni za ovaj zakon.

Što se tiče Srbijagasa i EPS-a, interesantno je da se iz Ministarstva privrede, koje je u sadašnjem zakonu o ministarstvima imalo ovu stavku – da određuje strateške ciljeve, unapređenje rada i poslovanja, nadzor i pripremu predloga akata o imenovanju i razrešenju organa upravljanja u svim javnim preduzećima, sada se iz toga izdvajaju samo javna preduzeća koja obavljaju delatnost proizvodnje i snabdevanja električnom energijom i prirodnim gasom i prebacuju u Ministarstvo energetike, nažalost bez određivanja strateških ciljeva, unapređenja rada i poslovanja, nadzora... samo sa pripremom predloga akata o imenovanju.

Znači, ovaj deo teksta je izostavljen. Postoji, naravno, Zakon o javnim preduzećima, koji takođe reguliše delom ovu materiju, međutim, Zakon o ministarstvima bi morao jasno da kaže zbog čega je ovo za EPS i Srbijagas izostavljeno iz nadležnosti ministarstava. To je zaista pitanje za vladajuću većinu na koje nisu dali odgovor. Zašto ova ista odredba stoji i za Ministarstvo privrede, gde kaže da za sva javna preduzeća, osim za ova za snabdevanje električnom energijom i prirodnim gasom, važi da Ministarstvo privrede određuje strateške ciljeve, unapređuje

rad i poslovanje, vrši nadzor, a samo za ova dva preduzeća unutar Ministarstva energetike ove odredbe ne važe.

Znači, jedan na brzinu sklepan zakon, očigledno deo koalicionog dogovora. Malo je čudno da ovde raspravljamo o ovim stvarima bez ikoga ko bi zaista trebalo da bude predlagač ovih stvari, a to je mandatar. Ovo obrazloženje, pošto još uvek nemamo Vladu, pa i ovaj predlog zakona je trebalo da sačeka tu raspravu, pa da unutar toga oni koji treba da vode Vladu u skladu sa ovim zakonima i obrazlažu ovo o čemu govorim.

Da ponovim, obrazloženja koja dobijamo za hitnost postupka zaista vređaju inteligenciju i poslanika i građana, jer se ovde kaže da se predlaže da zakon stupi na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“ da bi se što pre stekli uslovi za početak rada ova dva ministarstva, jer je ocenjeno, od koga – nije rečeno, da bi to u znatnoj meri – u kojoj meri, kako je mereno, niko nije kazao – doprinelo unapređenju društvenih odnosa – kojih odnosa i kakvom unapređenju – u oblastima za koja se ova dva ministarstva obrazuju.

Interesantno je da nema nijedne reči o tome kako smo pet godina proveli bez ovih ministarstava i šta je u tom vremenu bilo sa društvenim odnosima koji su ostali, nažalost, neunapređeni, gde je nastala neka šteta koja nije specificirana, gde nismo imali taj znatan doprinos u ovim oblastima. Očigledno je da se radi o jednom zaista nakaradno pisanom obrazloženju koje nije htelo ništa da obrazloži, nego se ruga i poslanicima i građanima Republike Srbije. Jer uloga ove skupštine je da vrši nadzor, a ne da kao protočni bojler propušta ovakve zakone. Tako da nije ni čudo da poslanici Aleksandar dr Martinović, koji je predlagač ovog zakona, i Vladimir Orlić iz SNS-a sami ne podržavaju ovaj zakon, nego kažu da su neopredeljeni. Hvala na slušanju.

PRESEDIK: Reč ima Aleksandar Martinović, kao predlagač.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Zahvaljujem se, gospođo Gojković.

Mislim da se u formalnoj logici ovo što ću da uradim zove *reductio ad absurdum*, dakle da svedemo stvar na apsurd.

Dakle, da li će iko od ovog predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima imati štetu? Kako god, glasali vi za ili protiv, da li će štetu imati država, da li će štetu imati građani, da li će biti oštećen budžet Republike Srbije? Neće. Da li su potrebna neka dodatna finansijska sredstva iz budžeta da bi se uspostavila dva nova ministarstva? Nisu. Dakle, ovaj zakon o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima državu ne košta ništa.

Koliko je državu koštao Saša Radulović? Vidim da je u bekstvu, pobjegao je. Pa koštao je po prilici. Pre svega, Saša Radulović i njegovi poslovni partneri okupljeni u nekakvoj političkoj organizaciji „Dosta je bilo“ ojadili su Beogradsku industriju piva, slada i bezalkoholnih pića u restrukturiranju tako što je BIP zaključio ugovor o pružanju konsultantskih usluga uz avansno plaćanje od 30% u ukupnoj vrednosti, odnosno taj avans je iznosio 690.000 dinara. Kaže – plaćanje izvršiti osam dana od prijema računa, a ugovor je zaključen između BIP-a i firme „Pronet“ koju zastupa, kaže predsednica te firme, Sandra Savanović Stevanović. Ako se ne varam, to je supruga Aleksandra Stevanovića, poslanika DJB. Evo ga ugovor o pružanju konsultantskih usluga između „Proneta“, Budimska 6, koga zastupa Sandra Savanović

Stevanović, i AD „Beogradska industrija piva, slada i bezalkoholnih pića“, Beograd, u restrukturiranju. Dakle, samo avans je 690.000 dinara.

Ovaj naš zakon ne košta ni jednog jedinog dinara, pa može da bude najgori na svetu. Ja mogu da budem najveća neznalica, mogu da budem šta god hoćete, moj predlog zakona državu ne košta ništa. Saša Radulović je državu koštao jako puno.

To mu je kuma, je li tako, Milimire? Tu se više, da budem iskren, ne zna ko je kome šta. Ja mislim da Sveti Petar više ne može da raščivija ko je ko kod Saše Radulovića – ko je kome kum, ko je čija žena, ko za koga krade. Jedino što im je bitno, to su pare.

Saša Radulović je, evo navešću ponovo da građani Srbije znaju o kakvoj ličnosti je reč... Kaže – predlog potpisao Saša Radulović, uputio Agenciji za privatizaciju, poverenik stečajnog upravnika Saša Radulović u postupku stečaja dužnika društveno preduzeće Prva srpska fabrika šećera „Dimitrije Tucović“ 1898, Beograd, broj predmeta taj i taj. Kaže – traži saglasnost na angažovanje „E-biznis servis“ d.o.o. iz Beograda, Ulica Studentski trg 15/4, za pružanje knjigovodstvenih usluga počev od 1. novembra 2009. godine do prestanka potrebe za angažovanjem.

Tako imate u društvenom preduzeću Fabrika obuće „Moda“, Kovačica, isto E-biznis servis, pa DPP „Lune Milovanović“, Bavanište, u likvidaciji, isto E-biznis servis, pa onda opet DP Fabrika obuće „Moda“, Debeljača, ponovo da se angažuje firma njegove žene i njegova sopstvena firma, pošto su suvlasnici u 50%, E-biznis servis itd., itd. Mislim da ima još jedna firma koju sam uspeo da pronađem, ponovo društveno poljoprivredno preduzeće „Lune Milovanović“ iz Bavaništa, ponovo da se angažuje firma „E-biznis servis“ i takvih ugovora imate koliko hoćete.

Dakle, Saša Radulović... To je vladavina prava, to verovatno postoji u dobro uređenim i civilizovanim zemljama, to pričaju ovi koji nam godinu dana pune glavu o Savamali – kako je to čudo neviđeno koje se desilo u Srbiji, a čovek sam sa sobom kao stečajni upravnik i sa svojom suprugom zaključuje ugovor o pružanju knjigovodstvenih usluga. Onda kaže – ja sam spasao srpsku privredu. On je upropastio i ono malo srpske privrede koje smo imali. On je pokušao da isisa i ono malo zdravog tkiva iz srpskih preduzeća tako što je novac ispumpavao iz tih preduzeća i prebacivao na račun sopstvene firme.

Onaj ko je spasao srpsku privredu je u stvari Aleksandar Vučić, jer je Sašu Radulovića izjurio iz Vlade Republike Srbije. Da je Saša Radulović ostao ministar privrede, mi privrede u Srbiji više ne bismo imali. Eto takvi vode kampanju protiv Aleksandra Vučića. Kažu – idi u muzej voštanih figura iako si osvojio 56% glasova, ja koji sam osvojio 1,1% glasova, ja treba da se pitam, ja znam sve, razumem se i u stečaje, razumem se i u privredu, u sve se razumem; to što nemam poverenje građana nije bitno, ali ti koji si osvojio 56% glasova, ti da ideš u muzej da te tamo zatvore i da ni jednu jedinu reč o politici ne kažeš. Takvu politiku zamišlja Saša Radulović.

Na njegovu veliku žalost, takvu politiku ne zamišljaju građani Srbije, oni hoće da se Aleksandar Vučić i SNS, pre svega, pitaju o tome kakvu će politiku Vlada Srbije da vodi u naredne četiri godine. Borićemo se za onu politiku koja je vođena i dok je predsednik Vlade bio Aleksandar Vučić.

PREDSEDNIK: Ko se još javlja a da nije iskoristio pravo iz člana 96?

Reč ima Boško Obradović.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani poniženi, obespravljani i uvređeni građani Srbije, želim večeras, na kraju ove naše rasprave, što se tiče Srpskog pokreta Dveri da kažem nekoliko reči u ime svih onih građana Srbije koji su protiv ulaska Srbije u EU. Po svim anketama njih je više od 40%. Takođe sam dužan da objasnim i drugim građanima Srbije zašto su Dveri protiv ulaska Srbije u Evropsku uniju. Uostalom, ova vlast, kao i prethodna, nikada nisu dozvolile referendum o tome da li građani Srbije uopšte žele u Evropsku uniju ili ćete nas vi naterati na ulazak u EU zato što vi mislite da je to dobro za Srbiju.

Ako ste toliko sigurni da je to dobro za Srbiju, zašto bežite od narodnog izjašnjavanja? Zašto ne dozvolite narodni referendum, pa neka se narod izjasni da li je za ulazak Srbije u EU ili nije, da li je za ulazak Srbije po cenu nezavisnog Kosova, da li je za ulazak Srbije u EU uz niz drugih ustupaka, ucena i pritisaka na koje nas vi neprestano prisiljavate?

Zašto vi uvodite ministarstvo za evropske integracije? Da biste prevarili građane Srbije. To nisu evropske integracije, to su vaše integracije, odnosno ulazak Srbije u Evropsku uniju po svaku cenu. Evropa je nešto drugo. Evropa i EU nisu isto i ja vas molim da to konačno naučite. U Evropi postoji niz zemalja koje nisu u EU: Norveška, Švajcarska, Island. U Evropi postoji niz zemalja koje nisu u NATO-u: Austrija, skandinavske zemlje.

Srpski pokret Dveri nema nikakav problem sa Evropom. Mi smo Srbi evropski, hrišćanski narod. Mi imamo problem sa Evropskom unijom. Mi imamo problem da nas neko neprestano ucenjuje. Mi imamo problem da nas neko 17 godina drži u čekaonici za Evropsku uniju da bi naš put u Evropsku uniju koristio za dalje neprestano ucenjivanje Srbije. Mi imamo problem da nas neko ekonomski izrabljuje, da nas ucenjuje, da nas pritiska, da nas maltretira. Mi ne podnosimo briselske komesare. Mi smo pobegli iz komunizma od jednih komesara, ne želimo danas da se vratimo novim političkim, briselskim komesarima iz EU.

Mi nemamo, odmah da se razumemo, ništa protiv evropskog ekonomskog prostora. Mi smatramo da treba ekonomski saradivati sa svim zemljama u Evropi. Mi imamo protiv političkih integracija. Mi smo protiv ulaska Srbije u Evropsku uniju kao političku uniju koja nas uslovljava na tom putu različitim ustupcima koje moramo da damo da bi nas oni primili u to svoje društvo. To je suština onoga o čemu ja vama ovde govorim.

A vi, ako ste toliko sigurni da je Evropska unija prava stvar, zašto to ne stavite konačno na referendum? Nećete građanima Srbije da kažete punu istinu – da je Evropska unija danas u finansijskoj krizi, u bezbednosnoj krizi, da ju je zahvatila ogromna migrantska kriza, da je Velika Britanija izašla iz EU, da je Island vratio kartu za ulazak u EU, da brojne zemlje, na čelu sa Mađarskom, kritikuju takav princip komesara koji će nama određivati kako ćemo živeti, širom Evrope.

Pa nećemo, kolege narodni poslanici iz vlasti. Nećemo da nam neko naređuje kako ćemo mi u Srbiji živeti. Mi smo slobodan, pravdoljubiv i hrabar narod kome niko nikada nije mogao da naređuje. Neće moći ni vaši briselski komesari. Mi smo Srbi ponosan narod. Mi smo hrišćanski i evropski narod. Mi volimo Evropu, ali ne volimo

Evropsku uniju. I nikada nas nećete naterati da zavolimo Evropsku uniju koja nas je bombardovala, koja nam otima Kosovo i Metohiju, koja nas ucenjuje i ekonomski izrabljuje.

Ne volimo Evropsku uniju, ne verujemo Evropskoj uniji, imamo pravo na to. Nas u tom smislu podržava 40% građana koji su protiv ulaska Srbije u Evropsku uniju. Što je najvažnije, podržava nas i ogroman broj birača Srpske napredne stranke i Socijalističke partije Srbije koji su protiv ulaska Srbije u Evropsku uniju. Vi to dobro znate i zato se toliko bunite i kukate kada vas suočimo sa ovom istinom.

Znate da vaši birači nisu za EU. Znate da su to patriotski birači koji su protiv ucena iz Brisela. Vi hoćete da ih naterate. Vi hoćete da im promenite svest. Vi hoćete da ih prisilite da zavole onoga ko nas je bombardovao. Nećemo da pristanemo da volimo onoga ko nas je bombardovao, nećemo u Evropsku uniju koja nas ucenjuje. Hoćemo da budemo svoji, a ako već mislite da ste toliko u pravu, hajmo na referendum pa neka se građani Srbije izjasne da li su za ulazak Srbije u EU ili ne, a ne da nam vi namećete ministarstva za evropske integracije.

To nisu evropske integracije, to je briselski centralni komitet, koji misli da može da nam naređuje kako ćemo mi u Srbiji živeti. Ne, mi ćemo se u Srbiji pitati, a ne Brisel, koji je vaš gazda i kome vi dugujete dolazak na vlast kada ste izdali radikalsku ideologiju i prešli na stranu Zapada i Evropske unije.

PREDSEDNIK: Hvala. Završili ste za večeras.

Ima reč predlagač.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, građani Srbije jesu patriote, birači Srpske napredne stranke su rodoljubi i baš zato što su rodoljubi žele da žive u Srbiji, ne žele da žive u Bugarskoj.

I vi dragi građani Vranja, Leskovca, Niša, Prokuplja, Vranjske Banje, vi iz Pomoravlja, vi iz Bosilegrada, vi iz Dimitrovgrada, budite mirni, budite spokojni; i sutra, i prekosutra, i za narednih pet, 10 i 100 godina živećete ne u Bugarskoj, nego ćete živeti u Srbiji, zato što je na izborima za predsednika Republike pobedio srpski patriota Aleksandar Vučić.

Da je pobedio politički saveznik Ivana Pernara, da je pobedio politički saveznik onoga koji nosi vence ustašama u Blajburgu, da je pobedio onaj koji je u Narodnoj skupštini pre neki dan primio bugarske poslanike koji govore o prisajedinjenju zapadnih bugarskih pokrajina Republici Bugarskoj, koji govore o tome da delove Makedonije treba vratiti Bugarskoj, ja bih se brinuo za vašu budućnost. Ali je taj čovek na izborima osvojio svega nešto više od 2% glasova.

Dok Aleksandar Vučić bude vodio Srbiju, mirno spavajte. I Niš i Vranje i Leskovac i Kosovska Mitrovica i svaki drugi grad i svaka druga opština i svako drugo selo u Srbiji biće i ostaće samo u Srbiji. Neće biti ni u Hrvatskoj, neće biti ni u velikoj Albaniji, a bogami neće biti ni u velikoj Bugarskoj.

Ono što gospodin koji je, kažu, profesor srpskog jezika ali izgleda da se u srpski jezik ne razume jer ima problem sa akcentima, to je sad očigledno... Ja sam učio u osnovnoj školi – je li tako, profesore Atlagiću?, da postoje četiri akcenta u srpskom jeziku: dugosilazni, dugouzlazni, kratkosilazni i kratkouzlazni. Ja sam tako učio. Možda je gospodin koji je govorio pre mene učio iz nekih drugih udžbenika, ali ja sam

tako učio i učili su me kako se akcentuju reči u srpskom jeziku. Prvi put sam čuo u Narodnoj skupštini da je pravilno reći *bežite*, *govorite* itd. To sam čuo od njega. Mislim da to nije ispravno, ali on je profesor srpskog jezika, izgleda da je on u pravu a ne ja.

Ali nije sad to toliko bitno. Bitno je nešto drugo. On se čovek ubi da objasni kako saraduje sa partijama, kaže, koje su protiv Evropske unije. Ataka, ljudi, nije protiv Evropske unije. Ataka je deo vlasti u Bugarskoj. U koaliciji je sa partijom koja se zove GERB. Znae šta je to? To je skraćenica, ako se ne varam, od političke organizacije koja se zove Građani za evropski razvoj Bugarske. Tako se zove partija. Je li tako?

Evo šta kaže ovaj poslanik Atake u Bugarskom parlamentu. Ne kaže on: „Ja sam protiv Bugarske u Evropskoj uniji“, nego kaže – Ataka smatra da pitanje povratka zapadnih granica mora da se rešava pre pristupanja Srbije Evropskoj uniji. Znači, Ataka kaže – može Srbija u Evropsku uniju, ali bez zapadnih bugarskih pokrajina u njenom sastavu. E, to vi niste rekli građanima Srbije. Dakle, Ataka jeste za ulazak Srbije u Evropsku uniju, kao što su bili i za ulazak Bugarske u Evropsku uniju, ali oni hoće da Srbija u Evropsku uniju uđe bez Vranja, bez Leskovca, bez Niša, bez Prokuplja, bez Aleksinca i svih drugih opština i gradova u tom delu Srbije, bez Pirota, naravno, Dimitrovgrada, Bosilegrada itd.

Vi, doduše, možete da budete mirni. Čačak nije spominjao, ali bogami sve ove delove Srbije jeste. To je suštinska razlika između vas i nas; vi biste da Srbija ne uđe u EU, ali da izgubi Vranje, Leskovac, Niš i Aleksinac, a mi kažemo – ne, mi hoćemo Srbiju u EU, ali Srbiju sa Nišem, Leskovcem, Vranjem, Aleksincem, Kosovskom Mitrovicom, Prištinom, Gračanicom, Štrpcem, Gorom, sa Suboticom, Novim Sadom, Kragujevcem... Mi takvu Srbiju hoćemo u EU.

Vi koji spočitavate meni, to radite ceo bogovetni dan, jer, izgleda, ništa drugo ne umete da kažete. Ja sam bio, a ne vi, na sednici Centralne otadžbinske uprave Srpske radikalne stranke 11. septembra 2008. godine, kada je pročitano pismo Vojislava Šešelja iz Haškog tribunala u kome je stajalo – zalažemo se za ulazak Srbije u EU, ali bez uslovljavanja i sa Kosovom i Metohijom kao sastavnim delom Republike Srbije. Kakvu sam ja sad to ideologiju promenio? Koga sam ja izdao? Mislim isto ono što sam mislio i 2008. godine, da Srbija treba da uđe u Evropsku uniju sa Kosovom i Metohijom, a vi kažete Srbija ne treba da uđe u EU, ali treba da izgubimo zapadne bugarske pokrajine i da ih poklonimo vašim prijateljima iz Atake.

Ma ne damo nijedan deo Republike Srbije nikome, to vam mora biti jasno. Ono što je srpsko, ostaće srpsko. Ne moramo nikad da uđemo u Evropsku uniju, ali će ostati i Niš, i Leskovac i Kosovska Mitrovica u Srbiji. Neće biti ni delovi velike Bugarske, ni velike Albanije, kao što Srem nikada neće biti deo velike Hrvatske, za koju se zalaže vaš veliki prijatelj Ivan Pernar.

Inače, deda tog vašeg prijatelja izgovorio je skandalozne reči u Narodnoj skupštini Kraljevine SHS. Pri tome uopšte ne želim da opravdam čin Puniše Račića. On je za svoje delo, odnosno nedelo, odgovarao, ali deda tog vašeg Pernara, takođe se zvao Ivan, znate li šta je rekao Puniši Račiću kada je ovaj bio za govornicom? Da li znate vi, gospodine Vukadinoviću? Rekao je – hajde, kažete vi Srbi koliko košta ta vaša krv prolivena na Solunskom frontu, da je mi Hrvati platimo zlatom i da više ne

spominjete koliko ste krvi prolili za stvaranje zajedničke države Južnih Slovena. To je rekao deda Ivana Pernara i to Ivan Pernar i dalje misli.

Dragi građani Srbije, mirno spavajte. Srbiju ne vodi ni Ivan Pernar, ni ovaj iz Atake ni Boško Obradović, koji ne zna akcente u srpskom jeziku. Srbiju vodi srpski patriota, domaćin, čovek koji je dobio podršku građana Srbije, Aleksandar Vučić. (Aplauz.)

PRESEDNIK: Hvala.

(Boško Obradović: Replika.)

Nemojte, pa sve je jasno.

Ne, ozbiljno mislim. Znači, po članu 96 vi ste iskoristili svoje pravo da kažete u preostalom vremenu šta ste mislili.

Po članu 96 Aleksandar Martinović je rekao ono što je on smatrao da treba da kaže u svom vremenu.

Sada da čujemo Đorđa Vukadinovića.

(Boško Obradović: Replika.)

Ne, nemate pravo na repliku. On je vas savršeno razumeo i vi njega. Znači, samo ako dođe do suštinskog nerazumevanja diskusije.

Izvolite.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Zahvaljujem.

Ja se čudim što se kolega Obradović čudi, kao što se maločas čudio, ili pre jedno pola sata – sat, kolegama radikalima. Ja sam ovde, pretpostavljam, uz predlagača proveo najviše vremena ove rasprave i nisam imao čast ni danas niti u prethodnim slučajevima da dobijem bilo kakvu repliku, bilo kada, a bogami ni povredu Poslovnika. To je valjda sudbina opozicije u srpskom političkom životu. Bilo je perioda kada je bilo malo bolje, ne kažem da je bilo savršeno, ali kada je bilo malo bolje. Mislim da to nije dobro i to se uvek vrati kao bumerang vladajućoj većini. To se desilo, naravno, i vašim prethodnicima na vlasti.

Bilo kako bilo, deluje pomalo bezveze da sad, posle ovih velikih reči o tome da se Srbija neće cepati, da će ostati očuvana i da neće Niš, Aleksinac i, ne znam, Srem otići iz Srbije, vratimo na ove banalne i trivijalne teme kao što je Zakon o ministarstvima. Evo, ja ću pokušati u ovih par minuta da kažem još nešto na tu temu, odnosno da rezimiram i svoje stanovište i kolega iz našeg poslaničkog kluba.

Dakle, da, ministarstvo ekologije, odnosno za zaštitu životne sredine je potrebno, ali stoji činjenica da je pet godina ono bilo potrebno i posle pet godina su se kolege iz vlasti setile da ga uvedu. I šta god mislili o Saši Raduloviću i njegovom pokretu, dakle sve da je on ratni zločinac sa svim ovim primerima koji se vade prema potrebi, on je u jednoj stvari u pravu. U pravu je da nije bilo razloga za hitnost donošenja ovog zakona, pogotovo hitnost te vrste da mi celi dan provedemo do sitnih sati i da će sledeće nedelje, očigledno u zadnji čas otkucavanja sata, biti izglasana nova Vlada, odnosno novi mandatar sa članovima Vlade.

Znamo kada su bili izbori, 2. aprila, znamo koliko je bilo vremena do tada i valjda je trebalo vlast i kandidat za predsednika da zna ko će ga naslediti, trebalo je vladajuća stranka da zna ko su im kandidati za predsednika, odnosno predsednika Vlade, a ne da se pravi šou i drama tamo gde za to nema razloga.

Ja razumem nervozu, jednim delom makar, mada mislim da ne bi trebalo da je bude toliko u redovima kolega iz vlasti. Ne zato što oni nemaju većinu, naravno da imaju, ali je problem u tome što svi, 128 odnosno 150 i više koliko će glasati za ovaj predlog Vlade, niko od njih, da su pitani pre deset dana – siguran sam, pa nek se oni zapitaju – ne bi mislio, rekao i predložio da gospođica Ana bude mandatar, odnosno predsednik Vlade, niti bi predložio, niti bi za nju glasao. To je predlog, i to je izvor nelagode i nervoze.

Isto tako, neću reći niko, kao što je to rekao kolega Boško, malo se zanese, ali svakako veliki broj vaših glasača i simpatizera ne podržava ulazak Srbije u EU; a i oni koji podržavaju, podržavaju to preko volje i samo kada to kaže Aleksandar Vučić.

Kada Aleksandar Vučić par nedelja ili par dana kritikuje i polemizuje sa Briselom i zapadnim ambasadorima, podrška EU u Srbiji opadne dramatično. Kada on ponovo kaže neku lepu reč, onda podrška EU skoči u Srbiji, posebno među biračima SNS-a. To je tako.

U svakom slučaju, nisu oduševljeni, pogotovo ne bi bili oduševljeni kada vidimo da prvaci vaše poslaničke grupe i većine takođe kažu – pa, ako uđemo, ukoliko uđemo, treba da reformišemo sistem. Naravno da treba da reformišemo. Naravno da ćemo mi saradivati sa tim zemljama i nije lepo i nije dobro da širite predstavu o političkim protivnicima, koju su evroskeptici i protiv ulaska Srbije EU, da smo mi protiv toga da se investira u Srbiju, kao da smo za to da se proteraju fabrike i firme ili građani EU. O tome uopšte nije reč, to je nepotrebno unošenje panike i na neki način dezinformisanje građana.

Ne, radi se o tome da postoje zemlje koje su sasvim lepo reformisane i lepo žive iako nisu u EU. Znamo u kakvoj je situaciji EU. U tom smislu sam preporučio referendum. Umesto da pravimo ministarstvo za evrointegracije, napravimo jedan opšti referendum gde ćemo izneti argumente za i protiv. A ne ovako – predlagač, gospodin Martinović, ima sve vreme ovog sveta, a mi imamo dva, tri, sedam minuta. To je ta naša situacija. A ako hoćete da iznesemo argumente za i protiv, rekao sam, prvi ću ustrojiti tu politiku koja na takvom, poštenom referendumu dobije podršku.

PRESEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, postoji izreka koja glasi – lopovi i prevaranti želeće državne funkcije, a demokratija će im to dati. To je Sokratova izreka. Možete se, gospodine Vlahodinoviću, mrštiti koliko hoćete, to je Sokratova izreka i izgleda da se odnosila, da je čovek bio vidovit, na period u Srbiji od 2000. do 2012. godine.

Cenim kada neko ima hrabrost da mi se suprotstavi kada nisam tu. Tu vrstu mišje hrabrosti sam uvek cenio i dozvoljavam da moralne gromade koje su želele da promene nacionalnost da bi se domogle Skupštine meni iza leđa uvek kažu šta hoće. Dok god mi govore iza leđa, ja sam jedan korak ispred njih i uvek ću biti.

Postoje države koje su bogate, koje imaju zlato, dijamante, plodna polja, dobru klimu, ali su siromašne zato što nisu organizovane, zato što su im vlade loše. Upravo se to dešavalo do 2012. godine.

Da je ova Vlada vladala 2004. godine, siguran sam da ne bi mirno, kao što je to partija gospodina Vlahodinovića, posmatrala martovski pogrom Srba, koji je bio biblijskih razmera. Siguran sam u to.

Da je ova Vlada vladala 2006. godine, gotovo sam siguran da se Crna Gora ne bi odvojila i da bi ona danas bila srpska država, makar u zajednici sa ovom srpskom državom. Nažalost, nije vladala ova Vlada, nije bio ovaj Zakon o ministarstvima da da kontinuitet ovoj Vladi, nego su vladale ove druge, Sokratove vlade, koje su samo gledale kako da napune svoje džepove i kako da očerupaju narod što može više, što više da prodaju, pa sam siguran i da 2008. godine, prilikom proglašenja nezavisnosti Kosova, odnosno južne naše pokrajine Kosovo i Metohija, da ova Vlada sigurno to ne bi dozvolila i da te Deklaracije o nezavisnosti ne bi bilo, jer bi ona svojim diplomatskim autoritetom i političkim sredstvima to sigurno sprečila.

Da su ovi koji se pozivaju na Đinđićevu politiku kritikovali ovu Vladu... Ja koji sam podržavao Đinđića mogu da vam kažem da ovi preko, kojih sada nema, nemaju blage veze sa njegovom politikom. Da je kojom srećom danas živ, on bi sigurno bio na ovoj strani, sigurno ne bi bio na strani ovog cirkusa, za koji će posle sledećih izbora biti potreban sve manji šator, a za neke će, bogami, biti dovoljan i kišobran. Iza njih nije ostao nijedan ekser ukucan. Ako nemamo da se za nešto uhvatimo, ono makar znojavu košulju svoju da okačimo da može da se osuši. Ništa radili nisu, osim što su bili mašina za čerupanje naroda.

Ako neko može da Lutriju gurne u minus... A meni je zamereno od tog gospodina da pokazujem neke slike. Ovde su ugovori sa Lutrijom. Znači, neko ne kupuje srećke – to je ta organizacija te Vlade – ali dobija na lutriji. Milionski iznosi. I onda gurnu Lutriju u gubitak. Kakvi su bili, oni bi i nakovanj pokvarili. Ko može Lutriju da gurne u gubitak 140 miliona, taj može i nakovanj da pokvari.

Meni je zamereno što pokazujem fotografije, ali moram. Ta ljubav između darodavca i srećnog dobitnika traje još uvek. Koliko se ja sećam, tu je srećni dobitnik sa Borisom Tadićem; mora da evociraju uspomene kako je to lepo bilo dobijati na lutriji a uopšte ne kupovati srećke.

Ja znam da moj kolega nije ni pokušao da spreči martovski pogrom, ja znam da moj kolega nije pokušao da spreči ni odvajanje Crne Gore, ja znam da nije pokušao da spreči ni nezavisnost Kosova i Metohije, odnosno tu deklaraciju, kao što znam da nije hteo da spreči – valjda je dobio na lutriji – ni potpisivanje SSP-a, odnosno parafiranje od strane stranke sa kojom je ušao u ovaj parlament. Dakle, taj SSP, koji je poguban u tom poljoprivrednom delu, koji je predvideo i prodaju nekretnina strancima, parafiran je 2007. godine od strane vlade Vojislava Koštunice, a Đelić ga je samo potpisao 2008. godine.

Čisto da naši gledaoci znaju ko je sve umešan u tu rabotu i ko je pokušao, pre svega, da proda srpsku zemlju, najverovatnije onu koju su prodavali za tri evra hektar, sto evra hektar, onu koju su 300.000 hektara prodali za 50 miliona evra i za prosečnu cenu prodaja zemlje od 200 evra. Mi postizemo bolju cenu u zakupnini i danas su to oni najgrlatiji koji štite srpske oranice, a vrlo lako su rasprodali 300.000 hektara, a onda se SSP-om predvidelo ono – ne mogu ja da prodam zemlju, ne može gospodin Atlagić, to su male površine, stranci su zainteresovani za velike i konja jaše ko ima. Zemljište je mogao da proda samo neko ko je prethodno pljačkaškom privatizacijom i

grabizacijom 300.000 hektara kupio za 50 miliona evra. Bojeći se promena, oni su kao tajkuni preko te vlasti, vlasti Vojislava Koštunice, vlasti Zorana Živkovića, gospodina Cvetkovića, oni su kroz tu vladu želeli da što pre kapitalizuju ono što su pljačkom stekli.

Nisu se oni ni malo zadužili. Kažu 17,1 milijarda. Nije tačno. Zaboravljaju se oni oprostili od Londonskog i Pariskog kluba od pet milijardi, koje su oni ponovo ispunili. Zato izgleda da za vreme vlade Živkovića i Koštunice nije rastao dug. Jeste rastao. Pet milijardi su nam oprostili, pa je to popunjeno. Drugo, donatorska podrška je bila četiri koma nešto milijardi, što je devet i po milijardi. Prihodi od privatizacije, gde je prodato sve što nije bilo zakucano za zemlju, ukradeno, bili su 6,7 milijardi. To je suma između 15 i 16 milijardi. I onih 17, to je 33 milijarde. Nisu oni nas tako malo koštali kao što žele da prikažu.

Danas se bune zbog dva ministarstva, a oni su imali 25. Bune se zbog zaštite životne sredine. Normalno je izdvojiti zaštitu životne sredine od poljoprivrede, posebno u vremenu koje dolazi, kada će biti neophodno pojačano bavljenje zaštitom životne sredine da bi se ispunili neki uslovi.

Oko ministarstva za evropske integracije, ja vas pitam – da nije tog puta... Jedno je put, a drugo je destinacija. Da li ćemo mi ući ili nećemo u EU, to će vreme pokazati. Građani su ovoj politici dali podršku više nego referendumski. Teško neko na referendumu dobije 56% glasova. Ova vlada nije krila svoje opredeljenje ni prema Rusiji ni prema EU, i zato je predsednički kandidat ovih stranaka dobio 56% glasova. Mislim da je to bolji referendum od referenduma u kojem može u jednoj kampanji daleko više građana da se za to opredeli.

Razlika između destinacije i puta je velika. Da nismo na tom putu, veliko je pitanje da li bismo imali 80% pokrivenosti uvoza izvozom prema EU. Prema CEFTA imamo suficit, a prema Rusiji imamo deficit od milijardu dolara. Veliko je pitanje da li bi Kinezi investirali, i neki drugi, da nije šanse da svoju robu plasiraju prema EU, da li bi obim investicija, koji jedini može da donese nove tehnologije i nova radna mesta, da li bi se to desilo da nije tog puta koji treba da nas dovede do destinacije, a ne mora.

Na kraju da kažem da mi moramo biti složni, ako je to moguće; sloga je pola pobeđe. Ne verujem u slogu sa onima koji mrze sopstvenu državu, ali ih pozivam da pokažu makar stepen sloge. Izgubili su najpoštenije izbore koji su održani posle 2000. godine i verujem da će ih, ukoliko promene stav, građani više ceniti. Mi moramo biti mudri, posvećeni. Nema u svakoj školjki bisera, ali svaku moramo otvoriti.

PREDSEDNIK: Đorđe Milićević ima reč.

ĐORĐE MILIĆEVIĆ: Zahvaljujem, poštovana predsednice.

Poštovano predsedništvo, dame i gospodo narodni poslanici, gospodine Martinoviću, slažemo se sa vama kada kažete da građani Srbije mogu mirno da spavaju. Ali, evo, neposredno pred laku noć da kažemo i mi nekoliko reči nakon ove iscrpne i, rekao bih, jako dobre rasprave.

Dakle, ponoviću najpre ono što sam rekao tokom rasprave u načelu, a to je da primedbe koje smo čuli i kritike koje smo čuli na račun zakona o kojem danas vodimo raspravu isključivo i jedino zavise od toga sa kojeg aspekta posmatrate poziciju vlasti, odnosno da li ste vlast ili opozicija, i rekao sam u raspravi u načelu da je to donekle za nas i razumljivo.

Poslanički klub SPS smatra da imamo veoma dobar zakonski predlog, da usvajanjem ovog zakonskog predloga stvaramo dobar temelj koji će omogućiti budućoj Vladi Republike Srbije da sa uspehom realizuje ono što će biti proklamovani ciljevi i načela koji će biti definisani u ekspozeu mandatarata.

Smatramo da imamo funkcionalan i održiv model i da ovaj model treba da bude primenjiv i za neke buduće vlade, a ne da prilikom formiranja i konstituisanja nekih narednih vlada zakone prilagođavamo aktuelnom političkom trenutku i koalicionim sporazumima.

Bilo je reči o tome da je ovaj zakon rezultat nekakvih političkih dogovora i političke trgovine. Nije ovo nikakva politička proklamacija, ovo je pre svega rezultat realnih potreba kako bismo imali efikasniju i bolje uređenu državu, odnosno kako bi ministarstva u okviru Vlade Republike Srbije bolje i efikasnije funkcionisala u interesu Srbije, u interesu građana Srbije.

Socijalistička partija Srbije sa SNS-om, mi smo i tokom današnje rasprave rekli, ima strateško i dugoročno partnerstvo i rezultati tog partnerstva su vidljivi, i da, mi želimo da produbljujemo odnose sa SNS-om, jer smatramo da radeći tako radimo u najboljem interesu naših građana. Ali sa koalicionim partnerima ne razgovaramo na nivou da vlast posmatramo kao kolač koji treba podeliti, ne pričamo o tome ko će šta da radi, to nije ključno pitanje. Ključno pitanje je šta možemo da uradimo za Srbiju i šta možemo da uradimo u narednom vremenskom periodu za građane Srbije, a imamo dobar osnov – istorijske rezultate još uvek aktuelne Vlade Republike Srbije.

Personalna rešenja jesu važna, ali o tome ćemo govoriti kada budemo čuli sastav kabineta i kada budemo čuli ekspoze mandatarata. Za nas je najvažnija politika kontinuiteta, za nas je najvažnija politička stabilnost i za nas je najvažnije da Srbija nastavi put napretka, reformi, rasta, razvoja, modernizacije, promena.

Mnogo se govorilo o prošlosti. Dozvolite da, uz dužno poštovanje svih ostalih političkih stranaka, kao stranka koja ima možda najviše političkog iskustva na političkoj sceni Srbije, kažem za SPS – mi smo iz svoje prošlosti izvukli pouke, afirmišemo ono što je bilo dobro i izvlačimo pouke iz onoga što nije bilo dobro, što se ne bi moglo reći za neke druge političke partije, koje su danas akcenat stavile na prošlost, ali to, naravno, ostavljamo njima.

Srbija je nezavisna, demokratska i slobodna, i kako je neko, jedan od predsedničkih kandidata u pokušaju, pre nekoliko dana rekao, niko Srbiji ništa ne otima; demokratija se ostvaruje na izborima, a građani su na izborima vrlo jasno rekli da ne žele da se vraćaju u prošlost, da ne žele da se vraćaju u period pljačkaških privatizacija, period kada su ostajali na ulici bez posla, da žele ono o čemu je danas bilo reči, a to je mir, stabilnost i bolji životni standard.

Videćemo kako će u personalnom smislu izgledati Vlada Republike Srbije u narednom vremenskom periodu, a videćemo i sagledati i proklamovane ciljeve i načela kroz ekspoze mandatarata, ali ono u šta smo potpuno ubeđeni, neće to biti ni proruska, ni proevropska, ni proamerička, biće to prosrpska vlada, srpska vlada koja će za prioritet imati pre svega Srbiju i interese građana Srbije. Zahvaljujem.

PRESEDNIK: Reč ima Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala.

Kasno je već i neću da dužim. Hoću samo da, kako to red nalaže, najpre zahvalim svima na odličnoj raspravi danas, stvarno odličnoj raspravi, pre svega poslanicima iz poslaničke grupe SNS, ali i našim prijateljima, partnerima iz drugih poslaničkih grupa koji su podržali Predlog zakona.

Bila je izuzetno dobra rasprava. Koliko je dobra bila i koliko je dobra argumentacija s naše strane pružena danas mislim da dovoljno govori i situacija u sali u ovom trenutku. Dakle, evo, krajem dana i krajem ove rasprave, ukoliko je to prihvatljivo, ja bih pozvao kolege iz tehnike da snime kako izgleda sala s one tamo strane, da snime ove prazne klupe, da se vrlo lepo vidi kako su podneli razmenu argumenata sa nama oni koji sami sebe nazivaju nekakvom opozicijom.

Ovde je sve potpuno prazno, ne računajući ovih par mesta, mada i tu su nešto ućutali i deluju vrlo bledunjavo. A ovi što su tražili dijalog, svi su zdimili pravo na ona vrata. I to opet ne treba da čudi. Ko god je od građana Srbije pratio tok rasprave danas, mogao je lično da se uveri da su apsolutno poraženi u razmeni argumenata, da je tri, ne tri, četiri predsednika poslaničkih grupa sa te strane sale ovlašćeni predlagrač gospodin Martinović doslovce okrenuo naopako i istresao iz cipela. Na njihovom mestu ništa drugo se nije očekivalo nego da zdime iz sale koliko ih noge nose.

Ja ću, uz ovu zahvalnost kolegama što su danas obavili izvanredan posao, da pružim još tri komentara na pitanja upućena na samom kraju, kao što opet red nalaže.

Što se tiče gospodina Radulovića, ja ga, naravno, ne pominjem kao što neki ovde imaju običaj, kad nije tu, i ne bih to radio da on nije barem pet puta pominjao naša prezimena želeći da isprovocira, izazove reakciju, a onda opet, kao i svi ostali, hrabro pobegao. Pošto je već kazao da mu se nekakvi klipovi motaju oko glave, sigurno će i ovaj odgovor videti na klipu.

Dakle, mi ne krijemo da podržavamo ove zakone, nikakve tu zabune nema. Zašto sam ja lično želeo da budem kategorisan među one koji su bez oznake „za“ ili „protiv“? Ne „neopredeljen“, vrlo sam opredeljen, nego bez oznake. To je zato što znam da se on uvek tako izjasni. Želeo sam da budemo u istom delu liste govornika, jer sam želeo jedno pitanje da mu postavim. Ne odnosi se na one novce koje je prebacivao svojim poslanicima i njihovim firmama. Ovo je nešto potpuno novo.

Naime, video sam na zvaničnom sajtu ovog njegovog udruženja građana – koje je u stvari grupa građana a hoće da se predstavi kao stranka, nema dovoljno potpisa u toj papazjaniji – jedan tekst gde kažu da su taj novac koji su prebacivali u svoje džepove, između ostalog, pored onih grejalica i računara, prebacivali za potrebe hrane i pića za ljude koji rade na društvenim mrežama. Dakle za potrebe hrane i pića za ljude koji rade na društvenim mrežama. Hteo sam da ga pitam, pošto se s vremena na vreme pojavi komentar na temu da su neki ljudi za sok i sendvič angažovani na društvenim mrežama, je l' su to ovi što su angažovani kod njega. Ako su to ti, da mu čestitam što smo uspeli da ih lociramo najzad, posle toliko priče na tu temu.

Druga stvar, prezimenjaku naše kolegice Vlahović želeo sam da kažem da to što on ne vidi razliku između evropskih integracija i nivoa investicija u određenom društvu, to je, nažalost, situacija u kojoj ja da pomognem ne mogu. To što neko ne vidi, ne razume, ne shvata, biće da je stvar koju mora da razreši sam. Ali poslednje i ne najmanje važno, naravno, pošto je reč o licu koje mi je posebno drago, za onog čoveka koji je rešio da pobjegne ovih dana od kobnog imena Pernar, odnosno da ga zameni za

kodno ime Tuta Bugarin, želeo sam da kažem da nije uopšte sporno, mi možemo da razgovaramo o Evropi, ponuda još uvek stoji, čim bude umeo da izgovori tu reč bez da pogreši.

Što se dugova tiče, mi apsolutno nikome izvan Republike Srbije ne dugujemo ništa, ali opet, pun razumevanja, kakav jesam, razumem da neko bude opterećen pitanjem dugova, ukoliko duguje novac – kako beše, profesore Atlagiću, manastiru? Uzme novac u Manastiru Hilandaru, velikom manastiru, da bi otvorio izdavačku kuću, a potroši ga na partiju. Koliko hiljada? Pet hiljada evra. Strašno. E kad o tome razmišlja i time se bavi, sigurno je opterećen dugovima, taj pod novim kodnim imenom Tuta Bugarin.

Na samom kraju pitanje referenduma, dame i gospodo. I što se tiče EU, i subvencija, i investicija, čega god hoćete, što se tiče ama baš svake političke teme, mi smo referendum imali u Srbiji ove, 2017. godine na predsedničkim izborima. Rekao je narod Srbije šta misli o različitim političkim pitanjima i tu je rekao da ovo što mi zagovaramo i ovo što mi sa razlogom priznajemo i pohvaljujemo kao dobro, a što je direktna posledica ispravne državotvorne politike Aleksandra Vučića, narod u Srbiji apsolutnom većinom apsolutno podržava.

Hvala još jednom svima. Nastavljamo u istom ritmu u danu rasprave u pojedinostima. Laku noć.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Zaključujem načelni pretres o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o ministarstvima.

Nastavak sednice, raspravom o amandmanima, je u ponedeljak, u deset časova. Hvala vam.

(Sednica je prekinuta u 22.55 časova.)